

Torsdag den 18. januar 2024 (D)

1

46. møde

Torsdag den 18. januar 2024 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Christian Rabjerg Madsen (S).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Christian Rabjerg Madsen (S).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. (Indførelse af registreringskrav og mulighed for at fravige reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 08.11.2023. 1. del af 1. behandling 16.11.2023. 2. del af 1. behandling 24.11.2023. Betænkning 10.01.2024).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til en basal erhvervskonto for erhvervsdrivende.

Af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Victoria Velasquez (EL) og Sascha Faxø (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 24.10.2023).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om et loft over betalingsfrister mellem virksomheder.

Af Lisbeth Bech-Nielsen (SF) m.fl.

(Fremsættelse 07.11.2023).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om stop af besparelser på universiteternes grønne forskning og rådgivning.

Af Sascha Faxø (ALT) og Christina Olumeko (ALT).

(Fremsættelse 15.11.2023).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om at udvise ikkeintegrerbare udlændinge.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 14.11.2023).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om et forbud mod avl, import m.v. af fladsnudede hunde og hunde med unaturligt små kranier.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 10.11.2023).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om at forbyde bomtrawl.

Af Søren Egge Rasmussen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 15.11.2023).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om permanent stop for udviklingsbistand til de palæstinensiske selvstyreområder.

Af Henrik Dahl (LA), Charlotte Munch (DD) og Kim Edberg Andersen (NB) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2023).

Kl. 09:59

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet beretning om ændringer af ordningen for dokumentation for folketingsmedlemmers sygdom ved meddelelse af orlov.

(Beretning nr. 3).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Christian Rabjerg Madsen (S).

Kl. 10:00

Formanden (Søren Gade):

Medlem af Folketinget Christian Rabjerg Madsen har søgt om orlov fra den 22. januar 2024 jævnfør forretningsordenens § 41, stk. 4.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Christian Rabjerg Madsen (S).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i Sydjyllands Storkreds, Theis Kylling Hommeltoft, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 22. januar 2024, i anledning af Christian Rabjerg Madsens orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden (Søren Gade):

Der stemmes om udvalgets indstilling. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 108 stemmer.

[For stemte 108 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT, Jon Stephensen (UFG) og Kim Edberg Andersen (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af dele af arbejdstidsdirektivet og lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. (Indførelse af registreringskrav og mulighed for at fravige reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid).

Af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen).

(Fremsættelse 08.11.2023. 1. del af 1. behandling 16.11.2023. 2. del af 1. behandling 24.11.2023. Betænkning 10.01.2024).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, foreslår jeg, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Inden vi fortsætter, beder jeg om, at de, der ikke skal være i salen, forlader salen, så vi kan høre, hvad der bliver sagt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til en basal erhvervskonto for erhvervsdrivende.

Af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Victoria Velasquez (EL) og Sascha Faxø (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 24.10.2023).

Kl. 10:02

Formanden (Søren Gade):

Den første, der får ordet, er ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:03

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det her er et forslag, der har været fremsat nogle gange før, og det er, fordi det er et stort problem, der ikke er blevet løst på trods af skiftende erhvervsministres løfte om, at nu skulle det ske. Det handler om en ret til en erhvervskonto, ligesom vi som almindelige borgere i det her land også har en ret til en nemkonto.

Når man skal have ret til en erhvervskonto, er det, fordi det praktisk talt er umuligt at være erhvervsdrivende uden at have en erhvervskonto, og vi ser rigtig mange banker, der ikke gider; det er for besværligt, og der er måske ikke en fortjeneste at se lige med det samme. Men når man sidder på infrastrukturen, på den finansielle infrastruktur i Danmark, som private banker gør, så har man også en forpligtelse til at levere det, der skal til, for at folk kan drive forretning.

Under coronaepidemien var det også en forudsætning for at kunne få coronastøtte, at man havde en erhvervskonto, og SMVDanmark har i en analyse undersøgt det og set, at hver tiende erhvervsdrivende blandt SMV'erne har haft mere end almindelig svært ved at få en erhvervskonto.

Det her forslag drejer sig selvfølgelig ikke om at sænke kravene til kendskab til kunde-procedurer og andre hvidvaskeregler. Det er ikke sådan, det skal være; selvfølgelig skal bankerne kunne have en rimelig ret til at nægte en kunde en konto, hvis man ikke kan godtgøre, hvor ens cashflow, undskyld, pengestrømme kommer fra, eller hvad ens forretningsidé går ud på.

Det skal vi ikke pille ved. Men helt legitime, ordentlige erhvervsdrivende, forretningsfolk og folk, der gerne vil starte en virksomhed, skal have ret til en erhvervskonto, og det er det, vi skal behandle i dag, fordi det nu på fjerde år kun er blevet til snak.

Kl. 10:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti. Forhandlingen er nu åben, og den første, der får ordet, er erhvervsministeren.

Kl. 10:05

Forhandling

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og tusind tak til forslagsstillerne for at have fremsat beslutningsforslaget her. Som en af forslagsstillerne jo allerede har redegjort grundigt for, er det et forslag, der er fremsat af Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet, og som handler om at sikre erhvervsdrivende adgang til en basal erhvervskonto i et pengeinstitut, ligesom vi – som det jo rigtigt nok blev fremført –

som privatkunder har i dag. Der er ingen tvivl om, at det selvfølgelig er problematisk, hvis erhvervsdrivende oplever, at det er svært at få adgang til en bankkonto. Det er en grundforudsætning for overhovedet at drive virksomhed, for ellers kan man jo have svært ved at få noget så grundlæggende som at gennemføre og modtage betalinger til at fungere.

Heldigvis går det jo rigtig godt i dansk økonomi. Vi har rekord-høj beskæftigelse, der skabes utrolig mange virksomheder, og vi kan se, at Danmark ligger i top på de internationale ranglister for konkurrenceevne og rammevilkår. Og bare for at nævne en af de seneste har vi i de sidste 2 år ligget nr. 1 på den schweiziske IMD's rangliste over konkurrencedygtighed. Det skyldes ikke bare regeringen – det vil man selvfølgelig som minister gerne tage æren for – men selvfølgelig også et bredt samarbejde her i Folketinget om at sikre så gode rammevilkår for dansk erhvervsliv som muligt. Det skal vi holde fast i, for det er godt både for erhvervslivet og for Danmark. Derfor skal vi også sikre gode rammer for, at erhvervslivet får adgang til erhvervskonti, således at de kan drive deres virksomhed på bedst mulig vis.

Derfor præsenterede kulturministeren og jeg jo altså også i slutningen af november måned et forslag om en styrket adgang til en basal betalingskonto, som det hedder. Den styrkede adgang skal både gælde for erhvervsdrivende og for foreninger, fordi også mange foreninger jo beretter om, at de har endog meget svært ved at få åbnet en bankkonto. Forslaget om en basal betalingskonto skal være med til at lette ikke bare adgangen til at oprette en konto, men også byrderne og at fjerne unødigt bøv, så erhvervsdrivende og foreninger kan bruge deres kræfter på at føre deres idéer og virksomhed ud i livet.

Derfor mener jeg, hvilket ikke er nogen overraskelse, at intentionen i beslutningsforslaget er god. Men jeg tror også, det er vigtigt, at vi er opmærksomme på, at det er afgørende, at vi får inddraget både erhvervet, organisationerne og foreningerne – alle interessenterne i det her – således at vi er sikre på, at vi rammer det rigtige snit. For som vi har diskuteret de gange, jeg i hvert fald selv har været med til at diskutere det her i salen, er der gråzoner og spørgsmål, som vi simpelt hen er nødt til at få afklaret. Det er det, vi er i gang med nu.

Normalt plejer vi her i Folketinget at gå meget op i, at der er ordentlige høringsprocedurer med inddragelse af erhvervet og foreningerne, så de har den tilstrækkelige tid til at være grundige. Det er det, vi sidder med nu. Derfor er planen også, at det lovforslag, som kulturministeren og jeg præsenterede her i november, kommer i efteråret 2024. Så kan vi forhåbentlig få bred enighed om at gennemføre den model, som både erhvervet og foreningerne mener passer til dem. Det er det, der er det centrale her. Vi skal have fundet det rigtige snit i alle de her spørgsmål, som der er under den her overflade. Det er det, vi arbejder med nu.

Så på den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget. Men vi deler som sagt intentionerne. Tak for ordet.

Kl. 10:09

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:09

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Vi har i de sidste 4 år diskuteret alle de her vigtige spørgsmål, i forhold til hvor snitfladerne skal være, og hvornår man må afvise en kunde osv. Jeg har i hvert fald diskuteret det, og jeg ved også, at Erhvervsministeriet har, for det har jo været en diskussion, vi har haft i flere år, også med ministerens forgænger hr. Simon Kollerup, som for nærmest præcis 2 år siden for rullende kameraer sammen med mig lovede, at nu var det lige på trapperne. Det skulle bare

hægtes op på en iværksætterstrategi, som vi stadig væk ikke har set skyggen af. Det bliver i hvert fald ved med at blive udskudt.

Hvorfor kan vi så ikke i dag bruge den her anledning til at diskutere indholdet i det? Hvad er det, der står i beslutningsforslaget, som ministeren ikke er enig i? Jeg skriver jo ligefremt, at selvfølgelig må en bank godt afvise en kunde, som virker mistænkelig. Selvfølgelig skal det være inden for en ordentlig pris og tidshorisont, at de her ting skal gives. Man skal ikke nødvendigvis tage hensyn til en ægtefælles økonomi. Jeg synes faktisk, jeg går ned i materien i det her beslutningsforslag.

Kl. 10:10

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:10

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Helt bestemt. Men det er jo lige nøjagtig spørgsmålet, hvordan man gør det. Det er jo det, der er det centrale, og det er det, der arbejdes med nu. Så det er såmænd ikke, fordi der er uenighed om intentionerne, men det drejer sig om, hvordan det i praksis skal udmøntes. Det er det, der arbejdes med nu. Så det er det, der er baggrunden for, at vi har en proces med erhvervet og med foreningerne.

Det gode er jo, at både erhvervet og foreningerne sådan set meldte meget positivt tilbage på det forslag, som kulturministeren og jeg kom med. Der er, desværre, mange, som oplever, at der er store problemer. Vi har koncentreret os om erhvervslivets adgang til det, men jeg synes også, man skal huske Foreningsdanmark. Ser man på nogle af de opgørelser, der er, over forskellene i gebyrsatser, som bankerne tager for en basal foreningskonto, som det vil være, så kan man se, at det er meget voldsomt. Derfor har vi behov for at dykke ned i det. Det er i al sin enkelthed hvordan spørgsmålet, vi sidder og kigger på nu.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 10:11

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg synes jo, ministeren siger mange rigtige ting. Jeg er bare utålmodig, fordi vi har diskuteret det her i 4 år; vi har diskuteret hvordan i 4 år. Vi er ikke blevet indkaldt til forhandlinger på noget tidspunkt. Undskyld, at jeg måske tvivler på, at det rent faktisk kommer til efteråret, for det er 2 år siden, at en tidligere socialdemokratisk erhvervsminister sagde til mig: Nu gør vi det sammen; vi gør det lige om lidt; vi skal bare lige have den her strategi på benene. Det er simpelt hen derfor, at jeg er bekymret for, at der skal ske et eller andet igen, så det igen ikke bliver til noget.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:11

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Spørgeren burde jo være glad. Regeringen har taget fat på det, ikke bare i forhold til erhvervsdrivende, men også i forhold til Foreningsdanmark. Derfor burde spørgeren jo være glad for, at vi er på vej mod målet om, at det forhåbentlig går hen og bliver lettere for både foreninger og erhvervsdrivende at få adgang til en basal betalingskonto, som det jo så kommer til at hedde i vores optik. Vi arbejder i hvert fald på det, og det gør vi ud fra et ønske om, at vi kan fremsætte lovforslaget her i efteråret 2024.

Formanden (Søren Gade):

Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:12

oplever store udfordringer med at få oprettet sådan en konto, er et problem. Det er et problem, hvis folk, der ønsker at drive en virksomhed, bliver stoppet i det, fordi de ikke er i stand til noget af det mest grundlæggende for en virksomhed, nemlig at gennemføre og modtage betalinger for deres arbejde. Skal Danmark fortsætte med at være et attraktivt land at starte virksomhed i, er det centralt, at de erhvervsdrivende har gode rammevilkår, og derfor bør vi selvfølgelig adressere dette problem, så det ikke bliver ved med at være en udfordring.

Kl. 10:12

Mona Juul (KF):

Tak for det, og tak til ministeren. Jeg har et spørgsmål, der handler om, om Erhvervsministeriet på intet tidspunkt de sidste 4 år har været i gang med at afdække nogle af de gråzoner, som ministeren nævner her i dag der er.

Kl. 10:12

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:12

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Det er jeg ikke i stand til at svare på. Men det er jo rigtigt, at der har været debat om det; det er der ingen grund til at skjule. Nu arbejdes der i dybden med det, og det gør vi ud fra den bedste overbevisning, altså at vi gerne vil gøre livet lettere for både erhvervsdrivende og foreninger.

Kl. 10:12

Derfor må jeg da også sige, at jeg glæder mig over, at kulturministeren og erhvervsministeren i efteråret 2023 præsenterede et forslag om at styrke adgangen til de her basale betalingskontoer for både foreninger og erhvervsdrivende. For tanken bag dette beslutningsforslag er god. Der skal fremsættes et lovforslag, der sikrer, at erhvervsdrivende får en styrket adgang til en basal erhvervskonto. Samtidig mener jeg så også, at det er vigtigt, at vi sikrer en god proces omkring lovforslaget. Det er derfor essentielt, at alle vigtige interessenter bliver involveret i den her proces. Det kræver tilstrækkeligt med tid, så vi også kan sikre en ordentlig lov- og høringsproces samt behandling i Folketinget, frem for at vi haster et mindre gennemarbejdet forslag igennem.

Socialdemokratiet kan ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:15

Formanden (Søren Gade):

Fru Mona Juul.

Kl. 10:12

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:15

Mona Juul (KF):

Har erhvervsministeren sammen med kulturministeren, inden der kom en melding fra jer, undersøgt nogle af de gråzoner, altså inden I kom med den positive melding? Har I tjekket, om det overhovedet kan lade sig gøre?

Kl. 10:13

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Kan ordføreren forstå, at jeg, SMVDanmark og de mange små virksomheder, som har haft problemer med det her, har en vis utålmodighed med hensyn til at få det gennemført i forhold til det, jeg har skitseret, nemlig at det har været undervejs i flere år, at vi har fået lovning på, at nu kom det, og at så kom det alligevel ikke?

Kl. 10:16

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:13

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Vi har haft møder med foreninger og med repræsentanter for erhvervslivet, og ud af de drøftelser, ikke mindst med Foreningsdanmark, kommer ønsket om, at det også kommer til at omfatte foreningerne. For jeg tror, at lige såvel som det er en udfordring for private erhvervsdrivende at få adgang til en bankkonto og der måske er, også hvis man ser på finanssektoren, behov for præcision i, hvad det er for nogle spørgsmål, man skal have svar på, når man kommer som erhvervsdrivende, er det i høj grad også gældende for foreninger. Der kan man så oven i det lægge, at når vi ser på de gebyrer, som finanssektoren tager for foreningskontoer, er der meget, meget store forskelle, og de er, synes jeg, uforklarligt store.

Kl. 10:13

Kim Aas (S):

Jeg kan forstå på ordføreren, at man har haft den her diskussion en del gange her i salen. Det har jeg jo ikke været med til, må jeg sige, men derfor er det med stor glæde, at jeg så kan høre og har hørt, at ministrene er i gang med en proces omkring det her. Så jeg ser frem til, at det bliver i min tid, at det så bliver stemt igennem.

Kl. 10:16

Formanden (Søren Gade):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 10:16

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til erhvervsministeren. Vi starter nu på ordførerrækken, og den første ordfører, som får ordet, er hr. Kim Aas fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:14

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det var også med stor glæde, at den tidligere erhvervsminister ville gennemføre det her meget, meget hurtigt. Det er derfor, jeg er en lille smule skeptisk.

Ville ordføreren være interesseret i, på trods af at man selvfølgelig stemmer nej, hører jeg, at vi i Erhvervsudvalget indkalder nogle af de interessenter, så vi også har en folketingsproces omkring det her og kan blive klogere på, hvor snittet skal lægges?

Kl. 10:16

(Ordfører)

Kim Aas (S):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til forslagsstillerne af det her beslutningsforslag, B 22. Det handler om, at erhvervsdrivende skal have ret til at oprette en basal erhvervskonto på samme vilkår, som det er muligt for privatkunder i dag. At erhvervsdrivende i dag

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Kl. 10:19

Kim Aas (S):

I Socialdemokratiet er vi altid interesseret i at få så bred en involvering som overhovedet muligt. Så kan vi i udvalget få besøg af nogle, der kan fortælle lidt om, hvordan de ser det, er vi selvfølgelig meget interesserede i det.

Kl. 10:17

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Kim Aas fra Socialdemokratiet. Jeg byder nu velkommen til fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak for ordet, og tak til forslagsstillerne for at rejse den her debat, for der er jo ikke nogen tvivl om, at der er en udfordring med, at nogle erhvervsdrivende har svært ved at få en konto. Så det er en reel problemstilling, og jeg må sige, at forslagsstillerne i den grad har holdt fast i problemstillingen igennem lang tid. Det har jo også udmøntet sig i, at det reelt også har ført til, at man har lovet, at man vil gøre noget ved det. Jeg forstår godt utålmodigheden, det er der ingen tvivl om. Det forstår jeg sagtens, man vil altid gerne have, at det var i går, det skete, men ikke desto mindre mener jeg, at vi er på rette spor og er på vej med rent faktisk at få lavet den løsning, som forslagsstillerne efterspørger.

Det er ikke mindst en udfordring for foreninger, og jeg synes faktisk, at det, som man lover at komme med, er endnu bedre end det, som forslagsstillerne beder om. Så jeg håber på, at det her kan hjælpe både de erhvervsdrivende, men også de rigtig mange foreninger rundt om i Danmark, som kæmper med at få en konto og få deres foreninger til at hænge sammen. Vi har både brug for, at de erhvervsdrivende kan drive deres virksomheder til gavn for Danmark og danskerne, og at vi har foreninger, der kan bidrage.

Så forstår jeg godt, at man siger: Hvorfor kan vi så ikke bare gennemføre det her? Men det er jo faktisk ikke præcis det samme. Foreningerne er også med i det, som regeringen vil lave, og derudover synes jeg, det er vigtigt, at man får lavet en proces, og at man får lavet den på den rigtige måde og får inddraget de finansielle institutioner, i forhold til hvordan vi gør det her på den mest korrekte måde og sådan noget. Jeg synes, det er godt, at forslagsstillerne har rejst problemstillingen, men vi afviser forslaget, fordi vi afventer regeringens forslag til efteråret.

Kl. 10:18

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti, værsgo.

Kl. 10:19

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ja, proces har vi i hvert fald haft rigtig meget af. Normalt siger man, at man ikke kan få for meget af en god ting; det ved jeg ikke rigtig om passer i det her tilfælde.

Men jeg vil bare gerne stille ordføreren det samme spørgsmål som til den socialdemokratiske ordfører, nemlig om Venstres ordfører ville bakke op om, at vi i udvalgsarbejdet også havde en proces, hvor Folketinget også kunne høre nærmere fra nogle af interesserne om, hvor snittet skal lægges, og hvordan det kunne skrues sammen på en god måde.

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:19

Louise Schack Elholm (V):

Jeg synes altid, det er godt at blive klogere. Så jeg synes bare, at ordføreren skal rejse det i udvalget.

Kl. 10:19

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Louise Schack Elholm fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for ordet, hr. formand. Jeg har talen her. Jeg tror bare, at jeg lader den ligge.

Først vil jeg starte med at svare på et spørgsmål, som jeg tænker der kommer senere: Ja, jeg kan godt forstå, at ordføreren er utålmodig.

Ordføreren er nok også klar over, at jeg favner det her, fordi vi jo har talt om det før, og ordføreren ved, at det også er en del af Moderaternes iværksætterudspil. Jeg er jo rigtig glad og fortrøstningsfuld, fordi både erhvervsministeren og kulturministeren har været ude at lancere, at vi nu skal sørge for, at alle erhvervsaktiviteter og foreninger nemmere kan komme til at få en konto, uagtet at man, som ordføreren også siger og har tilkendegivet senest også i Altinget, selvfølgelig godt er klar over, at der er nødt til at være en vis form for rettigheder for, at bankerne kan sige nej.

Så jeg glæder mig til, at den høringsproces bliver lavet hurtigst muligt, og jeg siger ja til, at vi også kan sidde og diskutere det i udvalget og få lavet det på den allerbedst mulige måde for alle parter. Tak for ordet.

Kl. 10:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt, der har ønsket en kort bemærkning. Fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:21

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak til ordføreren for den positive indstilling, og også tak til Moderaterne for at have fremmet den her sag.

Kl. 10:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Og jeg byder nu velkommen til hr. Morten Vehl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Morten Vehl (DD):

Tak for ordet, formand. Jeg vil lige starte med at sige, at jeg står her i stedet for vores erhvervsordfører, Betina Kastbjerg, som ikke kunne være her i dag.

Så vil jeg sige tak til forslagsstillerne for forslaget om retten til den her basale erhvervskonto til selvstændige erhvervsdrivende. I Danmarksdemokraterne er vi i høj grad fokuseret på, at det går godt for Produktionsdanmark, som indbefatter små og mellemstore virksomheder og iværksættere. Det er vigtigt, at netop de mindre erhvervsdrivende og iværksætterne hjælpes godt i gang og får nog-

le rammer, der muliggør, at de kan realisere deres drømme om at drive selvstændig virksomhed i Danmark. Det er desværre også et velkendt problem, at 11-12 pct. af iværksætterne har svært ved at få oprettet en sådan basal erhvervskonto, da det jo i dag står bankerne frit for, hvorvidt de vil godkende dem eller ej.

Forslaget om retten til sådan en konto har jo været oppe flere gange, som det også er blevet påpeget. Det er blevet afvist, men vi kan jo med glæde se, at ministeren i november måned over for SMVdanmark har været inde at sige, at det her er vigtigt, og at man arbejder på sådan et forslag. Det er dejligt for os at høre, at der er ved at være samklang, men jeg vil så også sige, at for vores vedkommende har forslagsstillerne i høj grad fortjent den fjerde hatten, det her vil være, så vi støtter forslaget.

Kl. 10:23

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Morten Vehl fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Lars-Christian Brask fra Liberal Alliance.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Lars-Christian Brask (LA):

Tak for det. Det er jo 9 måneder siden, jeg sidst stod på den her talerstol med et beslutningsforslag, der var fuldstændig lig med det, som fru Lisbeth Bech-Nielsen her har fremsat. Dengang indbød jeg til forhandling, og udkommet kunne f.eks. være en beretning i og fra Erhvervsudvalget. Det skete der ikke rigtig noget ved. Nu er det så fremsat igen, og hvor sympatisk det end er, kan jeg til den her tilgang med, at det skal være en ret, sige, at det er min opfattelse, at hvis det skal være en ret, er det uden forbehold, og der er nødt til at være forbehold. Så den sprogbrug, regeringen ligesom har, når den kalder det for en styrket adgang, falder rigtig godt i min smag, og der er behov for styrket adgang. Så i Liberal Alliance vil vi afvente regeringens udspil. Vi opfordrer dog til, at man ikke er mere omfangsrig på de rettigheder, der gives, end vi f.eks. vil forvente at kunne se det fra EU's side, som jo også arbejder på sagen.

Så vi forholder os afventende og ser, hvad der kommer fra regeringens side. Det er der 6 måneder til, hører jeg, og samtidig kan vi sige, at vi selvfølgelig sympatiserer med fru Lisbeth Bech-Nielsens forslag, for der er erhvervsdrivende, der har en udfordring med at få en konto.

Kl. 10:25

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:25

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg har et par ting. Nej, det er jo ikke en ret uden forbehold. I beslutningsforslaget står der jo klokkeklart, at hvis der gives et afslag, skal det gives med en saglig begrundelse. En saglig begrundelse kan jo være, at man ikke har styr på sine papirer, og at man ikke kan redegøre for sine pengestrømme og andre ting. Helt almindelige kend din kunde-procedure og hvidvasklovgivning vil selvfølgelig stadig væk gælde. Det er det ene.

Det andet er, at det jo er helt rigtigt, at vi diskuterede det for 9 måneder siden; der plejer at komme noget ud af det på den anden side efter sådan en periode, men det gør der så ikke her. Vi talte om, om vi skulle have det op i Erhvervsudvalget. Men på det tidspunkt havde vi jo også en erhvervsminister, der sagde: Nu skal vi forhandle iværksætteri; lad os tage den der. Er vi begyndt at forhandle iværksætteri endnu? Nej, det er vi ikke. I 4 år er det blevet udskudt,

udskudt og udskudt. Det er derfor, jeg har fremsat det igen, og den her gang vil jeg meget gerne diskutere det i Erhvervsudvalget.

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:26

Lars-Christian Brask (LA):

Det er fornemt. Det ser jeg frem til som næstformand i Erhvervsudvalget, altså at vi får den debat, og at det så f.eks. kunne udmønte sig i en beretning. Nu kender jeg jo også lidt til erhvervsministeren, og hvis han har sagt heroppefra, at det kommer til efteråret, så sætter jeg min lid til, at det også kommer til at ske. Ellers er vi i hvert fald et par stykker, der nok kommer til at presse lidt på.

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars-Christian Brask fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet, og tak til forslagsstillerne. Regeringen har meldt ud, at de vil lave en såkaldt styrket adgang til en basal betalingskonto, men også meldt, at det først bliver i efteråret 2024, at der fremsættes et konkret lovforslag. Jeg lytter mig til, at det er for at få en lang og grundig høringsproces. Derfor anser jeg også det her beslutningsforslag, som er endnu en genfremsættelse, som endnu et forsøg på at tænde lidt ild under den her regering.

Jeg vil dog også sige, at efter en debat om emnet i flere år, hvor man bare må sige, at der er blevet henvist til den ene og den anden forhandling – og jeg husker også, at ordføreren sammen med den tidligere erhvervsminister stod i store interviews og sagde, at nu kommer det – må jeg bare sige, at det faktisk virker, som om regeringen ikke er kommet særlig langt. Hvad har man dog brugt tiden på?

Efter en debat her i Folketingssalen, i aviser, på møder osv. lyder det, som om man ikke har været ved at undersøge nogen af de såkaldte gråzoner, som der er, og det er jeg rigtig beskæmmet over, for normalt vil jeg jo gerne have en lang høringsproces. Men det kan jo ikke passe, at man ikke har noget liggende i skuffen, og at man ikke har opsamlet noget information igennem de her år. Så ja, jeg deler absolut forslagsstillerne gode intentioner og utålmodighed. Jeg synes faktisk, det er ved at være rigtig anstrengende på erhvervsområdet at blive ved med at vente på nogle af de ting, som vi ved der er virksomheder hver evig eneste dag der ikke får gavn af.

Jeg deler også det synspunkt, at der er behov for en indsats, at der er behov for en løsning. For når mere end hver tiende erhvervsdrivende oplever problemer med at oprette en erhvervskonto, er det selvfølgelig på alle måder problematisk, alene fordi det jo næsten er umuligt at drive en forretning eller en forening i det her land uden en bankkonto. Det går selvfølgelig ikke.

Der er bare nogle ting, der gør, at det her ikke er helt problemfrit – det vil jeg dog så sige – og der er mange faktorer, der gør, at vi ikke bare lige kan garantere, at alle kan få en konto i en bank, først og fremmest fordi vi jo har aftalefrihed i det her land. Aftalefrihed er et grundlæggende princip i vores samfund, og det kan vi selvfølgelig ikke bare lige gå på kompromis med. Banker skal ligesom alle andre virksomheder selvfølgelig selv kunne bestemme, hvem de ønsker at have som kunder; de skal kunne sige pænt nej tak til kunder, der ikke overholder loven f.eks. Jeg synes også, det er vigtigt, at lokale banker, lokalt funderede banker, der udelukkende har lokale kunder,

ikke skal tvinges til at have kunder fra hele landet eller fra udlandet f.eks. Det er bare for at nævne nogle eksempler, hvor jeg synes, at vi har nogle meget alvorlige issues, nej, man må ikke sige issues, gråzoner, eller hvad hedder det, et eller andet, i forhold til netop bare at komme i gang. Jeg synes, det er fair, at vi skal have undersøgt det. Det ville i hvert fald være helt urimeligt ikke at få styr på den slags.

Derfor glæder jeg mig også rigtig meget til at se et udspil fra regeringen, for vi skal have designet et net, der lader de dygtige iværksættere og de ordentlige virksomheder slippe igennem, men hvor vi fanger dem, der ikke har rent mel i posen. Det kræver en politisk grundighed naturligvis, og det kræver et politisk håndværk. Det arbejde er vi klar til at deltage i, vi er klar til at forhandle, og vi er klar til at tage en drøftelse om, hvordan det filter skal se ud. Tak for ordet.

Kl. 10:30

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti. Jeg giver nu ordet til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Det er jo langtfra første gang, vi behandler det her forslag, men tak til SF, selvfølgelig, for at have genfremsat forslaget og for at blive ved. Jeg håber selvfølgelig, at regeringen har fået sat skub på den her proces, for det har jo været længe.

For mange virksomheder er det jo essentielt, at man har en erhvervskonto, og rigtig mange oplever desværre, at når de henvender sig til deres bank for at få lov at oprette en konto, bliver de altså afvist. For Dansk Folkeparti er det vigtigt, at vi får nedbrudt de her barrierer for den enkelte iværksætter. Vi skal skabe tryghed og ro om vores iværksættere, så de kan gøre det, de er gode til, nemlig at iværksætte. Og der er mange ting, der kan gøres. At give en basal ret til en erhvervskonto er klart et skridt i den rigtige retning, og derfor hilser vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig også forslaget velkommen.

Et meget brugt argument herinde har været, at man skal sikre, at der ikke sker hvidvask. Og selv om jeg deler bekymringen om hvidvask, som er et generelt problem i Danmark, omhandler det her forslag jo ikke hvidvask. Det handler om en konkret ret, en basal ret til at oprette en konto helt på linje med at oprette en bankkonto som privatperson. Jeg mener, det er på tide, at vi her i Folketinget sætter en stopper for skræmmebillederne fra bankerne. Det går ud over helt almindelige danskere – tømreren, frisøren, den handelsuddannede med en god idé – så jeg håber i hvert fald, vi kan finde en løsning, der ikke stopper de her mennesker i at blive selvstændige og iværksættere, for vi har jo brug for flere af de her mennesker, ikke færre. Så vi støtter forslaget. Tak.

Kl. 10:32

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti. Og jeg giver nu ordet til fru Sascha Faxø fra Alternativet.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Sascha Faxø (ALT):

Der har været snakket en del teknisk her, og jeg vil ikke gentage det, men jeg tror egentlig, det er vigtigt, at vi husker på, hvad det er for en virkelighed, vi taler ind i. Så jeg tænker egentlig, at jeg vil sige lidt om det der med at være den der lille selvstændige erhvervsdrivende, den, der skal starte sin virksomhed, og som har de her problemer.

Da jeg i sin tid startede min første virksomhed, var det jo ikke givet, at jeg kunne få en erhvervskonto, og der talte jeg med andre, der lige var startet, og de sagde: Det er Lars nede i den og den bank, du skal snakke med. Og derfor skiftede jeg til en anden bank end den, jeg havde, altså fordi jeg vidste, at Lars i den by, jeg boede i, godt kunne lide små og mellemstore virksomheder. Det var helt fint, og jeg fik straks min konto, men når jeg taler med mange andre, er det ikke det, man gør, og da jeg senere, fordi jeg havde haft den lukket, mens jeg boede i udlandet, åbnede mit cvr-nummer igen, fik jeg ikke bare automatisk en konto. Og det gjorde jo, at jeg stod i en situation, hvor min privatøkonomi og min erhvervsøkonomi lige pludselig skulle holdes snorlige adskilt på den samme konto.

Jeg er ikke sat i verden til at være revisor eller det, der ligner, jeg laver nogle helt andre ting erhvervsmæssigt, så det at skulle holde de ting adskilt var ikke nogen nem opgave. Altså, det der regnskab, der lå forude, var simpelt hen en stressfaktor, som gik ud over den kreativitet, jeg har, og det er jo det samme, jeg oplever hos rigtig mange, jeg taler med. Hvad enten man laver smykker eller kaffe eller er en rådgivningsvirksomhed, er det ikke økonomien og bankkontoen, der er det helt store.

Jeg forstår de udfordringer og de bekymringer, der er fra manges side i det her, men jeg må hive det ned på et helt banalt plan og sige: Undskyld, hvis vi kan kræve, at enhver bank skal tilbyde, at en borger i Danmark har en nemkonto, hvorfor kan vi så ikke kræve, at en bank også, når du er kunde hos dem og har et cvr-nummer, skal tilbyde, at du kan oprette en erhvervskonto. Altså, det, vi snakker om, er sådan helt nede på det banale plan, for det går også ud over deres indtjeningsmuligheder, når der er de her stressfaktorer, og det går ud over samfundsøkonomien, hvis vi hiver det helt op på de høje nagler.

Trivsel, økonomi, effektivitet og kreativitet er det, vi snakker om, når vi taler om den her bankkonto. Så jeg håber meget, at vi finder ud af noget, og jeg glæder mig selvfølgelig også til at se, hvad regeringen kommer med. Men det skal snart gå rimelig stærkt, synes jeg. Tak for ordet.

Kl. 10:35

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Sascha Faxø fra Alternativet. Jeg giver nu ordet til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 10:35

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Vi bryster os gerne af i Danmark, at vi er sådan et iværksætterland, og at det er meget let at åbne en virksomhed: Man kan bare gå ind på virk.dk, og så tager det 15 minutter. Men derfra bliver det altså langt vanskeligere at være en lille virksomhed i Danmark. Lige fra at man skal oprette en erhvervskonto, som det her forslag handler om, til at man skal ansætte den første, begynder bureaukratiet at lægge sit låg nedover og fjerne kreativitet og fjerne muligheden.

Jeg synes, at meget af den erhvervspolitik, der bliver ført herinde fra Folketingets side, retter sig mod helt store virksomheder og mellemstore virksomheder. Men vi glemmer de helt små, og det er altså dem, der skal være fødekæden til de næste. Man skal forstå, at mange af dem, som har en lille idé, og som måske sidder derhjemme, ikke har regnskabserfaring. De har ikke virksomhedserfaring. De er ikke serieiværksættere, for serieiværksættere skal nok finde det frem, men jeg er meget bekymret for, om dem, som allerførste gang skal tage skridtet, finder mødet til det.

Når de kommer ned i en bank og får et nej til at få en erhvervskonto der, kan det være, at den drøm, de måske havde om at gå i gang med noget, ikke bliver til noget, og det synes jeg er ærgerligt. Jeg synes, at vi skal have et samfund, som er positivt i ånden over

for folk, der brænder for noget, og så skal vi ikke herindefra lægge sten på vejen derhen, og det gør det her jo.

Jeg forstår udmærket godt, at det ikke skal være sådan, at du skal have krav på at kunne få en kæmpe stor kassekredit og alt muligt andet og banken skal gå ind på den måde, men hvis vi snakker om en ganske simpel konto, som du måske har overført nogle penge til til lige at starte din virksomhed op, eller du bliver enig med din bank om en lille kassekredit, så er det også fint, men du skal selvfølgelig have ret til, hvis du har et cvr-nummer, at have en erhvervskonto. Det burde ikke være noget som helst problem, og derfor støtter jeg selvfølgelig, at det bliver et krav, at bankerne skal tilbyde en erhvervskonto til folk.

Kl. 10:37

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Jeg giver nu ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:37

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Først vil jeg bare sige tak for en god debat, uanset om man stemmer for det her forslag eller ej. Jeg har også oplevet en reel interesse for, at vi arbejder videre med det i udvalget. Personligt synes jeg jo, at det er ærgerligt, at der ofte ikke er mere indholdsmæssigt arbejde i vores folketingsudvalg. Jeg synes, at det kunne være helt oplagt netop at invitere nogle af de interessenter ind for både erhvervslivet og Foreningsdanmark, og selvfølgelig også repræsentanter for de små virksomheder, f.eks. SMVDanmark, og for bankerne, og at vi siger: Det her kommer til at ske, så hvordan kan vi indrette det på den bedst mulige måde for alle parter? Så det vil jeg i hvert fald selv bringe op for udvalgsformanden.

Forslaget her har jeg jo fremsat flere gange og i denne omgang også fremsat det sammen med Alternativet og Enhedslisten, fordi jeg grundlæggende synes, at det er dybt uretfærdigt, at man kan blive stoppet i sin drøm om at skabe noget, bidrage til Danmark, skabe arbejdspladser og se sin gode idé udfoldet – ikke fordi der er noget galt med ens idé, men fordi der måske ikke er nogen, der kan se den kommercielle effekt eller indtjening sådan lige med det samme.

Så mener jeg også grundlæggende set, at når man har overladt en kritisk infrastruktur, som vores finansielle system i Danmark jo er, til private aktører, så må man også stille nogle særlige krav til dem. Det er også derfor, at vi har en lov om finansiell virksomhed i Danmark. Så den finansielle sektor er i forvejen reguleret på en anden måde, fordi den sidder på den infrastruktur. Vi havde faktisk også en debat oppe om retten til en nemkonto og om, hvorvidt man kunne pålægge private banker det her. Det endte vi selvfølgelig med at beslutte. For det er stort set umuligt at være borger i det her land uden at have en nemkonto. Prøv at spørge en hjemløs på gaden, hvor svært det er ikke at have sådan en.

Nu har jeg måske lidt fået et ry for at være sådan en bankbanker, men jeg vil da gerne bruge anledningen her på talerstolen til at rose nogle af de banker, der har gjort det rigtig godt. Der er nemlig meget, meget stor forskel på de danske banker, i forhold til hvor mange erhvervskonti de åbner til helt nystartede virksomheder og til iværksættere. Så det er hermed bare en ros. Jeg vil faktisk også gerne sætte et navn på; jeg vil specifikt gerne rose Danske Bank for at være en af de banker, der gør det allerbedst i forhold til at levere konti til nystartede virksomheder. Jeg vil så ikke nævne alle dem, der gør det rigtig dårligt; det er desværre alt for mange.

Jeg håber virkelig, at vi den her gang kan stole på, at det bliver til noget. For man føler sig jo lettere til grin, når man har tillid til, at det, der bliver sagt, bliver gjort, altså det her med, at der er en aftale

på vej, og så sker der alligevel ikke noget. Det kan der jo være gode eller mindre gode grunde til. Det her har i hvert fald været lang tid undervejs.

Så bliver jeg lidt bekymret i forhold til de forskellige opfattelser af regeringens forslag, som flere partier åbenbart har, altså det her med, om det her skal være en ret til en basal konto med det forbedret, at man selvfølgelig må afvise nogen, der ikke ser ud til at have rent mel i posen eller andre ting, eller om man alene bare skal gøre det nemmere for nogle at få. Jeg synes, at der i det spænd er ret stor forskel på, om det er det ene eller det andet. Det fik jeg ikke lige spurgt erhvervsministeren om, men det vil jeg spørge ham om. Det synes jeg er en ret stor forskel.

Kl. 10:41

Jeg vil bare slutte af med at sige særlig tak til selvfølgelig Enhedslisten og Alternativet, som jeg har fremsat forslaget sammen med den her gang, og også tak til Danmarksdemokraterne, til DF og til hr. Lars Boje Mathiesen for at støtte det her. Jeg har været herinde i snart 13 år. Jeg ved jo godt, hvordan Christiansborg fungerer. En regering stemmer stort set aldrig for et oppositionsforslag, men hele idéen med beslutningsforslag er jo netop, at man kan stemme for det, selv om man ikke synes, at alle detaljer er på plads, og det kan man jo, fordi det netop skal omformes og laves om til et lovforslag, og der er ret meget råderum i den proces. Det greb bruger vi meget, meget sjældent, og det er jo ærgerligt. Det er ikke en kritik af den nuværende regering, for sådan opfører alle regeringer sig, men det er en lidt ærgerlig kultur, synes jeg.

Selv om jeg er enig med fru Mona Juul i, at man da må formode, at Erhvervsministeriet har beskæftiget sig en lille smule med den her sag i de senere år, håber jeg også, at erhvervsministeren vil indkalde os om end ikke til en forhandling, så til en drøftelse af det her. Det kunne måske endda være i plenum med nogle af de aktører, det her handler om. Så herfra vil jeg gerne sige en tak og udtrykke en forsigtig optimisme om, at det måske nok skal lykkes på et eller andet tidspunkt.

Kl. 10:43

Formanden (Søren Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Der er ingen korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om et loft over betalingsfrister mellem virksomheder.

Af Lisbeth Bech-Nielsen (SF) m.fl.

(Fremsættelse 07.11.2023).

Kl. 10:43

Formanden (Søren Gade):

Jeg giver ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti, for at give en begrundelse for forslaget. Værsgo.

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, formand. Det her er lidt i samme boldgade, for det handler jo om, hvordan vi kan skabe gode rammer for små virksomheder i det her land, som er i en helt anden virkelighed end nogle af de største virksomheder i det her land. Det blev jo bedst illustreret under coronaepidemien, hvor vanskeligt det er at være en lille virksomhed, der måske ikke har en kæmpe buffer eller en kæmpe opsparing, og hvor man på trods af coronalån og andet virkelig bare fik en kæmpe mavepuster. Én ting er jo force majeure eller pandemier; det kan vi diskutere på et andet tidspunkt. Noget andet er, synes jeg, det ekstremt usympatiske i, at store, velpolstrede virksomheder bruger små underleverandører som kassekredit, altså at man trækker tiden, ikke betaler sine underleverandører inden for det, der jo normalt er standarden, altså 30 dage, fordi det tilsyneladende er nemmere og måske endda billigere end bare at have de pengestrømme via sin bank eller sin egen opsparing. Det har vi desværre set alt for mange eksempler på.

Jeg gætter på, at flere, måske specielt fra borgerlige partier, vil komme herop og igen sige noget om aftalefrihed, og det princip respekterer jeg også, men når det for så mange går så galt og de bliver så udnyttet, er der noget, der er galt. Jeg har drøftet det her med adskillige erhvervsministre, som hver gang har sagt: Lad os tage en fælles snak om det med parterne, og lad os se, om vi ikke i mindelighed kan finde en løsning på det, hvor man kan få sat den tid, før små virksomheder får deres betaling, ned. Der er bare ikke sket ret meget, og derfor fremsætter jeg det her forslag om at gøre standarden til lov igen.

Kl. 10:46

Formanden (Søren Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen. Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er erhvervsministeren.

Kl. 10:46

Forhandling

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Som fru Lisbeth Bech-Nielsen, ordføreren for forslagsstillerne, allerede har sagt, behandler vi nu beslutningsforslag B 36. Det er selvfølgelig fremsat af SF, og det vedrører jo så et loft over betalingsfrister mellem virksomheder. Der kan ikke være to synspunkter om, at det er vigtigt, at vi i Danmark har en god betalingskultur, hvor virksomhederne giver hinanden rimelige vilkår, og hvor der betales til tiden, for vi skal have en betalingskultur, som man selvfølgelig kan stole på. Det tyder tingene da også på at vi har. En analyse fra Dansk Industri viser eksempelvis, at danske virksomheder med tiden har aftalt kortere og kortere betalingsfrister, ligesom Danmark ligger helt i top i forhold til EU-lande, når det kommer til at betale til den aftalte tid. Det er vigtigt, og det skal vi naturligvis holde fast i.

Det vurderes ikke som hensigtsmæssigt, at vi her i Danmark nationalt indfører en lovbestemt betalingsfrist på maksimalt 30 dage mellem virksomheder. Det går imod den danske tradition for, at virksomhederne selv finder de bedste vilkår, når de skal handle med hinanden. Beslutningsforslaget her ligger jo så altså op til en indskrænkelse af den her aftalefrihed, og den indskrænkelse risikerer at gøre mere skade end gavn, hvis Danmark går enegang. Det er det,

der er vurderingen. For Danmark er godt nok et lille land, men vi har en meget åben økonomi, der i høj grad betyder, at vi også handler meget med virksomheder i andre lande, og det er altså særlig, når danske virksomheder handler med virksomheder i andre lande, at de oplever lange betalingsfrister. Den udfordring kan vi ikke løse på nationalt plan. Derfor tror vi i regeringen på fælleseuropæiske løsninger her.

Der foregår lige nu faktisk endda forhandlinger i EU om netop en forordning om forsinket betaling i handelstransaktioner. Her bakker regeringen op om, at man i EU-regi arbejder for at udbrede digitale redskaber, der kan mindske byrderne hos virksomhederne og myndighederne til gavn for betalingskulturen hos de danske virksomheder. Samtidig er det også vores forventning, at de nye krav om digital bogføring og det her direktiv, som vi i andre sammenhænge også har diskuteret, nemlig direktivet om bæredygtighedsrapportering, vil have positive effekter på betalingskulturen. De nye krav om digital bogføring kan bidrage positivt gennem øget automatisering af betalingsprocesserne, og bæredygtighedsrapporteringen bidrager til, at virksomhederne faktisk skal oplyse om deres betalingspraksis, særlig når det gælder forsinkede betalinger til små og mellemstore virksomheder. Både de nye krav om digital bogføring og direktivet om bæredygtighedsrapportering træder i kraft for danske virksomheder her i 2024.

Så for at sige det helt kort, vil jeg sige, at det selvfølgelig er hamrende vigtigt, at vi har en god betalingskultur i Danmark; det er vi helt enige i. Men de problemer, der primært optræder, kan vi ikke løse kun på nationalt plan. Derfor mener vi i regeringen, at vi bør koncentrere indsatsen om løsninger i EU-regi, og som sagt er vi dér godt på vej.

Jeg har sympati for forslaget, og det har regeringen selvfølgelig så også, men et loft over betalingsfrister mellem virksomheder tror jeg man må være helt ærlig at sige kræver nogle nøjere overvejelser, også for at vurdere, om det er mere hensigtsmæssigt at gå andre veje og se på andre redskaber, og om de også vil kunne tages i brug. Derfor vil jeg tage initiativ til, at vi på det her område igen, for det har man jo gjort før, samler erhvervsorganisationer for så at drøfte, hvad Danmark helt konkret kan gøre i regi af de forhandlinger, som pågår i EU, altså om den her forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Det tror jeg er den rigtige vej at gå, og der er ingen tvivl om, at der er stor interesse for det. Jeg tror som sagt, at vi her kan få fundet effektive redskaber. Vi er et lille land med en meget åben økonomi, så rigtig mange danske virksomheder handler over grænser, og der er det mest effektive redskab altså at gå den her vej, og når nu sporet er åbent, synes jeg, at vi skal udnytte det. På den baggrund kan vi ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:51

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:51

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Aftalefrihed som princip fungerer jo bedst, hvis parterne er nogenlunde ligestillede, og det vil de jo sjældent være, hvis det er en meget stor virksomhed, som kan gå mange forskellige steder hen, og det måske er en lille virksomhed, der selvfølgelig gerne vil afsætte sine varer eller tjenesteydelser. Det er der, den skævhed kommer ind.

Nu ville Danmark heller ikke være det første europæiske land, der indførte sådan en frist. Der er flere europæiske lande, der allerede har nationale lovbestemte frister på 30 dage, ligesom Europa-Kommissionen jo også lægger op til, altså at maks. 30 dage netop skal være grænsen. Så vi kunne jo sagtens tage ansvar for det selv

i Danmark i stedet for bare at vente på, hvad der sker i Kommissionen.

Jeg synes, der er en trist tilgang til erhvervslivet i det her land, hvor man i for høj grad tilgodeser de meget, meget store virksomheder og i langt mindre grad de små virksomheder. De store virksomheder skal nok klare sig. Og som et helt konkret eksempel kan man se, at det jo er dem, der modtager langt størstedelen af støtten både i de store fonde, men også i vores, hvad skal man sige, statsbanker, hvis man kan kalde dem det, vores superfonde osv. Jeg synes, der er en skævvridning i det, som er meget ærgerlig.

Kl. 10:52

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Det er lidt en anden diskussion, men jeg tror, jeg er nødt til at påpege, at det er jeg simpelt hen ikke enig i, når man ser på den aftale, som den daværende borgerlige regering lavede med et bredt flertal i Folketinget om et nyt erhvervsfremmesystem. Hvad handler det om? Det handler om hele SMV-miljøet. Det er et kæmpestort setup i hele Danmark, som skal være med til at sikre, at små og mellemstore virksomheder har let og enkel adgang til at få rådgivning om, hvordan man eksempelvis kan øge sin virksomheds fodaftryk også uden for landets grænser. Så det at tegne et billede af, at det her land kun baserer sig på de store, dominerende virksomheder i styrkepositioner, mener jeg simpelt hen er forkert. Vi har en erhvervskultur og -struktur, som for langt, langt hovedparten af virksomhedernes vedkommende udgøres af SMV'er. Og vi har indrettet en rådgivende og vejledende struktur fra det offentliges side, som er ret stor, til netop at understøtte deres vækst. Så det er jeg simpelt hen ikke enig i. Det må jeg sige.

Kl. 10:53

Formanden (Søren Gade):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 10:53

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jamen ministeren taler om noget helt andet. Han taler om erhvervsfremme. Det er jo noget andet. Det er rådgivning. Jeg taler om, hvem der har adgang til støtte til lån til investeringer både i, hvad skal man sige, erhvervslivets og industriens fonde, men også i IFU f.eks. Så vi understøtter med kolde kontanter i høj grad vores meget, meget store virksomheder i det her land. Og jeg har intet imod dem, men de skal nok klare sig. Jeg er bare mere bekymret for de små virksomheder, specielt når de i krisetider skal agere malkeko for store virksomheder.

Kl. 10:54

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 10:54

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Jeg er ikke i stand til at gå ind i de konkrete forhold, men min oplevelse er da, at hvis man er stor og har en styrkeposition, er man ikke stor og har en styrkeposition uden at have et virvar af iværksættere og små og mellemstore virksomheder som underleverandører. Altså, tag over på den jyske højderyg, min gamle hjemstavn, og se, hvad der sker i vindindustrien. Så vil man se, at der bliver beskæftiget tusindvis og atter tusindvis af medarbejdere i vores vindindustri, men langt hovedparten af dem er i små og mellemstore virksomheder,

som er underleverandører til de godt nok store dynamoer, som får omtalen.

Det konkrete forslag her handler jo om, om vi skal lave et loft. Der tror jeg bare, også hvis man spørger erhvervet selv, at der ikke er opbakning til det, når man ser på det. Det er rigtigt, at der er nogle, som gerne vil have det, men der er i den grad også andre, som jo slet ikke vil have det.

Kl. 10:55

Formanden (Søren Gade):

Fru Mona Juul, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:55

Mona Juul (KF):

Tak, og tak til ministeren. Har ministeren regnet på, hvad det egentlig vil betyde for dansk eksport, hvis der bliver indført sådan et loft og der bliver lavet et indgreb i aftalefriheden?

Kl. 10:55

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:55

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Nej.

Kl. 10:55

Formanden (Søren Gade):

Fru Mona Juul.

Kl. 10:55

Mona Juul (KF):

Jeg mener, ministeren allerede har nævnt det, så det er måske lige lovlig ledende, men altså set herfra synes jeg, at det ville påvirke konkurrenceevnen betragteligt både i forhold til de byrder, det vil give, og i forhold til den ulighed, der så vil være i forhold til eksportmarkeder. Deler ministeren den holdning?

Kl. 10:55

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 10:55

Erhvervsministeren (Morten Bødskov):

Helt grundlæggende tror vi jo på, som jeg sagde, at den mest sikre vej frem her – når vi er et lille land med en meget åben økonomi og en meget, meget stor del af vores erhvervsliv, som har solide fodaftryk også i små og mellemstore virksomheder uden for landets grænser – er, at det er noget, vi klarer i EU-regi, det her. Det tror jeg på suverænt er den bedste vej at gå.

Vi skal huske på, at den danske erhvervsstruktur jo for langt hovedpartens vedkommende baserer sig på små og mellemstore virksomheder, som for manges vedkommende jo også er gennemdigitaliserede og dermed har meget adgang og let adgang til at komme ud over landets grænser. Derfor skal vi se det her i et europæisk perspektiv. Og heldigvis er der noget på vej derfra nu.

Kl. 10:56

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til erhvervsministeren. Vi starter nu på ordførerrækken, og den første ordfører, som får ordet, er hr. Kim Aas fra Socialdemokratiet.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Kim Aas (S):

Tak for ordet. Først igen tak til SF for at fremsætte beslutningsforslaget her, der omhandler et loft over betalingsfrister mellem virksomheder på maksimalt 30 dage.

Det er god betalingsskik, at man overholder de aftalte betalingsfrister, og at disse frister bør være rimelige. Det tror jeg at langt de fleste kan blive enige om, og de danske virksomheder er generelt dygtige til at overholde betalingsfrister, når vi sammenligner os med andre EU-lande. 90 pct. af de danske virksomheder betaler faktisk til tiden. Den danske betalingskultur beror jo i høj grad på aftalefrihed. Derfor er det også i dag frit for en erhvervsdrivende at aftale, hvor lang en betalingsfrist der skal være mellem handlende virksomheder. Det er altså i høj grad op til virksomhederne selv at vurdere, hvilke vilkår de finder passende, når de handler med hinanden.

Disse vilkår skal selvfølgelig være rimelige, og her vil jeg gerne anerkende, at små og mellemstore virksomheder i høj grad kan blive udfordret af det, hvis der er for lange betalingsfrister. Dog kan det i en tidligere rapport fra Europa-Kommissionen ikke påvises, at der skulle være en særlig sammenhæng imellem lovfastsatte korte betalingsfrister og faktisk betaling, og vi har jo allerede i Danmark et kodeks for god betalingsskik blandt virksomhederne. Jeg synes altså, vi skal være påpasselige med at foretage indgreb, der indskrænker virksomhedernes aftalefrihed, især når man ikke kan garantere, at det skulle give en mærkbar forskel, og sådanne indgreb kan potentielt påvirke de danske virksomheders konkurrenceevne negativt.

Det er ikke hermed sagt, at vi ikke skal sikre nogle rammer for en god betalingskultur mellem danske virksomheder, men generelt er udfordringen med lange betalingsfrister jo størst, når danske virksomheder handler med virksomheder i andre lande. Det fremsatte beslutningsforslag giver ikke danske virksomheder en løsning, når det handler om international handel, og derfor tror jeg altså også, det er vigtigst, at Danmark ikke går enegang, men at vi i stedet støtter op om de fælleseuropæiske løsninger. Jeg mener, at fokus bør være på, hvilke løsninger der frembringes i EU-regi. Dermed kan Socialdemokratiet ikke støtte beslutningsforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:58

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Kim Aas fra Socialdemokratiet. Og jeg giver nu ordet til fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Tak for ordet, og tak for at rejse en interessant debat. Jeg kender også godt til mange mindre virksomheder, der synes, det er en udfordring for deres likviditet, at de ender med lange betalingsfrister. Men over for det står også spørgsmålet om, hvad man egentlig kan aftale i en kontrakt. Aftalefriheden er afgørende og en del af det frie marked, vi har.

Så hører jeg godt, at ordføreren spørger, om der reelt er et frit marked, og om man er presset ud i noget. Der kan man jo så sætte spørgsmålstegnet ved, om store virksomheder agerer som monopoler. I så fald ville der jo ikke være et frit marked, eller der ville i hvert fald være en markedsfejl, men det er ikke som sådan det, jeg har set beviser på. Derimod ser vi jo, at betalingsfrister er et af flere konkurrenceparametre, når man vælger en leverandør, og dermed er det en konkurrence, hvor man dels kigger på prisen, dels kigger på, hvad der rent faktisk bliver tilbudt, men man også kigger på betalingsfristerne. Så på den måde er der en aftalefrihed, som har en

betydning, og som er med til at gøre, at det er en af de parametre, som man kan forhandle på.

Men derfor forstår jeg stadig væk godt udfordringen med likviditet, for man kan jo føle sig presset. Så jeg forstår godt udfordringen, og derfor skal man jo finde en balance imellem aftalefriheden og det, at man sikrer, at man har den likviditet i virksomhederne. Som den tidligere ordfører, hr. Kim Aas, sagde, har Europa-Kommissionen faktisk lavet en rapport, der viser, at der ikke er en sammenhæng mellem lovfastsatte betalingsfrister, og hvornår man rent faktisk får betalt. Så det, at man sætter en frist, er ikke nødvendigvis det, der har en betydning. Det, der har en betydning, er i høj grad den forretningskultur, som der er i de pågældende lande.

DI lavede en undersøgelse af deres virksomheder, og i 2019 var det 45 pct. af virksomhederne, der betalte inden for 30 dage, så der er jo en stigning i, hvor mange der betaler tidligere. Jeg synes jo, det er positivt, at man betaler så hurtigt som muligt. Men jeg mener også, at vi må anerkende, at Danmark er et lille land med en meget åben økonomi. Vi handler primært med alle vores nabolande, men også med andre lande, og derfor har det jo også en betydning, om reglerne gælder på tværs af grænserne. I Europa har vi jo heldigvis det indre marked, og det har vi rigtig stor gavn af i Danmark. Derfor synes jeg, det er vigtigt at se på, hvad der rent faktisk foregår i EU, og i efteråret fremsatte Europa-Kommissionen et forslag til en regel for betalingsfrister. Og der er det altså vigtigt for mig, at man både respekterer aftalefriheden og et mål om hurtigere betalinger.

Så vi afviser forslaget, men er interesserede i, hvad der foregår i Europa. Vi mener, at der skal være nogle ens regler for hele Europa på det her område. Tak for ordet.

Kl. 11:01

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 11:01

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Ja, jeg er lidt nysgerrig. Når argumentet er aftalefrihed, kan man jo ikke samtidig være tilhænger af, at EU skal diktere nogle centralistiske regler, som skal være ens for alle virksomheder. Altså, det er jo et paradoks. Man kan jo ikke have det ene og så det andet. Så hvad vægter højest?

Vil regeringen, og vil Venstre stille sig op og sige til EU, at nej, vi er faktisk ikke enige i, at EU skal diktere nogle fælles regler, fordi det fratager danske virksomheder den aftalefrihed og derved også et konkurrenceelement, som man jo korrekt nok siger at det er?

Kl. 11:02

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Louise Schack Elholm (V):

Man må jo sige, at det er meget forskelligt, hvordan man i de forskellige lande i Europa håndterer de her betalingsfrister. I Danmark er der faktisk en ret god kultur med at overholde betalingsfrister, og derfor mener jeg også, at noget af det, der er vigtigt at have fokus på, når man kigger på Europa, er, hvordan man hurtigere får betalt. Det kan jo også være sådan noget med, at man rent faktisk betaler til de betalingsfrister, der er, og at man også respekterer aftalefriheden. Så det er jo en balancegang.

Men når man laver det som fælles regler inden for Europa, så er der jo ingen, der siger, hvor man præcis ender henne med det, og man kan jo godt lave nogle forhandlinger, hvor man i sine aftaler gør det kortere. Så vi kan jo stadig væk godt forestille os, at man i sine forhandlinger om betalingsfrister – det er stadig væk meget tidligt i

forhandlingerne, og vi aner ikke, hvor de ender henne – kan aftale nogle betalingsfrister, der er endnu kortere, og at man dermed også kan lave nogle forhandlinger om aftalen.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:03

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg fik ikke rigtig noget svar. Er Venstre tilhængere af, at der skal være centralistisk bestemte aftalefrister, betalingsfrister, som Bruxelles dikterer i Danmark? Eller mener man, at det må være op til de danske virksomheder, både når de handler med andre, men også, når det er internt, altså danske virksomheder, som handler med hinanden, og at EU så ikke skal blande sig i de aftalefrister? Altså, man må enten mene det ene, eller man må mene det andet.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:03

Louise Schack Elholm (V):

Nej, vi mener jo, det er en balance. Altså, vi er jo ikke sort-hvide, og vi mener ikke, at verden er sort-hvid, men at der skal findes aftaler og balancer, hvor man vejer begge hensyn. Så derfor tror jeg på, at man skal finde balancer i alting, også i det her.

Kl. 11:03

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Louise Schack Elholm fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til fru Karin Liltorp fra Moderaterne.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

(Charlotte Bagge Hansen (M): Jeg kan godt nå det. Skal jeg tage den?) Det er lige meget; nu står jeg her. (Charlotte Bagge Hansen (M): Hvad siger formanden?).

Kl. 11:04

Formanden (Søren Gade):

Moderaterne afgør, hvem der er ordfører på forslaget. Ønsker man at skifte ordfører? (Karin Liltorp (M): Ja, man ønsker at skifte). Godt, vi skifter nu ordfører hos Moderaterne.

Jeg giver nu ordet til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Det var lige på falderebet.

Kl. 11:04

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det, formand. Forslaget her tager fat i en meget vigtig problemstilling. Det er vigtigt, at vi sikrer en god betalingskultur i Danmark, som er til at stole på og velfungerende for alle typer virksomheder. Nu har jeg jo selv en virksomhed og har vel omkring 30 forskellige leverandører. Det nyder jeg godt af, i og med at jeg selv kan lave aftaler med dem og finde ud af, hvad der passer dem og mig bedst. Det er ikke alle, der er lige så heldige, og vi ved, at der nogle steder kan være nogle udfordringer. Der er en tendens til – jeg vil helst ikke tro det, men jeg hører nogen sige det nogle gange – at større virksomheder presser dem; de føler nærmest, at de bliver brugt som en kassekredit. Her tænker jeg, at vi skal tænke lidt over moral og etik, også os, der driver erhverv. Hvad er godt for både du og jeg?

Det, der er vigtigt for Moderaterne, er, at vi får det her belyst.

Der er et lovkrav, eller der er i hvert fald en snak i EU omkring, hvad vi kan gøre, og vi mener, det er rigtigt, at vi tager fat i det her. Vi er også bekendt med, at i Danmark ligger vi ikke supergodt i forhold til tid på betalingsbetingelser. Vi ligger på 61 dage i gennemsnit. Det må vi kunne gøre bedre. Så vi hilser det her velkommen. Lad os få en god diskussion. Lad os sørge for, at det er de bedst mulige vilkår for alle parter, for begge parter, med hensyn til at man finder de gode løsninger. Jeg bliver også nødt til at sige, at alt andet lige synes jeg, det ville være mest fantastisk, hvis man de handlende imellem fandt ud af: Hvad er bedst for dig, og hvad er også godt for mig?

Hvis det er nødvendigt at lovgive på det her område, er vi jo ganske åbne, ligesom jeg tror – men jeg ved det ikke – at ministeren har sagt. Så lad os kigge på det i fællesskab, og så vil vi gerne have en løsning på EU-plan. For der er så meget handel, der foregår på tværs af landegrænser, så vi har alle samme vilkår.

Kl. 11:07

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 11:07

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg kan sige, at ministeren ikke vil lovgive på området. Så er ordføreren da oplyst.

Moral og etik, siger ordføreren. Det er meget fint, men det er ikke det, vi beskæftiger os med herinde i Folketinget. Det er lovgivning, hård juridisk lovgivning. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge Moderaterne: Mener man, at der skal være en centralistisk EU-bestemt fastsat frist for betaling, eller er det noget, som virksomhederne selv skal bestemme? Det vil sige, at man vil modsætte sig det, hvis EU kommer og siger, at nu skal I have f.eks. 30 dage eller 60 dage som betalingsfrist.

Kl. 11:07

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:07

Charlotte Bagge Hansen (M):

Altså, først vil jeg jo påberåbe mig min ret til at tale om etik og moral, hvis jeg finder det hensigtsmæssigt i min tale, og ikke i forhold til, hvad ordføreren tænker man skal tænke og synes og lovgive om herinde. Så det var bare lige en kort bemærkning til det.

Så vil jeg sige, som jeg siger i min tale, at jeg synes, at det der med, at man finder ud af det i ro og mag med hinanden, er at foretrække. Nogle gange kan det være nødvendigt at lave en lovgivning, og det, jeg siger, er, at hvis det er det, der skal til, så må vi jo kigge på det, men umiddelbart læner jeg mig op ad det, som ministeren har sagt.

Kl. 11:08

Formanden (Søren Gade):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:08

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Man er velkommen til at snakke om moral og etik alt det, man vil, men når der skal vedtages beslutningsforslag eller lovforslag, er det rent jura herinde.

Man siger, at det skal belyses bedre. Hvad er det, man ikke har fået belyst på det her område? Hvad er det for nogen tal, som Moderaterne ikke har, siden man tilsyneladende ikke har en holdning til det her? Enten er man for EU-bestemte centrale betalingsfrister, og

ellers mener man, at det er et indgreb i aftalefriheden for forskellige virksomheder. Man må jo vælge, om man synes det ene eller det andet.

Kl. 11:08

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:08

Charlotte Bagge Hansen (M):

Nu handler det jo igen om, hvordan man er sammensat som person, og hvordan man tænker. Jeg mener nogle gange, at det er en proces til at finde ud af og få afdækket ordentligt, hvad udfordringerne er, hvad vi mener der er behov for, og tage stilling til det, og hvis der her er et generelt problem, er det, at vi skal gribe til lovgivning.

Kl. 11:09

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så siger vi tak til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Morten Vehl fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:09

(Ordfører)

Morten Vehl (DD):

Tak for det, formand, og tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen for forslaget, der jo omhandler folketingsbeslutning om et loft over betalingsfrister mellem virksomheder. Som udgangspunkt har vi jo et liberalt mindset, der taler for, at parterne i en aftale selv er ansvarlige for aftalers indhold og udformning. Samtidig mener vi også, at små og mellemstore virksomheder samt iværksættere er en væsentlig del af rygraden i vores erhvervsliv og vores fremtid, som vi mener er værd at hjælpe godt på vej og give de bedst mulige eksistensbetingelser.

Som lovgivningen er nu, må vi desværre erkende, at de store virksomheder har betingelser for at diktere aftalers indhold og dermed kan bruge deres markedsdominans til at presse de små og mellemstore virksomheder og dermed sætte dem i en sårbar situation med de her lange betalingsfrister. Vi ønsker ikke, at de store virksomheder skal bruge de mindre virksomheder som en form for kassekredit, så vi anser forslaget for at være ganske sympatisk, og der er også noget at arbejde videre med, men vi vil faktisk gerne sætte os ind i det arbejdsrum og kigge på tingene. Tak for ordet.

Kl. 11:10

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Morten Vehl fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til hr. Lars-Christian Brask fra Liberal Alliance.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Lars-Christian Brask (LA):

Tak for det. Aftalefrihed og specielt frihed er noget, der ligger Liberal Alliance meget nært, og det er jo friheden og frivilligheden til at indgå aftaler på baggrund af betingelser og vilkår, som vi snakker om her. Og de betingelser er jo en forhandling mellem kunde og leverandør, og det står jo altid leverandøren frit for ikke at tage en kunde ind, hvis betingelserne ikke er i orden.

Jeg taler også lidt af egen erfaring som involveret i virksomheder, der leverer til verdensledende organisationer i høreapparatsindustrien og vindmølleindustrien, og selv om vi kun leverer en lille del af deres samlede produktion, kan jeg sige, at de i hvert fald betaler til tiden, og vi er små og mellemstore virksomheder i de her tilfælde, jeg snakker om. I min egen personlige virksomhed har jeg 10 dages betalingskredit, og det har jeg heller ikke nogen problemer med.

Så det ligger i aftaleforholdet, det ligger i de betingelser og de vilkår, man indgår med sine kunder, og vi synes, det ligger fint dér, altså at vi har den frihed i organisationerne til selv at beslutte, hvad det er for nogle vilkår og betingelser, de accepterer.

Kl. 11:12

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars-Christian Brask fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for ordet, og tak til forslagsstillerne. Også her er der tale om en genfremsættelse, og selv om jeg har sympati for og også er fuldstændig enig i, at der kan være udfordringer med lange betalingsfrister, hvor den stærke part i et samarbejde tryner den svage, udfordrer forslaget den aftalefrihed, som er så grundlæggende et princip i vores samfund, og som jeg i den grad hylder. Forslagsstillerne har fuldstændig ret. Når der kommer rigtig blå partier på banen, er det aftalefriheden, det handler om. Det er et princip, som vi heller ikke på nogen måde vinder på at have en national tilgang til, altså hvis det er sådan, at vi følger forslagsstillernes forslag, for dansk enegang vil selvfølgelig skade danske virksomheders konkurrenceevne, og det er der virkelig ikke nogen grund til.

Men jeg har ikke noget problem med, at vi sammen med erhvervsorganisationer og virksomheder osv. ser på, om der kan findes bedre balancer, og at vi har en snak og sådan noget. Det er superduper fint, og kan der findes noget, er alt godt. Men jeg tvivler desværre, for det er jo meget konkrete, faste regler, der er behov for i et samarbejde. Sådan må det nødvendigvis være. Og jeg ved jo også fra undersøgelser, at langt de fleste danske virksomheder faktisk heller ikke selv ønsker, at hverken staten eller EU eller nogen som helst andre skal blande sig i deres kommercielle forhold. De går ind for aftalefrihed, og det gør Det Konservative Folkeparti også.

Kl. 11:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Mona Juul fra Det Konservative Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Jamen det er jo en mærkesag for Dansk Folkeparti, at små og mellemstore virksomheder har de rette forudsætninger for at trives, og når en mindre virksomhed i dag får placeret ordrer fra større virksomheder, kan virksomhederne jo komme ud for, at der er urimelig lange betalingsfrister. Her kunne man jo selvfølgelig fristes til at sige, at man så som virksomhed kunne lade være med at indgå kontrakten, men mange virksomheder er dybt afhængige af de enkelte ordrer, og derfor er det også helt essentielt, at vi får skabt nogle klare retningslinjer og bedre rammer for danske virksomheder.

Når betalingsfristerne synes urimelige, kan det samtidig have store konsekvenser for den enkelte virksomhed. Virksomheder kan opleve at gå konkurs eller låne til hus og hjem, fordi større virksomheder påtvinger de her lange betalingsfrister, og det er jo ikke en holdbar måde at drive virksomhed på. Forslaget er derfor med til at sikre større tryk for danske virksomheder, og det hilser vi i Dansk Folkeparti meget velkommen. Når 99 pct. af danske virksomheder indgår i betegnelsen som små og mellemstore virksomheder, er det samtidig et forslag, der vil have en klar forbedring for rigtig

mange virksomheder, og derfor støtter Dansk Folkeparti beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 11:15

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til fru Sascha Faxø fra Alternativet.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Sascha Faxø (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne også nævner, handler det jo igen om de små og mellemstore virksomheder, som er mest pressede. Det synes jeg er supervigtigt at holde fast i, så derfor værdsætter jeg meget, at vi får en debat om det her i Folketinget. Jeg værdsætter selvfølgelig også, at det er noget, der vil blive hevet op på EU-niveau, for jeg er også helt klar over, at lige så snart vi snakker større virksomheder, så handler det også noget om konkurrenceevne.

Men nogle gange ville jeg også ønske, at vi var en lille smule mere pragmatiske og tænkte: Hvad kan vi så gøre i Danmark, uden at vi spænder ben for det her? Altså, er der nogle steder, vi kunne starte med os selv? Og et af de steder, som jeg tænker på og meget ofte hører om fra mindre virksomheder, er de offentlige institutioner; de er et af de sværeste steder i forhold til det. Hvis man overhovedet er så heldig, at man kan få lov at få en aftale med en offentlig institution, da de sjældent entrerer med små virksomheder på grund af forskellige EU-regler, så kommer man tit i den situation, hvor man simpelt hen ikke har råd til at gøre det, fordi mange kommuner f.eks. har en betalingsfrist på 3 måneder, og det har man ikke råd til, hvis man er en lille leverandør.

Så kunne vi starte der? Altså, fra Alternativets side bakker vi op om forslaget, men vi kommer også med et lille opråb: Kunne vi lægge os et sted imellem, hvis det er det, der skal til, så ministeren tager det med til EU, men vi andre også kan spørge: Hvad kan vi så gøre, så vi understøtter vores små og mellemstore virksomheder – både sådan, at de kan komme ud og have de offentlige institutioner som kunder, men også sådan, at det ikke bliver betalingsfristen, der spænder ben for det?

Nogle gange bliver det for teknisk, så lad os lige prøve med lidt helt almindelig snusfornuft her.

Kl. 11:17

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Sascha Faxø fra Alternativet. Jeg giver nu ordet til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 11:17

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Måske tager jeg fejl, men jeg mener faktisk, at Økonomistyrelsen har en vejledende betalingsfrist på 30 dage for kommunerne, regionerne og staten. Det bliver så ikke altid overholdt. Der er nogle kommuner, der er bedre end andre. Vi så til gengæld også, faktisk under coronaen, at det lykkedes for nogle kommuner at fremrykke deres betalinger for at hjælpe med likviditeten ude hos virksomhederne. Jeg kunne godt tænke mig at gå sådan pragmatisk og konstruktiv til det, for jeg er ikke tilhænger af, at staten skal kunne gå ind og blande sig ret meget i to virksomheders aftalefrihed. Det skurer også i mine ører.

Men man kan jo gøre noget herindefra med de værktøjer, vi har. Hvis man skruede på betalingsfristen i det offentlige, sådan at man sagde, at den vejledende frist ikke længere var 30 dage, men at den var 15 dage, ville det jo gøre det offentlige mere attraktivt for

små virksomheder. Hvis man så samtidig arbejdede med udbudsreglementet, i forhold til at de små virksomheder bedre kunne byde ind, så ville man, i kraft af at det ville være mere attraktivt for små virksomheder at søge opgaver hos det offentlige, måske også være med til at presse de andre virksomheder, også de større virksomheder, sådan at man kunne sige, at tidsspannet i forhold til den betalingsfrist, der er i det private kontra i det offentlige, ville være større, og så ville det jo være et konkurrenceparameter, som man så kunne bruge til at vurdere, hvilke kunder man ville have ind i sin butik eller i sin virksomhed.

Måske kunne man i udvalgsbehandlingen kigge i retning af at finde en konstruktiv løsning, som kunne hjælpe nogle af de virksomheder videre med at løse et problem, som er derude, og som eksisterer for nogle af de bittesmå virksomheder. Man kunne også gå ind og kigge på den her kassekredit, som kører, for den er også rigtig, rigtig høj for nogle virksomheder, og kigge på, om der er nogle ting, man kunne gøre for at lette det. Der er jo også nogle rene skatte- og momsindbetalinger, men nu har vi jo så frister på ½ år for dem, og det kan måske også hjælpe, men er det tilstrækkeligt, i forhold til at det også passer med de her betalingsfrister? Så der er nogle værktøjer, som vi faktisk godt kan tage fat i, og så kan vi kigge på det og sige: Hvis det ikke lige er det med aftalefriheden, som vi konkret skal bestemme, så kan vi måske gå ind og dreje på noget andet ... (*Uro på tilhørerpladserne*).

(*Formanden ringer med klokken*).

Kl. 11:19

Formanden (Søren Gade):

Mødet udsættes i 10 minutter.

Mødet er udsat. (Kl. 11:19).

Kl. 11:20

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Mødet er genoptaget.

Jeg giver ordet til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 11:20

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg vil sige, at jeg har oplevet mere højlydte demonstranter end dem her – hvis vi endelig skal have dem, var de da ret høflige.

Nå, men jeg var faktisk blevet færdig, hr. formand.

Kl. 11:20

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er et enkelt ønske om en kort bemærkning fra fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:21

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Undskyld, det var lige i sidste øjeblik, men jeg ville lige nå det. Tak til hr. Lars Boje Mathiesen for hans pragmatisme. Jeg synes jo, at det skulle gælde for både BTB, men også kommuner og regioner. Jeg ved ikke, om det lige skulle være 15 dage, men jeg vil i hvert fald gerne kigge på, om vi kan få undersøgt, hvordan det står til derude, og om der eksempelvis er nogle kommuner, der trækker den urimelig langt; det vil jeg gerne have undersøgt. Og jeg har heller ikke noget problem med, at det offentlige skal gå foran. Så der kunne der godt være en differentiering af reglerne, hvis vi så kunne være lidt mere strikse i det offentlige. Nu er der jo en meget stram

økonomi – det er vi sikkert uenige om – i mange kommuner, men det synes jeg ikke skal gå ud over små erhvervsdrivende.

Så vil jeg bare i en bibemærkning sige, at jeg faktisk prøvede at få de helt små virksomheder med i den seneste revision af udbudsloven. Jeg ved ikke lige, hvor godt det gik. Tak.

Kl. 11:22

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:22

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Nej, det er jo heller ikke 15 dage som noget ultimativt, jeg sætter op. Det var bare for ligesom at skematisere, at man kunne bruge det som et parameter for at rykke på noget. Og ja, der er kommuner derude, hvor økonomien er stram, men hvis man kigger på likviditet, er flertallet af de danske kommuner faktisk ikke så hårdt spændt op. Det er jo det, vi taler om her, for de har indgået en aftale om det, og det vil sige, at det er den løbende likviditet, som de skal have. Mit indtryk er, at i langt de fleste kommuner er likviditeten faktisk ganske god. Mange kører med den her røde, gule, grønne likviditet, og der ligger mange af kommunerne faktisk ganske fint. Så jeg ser ikke lige præcis det der som værende en udfordring, hvis man skulle rykke på det.

Kl. 11:22

Formanden (Søren Gade):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Jeg giver nu ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:23

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for endnu en god debat om, hvordan vi kan styrke specielt små virksomheders forhold. Jeg havde jo forberedt mig på, at aftalefrihed ville blive et emne, der kom op, og det er også et godt princip, men jeg synes, man bliver nødt til at se på, hvad der ligger neden under det. Det er jo også, hvad skal man sige, den måde, vi måske ser verden forskelligt på. Jeg tror, at mange borgerlige ser det sådan, at man ser en række aktører, og hvis man har fuld transparens, kan man agere rationelt, og man er sidestillet. Og der ser jeg måske nogle gange verden på en anden måde, hvor jeg siger, at aftalefrihed kunne fungere godt i en perfekt verden, hvor aktørerne er sidestillede og har de samme muligheder og manøvrerum, og det oplever jeg bare ikke altid at de har. Hvis misforholdet er stort nok, oplever jeg – det får jeg at vide – at der er mange små virksomheder, der føler, at de med et mindre pænt ord bliver betragtet som en malkeko.

Jeg kan godt se, at det her forslag ikke bliver stemt igennem, men igen vil jeg gerne tage imod den udstrakte hånd, som flere af jer har leveret, i forhold til at sige: Lad os diskutere det her i udvalget og se på, om vi kan komme videre ad en eller anden vej; om vi, som hr. Lars Boje Mathiesen foreslår, skulle kigge på det offentlige som nogle, der skal gå foran med det gode eksempel, men som måske så også kan blive et konkurrenceparameter; om vi, næste gang vi skal kigge på udbudsloven, kan gøre den bedre, i forhold til at små virksomheder også kan få mulighed for at få kommunale eller offentlige kontrakter.

Jeg er ret kritisk over for den måde, vi har skruet vores udbudsregler sammen på. Det er bureaukratisk, det er svært, det er rigtig svært for små virksomheder, og for mange er det også frustrerende, at de ude i den lokale daginstitution skal give mere for 1 l mælk, end de kan købe den for henne i Netto. Men det er en større diskussion, og det varer jo desværre nok lidt tid, før vi kommer til at diskutere

det igen, fordi det ikke er længe siden, vi sidst diskuterede udbudsloven. Men tingene hænger jo rigtig meget sammen.

Jeg vil gerne gå ud ad nogle af de andre veje, som nogle af jer har skitseret og foreslået. Derudover vil jeg bare sige tak for den positive tilkendegivelse, specielt fra Danmarksdemokraterne og DF. Og selv om hverken Konservative, Liberal Alliance eller hr. Lars Boje Mathiesen vil stemme for det, hørte jeg egentlig en villighed til at sige: Kan vi finde nogle andre veje, så vi kan gøre forholdene bedre for dem, der måske har det svært? Og selv om det kun er 10-15 pct., løber det jo op i tusindvis af virksomheder, der i varierende grad oplever problemer med det her.

Det var det. Tak for debatten.

Kl. 11:26

Formanden (Søren Gade):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 72:

Forslag til folketingsbeslutning om stop af besparelser på universiteternes grønne forskning og rådgivning.

Af Sascha Faxø (ALT) og Christina Olumeko (ALT).

(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 11:26

Formanden (Søren Gade):

Jeg starter med at give ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Sascha Faxø fra Alternativet, til at give en begrundelse for forslaget.

Kl. 11:27

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Sascha Faxø (ALT):

Vi står midt i en tid, hvor vores klima og miljø er truet som aldrig før. Vi skal beskytte vores drikkevand, passe på vores havmiljø osv. osv. Man skulle tro, at det at sikre viden til det her arbejde ville være grundpillen i Danmarks klima- og miljøindsats, men der må man altså lige tro om igen. Skiftende regeringer har gennem tiden har skåret alvorligt ned på den grønne forskning og de nødvendige kompetencer. Den nuværende regering fortsætter de 2 pct.s årlige nedskæringer, og det er altså, til trods for at vi har fjernet omprioriteringsbidraget for resten af universiteternes forskning. Så der har over tid været solide og vedvarende nedskæring på det, som i fagsproget hedder forskningsbaseret myndighedsbetjening på miljø- og fødevarerområdet. Det er altså den forskning, som skal sikre vores fremtid.

Udmærkningen kan ikke kun mærkes i forskningsverdenen. Den kan også mærkes i vores politiske arbejde. Jeg tænker, at der er flere til stede her i dag, som har mærket det, når de har siddet i en forhandling eller har skullet tage en beslutning, hvor man ikke har kunnet få den betjening. Det har f.eks. været under forhandlingen om havplanen, hvor der var ting, vi ikke vidste og ikke kunne

få viden om, da vi skulle lave havplanen. Det kan også være på PFAS-området, hvor vi, når der bliver stillet spørgsmål om, hvor det kommer fra, og hvorfor der er uoverensstemmelser, med hensyn til hvor det er, osv., simpelt hen ikke ved det.

Det her er ikke en kritik af forskningen, men det er simpelt hen et opråb til Folketinget og regeringen om, at vi har et enormt problem. Og det er et problem, vi ikke kan løse gennem puljer. Vi er simpelt hen nødt til at have en grundforskning, som baserer sig på en kontinuerlig opbygning af viden. Der skal laboratorier til, der skal bygninger til, men der skal også forskere til, så der bliver vidensopbygning – forskere, som bliver fastholdt. Ikke desto mindre har vi siden 2009 simpelt hen undergravet det her i en grad, så det begynder at gå ud over det, vi skal have. Så det her er simpelt hen et opråb om at stoppe nedskæringerne. Lad os i stedet investere i den nødvendige viden, så vi kan komme i mål med langsigtet og klog grøn omstilling. Så meget håber jeg vi kan blive enige om her i Folketinget.

Kl. 11:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ikke adgang til spørgsmål i den her del. Forhandlingen er hermed åbnet, og den første, der får ordet, er uddannelses- og forskningsministeren.

Kl. 11:29

Forhandling

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for ordet, og tak til forslagsstillerne for på den her måde at bringe debatten om forskning ind i Folketingssalen også. Det synes jeg at forskningen fortjener. Jeg synes så også, at vi fortjener at debattere på et rigtigt, faktuel grundlag, for nu blev der også sagt i begrundelsen af forslaget her, at der er blevet skåret ned på den grønne forskning. Det er jo simpelt hen ikke rigtigt, og det vil jeg gerne prøve at uddybe. Jeg forstår motivationen for beslutningsforslaget sådan, at forslagsstillerne er bekymrede for den forskning, som skal understøtte den grønne omstilling. Det gælder særlig den del af forskningen, som finansieres via kontrakter mellem de enkelte sektorministerier og universiteterne, altså den såkaldte forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Jeg vil gerne lige slå et par faktuelle ting fast. For det første er det offentlige forskningsbudget højere, end det nogen sinde har været. Det er på 28,7 mia. kr., og der er ikke noget omprioriteringsbidrag på det samlede offentlige forskningsbudget. For det andet var partierne bag forskningsaftalen for 2024 ligesom i de foregående par år enige om at øremærke i alt 2,6 mia. kr. til den grønne forskning, og der er ikke noget omprioriteringsbidrag på den politisk øremærkede ramme til grøn forskning. Rammen og beløbet på 2,6 mia. kr. er dobbelt så højt som det beløb, staten øremærkede i 2019, og det udgør langt over halvdelen af de midler, som vi fordelte i forskningsreserven for 2024. Så jeg synes, det er rimeligt at sige, at vi samlet set i de her år fastholder et meget, meget højt niveau for den samlede grønne forskning.

Inden for den grønne ramme i forskningsreserveaftalen for 2024 var partierne enige om at prioritere 140 mio. kr. til opbygning og vedligeholdelse af grønne strategiske forskningsmiljøer, navnlig på de universiteter, som yder den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Jeg er sådan set glad for, at også forslagsstillerne var med i den aftale og på den måde også står bag de prioriteringer. Det giver samlet set, som jeg ser det, gode muligheder for, at universiteterne kan udføre og videreføre banebrydende forskning på det grønne område i dag og også på lang sigt, hvilket ordføreren for forslagsstillerne jo også var inde på i sin begrundelse af beslutningsforslaget. Universiteternes mulighed for at udføre forskning på det grønne

område bygger samtidig på de stabile basistilskud til forskning, som et flertal i Folketinget også står bag, og den bygger på de meget store tilskudsordninger, vi har til forskning på det grønne område, og som vi bl.a. har aftalt i vores brede finanslovsaftale om fordeling af forskningsreserven. Det tværgående omprioriteringsbidrag på de statslige driftsrammer og dermed også på hele centraladministrationen forhindrer altså ikke, at vi netop politisk har prioriteret betydelige midler til at opbygge og vedligeholde strategiske grønne forskningsmiljøer på universiteterne.

De midler, som år for år prioriteres til forskningsbaseret myndighedsbetjening på de enkelte ministerområder, går til en bred vifte af viden på de konkrete områder og om de konkrete opgaver. Det er vigtig viden, men det er langt fra den eneste grønne forskning, som staten finansierer. Den udgør en mindre del af de øremærkede midler til den grønne forskning. De 2,6 mia. kr., som vi sammen har besluttet at øremærke til grøn forskning, er et højt og et ambitiøst beløb, og det skal det også være. Det ligger også over det flerårige måltal for de øremærkede midler til grøn forskning på 2,5 mia. kr., som partierne også er enige om i forlængelse af den grønne forskningsstrategi. Et så højt måltal giver netop forskerne og universiteterne mulighed for en langsigtet forskningsindsats til gavn for den grønne omstilling.

Jeg har respekt for, at forslagsstillerne inden for det samlede forskningsbudget og inden for vores ramme øremærket til grøn forskning ønsker at prioritere den forskningsbaserede myndighedsbetjening højere. Den mulighed foreligger jo hvert år i vores forskningsreserveforhandlinger. Flere midler til forskningsbaseret myndighedsbetjening betyder selvfølgelig tilsvarende færre midler til andre initiativer, som man så må prioritere lavere.

Det er altså regeringens vurdering, at der i dag allerede er gode muligheder for at udføre banebrydende forskning på universiteterne og søge midler til den forskning, også på de forskningsområder, hvor universiteterne yder forskningsbaseret myndighedsbetjening. På den baggrund kan regeringen ikke støtte forslaget.

Jeg kan så tilføje, at der lige nu pågår et arbejde i Uddannelses- og Forskningsministeriet med at lave et eftersyn af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, herunder udfordringer og uindfrie potentialer. Vi forventer, at arbejdet er færdigt i løbet af 2024, og resultaterne vil jo på den måde indgå i de drøftelser, vi skal have senere på året om fordeling af en ny forskningsreserve for 2025.

Kl. 11:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er indtil videre en enkelt, der ønsker en kort bemærkning. Det er hr. Stinus Lindgreen. Værsgo.

Kl. 11:35

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for det, og tak for talen. Ministeren siger jo ganske rigtigt, at når man har skåret ét sted, må man tilføje noget et andet sted, for sammen skal jo ligesom være den samme relativt set.

Ministeren nævner også, at det er et, jeg tror, ordene var historisk højt beløb, vi giver til offentlig forskning i år. Så jeg vil blot spørge ministeren, om ministeren kan bekræfte, at det skyldes, at vores bnp er meget, meget højt og vi jo giver 1 pct. af bnp, og derfor vil det naturligt være højt. Det er ikke, fordi man har prioriteret området højere; det er bare, fordi man giver det, man jo har aftalt at give.

Kl. 11:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 11:35

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det er rigtigt.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:35 Før vi kender resultatet af det eftersyn, er det vanskeligt for mig at pege på, hvordan man så eventuelt kan indrette det anderledes.

Kl. 11:35 Men det er klart, at jeg er helt enig i, at vi også som beslutningstagere er afhængige af at kunne have en solid betjening af myndighederne, som baserer sig på viden. Det er jeg fuldstændig enig i, og det er også derfor, vi har sat det arbejde i gang.

Kl. 11:38

Stinus Lindgreen (RV):

Tak. Det var et kort og klart svar. Opfølgende vil jeg selvfølgelig spørge, om ministeren kunne være interesseret i måske at hæve ambitionsniveauet lidt, for det er jo ikke et krav, at man kun må give 1 pct. af bnp; man må jo godt give mere. Vi er i hvert fald ét parti, der gerne vil øge ambitionsniveauet. Så jeg vil bare høre, hvor ministeren står her. Kunne man måske øge ambitionsniveauet, så vi ikke ligger fast på 1 pct. af bnp som et loft?

Kl. 11:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:36

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det er jo heldigvis sådan i politik, at man kan det, man vil, og i det her tilfælde jo så også det, man kan finde penge til. Det er klart, at som minister med ansvar for forskning synes jeg jo, at forskning er enormt vigtigt. Det ville jeg også synes, selv om jeg ikke var minister. Men som spørgeren jo også godt ved, er politik også altid en afvejning af alle mulige forskellige prioriteter.

Jeg synes, at vi, når vi holder os på den ene procent og samtidig har den vækst i bnp, som vi jo har, for det er i virkeligheden det, der monetært løber ud i, hvor mange penge vi bruger konkret på forskning, så er det et fornuftigt leje for Danmark at stå på. Det er også et leje, som gør, at vi internationalt står rigtig fint.

Kl. 11:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Så er det fru Sascha Faxø.

Kl. 11:37

Sascha Faxø (ALT):

Tak, og tak til ministeren. Det, som forslaget adresserer, er den myndighedsbetjenende forskning. Ministeren henviser til forskellige dele af den grønne forskning, og som Radikale har sagt før mig, er det jo også en del af det. Men helt konkret er det den myndighedsbetjenende forskning. Kan ministeren svare på, hvad der er af planer – for det bliver nævnt, at man vil kigge på det – om at se på, hvordan man kan stoppe nedskæringerne der, for det er jo den forskning, som vi som institution kan forlade os på, når vi skal lave vores arbejde?

Kl. 11:37

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:37

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det er jo rigtigt, men når jeg gjorde lidt ud af det der med sådan at forklare den samlede ramme om den grønne forskning, er det, fordi der både i det, der er skrevet i beslutningsforslaget, men sådan set også i det, der blev sagt, da der blev motiveret for det indledningsvis, er blevet fremført, at der generelt og bredt set bliver skåret ned på den grønne forskning. Og det er jo faktisk simpelt hen forkert, og det synes jeg også fortjener at blive sagt.

I forhold til den forskningsbaserede myndighedsbetjening er vi – og det var noget, vi aftalte i lokalet, da vi forhandlede forskningsreserven for det her år – i gang med at kigge på, om der strukturelt er noget i indretningen af, hvordan det bliver tilrettelagt, som man kunne gøre på en anden måde. Det er vi i gang med et eftersyn af.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:38

Sascha Faxø (ALT):

Det er jo rigtig godt, at det arbejde er gået i gang, men når det ligger under forskningsreserven, kan bekymringen fra vores side være, at det bliver en puljebaseret ting, hvor vi jo også lige nu simpelt hen skærer ned, hvad vi jo ikke gør på det andet. Så kan ministeren give et indblik i, hvad ministeren og regeringen tænker, i forhold til om det skal være en kontinuerlig eller puljebaseret tankegang – vel vidende at arbejdet ikke er færdigt? Men hvad er intentionerne? Hvad er forhåbningerne? Hvad drømmer ministeren om politisk?

Kl. 11:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:39

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg er måske mindre optaget af den tekniske indretning af det, altså om det foregår på den ene måde eller den anden måde. Det, der er vigtigt, og det tror jeg vi er enige om, er, at vi som beslutningstagere bredt set – og det er sådan set både regeringen og Folketinget – har adgang til den forskningsbaserede viden, som er en forudsætning for, at vi kan træffe beslutninger på et oplyst grundlag. Det er vigtigt, og det er jo i særdeleshed vigtigt på det grønne område. Det er også vigtigt på alle mulige andre områder, det er jeg helt enig i. Jeg synes, at det jo er det mål, vi skal holde os for øje, nemlig at det er det, vi gerne vil. Og så må vi jo kigge på teknikken nedenunder, synes jeg, som noget sekundært.

Kl. 11:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Sofie Lippert.

Kl. 11:39

Sofie Lippert (SF):

Tak. Som ministeren påpeger, er der jo egentlig ikke nogen besparelse i det her. Der er bare et ansvarsryk. Det er jo meget specielt at være forskningsordfører, for man bliver både påvirket af det, når nogle ministerier pludselig vil investere en masse i forskning, for så har vi færre penge at rykke med, og man bliver også påvirket af det, når nogle holder op med at bruge penge på forskning, for skal vi så redde dem? Det er jo i virkeligheden det, hele det her spørgsmål handler om. Problemet er bare, at hvis en forskningsordfører kun har ét redskab at redde ting med, så er det den her forskningsreserve, som der lader til at være relativt bred fælles politisk frustration over altid er en 1-årig bevilling, men alligevel sker der ikke vildt meget ved det.

Jeg havde egentlig tænkt mig at spørge, om det var en prioritet for regeringen at sikre forskningsbaseret myndighedsbetjening, men det oplever jeg at ministeren siger at det er. Så jeg vil i stedet spørge, om det ikke er et problem for den myndighedsbetjening, at den foregår på 1-årige bevillinger lige nu?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:40   hvert fald, at det er ærgerligt, at det går fra penge, der gerne skulle gå direkte til selve forskningen. Er ministeren enig i det?

Kl. 11:43

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg er sådan set enig i, at det jo er enormt vigtigt for forskernes arbejde, og det er også det, vi skal værne om, og det ved jeg at vi har en fælles interesse i, altså at de også har mulighed for at kunne tilrettelægge deres forskningsarbejde med viden om, at der også er en bevilling på den lange sigt. Det er jo derfor, vi inden for de rammer, som nu gælder – og dem kan man diskutere – trods alt er lykkedes med at lave nogle flerårige indsatser, altså hvor vi laver de her grønne missioner f.eks., hvor man ligesom kigger hinanden i øjnene, også på tværs af Folketingets partier og regeringen, og er enige om, at her er en indsats, som vi gerne vil støtte op om flere år frem. Det gjorde vi også i forbindelse med efterårsaftalen på nogle andre udvalgte områder. Så det er jo ikke sådan, at det, på trods af at det er 1-årige bevillinger, er helt pløkket umuligt at lave noget, som også har et strategisk længere sigte. Og det er jeg optaget af at vi faktisk kan gøre mere af.

Kl. 11:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at vi skal huske ikke at bruge direkte tiltale, men at sige »ministeren«, som spørgeren også gjorde til sidst.

Ministeren.

Kl. 11:43

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak. Det er jo bl.a. derfor, at vi også har afsat penge til strategisk kapacitetsofbygning af forskningsmiljøerne, særlig inden for de områder, som bedriver myndighedsbetjening. Det er jo præcis for at kunne understøtte det lange sigte. Jeg ved ikke, om der er et uindfriet potentiale ved at indrette tingene på en anden måde. Det er det, vi er i gang med at undersøge.

Så vil jeg sige, at det altid er sådan med politik, at når man har med en fast pose penge at gøre, så er det jo selvfølgelig altid et udtryk for prioriteringer. Man må fravælge noget, hvis man vil tilvælge noget andet. Ligesom skiftende regeringer har gjort i mange år, kommer vi også i efteråret til at invitere alle Folketingets partier til en drøftelse af fordelingen af forskningsreserven. Så kan alle, herunder Enhedslisten, jo møde op med de prioriteringer, som man måtte have, men det er jo så med den bundne opgave, at hvis man vil have mere af noget, så må man også kigge på, hvad man kan have mindre af.

Kl. 11:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:41

Sofie Lippert (SF):

Så må jeg spørge: Irriterer det ikke ministeren en smule, at andre ministerier sparer på noget ovre i deres ministerium og så forventer, at vi som forskningsordførere og forskningsministeren som minister skal redde den myndighedsbetjening, som de jo er afhængige af for at lave god miljøpolitik?

Kl. 11:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 11:44

Kl. 11:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:42

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg tror ikke, man kan bruge irritation til ret meget i politik. Jeg synes, vi skal koncentrere os om de opgaver, vi har. Jeg synes generelt, at vi lever i nogle år, hvor flere og flere, altså også andre politiske områder, faktisk får øjnene op for, hvor vigtig forskning er for at løse nogle af samfundets store problemer. Det glæder jeg mig over. Så er det jo vores – og det er jo efter temperament – taknemlige eller utaknemlige opgave ligesom at prøve at have et helhedsblik på, om vi så også når hele vejen rundt, når man andre steder på Slotsholmen har udpeget, hvad man synes er vigtigt inden for sit område. Det er jo så den opgave, vi har.

Kl. 11:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det fru Anne Hegelund.

Kl. 11:42

Anne Hegelund (EL):

Tak, fordi du gerne vil prioritere den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Men jeg tænker – ligesom nogle af de andre – på de her uindfrie potentialer, som du nævner der kunne være på det her område. Kunne man ikke forestille sig, at hvis der var flere penge mere kontinuerligt til det, så kunne man indfri de potentialer nemmere, end det er tilfældet ved 1-årige bevillinger? Jeg tænker også, at det er noget, der skal køre rimelig kontinuerligt, og at det er noget, der går til at understøtte vores arbejde. Der tænker jeg i

Anne Hegelund (EL):

Det leder mig så tilbage til, at det bliver lidt at give med ene hånd og tage med den anden, hvis der er andre steder, hvor man så udhuler forskningsreserven. Jeg synes bare, at det ville være bedre for tydeligheden af, hvad forskningsreserven går til, hvis det var mere klart og det andet ikke var ved siden af.

Ministeren siger, at man ikke kan bruge irritation til så meget, måske heller ikke ærgrelse, men ville det ikke være mere tydeligt, hvis de her penge ikke skulle findes i forskningsreserven?

Kl. 11:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 11:45

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

I forhold til at kunne have et samlet blik på vores forskningsindsats i Danmark og sådan at arbejde strategisk arbejde med det synes jeg sådan set, at det er meget godt, at også den forskningsbaserede myndighedsbetjening er noget, vi beskæftiger os med under forhandlingen af forskningsreserven.

I forhold til det her med at tage med den ene hånd og give med den anden, vil jeg sige, at det jo er vilkårene, når man har en pose penge og man ikke bare kan gå ud og finde nogle andre. Så er det jo sådan, det er.

Kl. 11:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Så går vi videre til ordførerne, og den første er hr. Rasmus Stoklund fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Rasmus Stoklund (S):

Tak. Grøn forskning er vigtigt. Over hele verden gør dansk miljø-, klima- og energiteknologi en kæmpe forskel for verdens grønne omstilling. Det gør en enorm forskel, om man i en asiatisk storby installerer en energieffektiv pumpe fra Grundfos i stedet for et billigere og langt mindre energieffektivt alternativ.

Vi har med regeringsgrundlaget sat nogle af de absolut mest ambitiøse klimamål i verden. I 2045 skal Danmark være klimaneutralt. I 2050 skal vi fjerne flere drivhusgasser, end vi udleder. Vi har allerede lagret den første CO₂ i den danske undergrund i Nordsøen, og vi støtter plantningen af meget mere skov, freder havarealer og sikrer biodiversitet i vores natur. Og sådan kunne man blive ved.

Dertil kommer, at vi har sat historisk store beløb af til grøn forskning, fordi verden har brug for viden til at bringe den grønne omstilling videre, og fordi Danmark er et land med mange styrkepositioner, når det gælder grøn teknologi, rådgivning og produktion. Det kan vi være stolte af, og den udvikling skal vi holde fast i, ikke mindst fordi vi på den måde også fastholder og udvikler arbejdspladser her i Danmark og gør Danmark rigere. Alternativets beslutningsforslag støtter vi ikke, da omprioriteringsbidraget ikke tages fra grønne forskningsmidler. Tak for ordet.

Kl. 11:47

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så er næste ordfører fru Heidi Bank fra Venstre. Velkommen.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Heidi Bank (V):

Tak for det. Et samfund, der ønsker et solidt fundament, gør klogt i at fremtidssikre det. Derfor er det også helt nødvendigt, at vi bliver ved med at prioritere forskning til gavn for kvalificerede politiske beslutninger og til udvikling af nye grønne løsninger for de private virksomheder og det offentlige.

Vi har prioriteret vores forskning massivt. Således er det offentlige forskningsbudget højere end nogensinde: svimlende 28,7 mia. kr. Det samme gælder den grønne forskning, hvor 2,6 mia. kr. er øremærket, herunder til opbygning og vedligeholdelse af strategiske forskningsmiljøer på universiteterne. Det har vi gjort med brede politiske aftaler, og det har vi gjort med en forventning om, at når vi prioriterer forskning, så kommer det det danske samfund til gode på langt sigt, ligesom Danmark gerne skal være med til at løse nogle af de globale udfordringer. Det har vi tradition for.

Vores forventninger til landets forskningsinstitutioner er med andre ord tårnhøje. Det mener jeg ikke der er grund til at omprioriteringsbidraget, der alene vedrører myndighedsbetjeningen for nærværende, skal ændre på. Det offentlige forskningsbudget er som nævnt på sit højeste niveau nogensinde. Tak for ordet.

Kl. 11:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så går vi til fru Sofie Lippert fra SF.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Sofie Lippert (SF):

Tak. Jeg tror ikke, jeg har tal på, hvor mange gange jeg har hørt, at det er forskningen, der skal redde os fra, næsten hvad som helst vi har af kriser. Det er jo dejligt. Jeg kender et par forskere, som ikke helt oplever det der med at blive lukket ind for at redde os fra de

kriser. Det er jo derfor, at det er godt, at man i ministerierne bruger penge og tid på at lade sig myndighedsbetjene af forskere. Det har stor værdi, at man i beslutningsprocesser faktisk ved, hvad man taler om, og det gør man nu engang bedst ved at lytte til nogle af dem, der ved meget mere om det, de taler om.

Derfor er vi i SF store tilhængere af, at der eksisterer forskningsbaseret myndighedsbetjening, ligesom vi er meget store tilhængere af det her forslag, som vil annullere de besparelser, der er blevet lavet. Det er jo lidt en type besparelser, hvorom man kan sige, at man ønsker at spare på noget, der lyder ligegyldigt – sådan kan det nemt lyde med administration – men man ender med at spare på noget, der faktisk er vitalt. For det er nu engang de færreste politikere, der ved alt om vandmiljø.

Lige nu er det sådan, at vi lapper det i forskningsreserven. Det er jo ikke som sådan en ekstra udgift. Det er virkeligheden bare at rykke den politiske beslutning over til os som forskningsordførere. Der ligger ikke en ægte besparelse, men det lyder meget fint og flot, når regeringen så kan sige, at de har sparet så og så mange millioner på administration, og vi til gengæld har dækket dem ovre i forskningsreserven. Så kan man på en gang sige, at man har sparet på administration, og at man investeret i den grønne forskning ovre på forskningsreserven. Det er jo en win-win. Men i virkeligheden er det uholdbart, og det ender med 1-årige bevillinger og en usikkerhed i forskningsmiljøerne omkring, hvorvidt der er kontinuitet. Det ender også med, at ministerierne og embedsmændene i ministerierne ikke nødvendigvis kan vide sig sikre på, at de fortsat næste år vil have det samme niveau af myndighedsbetjening af forskerne.

Alt i alt er det altså en uholdbar situation, at vi har denne besparelse og på den måde lægger ansvaret over på en reserve, som i forvejen har sine mangler, i kraft af at vi laver 1-årige bevillinger og der nu engang ikke er meget forskning, der får gavn af 1-årige bevillinger. Var jeg konspirationsteoretiker, havde jeg nok mistænkt regeringen for helst ikke at ville myndighedsbetjenes for meget af forskerne. Det gør jeg dog ikke. Jeg har en oplevelse af, at man faktisk er interesseret i at lytte til dem, der ved noget. Det er derfor enormt ærgerligt, at man i sit korstog mod administration kommer til at udelukke dem, der ved noget, fra at komme med deres input.

SF støtter op om beslutningsforslaget fra Alternativet og kommer til at stemme for.

Kl. 11:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Og så er det fru Karin Liltorp fra Moderaterne.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Karin Liltorp (M):

Tak for ordet. Og tak til Alternativet for at sikre, at vi har et vedvarende fokus på den grønne forskning, og for at sætte fokus på et af de områder, hvor der måske ikke helt er ensretning mellem de forskellige forskningsområder.

Overordnet synes jeg, det er et sympatisk forslag. Der skal sikres penge til den grønne forskning. Heldigvis er forskning, inklusive grøn forskning, allerede en højprioritet, også i regeringen. Tallene har allerede været nævnt nogle gange. Det offentlige forskningsbudget er på næsten 29 mia. kr., og på dette område er der ikke noget omprioriteringsbidrag. Og inden for den grønne ramme i forskningsreserveaftalerne var partierne enige om at prioritere 140 mio. kr. til opbygning og vedligeholdelse af grønne strategiske forskningsmiljøer, navnlig på de universiteter, der yder forskningsbaseret myndighedsbetjening. Omprioriteringsbidraget blev i første omgang bl.a. implementeret som en mekanisme til at frigive midler ved at stramme budgetterne inden for udvalgte sektorer. Det har fungeret som et værktøj til at opnå besparelser og effektiviseringer med det overord-

nede formål at rette midlerne mod de mest presserende udfordringer i samfundet.

Så det er vigtigt at anerkende, at omprioriteringsbidraget har tjent som et instrument for omfordelingen af ressourcer – med henblik på at adressere samfundets prioriteter såsom behovet for grøn forskning. Og jo, en del af den forskningsbaserede myndighedsbetjening er underlagt omprioriteringsbidraget, fordi der fra politisk side har været et ønske om at sikre vedvarende effektivisering. Men de midler, som prioriteres til den forskningsbaserede myndighedsbetjening, udgør en mindre del af de øremærkede midler til forskning.

Jeg kan dog godt forstå Alternativets udgangspunkt. Noget forskning er undtaget omprioriteringsbidraget, og andet er ikke. Og jeg synes, det er en fair pointe at påpege, at der ikke nødvendigvis er en rød tråd, med hensyn til hvilke der er blevet undtaget. Derfor er det også glædeligt, at et arbejde er i gang i Uddannelses- og Forskningsministeriet med at lave et eftersyn af den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Men problemet, hvis man skal sige det på den måde, er, at det nuværende forslag kræver finansiering, da ønsket er endnu flere penge end allerede afsat til den grønne forskning. Dette kan være et ønske, der kan fremsættes under forhandlingerne om det samlede forskningsbudget, hvor man så samtidig kan pege på, hvor pengene skal findes.

Så på trods af det meget sympatiske i forslaget kan Moderaterne ikke støtte det.

Kl. 11:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Velkommen.

Kl. 11:55

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Mange tak. Først og fremmest vil jeg sige, at vi i Danmarksdemokraterne støtter intentionen og synes, at det er vigtigt at forske i den grønne omstilling af fødevarer og landbrugsproduktion, ligesom det er utrolig vigtigt med en solid forskningsbaseret myndighedsbetjening, også på det her område. I Danmarksdemokraterne har vi jo gang på gang gjort opmærksom på, at der skal mere forskning i den grønne omstilling af bl.a. landbruget til for at nedbringe udledningen af CO₂. Forskningens vej er en fornuftig vej at gå i stedet for den vej, som regeringen vil gå, nemlig at indføre en CO₂-afgift, der både vil ramme danske landmænd og landdistrikterne rigtig hårdt. Det kan koste rigtig mange arbejdspladser ude i det ganske land, og det er dybt problematisk, mener vi i Danmarksdemokraterne. I Danmarksdemokraterne var vi derfor også med i årets aftale om forskningsreserven, hvor der bl.a. afsættes 2,6 mia. kr. til grøn forskning. Det er positivt.

Alternativet og Danmarksdemokraterne har jo normalt ikke så meget tilfælles, når det gælder dansk landbrug. Alternativet går bl.a. ind for at nedbringe kødproduktionen i Danmark og nedbringe eksporten til udlandet. Det gør vi ikke i Danmarksdemokraterne. Vi mener i Danmarksdemokraterne, at det fortsat skal være muligt at have bl.a. griseproduktion og eksportere til udlandet fra Danmark, for det er det, Landdanmark lever af, og det skal vi ikke være flove over. Faktisk skal vi være stolte af de mangeårige landbrugstraditioner, vi har her i Danmark.

I Danmarksdemokraterne vil vi helt overordnet set udvikle dansk landbrug. Vi vil ikke afvikle det, og det er derfor, vi er imod den CO₂-afgift, som regeringen har foreslået, og som vil være en katastrofe for dansk landbrug og for mange mennesker i vores landdistrikter. I Danmarksdemokraterne støtter vi forskning i landbruget, der kan medvirke til at nedsætte CO₂-udledningen. Vi støtter også forslaget her, fordi universiteternes forskningsbaserede myndigheds-

betjening og rådgivning af ministerier spiller en afgørende rolle i at flytte den grønne omstilling inden for landbrug, klima, natur og miljø fremad gennem forskning og innovative løsninger.

Der er i den grad behov for investeringer i forskning og kvalificeret rådgivning om, hvordan fornuftig politik udvikles og implementeres på området for grøn omstilling, når det kommer til landbrugs- og fødevarsektoren, men også fiskeriet. Derfor er vi i Danmarksdemokraterne venligt indstillet over for forslaget.

Kl. 11:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning, og det er til fru Sascha Faxø. Værsgo.

Kl. 11:57

Sascha Faxø (ALT):

Tak. Jeg vil kvittere for den positive modtagelse hos Danmarksdemokraterne. Det, jeg også noterer mig her, er nok noget af det, som også var med i mine indledende bemærkninger til det her, nemlig at det er skiftende regeringer, der på den her måde er med til at bestemme, hvad det er for et vidensgrundlag, vi laver det på. Med det her forslag kan vi jo sikre, at vi fra regering til regering stadig har det samme kontinuerlige bundvidensgrundlag, som vi jo så hver især kan drage politiske konklusioner ud fra på hver vores måde. Men tak herfra.

Kl. 11:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Marlene Harpsøe (DD):

Selv tak.

Kl. 11:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er der en kort bemærkning til fru Heidi Bank. Værsgo.

Kl. 11:58

Heidi Bank (V):

Tak for det. Det lød på Danmarksdemokraterne, som om de kommer til at stemme for forslaget; jeg må rettes, hvis jeg har misforstået det. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om der er tale om nye penge, man ønsker at tilføre området, eller om det er en omprioritering, og hvad man i så fald vil tage de midler fra?

Kl. 11:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Marlene Harpsøe (DD):

Vi har fået regnet lidt på det, og det, vi er kommet frem til, er, at forslaget er omkostningsneutralt. I modsætning til noget af det, der måske lægges op til i forslaget med at tage det fra råderummet, er vi alt andet lige kommet frem til, at det rent faktisk er omkostningsneutralt. Det her med det økonomiske ansvar i forhold til finansiering af forslag er noget, der er rigtig vigtigt for os i Danmarksdemokraterne, så den del har vi selvfølgelig kigget på forud for behandlingen her.

Kl. 11:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Heidi Bank (V):

For en god ordens skyld ville det være rart at få oplyst, hvor den beregning kommer fra. For når nu jeg kan forstå, at det at fjerne det her omprioriteringsbidrag koster 0 kr., kunne jeg forestille mig, at der var mange andre områder, som man også kunne synes det var interessant at brede det ud på.

Kl. 11:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 11:59

Marlene Harpsøe (DD):

Som sagt har vi nogle gode kontakter rundtomkring, som er godt inde i stoffet, og som har været med til at kvalitetssikre og sikre, at det her rent faktisk er omkostningsneutralt, fordi der er tale om omfordeling af midler, og det har jeg fuld tillid til.

Kl. 11:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Den næste er fru Sandra Elisabeth Skalkvig fra Liberal Alliance. Velkommen.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Sandra Elisabeth Skalkvig (LA):

Tak for ordet. Vi behandler et beslutningsforslag fremsat af Alternativet, hvor det foreslås at standse den årlige 2-procentsrammereduktion på den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Hvis jeg læser forslaget korrekt, er intentionen med forslaget at skabe en langsigtet kontinuerlig finansiering, som ifølge forslagsstillerne er nødvendig for forskningens fundament.

I Liberal Alliance er vi ikke uenige med forslagsstillerne i, at forskning er vigtigt, og at gode forskningsmiljøer på vores universiteter er uundværlige, hvis vi skal sikre universitetsuddannelser med kvalitet og på et fagligt højt niveau. Forskning er ligeledes en af de vigtigste brikker, hvis vi skal løse nogle af vores samfunds store udfordringer. Af den årsag mener vi også, det er vigtigt, at det offentlige investerer i forskning samt sikrer gode forskningsmiljøer på vores universiteter. Men det vil jeg nu mene at vi allerede gør, for forskningsaktiviteterne på vores universiteter finansieres af basismidlerne, og det faste grundbeløb af basismidlerne skal lige præcis sikre en langsigtet kontinuerlig finansiering af forskningsaktiviteterne på vores universiteter.

Dette beslutningsforslag handler specifikt om den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Den forskningsbaserede myndighedsbetjening er en betegnelse for en række ydelser, som universiteterne udfører for staten, og det handler bl.a. om forskning inden for bestemte områder samt konkrete beredskabs- og rådgivningsopgaver. Der skal ikke være tvivl om, at den forskningsbaserede myndighedsbetjening, der omhandler beredskabs- og rådgivningsopgaver, er meget givende for vores samfund, men når det kommer til specifik forskning pålagt af politikere på Christiansborg, kommer det nok ikke som nogen overraskelse for nogen, at det er vi i Liberal Alliance meget skeptiske over for. Vores forskningsmidler skal i højere grad gå til de bedste forskningsprojekter og ikke inden for politisk bestemte områder, for ingen af os i Folketingssalen ved, på hvilke områder den næste banebrydende forskning er.

I Liberal Alliance går vi ind for en ansvarlig økonomisk politik, hvorfor vi heller ikke har et ønske om at afskaffe den årlige 2-procentsrammereduktion eller omprioriteringsbidraget, som det også kaldes, særlig i dette tilfælde, hvor der er tale om statspålagte opgaver på universiteterne.

Ligesom forslagsstillerne også nævner i forslaget, har der gennem de senere år været en besparelse af den forskningsbaserede myndighedsbetjening, men på trods af dette fremgår der af forslaget ikke nogen alvorlige konsekvenser af selve nedskæringerne, og det er heller ikke min fornemmelse, at de pålagte opgaver ikke er blevet tilfredsstillende udført på trods af omprioriteringsbidraget. Forslagsstillerne hævder dog, at omprioriteringsbidraget er med til at begrænse universiteternes mulighed for at søge om fondsmidler til nye forskningsprojekter, men i min optik har midlerne til den forskningsbaserede myndighedsbetjening og universiteternes midler til eksempelvis at ansøge om fondsmidler til forskningsprojekter intet med hinanden at gøre. For som nævnt indledningsvis er den forskningsbaserede myndighedsbetjening en opgave, som universiteterne udfører for staten, og de er derved også fuldt ud finansieret, og midler, der er afsat til disse opgaver, skal ikke bruges på universiteternes andre forskningsaktiviteter.

Liberal Alliance kan ikke støtte forslaget. Og så skulle jeg hilse fra Det Konservative Folkeparti og sige, at de heller ikke kan støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 12:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Og så er det fru Anne Hegelund fra Enhedslisten.

Kl. 12:04

(Ordfører)

Anne Hegelund (EL):

Tak for ordet. I Enhedslisten vil vi gerne prioritere flere penge til uddannelse og forskning og særlig grøn uddannelse og forskning. Vi synes også, det er rigtig vigtigt, at der er tydelighed omkring, hvor mange penge der faktisk går direkte til den grønne forskning.

Vi synes ikke, det er en god idé altid at skære på administration. Det kan selvfølgelig være, at der er meningsløs administration nogle steder, men det her med bare at svinge sparekniven automatisk efter 2 pct. er i hvert fald noget, der ikke er gået særlig godt på uddannelsesområdet generelt.

Vi synes, det er enormt vigtigt med både grøn forskning og rådgivning på universiteterne, og så synes vi, at det kan være lidt underligt, når der er så mange partier herinde, der i forhold til at løse den bundne opgave med at nå i mål med den grønne omstilling peger i forskningsretning, hvis man så ikke vil prioritere faktisk at lytte til forskerne. En måde at være sikker på, at man gør det, er jo, at der er penge nok til den forskningsbaserede myndighedsbetjening – også kontinuerligt og ikke bare fra år til år.

Så vi støtter det her forslag fra Alternativet, så man helt tydeligt kan vide, at de penge, der er i forskningsreserven, skal gå til forskning, og at penge til den forskningsbaserede myndighedsbetjening skal komme et andet sted fra, og det skal være mere kontinuerlige bevillinger, så man er sikker på, at det bliver prioriteret herindefra.

Jeg synes også, det lyder rigtig godt, at der bliver kigget på, om der er noget potentiale, der ikke bliver indfriet, i forhold til forskningsbaseret myndighedsbetjening, og det kunne være, at man faktisk kunne bruge endnu flere penge på den front i stedet for at udhule forskningsreserven for at dække ind for, at man har svunget sparekniven et andet sted.

Vi synes, at det kan blive noget mudret, når man begynder at tage med den ene hånd og give med den anden, og så kan man sige, at vi både har løst det ene og det andet problem på en gang ved at flytte rundt på nogle penge. Så har man måske i virkeligheden ikke rykket særlig meget.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er indtil videre en enkelt, der ønsker ordet. Det er fru Karin Liltorp.

Kl. 12:06

grundstof, vi skal leve af i fremtiden. Forskning er grundstenen, hvorpå vi skal bygge løsningerne på alle de udfordringer, vi står over for, hvad enten det er klima, den grønne omstilling, sundhed eller de kriser, der er rundtomkring i verden.

Kl. 12:06

Der har været lidt uenighed, kan jeg høre, her i salen, men som jeg læser beslutningsforslaget, handler det om at tilføre den forskningsbaserede myndighedsbetjening nye midler, så vi opvejer de besparelser, som området er ramt af, det vil sige simpelt hen at hæve andelen af offentlige midler til forskning. Ministeren og regeringsordførerne har ganske rigtigt sagt, at omprioriteringen ikke er en besparelse på den samlede sum, der går til forskning, fordi de blot flyttes fra et område til et andet, så vi ligger på 1 pct. af bnp. Og det er jo rigtigt.

Kl. 12:07

Jeg kan også høre på ministeren og på mine ordførerkolleger her, at de har det samme syn på forskningens vigtige rolle, som jeg har. Flere har nævnt, at vi er på et historisk højt niveau for offentlige forskningsmidler. Det lyder jo flot, og det er også korrekt, men det er det jo alene, fordi vores bnp er historisk højt. Regeringen har jo besluttet som regeringer før den, at vi skal bruge lige præcis 1,00 pct. af vores bnp på forskning, og det er jo også det laveste niveau, vi kan tillade os at være på ifølge de aftaler, vi er med i. Så lad mig lige endnu en gang gentage, at 1 pct. ikke er et loft. Vi må gerne bruge flere penge på forskning, hvis vi har lyst til det.

Kl. 12:07

I mine øjne er det uambitiøst år efter år at sigte efter at ramme præcis 1 pct. af bnp, og vi har i Radikale Venstre længe haft et ønske og en ambition om at hæve niveauet og over en årrække komme op på 1,5 pct. af bnp, der bliver brugt på offentlig forskning. Vi havde da også et forslag om flere midler til forskning med i vores eget finanslovsforslag, men det var der desværre ikke opbakning til under forhandlingerne. Som jeg læser forslaget, vil det være en lille forhøjelse af forskningsmidlerne, så man sniger sig op over 1 pct., hvis man går ud på decimalerne, og det, vi jo som sagt principielt er enige i, er, at det er et mål, at vi kommer op over 1 pct.

Kl. 12:07

Desværre har vi svært ved at støtte forslaget, da vi jo sammen med forslagsstillerne er med i både aftalen om forskningsreserven og i den samlede finanslov, og jeg ville ønske, at det var blevet rejst dengang, så vi kunne have støttet hinanden i at hæve ambitionerne og bruge flere penge på forskning. Jeg håber også, at man vil tage forslaget med, når vi skal forhandle igen til efteråret, men vi kan desværre ikke stå her og afsætte midler til et område, som vi lige har forhandlet om, uden for de rigtige forhandlingslokaler. Beklager, men det må desværre være sådan, det er, hvis vi skal være konsistente i vores holdning til udgiftsdrivende forslag. Men tak for at have fremsat det. Jeg håber, vi kan fortsætte diskussionen i rette fora lidt senere på året. Tak for ordet.

Kl. 12:07

Kl. 12:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Karin Liltorp (M):

Jeg skal lige forstå ordføreren: Så er det vigtigste tydeligheden, med hensyn til hvor pengene kommer fra, altså så der ikke ellers er sådan en konkret vurdering af, om det er endnu et af de beløb, der skal tages fra råderummet? Netop fordi det er en kontinuerlig stigning i bidraget, mener ordføreren så selv, det er realistisk, at man skal tage det fra råderummet på sigt, eller har I haft sådan nogle økonomiske diskussioner af, hvor pengene skal komme fra?

Kl. 12:08

Anne Hegelund (EL):

Det handler om at sikre kontinuiteten. Det er derfor, jeg siger, at det i sidste ende kan være, at det vil gå fra forskningsreserven, som man lige nu tager pengene fra, men så kan man i det mindste se, at de penge bliver taget derfra år for år, og så kunne det være, at det var nemmere at sørge for at få dækket det hul ind med flere penge til forskningsreserven.

Kl. 12:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det hr. Stinus Lindgreen fra Radikale Venstre. Velkommen.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for ordet, og tak til forslagsstillerne for at tage forskning op i Folketingssalen. Det sker alt for sjældent, og jeg er personligt altid glad, når der så endelig kommer en anledning til at stå heroppe og tale om forskning. For viden, innovation og gode idéer er det

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 12:11

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak, formand. Mine ærede kolleger har på mange måder fortalt, hvorfor man ikke kan støtte forslaget. Jeg skal ikke gentage de mange glimrende argumenter for det. Dansk Folkeparti kan heller ikke støtte beslutningsforslaget, men takker selvfølgelig for, at vi har fået lejlighed til at debattere og diskutere det.

Kl. 12:11

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Det er der ingen bemærkninger til, så vi siger tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne. Velkommen.

Kl. 12:12

Kl. 12:14

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg er kæmpe fan af forskning, og jeg mener også, at vi skal bruge flere penge på det. Politisk bestemt forskning er jeg knap så stor fan af, og det er jo det, som det her drejer sig om. Med al den forskning, som vi har, og al den forskning, som politikerne bestemmer, ser jeg frem til den dag, hvor vi så også kan drive det offentlige lidt mere effektivt. Og hvis den her forskning virker så godt, burde vi jo kunne sænke skatter og afgifter, fordi vi rent faktisk får noget valuta for de penge, som vi bruger. Men når vi kigger på de forskellige kommissioner og andet, der er blevet nedsat, og hvor man har fået eksperter til at hjælpe sig – vi kan kigge på Lønstrukturkomiteen og Ydelseskommisionen osv. – så bruger politikerne jo ikke de anbefalinger, som forskerne kommer med. Altså, ofte siger man om de rapporter: Nå, okay, men vi har lige en anden politisk dagsorden. Og så bliver de bare lige puttet ned i skuffen alligevel.

Det er jo der, hvor man skal vurdere, om pengene på et specifikt område bliver brugt rigtigt, eller om de kunne have været brugt bedre på, at man bare gav los og satte dem helt fri til fri forskning derude, uden at politikerne blandede sig i det. Det tror jeg ville være en bedre løsning. Derfor kan jeg ikke støtte det her forslag.

Kl. 12:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er indtil videre en enkelt med en kort bemærkning, og det er hr. Frederik Vad.

Kl. 12:13

Frederik Vad (S):

Jeg er jo slet ikke ordfører på det her område. Men det var, fordi ordføreren sagde, at han er imod, at politikerne overhovedet har indflydelse på, hvad der forskes i, og så kan jeg ikke dy mig for lige at stille et frækt spørgsmål: Er hr. Lars Boje Mathiesen ikke bange for, hvis det bare er alle de kloge hoveder, der bestemmer, hvad skattekronerne skal bruges til, at vi så får endnu mere kønsforskning og woke forskning og alt det her, som hr. Lars Boje Mathiesen ikke bryder sig om? Det syntes jeg bare var et lidt sjovt spørgsmål at stille.

Kl. 12:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:13

Forhandling

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det, som vi behandler her, handler jo om myndighedsbetjeningsforskningsmidler, og de er jo specificeret, fordi politikerne har et bestemt ønske om, hvad man skal gøre. Det er noget andet end den store pulje, som man har. Så det er to forskellige puljer, vi står og diskuterer her.

Kl. 12:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Sascha Faxe, Alternativet. Velkommen.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Sascha Faxe (ALT):

Tak, formand, og tak for debatten. Først og fremmest vil jeg kvittere for, at ministeren mener – og det mener man også bredt set i salen, næsten – at forskning er meget vigtigt for vores samfund. Jeg vil slå fast, fordi det åbenbart ikke var helt tydeligt for alle, at det her forslag altså handler om den myndighedsbetjenende del af forskningen, altså myndighedsbetjenende grøn forskning. Det er den forskning, som vi som politikere ikke bare kan række ud til og håbe på at få et svar fra, men som vi faktisk kan forvente et svar fra, og det er også den forskning, som vi har som et fælles vidensgrundlag her i Folketingssalen. Det er en forskning, som bør være kontinuerlig, især fordi man som forsker og som forskningsinstitution så kan langtidspanlægge og rekruttere. Det tager faktisk rigtig lang tid at opbygge og vedligeholde et stærkt økosystem inden for forskning. Det er ikke noget, der gøres på et par år; det tager årtier. Og det kan man ikke gøre, hvis man ikke ved, hvor mange penge man har, og hvis man skal hoppe fra tue til tue med puljer og korte bevillinger. Så det er ikke bare budgetteknik, hvor man flytter noget fra det ene til det andet. Det er virkelig vigtigt at vide, hvordan pengene er bevilget, og hvordan man må bruge dem.

Der er selvfølgelig noget rart for os politikere i at kunne detailstyre budgetter fra år til år, men det ramler sammen med, hvordan forskningsmiljøet egentlig virker, så derfor er der en udfordring i det her. Samtidig er der også det med, at når vi laver de puljestyrede og korte bevillinger, så bliver de styret af skiftende regeringer, og det sikrer os ikke et solidt vidensfundament over tid. Som jeg nævnte for Danmarksdemokraternes ordfører, er det med til at gøre, at den ene regering kan styre det i den ene retning, og at den anden regering kan styre det i den anden retning, og så har vi ikke et fælles grundlag. Så hvis vi f.eks. tager landbrugsproduktionen, som vi jo i hvert fald er to partier herinde, nemlig Danmarksdemokraterne og Alternativet, der er meget interesseret i, så står vi der, hvor vi vil have et fælles vidensgrundlag, vi kan diskutere ud fra, når vi skal blive enige om noget, frem for at vi hver især hiver noget op af hatten.

Det glæder mig meget, at der er gang i noget arbejde, som ministeren også siger, med at se på den myndighedsbetjenende forskning, og i forbindelse med det arbejde vil jeg simpelt hen gerne sende et par opfordringer til ministeren, nemlig om selvfølgelig at stoppe nedskæringerne, som det også er blevet nævnt her, men også om at sikre, at den myndighedsbetjenende forskning ikke bliver puljestyret, så vi sikrer kontinuiteten.

Fra Alternativets side vil vi til sidst gerne takke SF, Danmarksdemokraterne og Enhedslisten for opbakningen til forslaget.

Kl. 12:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning. Det er til hr. Stinus Lindgreen. Værsgo.

Kl. 12:16

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for det, og tak til ordføreren. Blot for at udstille min egen manglende forståelse her vil jeg godt have ordføreren til at forklare mig, hvad det helt præcis er, forslaget handler om; så kan det være, andre også forstår det. For jeg kan høre, at der er lidt forskellige tolkninger. Jeg kan høre på Danmarksdemokraterne, at de mener, det er udgiftsneutralt. Det kan jeg ikke forstå, sådan som jeg læser det her. Jeg læser forslaget sådan, at det bliver finansieret af råderummet, og så må det jo betyde, at det koster et eller andet.

Så kan ordføreren ikke bare forklare helt kort: Handler det om at tilføre nye, altså flere, penge til forskningsområdet, som jeg jo

principielt er enig i, men bare ikke synes, vi kan forhandle i salen nu – det må vi tage under finanslovsforhandlingerne – eller handler det om at omprioritere inden for forskningsmidlerne eller noget helt tredje? Det er bare, så jeg er helt skarp på, hvad det egentlig er, ordføreren foreslår.

Kl. 12:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:17

Sascha Faxø (ALT):

Det handler om at stoppe nedskæringerne. Det er altså simpelt hen at stoppe de 2-procentsnedskæringer, og så er der p.t. også en ekstra procent lagt oveni for i år. Så det er det første og vigtige skridt. Vi vil selvfølgelig også gerne tilføre flere ting. Man har jo beregnet de her nedskæringer, og derfor vil vi gerne dække de omkostninger, der så er ved det her, ved at tage af råderummet. Jeg skal jo så hen at regne på det, ordføreren for Danmarksdemokraterne har sagt, i forhold til at det er udgiftsneutralt, men som jeg har forstået det, skal der tilføres nye penge derudover – ja.

Kl. 12:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:18

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for det. Jeg er jo enig i, som det også er beskrevet, at der er blevet taget omkring 3 pct. samlet set fra den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som jo så, fordi vi giver 1 pct., er blevet lagt et andet sted i den samlede pulje. Så man har taget noget et sted fra og lagt det et andet sted. Jeg er enig i, at man burde tilføje flere penge, og jeg er fuldstændig enig i, at man ikke burde skære ned, men det er jo bare ret afgørende, om man vil lægge noget oven i den samlede pulje af penge, eller om man bare vil flytte rundt inden for den pulje af penge, vi allerede har bevilget én gang. Så det er blot for at være helt sikker på, at jeg forstår, om vi siger ja til at give flere penge, eller om det er udgiftsneutralt. Det kan vi også tage i udvalget efterfølgende.

Kl. 12:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:18

Sascha Faxø (ALT):

Lad os tage det der. Der er så kort tid til at svare på det, så hvis det er okay med ordføreren, vil jeg foreslå, at vi tager detaljerne i udvalget efterfølgende. Der er noget teknisk, der gør, at det ikke er helt udgiftsneutralt.

Kl. 12:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere spørgsmål, og vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse til dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om at udvise ikkeintegrerbare udlændinge.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsættelse 14.11.2023).

Kl. 12:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren for forslagsstillerne, Pia Kjærsgaard, ønsker at give en begrundelse for forslaget. Velkommen.

Kl. 12:19

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Ja, ikkeintegrerbare udlændinge har vi desværre nok af – altså folk, som er i Danmark, men som på alle mulige parametre lever i parallelsamfund med hjemlandets normer, værdier og regler, og som ikke vil være en del af Danmark eller for den sags skyld nogen sinde har tænkt sig at blive det.

Det kunne f.eks. være, at de mener, at Koranen skal stå over grundloven, at der ikke skal være lighed imellem kønnene, at kvinder skal være tildækkede i det offentlige rum, at der skal indføres sharia-lovgivning, at lovgivningen generelt skal basere sig på Koranens ord, at man ikke selv må vælge sin ægtefælle osv. osv. Den levevis giver de desværre i mange tilfælde videre til deres børn, og deres børn giver den videre til deres børn osv. osv.

Parallelsamfundet bliver mere og mere konsolideret, og parallelsamfundet bliver større og større, og med det forandres samfundet i en negativ retning. Og hvis vi vil være bare en lillebitte smule på forkant, hvis vi stadig væk vil gøre noget i forhold til gældende udlændingelovgivning, så er det altså ved at være sidste ud kald.

Så derfor har Dansk Folkeparti fremsat det her forslag for endnu en gang at få en drøftelse af det, som vi fortsat i Dansk Folkeparti mener er meget, meget vigtigt, og som vi aldrig forlader et synspunkt på, og som vel nok er det, der hele tiden har været kardinalpunktet for Dansk Folkeparti. Tak.

Kl. 12:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Forhandlingen er hermed åbnet. Den første, der får ordet, er udlændinge- og integrationsministeren.

Kl. 12:21

Forhandling

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak til DF for at fremsætte det her beslutningsforslag. Det går ud på, at man skal opstille en målsætning om, at minimum 70 pct. af ikkeintegrerbare udlændinge skal udvises inden 2030.

Jeg vil til at starte med sige, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Det er sådan set ikke, fordi vi ikke deler analysen af, at der er udfordringer i integrationen af udlændinge i Danmark. Det er vi enige i. Det skal blive bedre, både i forhold til de sådan mere konkrete ting, der handler om arbejdsmarkedet og kriminalitetsgraden, men selvfølgelig også i forhold til det parallelsamfund, som mange opretholder enten fysisk eller mentalt.

Det er et problem, som er væsentligt i vores samfund, og som vi skal gøre noget ved, men jeg tror også, at vi må sige, at det her forslag – og jeg kan ikke finde ud af, om det måske er inspireret af

klimaloven, eller hvor de der 70 pct. kommer fra – jo er en lidt svær opgave at føre ud i livet som regering, hvis det skulle komme dertil.

For det første ville man skulle finde et parameter for at fastsætte, hvornår man er ikkeintegreret. Det tror jeg nok desværre er en lidt flydende kategori. Og efterfølgende skal man så udvise 70 pct. af dem. Det vil selvfølgelig til at starte med kræve, at man opsig konventionerne – en del af dem i hvert fald. Og selv hvis man så tog og ville udvise de 70 pct., vil der jo være en række lande, som ikke vil tage imod folk. Jeg går ud fra, at det ville omfatte eksempelvis også folk, der havde permanent ophold. Det er der også en udfordring med. De har jo et permanent ophold, fordi det er permanent. Så jeg tror sådan, at den praktiske udførelse af det her ikke vil være super nem at lave, uanset hvordan man så definerer det her med ikkeintegreret.

Og så vil jeg sige, at vi har gode repatrieringsordninger, som virker for en gruppe. Der er nogle hundreder, der hvert år forlader Danmark gennem repatriering, fordi de føler, at de måske bedre hører til i det land, hvor de kommer fra, og det synes jeg er godt for alle. Hvis man eksempelvis går ind for et kalifat, altså et totalitært religiøst styre, så er det jo bedre, at man er i et land, hvor folk generelt går ind for et kalifat. Så er der jo ingen grund til at opholde sig i Danmark, hvor vi ikke går ind for det sådan i almindelighed og forhåbentlig aldrig kommer til det. Så det er jo sundt nok, at der er nogle, der på den måde rejser hjem.

Men det her med at udvise folk kan vi ikke bare gøre, fordi vi betragter folk som ikkeintegrerede. Der skal altså noget mere til, og det er jo nok også meget sundt, trods alt, at et folketingsflertal ikke bare kan beslutte, at nogle skal udvises, fordi de er ikkeintegrerede. Det kan kun ske, hvis det med sikkerhed ikke vil være i strid med vores internationale forpligtelser. Det tror jeg umiddelbart det vil være i den her sammenhæng.

Hvis jeg skal forudse, hvordan debatten kommer til at være, vil der jo være nu ét parti i Folketinget, som ønsker at udtræde af konventionerne, og jeg tror, at med det som forudsætning for, at man overhovedet kan diskutere det her i praksis, og selv hvis man gjorde det, ville der også være en lang række problemer i forhold til vores egen lovgivning, som ville gøre det svært at gennemføre sådan et beslutningsforslag. Tak for ordet.

Kl. 12:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 12:25

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det var lidt en mærkelig tale, altså som om der ikke er nogen udfordringer på udlændingeområdet. Det er den følelse, man får, når man hører det.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvad har den her regering planlagt fremadrettet, altså i den her periode, for at rette op på de massive udfordringer, vi har, omkring kriminalitet og på en lang række andre områder? Lad os bare tage kriminalitet: Hvad har man konkret tænkt sig at gøre for at rette op på det område?

Kl. 12:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 12:26

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jamen konkret på kriminalitetsområdet er det regeringens holdning, som der står i regeringsgrundlaget, at vi skal sørge for, at der bliver udvist flere kriminelle udlændinge. Altså, det er sådan set ret klart, og det er selvfølgelig noget, vi kommer til at handle på.

Men der er jo en række andre områder. Nu har vi vedtaget 37 timers arbejdspligt for især indvandrerkvinder, sådan at folk kommer ud og er en del af vores arbejdsmarked i stedet for være på overførselsindkomst. Vi kommer også til at tage en række initiativer i forbindelse med social kontrol, spørgsmålet om det mentale parallelsamfund, som mange befinder sig i.

Jeg anerkendte i starten af min tale fuldstændig klart, at der er kæmpestore problemer med integrationen i Danmark – det skal der ikke være nogen som helst tvivl om – men det ændrer jo ikke ved, at når man står med et beslutningsforslag, hvor der snakkes om, at 70 pct. af dem, man løst definerer som ikkeintegrerede, skal udvises af Danmark, så bliver man også nødt til at forholde sig til, om det praktisk kan lade sig gøre. Det mener jeg ikke det kan.

Kl. 12:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:27

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Hvad angår det der med at udvise udlændinge, har Socialdemokratiet jo hernede i Folketingssalen stemt imod beslutningsforslag om at udvise udlændinge konsekvent efter første dom. Altså, når man så vil udvise flere, kan det godt være, at man har en intention om det, men hvis man ikke er villig til at indrette lovgivningen, således at de bliver udvist konsekvent, så bliver de ikke udvist – for så har dommerne muligheden for ikke at udvise dem. Og selv hvis dommerne anbefalede, at de skulle udvises, har vi en Udlændingestyrelse, som overruler dem, og så bliver de ikke udvist alligevel.

Altså, anerkender Socialdemokratiet ikke, at der er et problem med det, at man herinde fra Folketingets side siger, at man har en hensigt om at og gerne vil udvise dem, men så rammer de to forskellige andre instanser, og så bliver de her ikke udvist? Er det ikke et problem? Eller er det bare okay, at enten dommerstanden eller nogen bagefter siger, at de ikke skal udvises?

Kl. 12:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det ministeren.

Kl. 12:27

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Jeg mener, at der skal udvises flere, og at reglerne skal strammes, i forhold til hvor mange der skal udvises. Men idéen om, at vi fra Folketingets side skal sige, at man skal udvises konsekvent efter første dom, vil jo være en sammenblanding af den todeling af magten, vi har i Danmark, mellem på den ene side den lovgivende magt, som vi befinder os i, og på den anden side den dømmende magt, som er domstolene. Dem kan vi jo ikke bestemme over.

Kl. 12:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 12:28

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Vi kender jo faktisk godt svarene fra talrige samråd og også andre gange, vi har haft det her til debat i Folketingssalen. Men det skal ikke hindre, at vi fortsætter, for vi er nemlig stædige i Dansk Folkeparti. Vi står på de synspunkter, vi har haft hele tiden.

Så vil jeg bare sige til ministeren, når ministeren siger, at det lyder besværligt og henviser til, at de 70 pct. måske kunne være en sammenligning med klimaloven, at ja, præcis, men den er jo heller ikke helt nem. Det er da i hvert fald ikke min opfattelse. Den har været undervejs længe. Så det er jo heller ikke helt nemt. Det skal

tingene måske heller ikke altid være. Men derfor skal man jo tage fat alligevel. Så jeg vil bare spørge, om ministeren tror, det egentlig er nemmere – det er det måske – men indtil videre ser det da ikke så nemt ud i forhold til klimaloven. Så hvad skulle egentlig være forskellen på, at man som henholdsvis minister og folketingspolitiker faktisk arbejder for de ting, som ikke er så nemme, men som man har nogle holdninger til?

Kl. 12:29

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 12:29

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Det var et forsøg på at være høflig eller underspille de udfordringer, jeg mener der er forbundet med det her beslutningsforslag. Jeg mener, det er fuldstændig urealistisk at skulle tage som minimum 10 pct. af den befolkning, der befinder sig inden for landets grænser, altså ca. 600.000 mennesker, og så lave en konkret og individuel vurdering af dem hver især, som jo vores retssamfund foreskriver, med hensyn til om de er integreret eller ikkeintegreret. Jeg har svært ved at se, hvor man vil finde de medarbejdere, som skal foretage den vurdering. Jeg har svært ved at se, hvordan man skal fastsætte kriterierne for den vurdering. Jeg har svært ved at se, hvordan man efterfølgende skal tage fat i de 70 pct. ud af de 600.000, som man forestiller sig er uintegrerede. Jeg anerkender fuldstændig, at det da sandsynligvis er en stor del af dem, som ikke er særlig godt integreret. Det er da sandsynligvis titusinder af mennesker, som man så gennem anklagemyndigheden skal rejse udvisningssag mod. Jeg mener, det er komplet urealistisk.

Kl. 12:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:30

Pia Kjærsgaard (DF):
Ministeren nævner et tal. Mener ministeren faktisk, at tallet er så kanon højt, som det, ministeren nævner her? Det overrasker mig lidt. Det overrasker mig faktisk. Men det giver jo så igen et nyt argument for, at det her er nødvendigt.

Kl. 12:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 12:30

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Ja, så vidt jeg husker, er det ca. 10 pct. af dem, der befinder sig i Danmark, som ikke har statsborgerskab, men også folk, der er jo bl.a. folk, der ikke har statsborgerskab, men også folk, der er udenlandske arbejdstagere, som er her. Og modsat dengang i 00'erne, hvor DF sad på magten og også udlændingepolitikken, er de fleste af dem, der kommer hertil i øjeblikket, fra Europa, altså rumænere, polakker og tyskere. Det er de tre grupper, der får flest arbejdstilladelser i løbet af et år. De kommer selvfølgelig for at arbejde. De udgør en ret stor del af den danske befolkning efterhånden – ca. 10 pct., så vidt jeg er orienteret.

Kl. 12:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 12:31

Peter Skaarup (DD):

Tak til ministeren for fremlæggelsen her. Det er jo ikke sådan en så positiv modtagelse, forslaget får. Men uanset det vil jeg spørge om en ting, ministeren sagde i sin tale, nemlig, som jeg citerer det nogenlunde her: Jeg vil gerne stramme reglerne, når det gælder udvisning af kriminelle udlændinge.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, om ministeren dér taler på hele regeringens vegne. Gælder det hele regeringen, at man gerne vil stramme reglerne, for så vidt angår udvisning af kriminelle udlændinge? Så vil jeg også godt spørge: Hvis det er hele regeringen, hvornår sætter man så det arbejde i gang?

Kl. 12:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 12:31

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Det er jo to gode spørgsmål. Det ene er nemmere end det andet, for det er hele regeringen. Det står i vores regeringsgrundlag, at vi skal sikre flere udvisninger af kriminelle udlændinge, og det er jo det – hr. Peter Skaarup kender udmærket debatten og substansen i det – som man kalder trappetigemodellen, som stadig eksisterer på nogle områder i vores straffelov.

Det svære spørgsmål er, hvornår det bliver. Det har jeg svært ved at svare på. Det er et arbejde, som bliver nødt til at være grundigt, og som selvfølgelig også skal finansieres, fordi der er ekstra udgifter. Derfor er jeg sikker på, at det kommer til at ske inden for den her valgperiode, men hvornår i den her valgperiode, kan jeg ikke komme nærmere.

Kl. 12:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:32

Peter Skaarup (DD):

Jeg skulle lige til at spørge, om det bliver i den her valgperiode, men det fik jeg jo egentlig svar på at det så gør. Men en valgperiode er lang tid. Og hvis vi nu forestiller os, at der faktisk er nogle af de voldtægtsforbrydere og voldskriminelle udlændinge, som vi gerne vil slippe af med hurtigt, f.eks. dem, der er organiseret i bander og deltager i bandekriminalitet, så er det jo ikke ligegyldigt, om det er nu, eller det bliver om 2 år, man kommer med det her forslag fra regeringens side. Så kan vi ikke komme det lidt nærmere? Og det er underforstået: Udvis nu rettidig omhu, kom i gang, regering!

Kl. 12:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 12:33

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Altså, de stramninger af udvisningsreglerne, som vi har diskuteret tidligere, har jo ikke så meget været i forbindelse med bandekriminelle. Det har mere været i forbindelse med andre former for kriminalitet. Bandekriminelle er jo i forvejen undtaget fra den trappetige-model, som der er på området. Men jeg mener eksempelvis – og det er noget, vi også arbejder på – at vi også bedre skal kunne se på, hvordan vi fratager statsborgerskabet fra de hårdeste kriminelle. Det har vi jo gjort med syrienskrigere, men for bandekriminelle mener jeg også det er et relevant spørgsmål.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ministeren. Så er det hr. Frederik Vad fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 12:33

lande, og ikke, som vi så det i 00'erne, til folk fra Mellemøsten og Nordafrika.

Vi har lige annonceret en arbejdspligt, som vil sørge for, at langt flere af dem, specielt kvinder, der ikke laver noget, kommer ud at bestille noget, og i det hele taget er der sat en masse initiativer i gang. Og vi skal videre ad den vej, for vi står med gigantproblemer, det er der ingen tvivl om, og de skal løses, og hver eneste gang vi kan finde en måde at løse de her problemer på, som holder sig sådan nogenlunde inden for vores internationale forpligtelser, så er vi i Socialdemokratiet sådan set klar til det.

Derfor skal min afslutning også bare være et tilsagn til Dansk Folkeparti om, at arbejdet jo selvfølgelig ikke er slut, og at vi fortsætter. For ligesom når det drejer sig om klimaet, vil konsekvenserne af ikke at gøre noget her være kulturelt uoprettelige for vores samfund. Tak for ordet.

Kl. 12:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger. Den første er til hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 12:38

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Har man efter ordførerens opfattelse så med de tiltag, som den nuværende regering har gjort, trykket på bremsen i forhold til udviklingen, så vi stadig væk er på vej i den forkerte retning ud over afgrunden, eller har man simpelt hen fået vendt bilen, så vi nu kører i en anden retning?

Kl. 12:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:38

Frederik Vad (S):

Der er jo ikke et enkelt svar på det spørgsmål. Altså, hvis man ser på tilstrømningen til Danmark, er det lykkedes ret godt at få stoppet hovedparten af den. Vi kan jo se, at rigtig, rigtig mange af de her mennesker fravælger at komme til Danmark, fordi de ved, at det ikke kan betale sig. Så vi har sat en prop i hullet, kan man sige.

Det, der så er udfordringen, er det, jeg sagde før, nemlig at med hensyn til den immaterielle integration, altså alt det, der handler om værdier, seksualmoral, ære, skam og kultur, har vi gigantiske udfordringer. Men det mener jeg sådan set ikke kan løses med det her beslutningsforslag. Der skal andre ting til. Jeg tror, vi skal kigge på vores kulturinstitutioner, jeg tror, vi skal kigge på vores uddannelsessystem, jeg tror, vi skal kigge på, hvem der er rollemodeller i det danske samfund for unge med ikkevestlig baggrund. Der er en lang række andre emner, vi skal dykke ned i for at løse det. Det er langt mere komplekst end at handle om tilstrømning. Tak.

Kl. 12:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:39

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Nu handler det her forslag heller ikke om tilstrømning, kan man sige. Det handler om dem, der er herboende, og hvad man skal gøre ved dem.

Men jeg fik ikke rigtig svar på mit spørgsmål. For hvis man bare trykker på bremsen – og det gælder både tilstrømningen og dem, der er herboende – men stadig væk er på vej i den forkerte retning, så er opgaven ikke løst. Den er ikke løst, før vi får vendt bilen rundt, så vi ikke er på vej ud over afgrunden. Og hvis man kigger på de

(Ordfører)

Frederik Vad (S):

Tak, formand. Med det her beslutningsforslag vil Dansk Folkeparti lave en målsætning, der handler om, at i 2030 skal 70 pct. af de ikkeintegrerbare udlændinge være sendt ud. Det første, der er lidt interessant, er jo den her sammenligning med drivhusgasser. Det synes jeg er sådan lidt ejendommeligt. Så det vil jeg springe let og elegant hen over og så sige, at vi fra Socialdemokratiets side sådan set er totalt enige med Dansk Folkeparti i, at jo flere ikkeintegrerbare udlændinge vi kan sende ud af Danmark, jo bedre. Og det har vi sådan set også leveret konkrete resultater på siden 2019, hvor vi har haft ansvaret, også for det her område, i Danmark. Det skal jeg vende tilbage til.

Men Dansk Folkeparti har jo en pointe i – og det er derfor, at den her debat er relevant – at der er alt for mange her i landet, som ikke er integrerede. Vi har jo brugt de første 20-30 år af den her debat på at fokusere på alt det, som man kan sige er materiel integration, altså at man har et arbejde, at man får en uddannelse, at man har et turpas til foreningslivet, og at man har et sted at bo, og det, der er erkendelsen – og for nogle kom den tidligere end andre, det skal jeg skynde mig at sige – er jo, at kombinationen af velfærdsstat og civilsamfund ikke i sig selv kan få os i mål med integrationen.

Det, der er så hårdt at se, ikke bare i Danmark, men også i Storbritannien, i Tyskland, i Holland, i Østrig, i Sverige og alle mulige andre steder, er jo, at mange af de indvandrere, det er selvfølgelig ikke dem alle sammen, der nu efter et helt forløb med skolegang og måske også med en universitetsuddannelse i ryggen er kommet ud i velbetalte jobs, er bærere af radikaliserings, er bærere af en manglende integration. Og derfor er det, vi står over for, langt mere komplekst, end det var dengang, hvor vi troede, at det egentlig bare handlede om at sikre dem en bolig, en uddannelse, et arbejde og et turpas til foreningslivet.

Derfor er der brug for at gøre noget, og hvis den sammenligning mellem klimapolitik og integrationspolitik, som Dansk Folkeparti laver, overhovedet skal give mening, så er det vel, at klima- og integrationspolitikken har det tilfælles, at konsekvenserne, hvis vi ikke får det løst, vil være uoprettelige. Altså, vi kan sætte os herved i Folketingssalen og stemme for, at skattetryk skal op eller ned, og vi kan stemme for, at der skal være flere eller færre sosu-assistent, hvis vi kan finde nogle at uddanne, og vi kan stemme for, at kommunerne skal have flere eller færre penge til velfærd, men både når det drejer sig om klimaet og integrationen, er konsekvenserne af ikke at gøre noget uoprettelige. Det er fuldstændig rigtigt.

Bliver der så gjort noget? Altså, vi er jo i Socialdemokratiet tilhængere af, at vi hele tiden presser på, for at mere og mere skal gøres. For vi er jo langt fra i mål, men hvis man kigger på, hvad der er sket siden 2019, så må man bare konstatere, at det vel egentlig i forhold til den indsats, der bliver ydet, og hvad der er blevet vedtaget og gennemført, ikke har stået stærkere, end det gør nu.

Man har lavet Hjemrejsestyrelsen, som har betydet, at vi har halveret antallet af kriminelle afviste asylansøgere, der sidder på udrejsecentrene, og vi kan se, at vi har lavet rigtig, rigtig mange aftaler med landene om at tage deres egne borgere tilbage. Danmark er i front og et forbillede i EU, når det kommer til løsninger på migrationsområdet – der valfarter delegationer til Danmark for at lære af den måde, vi gør tingene på – og de statsborgerskaber, der bliver uddelt i dag, går hovedsagelig til briter og til folk fra de nordiske

lande, der er omkring os, som har en større andel bestemte steder i bestemte byer, så ser vi udfordringerne, og vi ser dem også i de store byer i Danmark allerede nu. Så hvad er det, man helt konkret vil gøre for at ændre den retning, som vi er på vej i? For jeg deler analysen af, at det er den vej, vi er på vej nu.

Kl. 12:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak! Så er det ordføreren.

Kl. 12:40

Frederik Vad (S):

Jamen hver eneste gang vi får sendt nogle mennesker ud, der ikke skal være her, kommer vi tættere på at løse problemet. Derfor er det ikke bare en biting, at vi har halveret antallet af mennesker, der sidder på udrejsecentre, og at vi har lavet helt vildt mange aftaler med lande om at tage imod deres egne borgere. Det er en del af svaret. Der skal mere til, men det er en del af svaret. Jeg kunne snakke meget længere om, hvad vi skal gøre, men det tror jeg hr. Lars Boje Mathiesen og jeg får rigelig tid til at diskutere, for vi er bestemt ikke i mål.

Kl. 12:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 12:41

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jo, men med jævne mellemrum siger jeg bare, at der – for der sidder måske nogle derude og kigger på os; det håber vi sådan set på – desværre kun er adgang til to spørgsmål. Nogle gange tror jeg, at folk sidder og tænker: Hvorfor bliver hun ikke bare ved? Det kan jeg desværre ikke. Men jeg har to spørgsmål til ordføreren. Det første er, at jeg ligesom fornemmer en anden holdning hos Socialdemokratiets ordfører end den, ministeren havde, i forhold til at man godt kan sammenligne det her med klima og udvisning af udlændinge. Hvis ikke vi løser problemerne, går det galt. Det er jo det, vi er så enige om. Der opfattede jeg i højeste grad en distance fra ministerens side, hvor ministeren sagde noget i retning af, og jeg citerer ikke, at det var en lidt underlig sammenligning. Den er helt rimelig, helt rimelig. Men det, der gør forskellen, er jo, at man kan diskutere klima uden at få nogen over næsen; det kan man mere og mere med udlændinge, men alligevel ikke helt, og det er bl.a. også derfor, vi tager det op, for vi synes ikke, at det emne er uddebatteret. Vi skal stadig væk blive ved.

Kl. 12:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:42

Frederik Vad (S):

Jeg er meget enig i det sidste. Jeg er egentlig ikke uenig med ministeren, for det, jeg hørte ministeren syntes var lidt spøjst, var, at man kopierede en målsætning på 70 pct. Man kunne lige så godt sige: Hvorfor ikke 80 pct. eller 60 pct., hvorfor lige 70 pct.? Det er den direkte kopi af klimalovens målsætning, der var speciel. Men jeg vil bare sige til fru Pia Kjærsgaard, at jeg jo er født, året før fru Pia Kjærsgaard startede Dansk Folkeparti, og jeg er i høj grad, og det er der mange i Socialdemokratiet der er i dag, et produkt af den debat, der var i 00'erne. Jeg tror da, der er mange, der er socialdemokrater i dag, fordi bl.a. fru Pia Kjærsgaard med sit parti var med til sammen med vestegnsborgmestre og udviklingen og alt muligt andet at skubbe Socialdemokratiet over et andet sted på udlændingeområdet, end man var i 1990'erne. Så der er rigtig, rigtig meget, der forener os,

ingen tvivl om det. Jeg synes, at konsekvenserne af det her er at sammenligne med konsekvenserne af klimaforandringerne. De har en uoprettelig karakter, hvis ikke vi gør noget.

Kl. 12:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:43

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, og derfor kan vi gøre noget ved det her i Folketinget. Måske er der en parallel, men alligevel ikke. Jeg sidder alligevel og tænker på, hvad man kan gøre noget ved, og hvad man ikke kan gøre noget ved. Jeg bliver ofte spurgt, hvad min største politiske sejr er, og så forventer folk, at det er, at nu kan vi tale om udlændingelovgivningen, og at der reelt er sket nogle ting. Men jeg plejer faktisk at sige, at det var, da vi vandt kronen i år 2000, for det kunne nemlig ikke laves om, det er jeg overbevist om. Men de her ting kan man nemlig godt lave om, og det er derfor, vi skal blive ved og ved og ved, for den udvisning er ikke god nok, som den er. Vi skal langt, langt videre, og det ser vi, når vi kigger ud i samfundet, og som hr. Frederik Vad også sagde, er de meget uddannede også meget stærkt radikaliserede.

Kl. 12:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Ordføreren.

Kl. 12:43

Frederik Vad (S):

Lige præcis. Og jeg tror i virkeligheden, at en oplysningsopgave er et første skridt. Det lyder måske lidt blødt og lidt blødsødent, men det er sådan set, fordi jeg tror, at der faktisk er mange danskere derude, som bakker helt op om den første udlændingepolitiske erkendelse, altså den der med, at folk skal arbejde, uddanne sig og lade være med at begå kriminalitet. Men hvad angår det, der handler om værdier, det immaterielle, er der rigtig mange danskere, der faktisk ikke er klar over, hvad der foregår, og det må vi hjælpe dem til at forstå.

Kl. 12:44

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Zenia Stampe.

Kl. 12:44

Zenia Stampe (RV):

Nu citerer jeg lige hr. Frederik Vad fra hukommelsen:

Der er mennesker, der er født og opvokset i Danmark, og som har gået i dansk skole, været med i foreningsliv og måske endda taget en akademisk uddannelse, men nu ser vi, at en del af dem, selvfølgelig ikke dem alle, er bærere af radikalisering.

Det skal jeg slet ikke kunne afvise at der er nogen der er, men jeg vil gerne stille to spørgsmål. For det første: Hvor mange taler vi om, altså hvor stor en del af denne gruppe, som så ikke er alle, som jeg kan forstå på hr. Frederik Vad, er det? Hvor mange af de her folk, der er født og opvokset i Danmark med en anden etnisk baggrund, mener hr. Frederik Vad er radikaliserede? For det andet: Hvad ligger der så i at være radikaliseret? Hvad er det for nogle værdier, som man så ikke har fået med fra det danske samfund, og som gør, at hr. Frederik Vad mener, at man er radikaliseret?

Kl. 12:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Frederik Vad (S):

Jeg kan ikke give noget tal, men her og der titter der jo forskellige ting frem, der tilsammen måske kan skabe et billede. Det gælder tusindvis af mennesker, der er medlem af en støtte til Hamas-gruppe på Facebook og arrangementer på Københavns Universitet og Syddansk Universitet, nogle kønsopdelte. Det handler om meget begavede mennesker.

Hvad har så skabt radikaliseringsen? I virkeligheden tror jeg, det handler om, at vi har været meget arrogante herinde i at tro, at vi i forhold til nogle meget dybt bevidste og kulturelt dannede mennesker, som er helt sikre på, hvad de mener, har kunnet udrense deres dybe tro og deres kultur med en lejlighed, med socialrådgivere, med fodboldklubber osv. For mig at se handler det her ikke om, hvad det danske samfund har gjort for at radikalisere de her mennesker. For mig handler det om, at vi er kommet med en stakket mentalitet og ikke har indset, at kultur altid vinder, og at kultur slår alt. Den bevidsthed er vi nødt til at få fat i nu.

Kl. 12:45

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 12:46

Zenia Stampe (RV):

Heldigvis er der et meget, meget stort flertal blandt de her unge mennesker, vi snakker om, som er fuldt integrerede og udviser en meget, meget stor forståelse for demokrati og dansk kultur. Jeg vil bare henlede opmærksomheden på de medborgerskabsundersøgelser, som vi har fået foretaget de sidste 10 år. De viser, at efterkommere bakker lige så meget op om det repræsentative demokrati, religionsfrihed, forsamlingsfrihed og ytringsfrihed som danske unge, men at der er et problem i forhold til social kontrol. Der er en større gruppe af folk med anden etnisk baggrund, som ikke føler, at de kan finde deres egen kæreste. Det er trods alt stadig væk et mindretal, så jeg synes bare, at hr. Frederik Vad skal holde fast i det der med, at det titter frem, men at det ikke er alle.

Kl. 12:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:46

Frederik Vad (S):

Det var præcis det, jeg sagde i min tale. Jeg vil så bare sige til fru Zenia Stampe, at medborgerskabsundersøgelsen fra 2021 viser, at halvdelen af alle indvandrere og efterkommere over 30 år i Danmark fra Mellemøsten og Nordafrika mener, at deres døtre ikke må have sex med nogen før ægteskabet – halvdelen.

Kl. 12:46

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Carl Valentin.

Kl. 12:47

Carl Valentin (SF):

I SF er vi ikke det mindste i tvivl om, at der er store integrationsproblemer, og der er mange af de ting, som ordføreren her siger, som jeg egentlig deler. Men jeg kunne godt tænke mig lige at blive sikker på, at ordføreren faktisk mener det, han sagde, om sammenligningen mellem klima og integrationsproblemer, nemlig at de har det tilfælles, at det er uopretteligt, for jeg synes, at det er en lidt drastisk sammenligning.

Kl. 12:47

Hvis man tager sådan noget som dårlig integration, kan det, sådan som jeg ser det, have kæmpestore konsekvenser for et sam-

fund – uden tvivl – og vi skal have styr på tilstrømningen, men at sige, at det er uopretteligt, synes jeg også lidt er at give op. Og jeg mener også, at det som sådan er faktisk forkert, altså fordi børn af forældre med det, som ordføreren ville kalde immaterielle integrationsproblemer, kan jo godt bryde ud af det, altså bryde med en reaktionær religion, få nogle mere progressive holdninger osv. Børn af arbejdsløse indvandrere kan også bryde negativ social arv og komme ind på arbejdsmarkedet.

Dermed er det jo altså muligt at ændre problemer med integration og fremtidens samfund, hvorimod det med klimaforandringerne er decideret uopretteligt. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 12:48

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:48

Frederik Vad (S):

Det er jeg faktisk ikke enig i, for det er rigtigt, at man kan bryde ud af det her. Det har man på papiret ret til og mulighed for. Men i dele af Europa – endnu ikke så meget i Danmark, men i dele af Storbritannien, i dele af Sverige, i dele af Tyskland, og listen kunne fortsætte – er den kollektive kultur blevet så stærk i visse områder, at hvis du er en af dem, der gerne vil fravælge det, så har du faktisk ingen chance, for der er ikke et system, en kultur eller et civilsamfund til at gribe dig og reelt beskytte dig.

Og hvis man kigger på de europæiske undersøgelser, der ligger, af integrationsudfordringer, kan vi se, at der ikke er nogen lande i Europa på tværs af integrationspolitikker, der har kunnet løse det her. Der er ingen eksempler at hive frem, hvor man faktisk er lykkedes med at integrere mennesker fra de her lande, altså, sådan i det store hele, hele vejen rundt. Det kan vi se; det er virkeligheden.

Kl. 12:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det spørgeren.

Kl. 12:49

Carl Valentin (SF):

Jeg ser også de store problemer, og jeg er som sådan ikke uenig i, at det er svært; det er jeg slet ikke. Jeg vil bare gerne angribe den sådan grundpræmis, at vi nærmest har tabt, og at det er fuldstændig umuligt. For som jeg ser det, kan en offentlig samtale jo godt ændre ting. Kultur kan forandre sig, værdier kan flyttes. Altså, den her uoprettelighed synes jeg bare ikke en til en er sammenlignelig med det, der sker, når vi f.eks. udleder mere CO₂ i atmosfæren.

Kl. 12:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 12:50

Frederik Vad (S):

Men hvordan vil ordføreren så forklare, at efterkommerne er mere religiøse end forældrene? Altså, dem, der kom hertil og ikke kunne specielt meget dansk, men arbejdede på slagteri, kørte bus osv., havde et helt andet forhold til religion end nogle af dem, der dimiterer fra Københavns Universitet i øjeblikket og samtidig eksponerer Hizb ut-Tahrirs aktiviteter i vores hovedstad.

Det er det, jeg mener. Jeg siger ikke, at det er alle. Jeg siger bare, at det her er en udvikling i alle europæiske lande, og at det er et problem – og det bliver ikke bedre, som det ser ud lige nu.

Kl. 12:50

Kl. 12:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 12:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det hr. Mads Fuglede fra Venstre. Velkommen.

Kl. 12:53

Peter Skaarup (DD):

Tak til ordføreren for talen. En af de store udfordringer på det her område er jo, at vi stadig væk har en del kriminelle udlændinge i Danmark, der bliver hængende, selv om de faktisk burde være sendt hjem til deres hjemlande. Ministeren var tidligere under debatten inde på, at regeringen gerne vil stramme udvisningsreglerne, og det kan vi jo kun hilse velkommen i Danmarksdemokraterne. Det nævnes også i regeringsgrundlaget. Alle regeringspartier er åbenbart enige i, at det skal ske, men det kan ikke siges i dag, hvornår det skal ske. Synes ordføreren, at det er tilfredsstillende, at man nu på andet år siger, at der er noget, der er vigtigt at få gjort, men at det ikke sker?

Kl. 12:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:51

Frederik Vad (S):

Det er jo sådan et processpørgsmål, som jeg synes er svært at svare på. Det har jeg ikke rigtig nogen holdning til. Min fornemmelse er, at alle ordførere på alle områder presser på for, at deres kæpheste rykkes frem på behandlingslisten i regeringen. Så det tror jeg ikke at jeg kan give et meningsfuldt svar på. Jeg ved, at det er en meget, meget stor prioritet i regeringen at få gjort noget ved det her, og tallene viser jo også, at vi er langt bedre med, end vi har været under de tidligere regeringer på det her område. Så det er en prioritet.

Kl. 12:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:52

Peter Skaarup (DD):

Er det en stor prioritet, når regeringen laver et regeringsgrundlag og siger, at nu er der noget, der er meget vigtigt, og vi har en minister på området, som siger, at der kommer til at ske noget, og man så ikke kan love, om det overhovedet bliver i år, og sådan heller ikke, om det bliver næste år?

Kan ordføreren ikke se, at det da er lidt skidt, at vi har dybt kriminelle udlændinge i Danmark, som kan få lov til at blive hængende, fordi regeringen ikke gør sit arbejde?

Kl. 12:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:52

Frederik Vad (S):

Det ved jeg ikke. Vi har lige fremlagt, at der skal være en arbejdspligt. Det har vigtigt for regering at få det frem relativt hurtigt i den her valgperiode, og jeg er sikker på, at det her også nok skal blive til noget.

Som sagt har vi halveret antallet af dem, der sidder på udrejsecentre. Vi har lovet, at vi vil gøre mere for at smide folk ud af landet. Det er jo ikke bare det at få flere udvist, der står i regeringsgrundlaget; vi vil også på en række områder hæve straffene. Så jeg er fortrøstningsfuld. Peter Skaarup skal bare op med humøret. Vi skal nok komme til det.

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet. Med dette forslag ønsker Dansk Folkeparti at udvise ikkeintegrerbare udlændinge. I Venstre mener vi helt grundlæggende, at det er vigtigt, at vi stiller krav til de udlændinge, der kommer hertil. Man skal bidrage til fællesskabet, man skal respektere dansk lov og danske værdier. Vi ser meget gerne, at de mennesker, der ikke er i beskæftigelse, kommer i beskæftigelse. Vi har gennemført lovgivning, der skal tjene til at løse det. Vi vil også gerne have flere aftaler, f.eks. repatrieringsaftaler, der sørger for, at mennesker, der ville have bedre af at komme tilbage til deres oprindelsesland og starte på ny der, får hjælp til at gøre netop det. Jeg mener ikke, at vi i Danmark skal acceptere, at der er mennesker, der ikke ønsker at blive en del af det danske samfund.

Selvfølgelig skal det have konsekvenser, hvis man begår grov kriminalitet eller på anden vis fravælger Danmark og det danske samfund. Selvfølgelig skal de konsekvenser være så vidtgående, at når vi udviser nogen, skal de faktisk udvises. Det går meget bedre med at udvise, men der er nogle enkelte lande, især Iran, som det er meget vanskeligt at udvise folk til. Det skal vi finde en løsning på.

En af de løsninger, vi nok også kommer til at skulle kigge på på et tidspunkt, og som også står i regeringsgrundlaget, er, at vi skal have lavet et eftersyn af vores konventioner, sådan at vi ikke bare går til grænsen, men måske også udfordrer nogle af de principper, der er i de konventioner, der binder os på det her område. Men vi har ikke, når alt dette er sagt, nogen forestilling om, at der er en bestemt procentsats, der skal reduceres med. I Venstre går vi ind for en stram udlændingepolitik, hvor der skal være plads til dem, der vil fællesskabet, og kun dem, der vil fællesskabet.

Men det skal også være en udlændingepolitik, der ikke bryder med de konventioner, som vi er en del af. Jeg har svært ved at forestille mig, at det her beslutningsforslag ikke meget hurtigt ville kunne komme på koalitionskurs med vores forpligtigelser på det område. Vi skal ikke bryde med konventionerne, vi skal gå til kanten. Vi skal gennemse konventionerne, også når vi taler om udvisning af kriminelle udlændinge, for at sikre, at vi udviser så mange kriminelle udlændinge som overhovedet muligt. Det står der også klart i regeringsgrundlaget, og der står også, at vi ønsker at se på den måde, som konventionerne fungerer på.

Dette beslutningsforslag går så at sige længere, end vi kan stå inde for. Vi er et lille land. Jeg kan ikke se for mig, at vi har en interesse i at sige farvel til et regelbaseret internationalt samfund. Jeg kan heller ikke se for mig, at vi skal sige farvel til de konventioner, hvis overholdelse netop er grundlaget for, at vi kan udvise udlændinge, der begår kriminalitet i Danmark.

Men når alt det er sagt, er vi enige med Dansk Folkeparti i, at vi har nogle enorme udfordringer, når det handler om mislykket integration i Danmark – udfordringer, som aldrig helt vil blive løst til bunden. Der er tale om en gruppe, som er ekstremt udgiftsdrivende for det danske samfund. Jeg ser frem til, at vi netop sammen med partier som især Dansk Folkeparti ikke med udgangspunkt i det her forslag, men i vores gode samarbejde bliver ved med at lave de mange små justeringer af udlændingeloven, der sørger for, at vi får folk i arbejde og får folk til at fortsætte et andet sted, hvis de ikke passer ind i det danske samfund.

Med de ord kan jeg meddele, at Venstre stemmer imod beslutningsforslaget.

Kl. 12:57

Kl. 12:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning.
Det er til fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 12:57

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Nu nævnte hr. Mads Fuglede jo konventioner rigtig, rigtig mange gange, og jeg synes bare, at vi hele tiden bliver bremsede. For det lyder, som om hr. Mads Fuglede egentlig gerne vil gå videre, men hele tiden er det konventionerne, der står i vejen. Det er ikke bare i forbindelse med det her forslag; det er hele tiden.

Hr. Mads Fuglede gjorde faktisk rigtig meget ud af det med konventionerne i modsætning til den øvrige ordfører. Altså, hvad skal vi gøre? Hvad skal vi gøre der, hvor vi gerne vil ordne det her, men hele tiden bliver begrænset af konventionerne? Skal vi blive ved med at sige, at sådan er det – at vi har nogle forældede konventioner, og at dem retter vi ind efter?

Kl. 12:57

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:57

Mads Fuglede (V):

Jeg synes, fru Pia Kjærsgaard sætter fingeren på det ømme punkt. For på den ene side er det vigtigt, at vi overholder konventionerne, når vi skal udvise folk, for det viser, at vi er en del af et regelbaseret internationalt samfund. På den anden side er der også udfordringer med konventionerne. Derfor har vi jo foreslået i regeringsgrundlaget, at vi skal have et konventionseftersyn. Jeg tror, Danmark skal have en så grundig gennemgang, at det ikke bare er snak, men at man rent faktisk laver en konventionsambassadør, der forsøger at få taget det op i en kreds af ligesindede lande, der kan se, at i nogle tilfælde er der en bremse i konventionerne, som gør, at vi har svært ved at have et overblik og retten til at styre, hvem der er på dansk territorium. Det kræver en gennemgang af konventionerne, som ikke bare skal være skåltaler, men at vi sætter politiske muskler bag det.

Kl. 12:58

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 12:58

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvornår sker det?

Kl. 12:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 12:59

Mads Fuglede (V):

Det er jo her, hvor jeg ville ønske, at jeg befandt et andet sted i regeringens hierarki, for det er ikke op til mig. Jeg så gerne, at vi snart gik i gang med det. Det står i regeringsgrundlaget, så vi skal have gjort det på et tidspunkt og hellere snarere end senere.

Kl. 12:59

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så kom der lige en mere. Det er fru Zenia Stampe.

Zenia Stampe (RV):

Man bliver jo altid helt rørt over at høre en Venstremand, der er i regering, for så lyder vedkommende jo radikal i forsvaret for en international retsorden med regler, som alle skal leve efter, og det var jeg selvfølgelig glad for at høre.

Det undrer mig så samtidig, at der bliver kastet så meget kærlighed i retning af Dansk Folkeparti. Det er måske gammelt venskab, men jeg kunne godt tænke mig alligevel at høre, om Venstre stadig væk befinder sig tæt på Dansk Folkeparti, al den stund at Dansk Folkeparti gerne vil træde ud af den internationale retsorden og på den måde abonnere på et helt andet perspektiv på verden, og hvad der skal lede Danmark i den sammenhæng.

Kl. 13:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:00

Mads Fuglede (V):

Uden Dansk Folkepartis virke og uden især fru Pia Kjærsgaards virke på det her område ville vi stå et meget dårligere sted i dag. Jeg er helt overbevist om, at vi aldrig havde fået de mange, mange stramninger i udlændingeloven, hvis ikke Dansk Folkeparti havde rejst den her debat helt tilbage, fra Dansk Folkeparti blev stiftet af fru Pia Kjærsgaard.

Det betyder jo ikke, at vi altid er enige med Dansk Folkeparti, men vi anerkender fuldt ud, at Dansk Folkeparti i meget, meget lang tid rejste en debat, som gjorde dem uglest, og det gjorde, at man ikke syntes, de var velkommen i det pæne selskab. Sådan har vi det jo heldigvis ikke i dag, og havde det ikke været for Dansk Folkeparti, havde Danmark været et land med lige så ukontrollerbare problemer, som man har eksempelvis i Sverige.

Kl. 13:00

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 13:00

Zenia Stampe (RV):

Jo, men der var også engang, hvor Dansk Folkeparti sad i maskinrummet og justerede med konkrete operationaliserbare forslag.

Jeg kunne så bare godt tænke mig at høre, hvad hr. Mads Fuglede mener om det her forslag. Er det ikke et ekstremt forslag? Er det ikke, ja, jeg ville have tilbøjelighed til at kalde det et radikaliseret forslag, fordi det jo virkelig vil bryde med det, der har været dansk politik i årtier? Er det Dansk Folkeparti, der er på vej ud i yderbanen i en eller anden ekstremisme, eller synes hr. Mads Fuglede, at det sådan set er et fuldstændig mainstream synspunkt, som Dansk Folkeparti kommer med i dag?

Kl. 13:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Mads Fuglede (V):

Det her forslag har jeg jo netop taget afstand til af alle de grunde, jeg har brugt min tale til at forklare, men jeg anerkender også, at det, der gemmer sig i idéen bag forslaget, det, der har drevet det, er en stor utilfredshed med, at vi i Danmark har budt mennesker velkommen, givet dem muligheder for at folde deres liv ud her, og så har de vendt ryggen til de værdier, som de burde have omfavnet, i det danske samfund.

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Og så er det hr. Carl Valentin fra SF. Velkommen.

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak. Der er masser af integrationsproblemer i Danmark, som flere ordførere og også ministeren allerede har været inde på. Der er også masser af uretfærdigheder i vores asylsystem. Der er sågar områder, hvor man kan diskutere, om vi udviser for få, eksempelvis kriminelle. Men at gøre sådan, som Dansk Folkeparti foreslår her, altså at opstille et mål for udvisninger på den måde, synes jeg er for useriøst.

Jeg tænker, at Dansk Folkeparti givetvis føler, at de gør sig sådan lidt morsomme med forslaget, fordi de nu kopierer 70-procents klimamålet over til udlændingeområdet, men når en CO₂-partikel ikke udledes til atmosfæren, skal vi ikke tænke på dens livsverden. Med hensyn til mennesker, hvis liv vi somme tider har ansvar for at forvalte herinde, står vi til syvende og sidst skoleret for menneskerettighederne – bundniveauet for vores adfærd. Og forslaget her synker dybere end det bundniveau ved at foreslå, at vi skal ignorere den individuelle menneskeskæbne og i stedet må nå sådan et bureaukratisk mål for udvisninger. Sådan er virkeligheden heldigvis ikke. I virkeligheden må vi ikke bare ignorere den enkeltes omstændigheder, og forslagsstillerne er da også åbne om – det skriver de i bemærkningerne – at forslaget formentlig strider mod Danmarks internationale forpligtelser.

For mig at se ligner det her lidt noget politik, som mere er lavet til et facebookopslag eller til en pressemeddelelse, hvor man ligesom skal kunne sige, at DF vil kopiere klimamålet over til udlændingepolitik, end det ligner sådan reel lovgivning. Og den type forslag stemmer SF meget sjældent for, og det gør vi bestemt heller ikke i det her tilfælde. Tak for ordet.

Kl. 13:03

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønske om korte bemærkninger, så tak til hr. Carl Valentin, SF. Den næste ordfører er hr. Mohammad Rona, Moderaterne.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Mohammad Rona (M):

Tak for ordet, formand. Der må ikke herske nogen tvivl om, at hvis man kommer til Danmark som flygtning eller som indvandrer, har man selvfølgelig en forpligtelse til, at integration, inklusion, selvfølgelig skal være en del af din dagligdag. Vi hylder tolerancen, men tolerance er jo ikke det samme som blind accept af enhver tænkelig adfærd. Alle borgere må acceptere det værdigrundlag, vi i Danmark har udviklet gennem generationer. Det indebærer, at alle borgere må overholde vores love, og at vi ikke accepterer nedværdigelse af vores medborgere uanset etnicitet.

Vi ønsker ikke parallelsamfund eller modkulturer i Danmark. Hvis man vil opholde sig her i landet, må man acceptere vores værdigrundlag og vise vilje til at ville vores samfund. Man skal integrere sig ved at lære dansk, ved at deltage på arbejdsmarkedet på lige fod med danskerne og ved at sørge for, at ens børn passer deres skole. Det er forældrene, der har ansvaret for, at børnene opdrages i forhold til det danske samfund. Og tro mig, der er mange, der har det sådan i dag, men det er alt for lidt, vi taler om dem. Det dårlige overskygger altid det gode, især når vi taler om udlændinge og integration.

Derfor er løsningen heller ikke blot at udvise dem, bl.a. fordi det strider imod vores konventioner, som vi holder af, men mest af alt, fordi det her ikke er den rigtige måde at gøre det på. Selvfølgelig

Kl. 13:02

skal man tage ansvar, når man kommer hertil – det siger sig selv – men det er selvfølgelig ikke alle, der har det værdigrundlag.

Derfor støtter Moderaterne ikke op om forslaget.

Kl. 13:06

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 13:06

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det er bare, fordi ordføreren står og siger, at folk skal bakke op om vores værdigrundlag. Hvad så med dem, der ikke gør det – dem, der ikke vil gøre det, og dem, der ikke har lyst til at gøre det? Det har vi jo set gennem generationer at der har været nogle der ikke har. Hvad vil ordføreren gøre ved dem? Med den humanistiske, nordiske pædagogiske påvirkning, som vi har prøvet igennem, ja, 30-35 år, er der jo ikke noget, der tyder på, at de har tænkt sig at ændre sig. For de har stadig væk den kultur, de har stadig væk den livsopfattelse, som de har. Og det vil sige, at de ikke kommer til at acceptere vores værdigrundlag. Hvad vil ordføreren så gøre ved dem?

Kl. 13:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Mohammad Rona (M):

Tak for spørgsmålet. Det er jo rigtigt nok, at vi har nogle borgere her i landet, som ikke vil Danmark, hvad kan man sige, helt ind til benet. Det har vi, og det har vi haft i generationer. Men det, der er mit håb, og det, der er mit forslag, er jo også, at vi kigger fremad nu og sørger for, at det er deres børn bl.a., som jeg også sagde i min ordførertale, vi skal have fat i nu, så det ikke smitter af på dem i fremtiden.

Kl. 13:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:07

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det er da en frygtelig naiv forestilling, undskyld udtrykket, at tro, at forældre ikke smitter af på deres børn og ikke viderebringer den kultur og de værdier, som de har, til deres børn. Jeg tror da, vi er enige om, at det er forældrene, der har den største påvirkning af børnene i et samfund. Ordføreren sagde absolut *intet*, ikke en eneste konkret ting om, hvad man vil gøre ved de mennesker, som ikke vil, som ordføreren selv sagde, vores værdigrundlag. Ordføreren accepterer og anerkender, at de er her, men hvad vil man så gøre ved det? Jeg hører absolut ingenting konkret.

Kl. 13:07

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Mohammad Rona (M):

Det, jeg sagde, og det, jeg også sagde i min tale før, er, at mit budskab i dag er, at det er de børn af de forældre, vi skal tage fat i – det er det allervigtigste for mig – så de ikke tager den modkultur med. Det er det, der er det vigtigste for mig i dag. Det er de børn, vi tager fat i nu.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke ønske om flere korte bemærkninger. Tak til hr. Mohammad Rona, Moderaterne. Den næste ordfører er hr. Peter Skaarup, Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Peter Skaarup (DD):

Tak for ordet. Forslagsstillerne ønsker med det her beslutningsforslag, at regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår skal fremsætte et lovforslag, der opstiller en målsætning om, at minimum 70 pct. af ikkeintegrerbare udlændinge skal udvises. Og i den forbindelse opstiller man jo så nogle pejlemærker, som bl.a. skal være nogle kriterier for, at man skal udvises af Danmark, hvis man er kommet her til landet efter 1983, enten som flygtning eller som familiesammenført, eller man er født her i landet af forældre, som enten er kommet hertil som flygtninge eller familiesammenførte, og at man f.eks. i den sammenhæng ikke har gennemført forskellige integrationsprogrammer, altså at man ikke har bestået en danskprøve på et vist niveau, eller at man f.eks. har fået en fængselsstraf. Så der er på den måde nogle kriterier for, for hvem det gælder at man skal udvises.

I Danmarksdemokraterne går vi ind for en stram og konsekvent udlændingepolitik, og det betyder, at vi skal stramme op i forhold til den politik, som regeringen fører. Og det betyder også, at vi skal stramme op, i forhold til hvem der kommer til Danmark, og at vi også skal føre en konsekvent politik, i forhold til hvem der kommer herfra, altså hvem der bliver udvist af Danmark. Derfor deler vi selvsagt også forslagsstillerens intention om, at flere udlændinge skal forlade Danmark, hvis ikke de tager danske værdier til sig og ikke bidrager til samfundet.

Hvordan bidrager man til samfundet? Ja, det kan f.eks. være ved hjælp af arbejde, og det kan være ved hjælp af uddannelse. Vi vil gerne belønne den gode opførsel, men vi vil i hvert fald ikke belønne den dårlige opførsel, og der er jo, som vi ved, og flere ordførere har også været inde på det, desværre talrige eksempler på, at der er folk, der ikke følger det, vi gerne vil, nemlig at man skal tage de danske værdier til sig, hvis man er i Danmark, eller hvis man kommer til Danmark.

Faktisk er det med det her forslag sådan, at det er et forslag, der i sin tid og stort set enslydende er blevet fremsat af hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti og fru Inger Støjberg, som jo i dag er formand for Danmarksdemokraterne, og når jeg siger det, ved de fleste også godt, at det selvsagt betyder, at vi støtter det her forslag, og at vi synes, det er et fornuftigt forslag, fordi vores formand i sin tid har stået som medforslagsstiller på forslaget. Så når både hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Inger Støjberg har været initiativtagere til sådan et forslag, er det da supergodt, at Dansk Folkeparti har fremsat det. Så vi er positive over for det, og vi ønsker, som jeg også sagde til ministeren, at man får skærpet de her udvisningsregler hellere i dag end i morgen, men som jeg hører ministeren, er det jo desværre sådan, at det heller ikke bliver i morgen, og at det måske kan vare et par år, før der kommer til at ske noget på det her område. Det er ikke ret godt.

Man har jo sådan set nogle forslag liggende klar. Vi er selv blevet præsenteret for nogle af dem i forskellige sammenhænge, og vi har også spurgt til det, og jeg tror også, at ministeren er klar over, at vi med en række spørgsmål har prøvet at få lokket ministeren lidt på banen. Men hver gang kommer svaret, at ja, man mener det måske, men at man ikke rigtig ved, hvornår der sker noget. Kom i gang, regering – det er budskabet herfra – og se at få lavet det, som er rettidig omhu, nemlig at man, hvis man som udlænding kommer til Danmark og man ikke opfører sig ordentligt og laver kriminalitet,

så selvfølgelig ikke skal blive hængende. Og regeringen skal heller ikke medvirke til at sidde på hænderne, sådan at lovgivningen ikke bliver strammet, hvilket jo så betyder, at man kan blive hængende.

Et område, vi i den forbindelse kunne pege på, er den såkaldte trappestigemodel, og det lyder meget teknisk, men det er jo faktisk et område, som regeringens ministre, i hvert fald i den tidligere regering, har været glade for at tale om. For det er jo sådan, at den her trappestigemodel betyder, at jo længere tid man har været i Danmark, jo mere er man beskyttet mod udvisning. Det er jo sådan set humlen i det her, altså at der er folk, der laver kriminalitet i Danmark, men at de, fordi de nu har været i Danmark i en lidt længere periode end et år eller to, så kan få lov til at blive hængende, og at de ikke bliver udvist, selv om de altså har lavet den form for kriminalitet.

Se da at komme i gang med at få fjernet den trappestigemodel eller få den ændret eller få den strammet. Lad os komme i gang med arbejdet, og jeg ved ikke, om det er Moderaterne, eller det er Venstre eller Socialdemokratiet, der bremser det. Det kunne jeg da godt tænke mig at få nogle svar på heroppefra, men der er i hvert fald nogen, der bremser det, for der sker ikke en pind fra regeringens side på det her område. Så se at komme i gang, regering, og udvis rettidig omhu for en gangs skyld.

Kl. 13:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den første korte bemærkning er til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:13

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg skal bare høre ordføreren om konventionerne. Nu gik særlig hr. Mads Fuglede jo meget ind i konventionspørgsmålet, og hvis det her forslag rammer konventionerne, hvad siger Danmarksdemokraterne så til det?

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Peter Skaarup (DD):

Vi har den overordnede opfattelse, at vi synes, at det her er et godt forslag, og som sagt har både hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Inger Støjberg, som er formand for Danmarksdemokraterne, stået bag det her forslag. Så vi synes, det er et godt forslag, og vi kommer til at støtte det.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:14

Pia Kjærsgaard (DF):

Det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte om, hvad Danmarksdemokraterne, hvis det nu rammer ind i konventionerne, som bl.a. hr. Mads Fuglede kom meget ind på, og det kan sagtens være, så siger. Det er jeg nødt til at have et klart svar på. For vi har jo før været ude for, at der var rigtig fornuftige forslag, men hvor Danmarksdemokraterne så står af, fordi man ikke synes, at man skal overskride konventionerne.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Kl. 13:16

Peter Skaarup (DD):

Med hensyn til konventionerne har vi jo den opfattelse, at man skal gå så langt, som man overhovedet kan fra dansk side i forhold til konventionerne. Jeg har jo peget på nogle eksempler her i dag over for regeringen, og hvis regeringen f.eks. fjerner trappestigemodellen og giver mulighed for, at man konsekvent udviser kriminelle udlændinge, så er det jo faktisk nogle skridt, som vi godt kan tage, uden at vi rammer ind i konventionerne.

Kl. 13:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 13:15

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg er nysgerrig, for Danmarksdemokraterne profilerer sig jo på en stram udlændingepolitik. Spørgsmålet er: Er den så det? Altså, vil Danmarksdemokraterne stemme for, at kriminelle udlændinge udvises konsekvent og efter første dom – ikke mere end det, punktum – altså at de udvises konsekvent og efter første dom, altid?

Kl. 13:15

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Peter Skaarup (DD):

Det er vores politik. Det er det, vi ønsker. Så har hr. Lars Boje Mathiesen været medlem af et parti, der sådan har nogle meget ultimative krav – eller det havde man måske ikke længere, det ved jeg ikke – men jeg går ikke ud fra, at det er den diskussion, som hr. Lars Boje Mathiesen vil ind i.

Men udgangspunktet er, at hvis man laver kriminalitet, man er udlænding og bor i Danmark, skal man ikke have lov til at blive hængende i Danmark i den situation. Så skal man hjem.

Kl. 13:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:16

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg overvejer, om Danmarksdemokraterne, hvis der fremsættes et beslutningsforslag her i Folketingssalen, og det vil jeg gøre, om, at kriminelle udlændinge skal udvises konsekvent og efter første dom, altså f.eks. udenlandske voldtægtsforbrydere, så har tænkt sig at trykke på den grønne knap til sådan et beslutningsforslag, eller om man reelt set kommer i tvivl der og så vil trykke på den gule eller endda den røde knap. For så har man jo ikke en stram udlændingepolitik. Så er det bare noget, man bilder folk ind.

Kl. 13:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Peter Skaarup (DD):

Jeg synes som sagt, det lyder som et godt forslag. Lad os endelig få sådan et forslag lagt frem på bordet.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Kl. 13:17

Frederik Vad (S):

Hr. Peter Skaarup er jo en venlig mand, men det er lidt ejendommeligt at stå og kræve handling og sige, at regeringen ikke laver noget, og så ikke rigtig ville svare på, hvordan det her forslag skal føres ud i livet.

Altså, hvordan skal de 70 pct. udpeges? Det vil højst sandsynligt bryde med konventionerne. Hvilke konventioner er det, Danmarksdemokraterne synes vi ikke længere skal tilslutte os? Hvordan skal de her mennesker transporteres ud af landet inden 2030?

Kan Danmarksdemokraterne ikke blive lidt mere præcise i forhold til det? Hvem er de 70 pct.? Hvordan skal de udpeges? Hvad gør vi med konventionerne? Og hvordan skal de mennesker transporteres ud af landet?

Kl. 13:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Peter Skaarup (DD):

Det er sjovt – jeg har jo lige præcis stået og spurgt hr. Frederik Vad og i øvrigt også ministeren til et forslag til, hvordan man kunne begynde på det arbejde, som ligger i det her forslag, nemlig at sørge for, at dem, der laver kriminalitet i Danmark, rent faktisk bliver udvist. Og regeringen siger, at det vil man gerne, men man fortæller ikke, hvornår man kommer med et sådant forslag.

Det er da fuldstændig dobbeltmoralisk fra regeringens side og fra Socialdemokratiets side, at man ikke kan fortælle, hvornår man kommer med det forslag, som bl.a. kan være med til at opfylde de målsætninger, der ligger i sådan et forslag som det her, inden for konventionerne, altså f.eks. at fjerne trappestigemodellen.

Så jeg vil bare spørge tilbage: Hvornår stopper regeringen med at sidde på hænderne?

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:18

Frederik Vad (S):

Da ordførerens partiformand afleverede nøglerne til Udlændinge- og Integrationsministeriet til hr. Mattias Tesfaye, afleverede hun knap 1.200 udvisningsdømte på udrejsecentre. Det har en socialdemokratisk udlændingeminister nu lavet om til 500 personer. Altså, tallet er mere end halveret i forhold til det, fru Inger Støjberg afleverede til Socialdemokratiet.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, hvorfor han ikke vil svare på, hvordan de her 70 pct. skal findes, om det vil kræve et brud med konventionerne, og hvordan de mennesker skal transporteres ud af Danmark. Kom nu med nogle svar. Der bliver bare talt udenom.

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Peter Skaarup (DD):

Vi kan godt begynde at tale fortid, hr. Frederik Vad. Skal vi begynde at tale om tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, der stod bag titusindvis af asylansøgere og familiesammenførte – og der behøver man ikke grine; det er jo alvor.

Det er jo den suppedas, vi står med i dag, hr. Frederik Vad. Det er jo Socialdemokratiets totale misregime over for den danske befolkning styret af Radikale Venstre. Man kunne ikke sige fra over for Radikale Venstre. Skal vi tale om det?

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Den næste korte bemærkning er til hr. Mohammad Rona, Moderaterne.

Kl. 13:19

Mohammad Rona (M):

Tak for det. Og tak for talen. Vi ved jo efterhånden godt, hvad Dansk Folkeparti mener om udlændingepolitikken. Det er sådan set ret klart og fast. Vi ved også godt, hvad regeringen mener, og vi ved også godt, hvad Moderaterne mener osv. Nogle gange kan det være lidt svært at vide: Hvad mener Danmarksdemokraterne?

Det kan jo skyldes flere ting. Det kan jo bl.a. skyldes, at halvdel af folketingsgruppen er gamle DF'ere. Det kunne måske være en af tingene. Men igen, lidt i forlængelse af det, hr. Frederik Vad også spurgte ind til, er spørgsmålet jo: Hvad vil Danmarksdemokraterne konkret gøre, hvis vi lige ser bort fra trappestigemodellen?

Kl. 13:20

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Peter Skaarup (DD):

Jeg vil meget gerne have regeringen i arbejdstøjet. Og jeg undrer mig lidt over, at regeringen bruger tid på at komme med lempelser af udlændingepolitikken. Moderaterne er måske dem, der kæmper det igennem. Jeg ved det ikke rigtig.

Jeg har prøvet at grave lidt i det. Det er svært at finde ud af, men jeg kan i hvert fald konstatere, at man jubler meget, når grænsekontrollen bliver lempet, hos Moderaterne; man jubler meget, når det lykkes at lempe på familiesammenførselsreglerne, som det lykkedes her i 2023; man jubler meget, når det lykkes at få flere flygtninge til Danmark, som det også er lykkedes for hr. Mohammad Rona her i slutningen af sidste år.

Så altså, jeg har Moderaterne mistænkt for at være søde spørgerer her i salen i dag – sådan ja, det er spændende at blive klogere – men at virkeligheden desværre er, at Moderaterne højest tænkeligt er bremseklods for, at det arbejde, som er meget vigtigt, nemlig at vi får udvist de kriminelle udlændinge, kommer i gang.

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:21

Mohammad Rona (M):

Jeg kan sige så meget, at vi absolut ikke er bremseklods i forhold til at udvise kriminelle udlændinge. Jeg tror også, at ordføreren hørte min tale lige før, og ud fra den tale tror jeg ikke man kan sige, at vi er dem, der bremser noget som helst, når det handler om de kriminelle.

Der er jo rigtig nok, at vi heldigvis har fået justeret udlændingeloven, så udlandsdanskere nemmere kan komme tilbage til Dan-

mark med deres ægtefælle. Selvfølgelig skal vi da have helt almindelige etnisk danske statsborgere til at kunne komme nemmere til Danmark. Det her er jo deres land. Alt andet ville være tudetosset.

Men ud over det vil jeg sige, at ud af de ni konventioner, der er, er vi med i syv. Hvilke af dem vil man gerne ud af?

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Peter Skaarup (DD):

Jamen kan hr. Mohammad Rona ikke godt se, at det da virker mærkeligt, at noget, som er så vigtigt, nemlig at når man kommer til Danmark, opfører man sig ordentligt og holder sig fri af kriminalitet, åbenbart er så lidt vigtigt for regeringen, at man i dag ikke engang kan svare på, om det bliver i år, næste år eller lige i slutningen af valgperioden?

Derimod har man meget travlt med at tage imod ekstra kvoteflygtninge, og man har meget travlt med at lempe familiesammenførselsreglerne. Altså, hvad er det for noget, hr. Mohammad Rona har gang i?

Kl. 13:22

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Peter Skaarup, Danmarksdemokraterne. Næste ordfører er hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Jeg vil starte med at sige tak til Pia Kjærsgaard og Dansk Folkeparti for at fremsætte dette beslutningsforslag, for det er med til at sætte fingeren på, hvor vi jo netop har et problem med indvandringens negative konsekvenser. Det er jo ikke således, at man ved at krydse grænsen og træde på den danske muld automatisk optager de værdier, som vi i den danske og vestlige kultur sætter højt. Det er værdier som gensidig tolerance, ytringsfrihed og ligestilling, og det er det at være et tillidsfuldt og ansvarsfuldt medlem af det danske samfund. Vi er derfor også i Liberal Alliance selv optaget af de problemer, som der sættes fingeren på i forslagsstillernes forslag.

Selv er jeg fast læser af publikationen »Indvandrere i Danmark« fra Danmarks Statistik. Seneste udgave er jo udkommet, og det er ikke opmuntrende læsning, for fra 1983 til 2023, altså på 40 år, er problemerne med integration, parallelsamfund og kriminalitet blandt udlændinge generelt ikke blevet løst, og på nogle områder er problemet blot blevet værre og værre.

Ligeledes læser jeg med stor interesse Ishøj Kommunes årlige udgivelse om demografi, hvor man lige så sørgeligt kan læse om den udvikling, den selvsegregering og de udfordringer, det medfører for Ishøj. Hvorfor nævner jeg nu Ishøj? Jo, det er naturligvis, fordi Ishøj Kommune er den kommune med den højeste andel af indvandrere fra tredjeverdenslande, og hvor den etnisk danske befolkning i fremtiden står til at kunne komme i mindretal, hvis udviklingen fortsætter. For tilflyttere til Ishøj er primært udlændinge. Af fødsler i Ishøj er to tredjedele efterkommere af udlændinge, og Ishøj har den laveste skatteindtægt pr. borger af alle kommuner. 56 pct. af elever i Ishøjs skoler er tosprogede, og i 2030 vil det være over 66 pct., hvis ikke retningen ændres. Dette medfører, at danske borgere i en dansk kommune i sidste ende vil være i mindretal i egen kommune, i mindretal i egne skoler og i mindretal i egne institutioner. De vil risikere at føle sig fremmedgjorte i eget land, og det er altså absolut et problem.

Vi indgår derfor i Liberal Alliance gerne i forhandlinger om, hvordan vi løser problemerne, men vi kan ikke støtte dette beslutningsforslag, da det ikke giver mening med et lovbestemt mål om at udvise 70 pct. ikkeintegrerbare udlændinge. Der er jo en række hindringer, der skal håndteres, før man kan gå i gang med at udvide en egentlig udvisningspolitik, så målet kan være umuligt at opfylde i virkeligheden, da flere lande jo f.eks. ikke vil modtage deres egne statsborgere igen, selv hvis vi udviser dem.

Kl. 13:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er en kort bemærkning til hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne.

Kl. 13:25

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Jeg skulle lige høre, om Liberal Alliance stadig væk ikke vil udvise udenlandske kriminelle konsekvent og efter første dom.

Kl. 13:25

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:25

Steffen Larsen (LA):

Kriminalitet kan være mange ting, og det er også derfor, at man er nødt til at tage højde for, hvordan man indretter sig i forhold til sådan en ordening. Vi vil gerne være med til at udvise kriminelle indvandrere ved første dom, hvis de gør noget særlig groft eller alvorligt. Spørgsmålet er jo så, hvor man skal sætte de skel og linjer. Jeg tror sådan set ikke, det er nogen hemmelighed, at vi ikke synes, at f.eks. drabsmænd eller voldtægtsforbrydere behøver at gå rundt i Danmark, selv når de har fået en dom.

Kl. 13:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:26

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Så vidt jeg husker, stemte Liberal Alliance imod det beslutningsforslag. Det var selvfølgelig, før ordføreren var valgt ind – det var i sidste samling – men der stemte man imod et forslag om at udvise konsekvent. Det handlede om ubetingede fængselsdomme, og man skal alligevel op i en vis alvorlighedsgrad, før man får en ubetinget fængselsdom.

Så lad mig spørge sådan: Vil Liberal Alliance være med til at udvise kriminelle udlændinge, som er dømt, og som har fået en ubetinget fængselsstraf?

Kl. 13:26

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Steffen Larsen (LA):

En ubetinget fængselsstraf kan jo idømmes i tilfælde af slagsmål og også i tilfælde af hærverk. Det er tilfælde, hvor jeg vil sige, at det kan være for groft at begynde at sige, at det skal føre til en udvisning. Det er ting, som også mange danske unge kommer til at begå i deres ungdom på grund af fejl, mangler, dårlig opdragelse eller lignende. At sige, at det skal føre til, at man så automatisk skal udvises, synes jeg måske virker lige overilet nok.

Kl. 13:27

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Næste korte bemærkning er til hr. Frederik Vad, Socialdemokratiet.

Kl. 13:27

Frederik Vad (S):

Tak for det. Tak til ordføreren for en god tale. Jeg er stort set enig i alt, hvad han sagde. Det sker ofte, vil jeg sige, på det her område. Men jeg er alligevel blevet sådan lidt bekymret, når jeg har fulgt bl.a. debatten om udenlandsk arbejdskraft. Partierne i Folketinget har jo alle sammen nogle forskellige tilgange til, hvor mange og hvem der skal komme hertil, og vi ved jo, at når der er tale om udenlandsk arbejdskraft – i hvert fald noget af den arbejdskraft, der kommer langt langvejsfra – fører det til familiesammenføringer og andet.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om, hvad hans tanker er omkring det her med grænsen for udenlandsk arbejdskraft i forhold til de familieforpligtelser, der følger med, og så det hensyn, vi diskuterer i dag, nemlig at vi ikke skal have for mange ikkeintegrerbare udlændinge til at være i vores land. Det er bare for at høre, om ordføreren sådan har en lidt overordnet betragtning omkring det.

Kl. 13:27

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Steffen Larsen (LA):

Jeg kan godt sige noget overordnet om det, men jeg kan også sige noget specifikt. Liberal Alliance gik jo ud af forhandlingerne omkring familiesammenføring, fordi regeringen netop ville lempe på familiesammenføring.

Mohammad Rona er glad for kun at nævne én del af den aftale, og den del synes han er meget vigtig at tale om, for det ved han irriterer andre. Det var det med, at danske statsborgeres mulighed for at komme til Danmark skulle være ligestillet med udlændinges, når de vil have en ægtefælle i Danmark, for der havde danske statsborgere dårligere forhold. Den del ville vi gerne have støttet i Liberal Alliance under de forhandlinger, men vi blev jo påbudt af regeringen, at så skulle vi også støtte og lempe familiesammenføring, også for tredjeverdensborgere. Det ville vi jo ikke være med til, for det vil nemlig underbygge og understøtte parallelsamfundene, og der må vi jo konstatere, at det har regeringen så en politik om at gøre.

Kl. 13:28

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 13:28

Frederik Vad (S):

Det er heldigvis ikke særlig mange fra Mellemøsten og Nordafrika, der vil blive direkte berørt af det her. Det kan vi jo se på de tal, der ligger på området. Jeg kunne godt tænke mig bare at gentage mit spørgsmål: Når vi skal til at diskutere at åbne op for mere udenlandsk arbejdskraft, hvor vil Liberal Alliances hegnspæle så være i den diskussion?

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Steffen Larsen (LA):

Det kan jeg jo meget nemt sige. Vi ville jo foretrække, at vi kan være med til at udpege nogle af de lande, som vi skal have den

arbejdskraft fra. Jeg kan jo bare pege på Indien og Filippinerne som to lande, hvis borgere vi generelt har en god integration af. Det er jo sådan, at der blandt indere og filippinere jo er en lavere kriminalitetsrate, end der er blandt danskere som helhed. Det må jeg da sige er et positivt tegn, at vi får folk til landet, som er mindre kriminelle, end vi selv er.

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Den næste ordfører er fru Zenia Stampe, Radikale Venstre.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak for det. Jeg skal være helt ærlig og indrømme, at jeg havde lidt svært ved at finde ud af, hvordan jeg skulle stille mig til det her forslag. Man kunne blive vred og forarge sig over det. Man kunne grine af det. Man kunne også vælge at glæde sig. For det viser jo, hvor langt Dansk Folkeparti er gledet væk fra realpolitikken og virkeligheden. Der var engang, hvor Dansk Folkeparti sad inde i maskinrummet og udviklede konkrete operationelle forslag til udlændingestrømninger, og det var en position, som gav magt og indflydelse.

Men det her ved jeg simpelt hen ikke hvad er. Er det en karikatur på politik? Er det en parodi på politik? Det tror jeg ikke engang det er. Det er jo fantasi. Det er noget, som intet har at gøre med virkeligheden. Det er virkelig underligt at behandle det. Hvis man først skulle begynde at snakke om, hvordan det skulle fungere i praksis, ville det jo stå endnu tydeligere, at det her er et totalt virkelighedsfjernt og ekstremt forslag. Ja, det er det ikke engang; det er fantasi. Jeg synes egentlig, det er underligt, at der ikke er flere, der kan sige det ærligt heroppe fra talerstolen i dag.

Dansk Folkeparti er, som Dansk Folkeparti nu engang er, eller som de rettere er blevet. Hvordan kan der være så mange, der heroppefra på den ene side står og lyder helt radikale i deres tilslutning til et regelbaseret internationalt samfund og så samtidig har brug for at sende roser til Dansk Folkeparti for det her forslag i stedet for at sige det, som det er? Det er jo så langt ude. Hvorfor skal vi behandle noget, som er så useriøst, i Folketinget? For et par dage siden havde vi en debat, hvor formanden måtte rejse sig op og huske os på, at vi var i Folketinget, og at der derfor skulle være en værdighed i debatten. Jeg synes næsten, at det er uværdigt, at vi skal behandle et forslag, som er så useriøst.

Men det er også en anledning til at snakke om integration osv., og den vil jeg da egentlig også gerne benytte mig af, for jeg synes også, at talerstolen er et vigtigt sted. Vi skal jo heller ikke bare stå og pege fingre ad hinanden. Der er jo ingen tvivl om, at integration og udlændingepolitik er vigtigt i Danmark. Vi vil også gerne være ærlige om, at der er integrationsproblemer. Det er ikke for at komme med alle mulige søforklaringer. Vi gerne vil være med til at løse de problemer.

Desværre – man skal måske også lægge mærke til ordene her – oplever vi jo også, at vi ikke bare har integrationsproblemer; vi har også at gøre med politikere, som ikke er interesseret i at løse integrationsproblemerne. Det ser vi jo igen og igen eksempler på. Indstillingen er, at der er nogle mennesker, der er uintegrerbare. Man skal slet ikke bruge kræfter, politisk kapital, ressourcer, tid eller overskud til at forsøge at integrere mennesker. Det ser vi i retspolitikken. Nu fik vi heldigvis et par sætninger ind om forebyggelse, da vi diskuterede bandepakke, men det er påfaldende, at på det område, hvor en fejlslagen integration måske har de allerstørste omkostninger, nemlig i forhold til retspolitik, er der ingen interesse i at løse problemerne.

Alle de forebyggende initiativer, som vi hører fra eksperter kunne have en effekt, f.eks. det at gå ind i familier, hvor der er en stor voldsparathed, tør vi godt snakke om. Der er nogle familier med mellemstlig baggrund, som måske endda kommer fra krigsområder og har krigstraumer, hvilket giver sig udslag i en meget høj voldsparathed, som børnene overtager, arver og desværre også tager med ud på gaden. Det vil vi gerne gøre noget ved. Det vil vi gerne gøre noget ved for danskerne og det danske samfund. Vi vil også gerne gøre noget ved det for de børn, for vi synes, det er synd, at de skal vokse op i vold, med vold, og selv blive voldelige og ødelægge det for sig selv og alle andre. Det var der ikke den store interesse for.

Vi har også set det i forbindelse med uddannelsesinstitutioner. Vi var med til at lave en aftale om at fordele elever, så vi fik en større blanding, og så det ikke ender ligesom i Ishøj, hvor alle med samme baggrund klumper sig sammen. Men det var der ikke interesse for. Der var i hvert fald et flertal, der annullerede den aftale bagefter. Nu har vi en organisation som Sabaah, som arbejder med LGBT, kønsidentitet, seksualitet osv. i de her minoritetsmiljøer. Det er emner, som mange nævner, når vi skal snakke om, hvor integrationen går galt. De står nu til at miste deres støtte, for det er man ikke interesseret i. Jeg synes, at et af de helt store problemer med integration er, at der er politikere i det her samfund, der lever af dårlig integration og ikke ønsker god integration. Hvis det var anderledes, tror jeg, at det også ville se meget anderledes ud derude.

Med de ord skal jeg meddele, at vi selvfølgelig under ingen omstændigheder kan støtte det her forslag.

Kl. 13:35

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for den ordførelse. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, uden for grupperne, som spørger. Værsgo.

Kl. 13:35

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Tak. Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg er lidt nysgerrig på den kombination, man sagde der var mellem folk, der boede i Ishøj, og gymnasiefordelingsaftalen.

På hvilket empirisk grundlag laver man den konklusion, altså at det, hvis man havde en fordelingsaftale om, hvor de unge skulle gå på gymnasiet, så også ville betyde, at folk ville bosætte sig i nogle andre kommuner, og at de ikke ville bosætte sig i Ishøj Kommune? Altså, er der en evidens for det?

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:36

Zenia Stampe (RV):

Så vidt jeg husker, sagde jeg ikke noget om, at vi ville ændre bosætningen. Men jeg siger, at den her koncentration, om det så er i forhold til bosætningen eller bestemte skoler, vil vi også gerne modgå, fordi vi synes, det tjener integrationen, at man er blandede.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:36

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Ja, det er meget fint. Men ordføreren kobledede specifikt de to ting sammen med hinanden, altså at gymnasiefordelingsaftalen havde en betydning for, at Ishøj har den demografiske sammensætning, som det har nu, og at man, hvis man nu lavede en anden fordeling, så ville kunne opnå, at udfordringen med den demografiske sammen-

sætning i Ishøj ikke ville være til stede. Nu har jeg beskæftiget mig med området i en del år, og jeg kan simpelt hen ikke finde noget empirisk grundlag, som skulle understøtte sådan en påstand.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:37

Zenia Stampe (RV):

Men det påstod jeg heller ikke. Jeg brugte det bare som et eksempel, fordi der var en anden ordfører, der havde snakket om, hvordan nogle befolkningsgrupper klumper sig sammen, og det har vi så bare set på uddannelsesområdet og har prøvet at løse den problemstilling. Men jeg vil også meget gerne være med til at prøve at se på, om der var politiske forslag, der kunne gøre, at vi kunne få en mere blandet befolkningssammensætning, altså f.eks. at se på boligpolitikken, og der kunne være forskellige ting. Det kunne være at omlægge lejeboliger til andelsboliger osv. Der kunne være forskellige forslag, og dem vil vi meget gerne gå med ind og se på. For man kan sige, at det, som vi syntes var problematisk ved uddannelsesområdet, synes vi jo også er problematisk i forhold til bosætningen, eller det kunne være andre områder.

Så nej, jeg har ikke nogen evidens for at sige, at der dér er en årsagsforklaring, men jeg vil egentlig bare gerne understrege, at vi gerne vil arbejde for en politik, der generelt skaber en større blanding mellem befolkningsgrupperne.

Kl. 13:37

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det hr. Frederik Vad fra Socialdemokratiet som spørger. Værsgo.

Kl. 13:37

Frederik Vad (S):

Tak for det. Jeg synes, det var lidt sjovt, at ordføreren sluttede af med at sige, at der er rigtig mange, der har været på talerstolen, og at man har kunnet høre, at de næres af, at de her problemer er uløste. Altså, jeg synes jo, at fru Zenia Stampe er en af de politikere herinde, der næres allermost ved, at problemerne er uløste. Man kan jo bare kigge på ordførerens Instragram og se, at det er det, der foregår, altså at der peges ud på alle dem, som ordføreren mener er med til at skade Danmark.

Det var noget andet, jeg ville spørge om på det her område. Fru Zenia Stampe drillede hr. Mads Fuglede med, at Venstre havde været tæt på Dansk Folkeparti, og om han ikke syntes, at Dansk Folkeparti var utroværdige på det område. Altså, det er jo ordførerens formand, hr. Martin Lidegaard, der har brugt de sidste uger sammen med hr. Morten Messerschmidt på at lave en eller anden form for forbrødringovre i blå blok og sige, at nu kan Radikale og Dansk Folkeparti muligvis – måske – udgøre et eller andet parlamentarisk grundlag for en borgerlig regering.

Hvordan kan der være en sammenhæng mellem, at fru Zenia Stampe driller hr. Mads Fuglede med Venstres forhold til Dansk Folkeparti, når ordførerens egen formand bruger rigtig meget tid på at forbrødre med Dansk Folkeparti i de her uger?

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:39

Zenia Stampe (RV):

Jeg har ikke hørt min formand forbrødre sig med Dansk Folkeparti. Men jeg hører løbende min formand sige, at han ikke vil udelukke

noget, og i øvrigt har vi ikke det store ønske om at diskutere parlamentarisme og slet ikke her i Folketingssalen. For det synes jeg faktisk er en uskik.

Det, Folketingssalen handler om, er politiske forslag, og der må man jo så dele sig efter anskuelse og stemme for, imod eller blankt, og det handler jo ikke om parlamentarisme.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:39

Frederik Vad (S):

Jamen det var jo et parlamentarismespørgsmål, fru Zenia Stampe stillede hr. Mads Fuglede. Det handlede om nøjagtig det samme, nemlig forholdet mellem Dansk Folkeparti og Venstre, og så kan det bare undre, at hr. Morten Messerschmidt og hr. Martin Lidegaard i bestræbelserne på at skabe en ny blå blok, der kan være et alternativ til en socialdemokratisk ledet regering, kan stå i det samme radioprogram og tale om, at de måske godt kan ses at være en del af det samme parlamentariske grundlag. Jeg synes bare ikke, de to ting hang så meget sammen, fru Zenia Stampe.

Kl. 13:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:39

Zenia Stampe (RV):

Jeg gider helt ærligt ikke at gå ind i en parlamentarisk diskussion, og man kan godt sidde og grine over det, men det var ikke det, jeg spurgte hr. Mads Fuglede til. Det, jeg sådan set hentydede til, var den formulering, som Claus Hjort Frederiksen brugte for snart 20 år siden, altså at man havde et ideologisk fællesskab eller et åndsfællesskab med Dansk Folkeparti. Og det har jeg bare lidt svært ved at se for tiden – det må jeg sige – hvor jeg synes, at Venstre optræder ansvarligt og modent og man står og forsvare det internationale retssamfund. Det samme gør Socialdemokratiet, og der kan vi så bare høre, at Dansk Folkeparti er på en anden planet.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance som spørger.

Kl. 13:40

Steffen Larsen (LA):

Tak. Jeg kunne forstå på Zenia Stampe, at man faktisk var interesseret i at deltage aktivt i at kigge på en boligpolitik eller alle mulige andre politikker på det område, og hvor man måske kunne opnå en bedre fordeling af mennesker, om man vil. Men genopfrisk lige min hukommelse. Der har jo været parallelsamfundspakker, ghettopakker osv. i de sidste 10 år. Har Radikale Venstre været med i de aftaler? Det mindes jeg ikke.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:41

Zenia Stampe (RV):

Vi har, så vidt jeg husker, været med i dele af dem. Vi har nemlig været med i de dele, der handlede om at investere i de her områder, og en del af den politik og en del af ghettoindsatsen – og nu hedder det jo noget andet end »ghetto«, og jeg ved ikke, om det var den nuværende minister, der i sin daværende egenskab af boligminister ændrede ordet, og ros for det – har jo været særdeles god, og jeg tror

også, det er en meget stor del af forklaringen på, at det går så meget bedre i mange af de her udsatte boligområder.

Den del af det har vi været med i, også fordi finansieringen, så vidt jeg husker, kom fra Landsbyggefonden, men vi har jo ikke brudt os om terminologien, altså ghettoområder, og vi har slet ikke brudt os om, at etnicitet var en faktor, i forhold til om man blev kategoriseret som et ghettoområde. Så det har vi ikke været en del af, men vi har været en del af de – hvad kan man sige – forebyggende integrationstiltag, der har været foretaget som en del af de her pakker. Og det er vi jo meget, meget glade for og tilfredse med at vi har været. For det har været en succes.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:42

Steffen Larsen (LA):

Nu kan det jo være, at du kan rette mig, fru Zenia Stampe, men jeg må konstatere, at det lød lidt mærkeligt på mig, at du f.eks. nu siger, at etnicitet ikke var et krav, du ville stille. Men det var jo en af de ting, som du netop lige før har nævnt over for hr. Lars Boje Mathiesen som værende et reelt problem ved, at vi har en koncentration. Hvis ikke det er etnicitet som koncentration, der er et problem, hvordan skal vi så kunne løse det problem, som er etnicitet som koncentration?

Kl. 13:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Vi bruger stadig ikke direkte tiltale.
Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:42

Zenia Stampe (RV):

Vi var imod, at man brugte etnicitet som kriterie til at kategorisere boligområder som ghettoer. Men vi har jo ikke noget mod, at man kigger på etnicitet i forskellige sammenhænge. Altså, integration er jo sådan set et ord, vi kun bruger om folk, som har en anden etnicitet. Så det er jo mere nuanceret end som så. Men ja, vi vil ikke lave politik, hvor det er etniciteten, der står foran, og som er afgørende for, om man får den ene eller den anden behandling. Men omvendt er etnicitet jo selvfølgelig også noget, som vi kigger på, og som vi også gerne vil være med til at regulere for at sikre en bedre blanding af borgere i vores samfund.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger til fru Zenia Stampe fra Radikale Venstre, så vi siger tak til ordføreren og giver ordet videre til hr. Lars Boje Mathiesen uden for grupperne som privatist. Værsgo.

Kl. 13:43

(Privatist)

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Det burde være ganske ukontroversielt, at enhver indvandring til et land skal følge nogle grundlæggende principper. Det skal gavne et land økonomisk, det skal gavne et land retsmæssigt, og det skal gavne et land kulturelt. På de her tre helt grundlæggende præmisser har den indvandring, vi har haft i de sidste 30-40 år, været dybt forfæjlet. Det gør landet fattigere, det gør landet mere kriminelt, og jeg vil gerne tillade mig at sætte spørgsmålstegn ved, om det værdisæt, som absolut ikke alle, men som nogle bringer til landet i form af en hardcore radikaliseret islamisme, er noget, der gavner vores værdier, og noget, der gavner sammenhængskraften i samfundet. Det burde ikke være kontroversielt at sætte spørgsmålstegn ved de ting, for den

faktuelle virkelighed er, at når vi kigger på statistikkerne for arbejdsløshed og for kriminalitet, og når vi kigger på den radikalisering, vi har set eksempler på på Københavns Universitet, så er det her ikke noget, som man kan sige måske er der. Nej, det er faktisk viden, vi har.

Det næste spørgsmål drejer sig om noget, der er blevet mere aktuelt end nogen sinde før med den antisemitisme, som vi har set vokse. Jeg er fuldstændig enig med Socialdemokratiets ordfører, som påpeger, at vi har en national krise, og at den handler om antisemitisme. Vi har jøder, som ikke kan leve et liv uden politibeskyttelse, som ikke kan sende deres børn til fodbold, og som ikke kan afholde arrangementer. Men det helt grundlæggende spørgsmål, som ingen herinde har et svar på, er: Hvad vil man gøre ved det?

Vi har ikke brug for flere analyser, vi har ikke brug for flere overvejelser og flere tænketanke, for konklusionen er klar: Den indvandring, der har været de sidste 35 år, er forfæjlet. Vi kan godt trykke lidt på bremsen med nogle symbolske stramninger. Nogle vil lave håndtrykslovgivning og alt muligt andet. Så vi trykker på bremsen, men hvis bilen stadig væk er på vej ud over afgrunden, og det er den, så har vi et problem. Det handler om demografi, og vi skal turde sige, at det handler om demografi. Jeg vil meget gerne have udlændingebatten væk fra den enkelte, hvor det ofte bliver en stigmatisering af det enkelte menneske, som ikke hører nogen steder hjemme. Der bliver debatten skinger, og jeg bryder mig ikke om den debat.

Men vi skal turde tage samtalen om den demografiske udvikling, vi har kunnet se fra starten af 1980'erne til nu, og være ærlige og sige, at den kommer til at fortsætte. Vi har tydelige eksempler på, hvordan det kommer til at påvirke vores samfund. Vi kan kigge på andre lande: på Sverige, på områder i Frankrig, på områder i Belgien, på områder i Holland og på områder i England. Vi ved, hvad det her kommer til at betyde. Vi kan såmænd bare kigge på områder i Danmark. Jeg kommer fra undervisningsverdenen. Når vi rammer omkring 30-35 pct. af ikkevestlige i en klasse, tømmes den for etniske danskere. Er det, fordi de etniske danskere, som tager deres børn ud, er dårlige mennesker? Nej, det er, fordi sammenhængskraften i klassen forsvinder. Det står heller ikke til diskussion. Det er også et faktum.

Men hvad gør vi ved det? Vi bliver i min optik nødt til at turde sætte en målsætning for den demografiske udvikling i Danmark. Vi har ikke løst udlændingeudfordringen, før vi får ændret den demografiske udvikling, for ellers er det bare et spørgsmål om tid, og så vil procentdelen af folk, som kommer hertil, og af dem, der lever her, og af dem, der bliver født her – for vi kan se, at efterkommere bliver mere radikaliseret end deres forældre – være så stor, at den grundlæggende sammenhængskraft i Danmark vil være forsvundet for evigt. Den udvikling kan ikke vendes, hvis andelen først bliver stor.

Så lad os få debatten væk fra det enkelte individ, hvor vi stigmatiserer det enkelte menneske, og over til at turde tale om, hvad det er, vi vil med Danmark, og hvad det er for et Danmark, vi skal efterlade til vores børn og vores børnebørn og de generationer, der kommer efter. For hvis det fortsætter, som det gør nu, kommer vi ikke til at have et Danmark, som vi kender det, med de grundlæggende demokratiske værdier, som vi alle sammen er glade for. Tak.

Kl. 13:49

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning, og det er til hr. Frederik Vad.

Kl. 13:49

Frederik Vad (S):

Tak til ordføreren for talen. Jeg tror faktisk, ordføreren har ret i, at vi et langt stykke hen ad vejen ikke ved, hvad vi skal gøre. Vi kan

gøre noget med tilstrømning, vi kan gøre noget ved det, hvis folk overtræder lovgivningen. Vi har en masse ting, vi kan skrue på. Det har Socialdemokratiet og regeringen og den sidste socialdemokratiske regering forsøgt at gøre. Men jeg tror, ordføreren har en pointe i, at vi stadig væk mangler svar, og at vi bliver nødt til at bruge noget tid på at udvikle de svar.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, for at gøre hans tale lidt mere operationaliserbar, kan man sige: Hvad gør vi med den nye generation af mennesker, hvoraf nogle er blevet radikaliseret, som har dimetteret fra universitetet, som taler et pletfrit dansk, som er så bevidste om lovgivningen og grænserne, at de aldrig kommer til at overtræde lovgivningen, men som har et værdisæt og en måde at propagandere på i det lille miljø, på internettet, i det store miljø, som er fjendsk over for vores samfund? Hvad stiller vi op der? For det er der, hvor jeg, når jeg sidder og nørder med det her, har min største hovedpine. Hvad gør vi der?

Kl. 13:50

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg er enig i, at det er en meget, meget frygtelig gruppe, men jeg er meget bekymret, hvis andelen af mennesker, de kan påvirke, er stor. Jeg har det sådan, man kan sige, at der er tosser på alle fløje i politik. Jeg er meget mere bekymret, hvis den samlede mængde af mennesker, de kan påvirke, bliver stor, for så får deres idéer grobund i langt større grad. Jeg tror, at de mennesker kommer vi aldrig til at nå. Der er intet, vi kan gøre for at nå de mennesker. Det er det samme med folk, der er nazister eller fascister eller kommunister for den sags skyld, altså folk, der har en totalitær ideologi som deres grundidé – de mennesker kan ikke nås. De er totalitære i deres grundlæggende dna, og de kan ikke indgå i en kompromissøgende dialog om de her ting.

Helt konkret bliver vi nødt til – og det lyder banalt – at få sat en prop i. Jeg ved, man har snakket om et nyt asylsystem. Det bliver vi nødt til at sætte op, så vi har kontrol over, hvem der kommer ind. Vi bliver nødt til at udvise kriminelle udlændinge. Det snakkes der om. Der er blevet snakket om det siden 2011, men der er stadig væk ikke konsekvent udvisning af udlændinge. Og så skal vi have et krav om, at folk skal være selvforsørgende. Det har stor betydning. Jeg når desværre ikke mere.

Kl. 13:51

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 13:51

Frederik Vad (S):

Men hvad stiller vi op? Det er her, hvor jeg selv er i tvivl. Det er ikke for at udstille ordføreren, for jeg har ikke selv noget svar. Hvad stiller vi op med den lærer, der kommer ud fra Københavns Professionshøjskole og fravælger at undervise f.eks. i seksualundervisning, eller som ikke indberetter, hvis der er et barn i klassen, der udsættes for et eller andet, fordi de kommer fra samme etniske miljø, altså ikke laver en indberetning? Det er bare sådan nogle ting, som nogle måske opdager, ikke får sagt videre, det lever derude. Den gruppe af mennesker, som holder sig inden for lovens grænser, hvad stiller vi op med dem?

Kl. 13:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:52

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Jeg tror, vi bliver nødt til at være meget, meget skarpe; det er netop derfor, jeg snakker om demografi. Jeg tror ikke, vi kan undgå, at de mennesker er der, og vi kan ikke vise folk ud på grund af værdier; det vil være fuldstændig uhørt. Men vi kan smide folk ud på grund af kriminalitet. Vi kan smide folk ud, hvis de ikke har et arbejde. Vi kan gøre det på baggrund af nationalitet. Vi kan gøre det ved hjemsendelsesaftaler og en lang række andre ting. Vi kan gøre det ved at opsiges f.eks. midlertidig opholdstilladelse, familiesammenføring, og vi kan ophæve det hos folk, der har fået permanent ophold osv. Der er en lang række ting, som man kan gøre for at stramme. Og der bliver man nødt til at sige: Vi kan ikke redde det hele, men ved at ændre den demografiske udvikling kan vi sørge for, at problemet ikke vil vokse.

Kl. 13:52

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Så er det hr. Mohammad Rona.

Kl. 13:52

Mohammad Rona (M):

Tak for det, og tak for talen. Der er jo den gruppe, som hr. Frederik Vad taler om, og så er der jo en anden gruppe, som jeg sådan set primært taler meget for. Det er jo den gruppe, som f.eks. min egen familie også tilhører – dem, der bare er kommet til Danmark og har taget Danmark til sig på alle mulige måder, ikke bare kun med job og uddannelse og alle de her ting, men også sådan grundlæggende har taget de danske værdier til sig. Det er jo en ret stor gruppe i dag i Danmark. Så mit spørgsmål vil være: Hvordan sørger vi for, at den gruppe ikke føler sig udenfor og bliver stigmatiseret?

Kl. 13:53

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:53

Lars Boje Mathiesen (UFG):

Hvem skulle de blive stigmatiseret af? Af mig – fordi jeg mener, at Danmark skal være et land, som ikke baserer sig på islam, og at islam ikke skal være styrende, så er det mig, der stigmatiserer, fordi jeg mener, at kriminelle udlændinge, udlændinge, som kommer hertil, som er statsborgere i et andet land, og som vælger at begå voldtægt i Danmark mod en dansk kvinde, ikke skal lov til at blive Danmark? For når man er gæst i et andet land, som man behandler ved at træde på møblerne, så fortjener man da at tage hjem igen. Er det mig, der stigmatiserer?

Jeg synes sådan set bare, det er ganske simpel sund, rationel fornuft, og jeg synes, at den grundlæggende tanke, som har været her i Folketinget de sidste 20-25 år, er det vanvittige projekt, man har gang i.

Kl. 13:54

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 13:54

Mohammad Rona (M):

Jeg er jo sådan set ikke uenig i, at folk, der ikke opfører sig ordentligt i Danmark, og folk, der ikke vil Danmark, ikke skal være Danmark. Det er vi sådan set ikke uenige om på nogen som helst måde. Jeg er også enig i det med demografien osv. Det er jeg sådan set også enig i langt, langt hen ad vejen. Det, jeg sådan set er uenig i, og det, jeg sådan set også savner svar på, er, hvad vi gør med alle

dem, som har taget Danmark til sig, som elsker Danmark, og som gør alt, hvad de kan, for Danmark. Hvad gør vi med dem?

Kl. 13:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:55

Lars Boje Mathiesen (UFG):

To punkter: Vi er absolut ikke enige, for ordførerens parti stemmer jo imod at udvise kriminelle udlændinge. Man stemmer jo ikke for at udvise kriminelle udlændinge konsekvent. Så skal man ikke stå og sige, at vi er enige. Så skal man jo stemme for. Men man får muligheden, for jeg kommer til at fremsætte et beslutningsforslag om at udvise kriminelle udlændinge konsekvent, og så kan vi jo se, om det passer. Så kan alle folk, der sidder og hører med, se, om det rent faktisk passer, når man skal trykke på knappen. Det er jo der, det tæller.

Jeg siger, at hvis man skal løse de andre udfordringer, kan vi starte med at udvise kriminelle udlændinge. Vi kan starte med at kræve, at folk, der kommer hertil, skal være selvforsørgende, og så kan vi starte med at sige, at den her islamisering, som vi accepterer i vores samfund, skal stoppe.

Kl. 13:55

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så siger vi tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Og vi holder lige en lillebitte pause.

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Kjærsgaard. Velkommen.

Kl. 13:56

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Det er en lang debat, må man sige, og jeg får selvfølgelig som ordfører for forslagsstillerne lov til at slutte af. Jeg har lyttet opmærksomt, og det, jeg hører, er stort set, at der er velvilje. Men man siger alligevel nej, og det skyldes udelukkende konventionerne. Det bekymrer mig meget, for det synes jeg vi løber ind i alt, alt for mange gange, og jeg mener stadig væk, at der skal et opgør til, og jeg bliver nødt til at rykke ministeren. Venstres ordfører var også oppe at tale om, at nu skulle der ske noget på det her område, og at man i hvert fald ville undersøge det nærmere – kunne vi dog bare komme dertil. Man begynder jo at stille sig tilfreds med ikke helt store ting, som man ellers godt selv kunne ønske sig – kunne vi dog bare komme i gang med det. Og det vil der blive rykket for. Jeg vil bare gøre regeringen opmærksom på det, for det kan ikke nytte noget, at der er ét parti i regeringen, der taler om det, og at ministeren så ikke følger op på det.

Det er egentlig overvejende Dansk Folkepartis holdning, at i Danmark skal der være én kultur, og det skal være den danske. Danmark skal ikke være et multikulturelt samfund, hvor alverdens mennesker lever og ånder efter deres egen kultur – en kultur, der på alt for mange planer er i modstrid med den danske. Vi påbegyndte den helt store indvandring fra MENAPT-landene – det er jo bl.a. mange lande i Afrika og i Mellemøsten – i 1983, hvor der i øvrigt var omkring 3 pct. indvandrere fra hele verden i Danmark. Nu er der i alt over 15 pct. indvandrere; ca. 10 pct. er fra ikkevestlige lande, og ca. 5 pct. er fra MENAPT-landene. Og det er jo her, hvor beslutningsforslaget primært har sit fokus, for det er jo ikke kineseren, inderen eller amerikaneren, der udfordrer vores samfund med parallelsamfund. Der, hvor problemerne opstår, er helt grundlæggende blandt de 5 pct., altså dem, der kommer fra MENAPT-landene. Desværre er der en alt for stor del af dem, der ikke er ordentligt integreret i Danmark. Det er for mig meget svært at forstå, at man,

når man kommer til Danmark, så ikke tager det her dejlige land til sig, men at man i stedet for mener, at man skal fortsætte med at leve, som man gjorde i det land, man kommer fra, men hvor man åbenbart ikke længere bryder sig om at være.

Men når man ikke selv kan finde ud af, hvordan man skal opføre sig i Danmark, har vi så fremsat det her beslutningsforslag, som sikrer en målsætning om en reduktion på 70 pct. af alle ikkeintegrerede indvandrere. For som jeg sagde tidligere: Desto flere, der kommer hertil, og som fastholder deres hjemlands kultur, desto mere forandres Danmark til det negative. Det er en udvikling, som vi i Dansk Folkeparti fortsat vil gøre alt, hvad vi kan, for at modvirke.

En gang imellem virker det jo, som om det hele bare er lige meget, og det synes jeg ikke at det er. En gang imellem virker det, som om udlændingepolitikken ikke har så stor opmærksomhed længere ude blandt befolkningen. Det passer ikke, og jeg tror egentlig, at de ordførere, der sidder her, indimellem kommer lidt væk fra de sociale medier – det håber jeg da – og også er ude at besøge baglandet og er ude i det nære, og at de godt ved, at det ikke er rigtigt.

Jeg var egentlig godt tilfreds med, at hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance tog det med demografien op og var meget opmærksom på det, og han nævnte Ishøj, hvor demografien er helt skæv. Jeg husker selv de mange gange, hvor jeg som Folketingets formand var ude og fortælle om, hvordan det arbejde var, og der var jeg ude på rigtig mange gymnasier i udkanten af København. Jeg syntes, at der blev taget godt imod mig. Men det, jeg også lagde mærke til, var, at i de gymnasieklasser sad pigerne for sig, og mange af dem var stadig tildækkede, og drengene sad et andet sted, og det var ikke bare sådan, at drengene sad blandt de etnisk danske drenge; nej, de sad i små klumper. Sådan noget er ikke godt – det er virkelig ikke godt. Ude i aulaen, hvor man kunne se fotografier af de forskellige afgangsklasser, som var stolte over deres eksamen, kunne man tydeligt se år for år, hvor stor en indvandring der kom fra andre lande. Og jeg må bare sige, at det, at det var folk af anden etnisk herkomst, hvilket man selvfølgelig også kunne se på fotografierne i aulaen, ikke var det, det drejede sig om; det, det drejede sig om, var stadig væk, at det var folk, som garanteret ikke var integreret.

Kl. 14:01

Billedet i gymnasieklasserne, da jeg var ude og fortælle dem om det at være i Folketinget, var helt, helt tydeligt, og det synes jeg simpelt hen er så bekymrende, at det næsten ikke er til at holde ud. Jeg må bare sige, at jeg ikke synes, at man – som fru Zenia Stampe sagde – skal leve af det her og nærmest nyde godt af det. Jeg bryder mig ikke om det.

Jeg ville helst have undværet debatten, og jeg ville helst have mit gamle Danmark tilbage. Men det er ikke mit gamle Danmark, og så er man nødt til at tage den her debat op igen og igen, og det agter Dansk Folkeparti at gøre. Tak.

Kl. 14:01

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ordføreren. Der er indtil videre en enkelt kort bemærkning, og det er til hr. Frederik Vad. Værsgo.

Kl. 14:01

Frederik Vad (S):

Jeg er meget enig i det, fru Pia Kjærsgaard siger, selv om Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti er uenige om lige præcis det her forslag – og det er jo en ærlig sag. Man skal ud at se, hvad der foregår derude, for at forstå hvor store problemer der er. Nogle gange kan det ærgre mig, at de nationale dagblade ikke bruger så meget tid på at beskrive det, som de lokale aviser gør, men det er en anden sag.

Det er jo en ærlig sag, at Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti er uenige om det her beslutningsforslag, men at Danmarksdemokraterne jo har sagt, at de vil stemme for. Vi var flere herinde, der

prøvede at få hr. Peter Skaarup fra Danmarksdemokraterne til at svare på, hvordan det kan være, at de vil stemme for det her og samtidig gerne være inden for konventionerne, ligesom vi andre gerne vil. Vi kunne ikke få noget svar.

Nu kender fru Pia Kjærsgaard jo hr. Peter Skaarup væsentlig bedre, end jeg og alle mulige andre gør – og måske også mange af dem, der er i Danmarksdemokraterne – så jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Pia Kjærsgaard, hvorfor hun og Dansk Folkeparti tror, at Danmarksdemokraterne ikke vil svare på, om de vil være inden for konventionerne eller ej.

Kl. 14:02

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er jo lidt svært, men, okay; jeg skal nok forsøge. Jeg tror da helt bestemt, at det er, fordi man har det lidt svært med at have en holdning, som man så forlader. Jeg håber virkelig, at det er derfor, for man har jo forladt sin holdning. Det er så også, kan jeg se, sket for et andet medlem af Folketinget i dag, og jeg må sige, at jeg står sådan lidt hovedrystende tilbage og tænker: Hvor er holdningerne blevet af? De der stærke holdninger, som man blev valgt på, og som man virkelig har kæmpet for, og som man føler for langt ind i sin sjæl, er bare smidt på porten.

Når hr. Peter Skaarup og Danmarksdemokraterne siger, at de kan stemme for det her, ja, så gør de det så, og det må godt nok også være svært at stemme imod, fordi fru Inger Støjberg og hr. Kristian Thulesen Dahl i sin tid jo fremlagde det her sammen. Så der gik grænsen nok lidt for, hvornår Danmarksdemokraterne kan lade være med at stemme for et forslag fra Dansk Folkeparti; men lad os nu se. Det var på det tidspunkt, hvor fru Inger Støjberg i den grad snørede hr. Kristian Thulesen Dahl, så den hænger man lidt på.

Kl. 14:03

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 14:04

Frederik Vad (S):

Jeg vil bare sige tak for svaret. Jeg kan jo se på antallet af beslutningsforslag, at vi skal mødes mange gange her i salen, og så vil jeg bare sige til fru Pia Kjærsgaard, at jeg tror, at det er ret afgørende i de her diskussioner også at vise, at der jo faktisk er en forskel på Dansk Folkeparti og Danmarksdemokraternes tilgang til det her. For jeg synes, at der er rigtig, rigtig mange skrivebordsstrammere herinde, som hele tiden råber til regeringen, at der skal gøres mere og mere. Men når man så står deroppe på talerstolen, vil man ikke svare på noget som helst. Så tak til fru Pia Kjærsgaard for at vise, at der er den forskel.

Kl. 14:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, det er en lidt smertelig debat, men hr. Frederik Vad har ret.

Kl. 14:04

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det Mohammad Rona.

Kl. 14:04

Mohammad Rona (M):

Tak for det, og tak for talen, og tak for debatten. Det var en lang debat, men det er også en vigtig debat. Sådan er det jo altid, når det er her på vores område.

Jeg vil lidt i forlængelse af det, jeg også spurgte hr. Lars Boje Mathiesen om i forhold til de mange udlændinge, der er kommet for måske 30 år siden eller for 10 år siden eller for 20 år siden – altså dem, der virkelig har taget Danmark til sig, og som ikke bare er blevet integreret, men mere sådan assimileret i samfundet; det er jo ikke nogen hemmelighed, bl.a. også i forhold til min egen familie, at det har været rigtig godt på mange måder – sådan bare spørge: Hvordan kan vi sikre, at *den* gruppe personer ikke føler sig udenfor, når der kommer nogle af de her lovgivninger, altså hvis der kommer lovgivninger, som vil stramme udlændingepolitikken yderligere?

Kl. 14:05

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er sådan set også noget af det, der altid har jeg ærgret mig ved de her mange, mange debatter, for selvfølgelig kan der godt være rigtig mange, som føler sig ramt, men som ikke burde føle sig ramt; altså personer som ordføreren, selv om jeg nu ikke tror, at ordføreren sådan specielt føler sig ramt; det tror jeg ordføreren er stærk nok til ikke at gøre, for han kender godt til tingenes tilstand. Men sådan er det jo, når debatten er der; der er så mange, som gør livet surt for dem, der egentlig gerne vil. Det er altså så svært at adskille, men det må vi jo bestræbe os på at gøre – altså rose dem, som faktisk gør en god indsats.

Kl. 14:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke flere spørgsmål eller korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udlændinge- og Integrationsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om et forbud mod avl, import m.v. af fladsnudede hunde og hunde med unaturligt små kranier.
Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Fremsættelse 10.11.2023).

Kl. 14:06

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Pia Kjærsgaard, ønsker at give begrundelsen for forslaget. Så velkommen til!

Kl. 14:07

Begrundelse**Pia Kjærsgaard (DF):**

Tak for det. Så er vi ovre i en anden sag, som jeg bestemt også er meget, meget optaget af, og hvor jeg synes, der også skal gøres vældig, vældig meget, og det er på dyrevelfærdsområdet.

Her er et specifikt forslag, som jeg slet, slet ikke synes egentlig burde diskuteres, og som bare er så langt ude, i forhold til dyr, men det gør vi så, fordi eksemplerne eksisterer, og det skal vi simpelt hen have gjort op med. Det er hunde med flade snuder, som giver hunden alverdens besværligheder og ubehag, og hunde, der har for små kranier, så der ikke er plads til hjernen. Det siger sig selv, at det er uholdbart og selvfølgelig ikke er godt for en hund.

Hunde med disse karakteristika bør være noget, vi skal have afskaffet, for disse hunde er udelukkende avlet på grund af deres udseende, og deres deformiteter indebærer intet positivt hensyn for selve hunden. Det er f.eks. franske bulldogger og cavalier king charles spaniels, som er nogle af disse særligt fremavlede hunderacer, som har alvorlige følger af at skulle se ud på en meget speciel måde.

Det er ikke mange år siden, man stoppede med at kupere haler på en række hunderacer, netop fordi kupering udelukkende havde et visuelt hensyn. Det var ikke noget, der var for hundens bedste, og særlig fordi halen er en måde for hunden at kommunikere på.

Så nu er det altså tid til at tage endnu et skridt i retning af at sikre bedst mulige og mest muligt sunde hunde ved at stoppe med idéen om, at en hund skal have et særligt udseende, altså hvis det samtidig går ud over hundens trivsel.

Derfor ser jeg frem til debatten, og jeg vil faktisk inderligt håbe, at der er et stort flertal, som kan bakke om det her forslag. Tak.

Kl. 14:08

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ordføreren. Forhandlingen er hermed åbnet, og den første, der får ordet, er ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Kl. 14:09

Forhandling**Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):**

Jeg har selvfølgelig, som man plejer, en tale med fra ministeriet, som har forberedt argumenterne, også politisk, i forhold til hvordan jeg og dermed regeringen ser på det her. Men den tror jeg jeg lægger til side nu, for det her behøver jeg ikke en tale for at kunne forklare, for jeg er fuldstændig enig med fru Pia Kjærsgaard i den intention, som der ligger i det her forslag – fuldstændig.

Jeg er også så forarget over, at man kan fremavle kæledyr med det formål at sikre dyret et bestemt udseende – det kan være en flad snude, det kan være et kranie af en bestemt størrelse, det kan være andet – når det samtidig kan betyde, at dyret kommer til at lide overlast af det. Nu går det her specifikt på hunde, men det er sådan set kæledyr i bred forstand. Så det skal vi til livs! Det skal vi til livs, og jeg vil også gøre alt, jeg kan, for at få lavet regler, der sikrer, at vi kommer det til livs i Danmark.

Den udfordring, der så specifikt er med forslaget her, for bare at tage det negative først, er, at der så også ligger et ønske om, at man også skal forbyde import af kæledyr med de karakteristika, og det er forventeligt i strid med EU's regler om varenes fri bevægelighed. Men det skal ikke hindre os i at nå i mål med det, som jeg hører at vi fuldstændig deler, nemlig at vi i Danmark skal have regler, der gør op med, at man kan fremavle ekstreme træk med det formål at

skaffe et dyr et bestemt udseende, når det samtidig betyder, at dyret kommer til at lide overlast.

Heldigvis, kan man sige, er vi også i gang. Som det nok vil være nogle bekendt, fremkom jeg med et regeringsudspil på dyrevelfærdsområdet her i sidste uge, hvor der ligger en stribe forskellige initiativer, herunder et initiativ, der specifikt adresserer det, som fru Pia Kjærsgaards beslutningsforslag her også drejer sig om, nemlig at vi skal have skaffet parametre for, hvordan man kan avle kæledyr i bred forstand i Danmark.

Det er ikke, fordi det skal tage lang tid, for det er nogle parametre, vi kan finde i nærliggende lande. Jeg ved, at eksempelvis Norge og Holland, og jeg tror også Tyskland, har nogen erfaring med det her. Jeg har også været i god kontakt med Dyrenes Beskyttelse omkring det her specifikke forslag og det forslag, vi lægger op i regeringens udspil, og de har også parametre, som vi kan bruge.

Så det vil jeg arbejde videre med, og vi er som sagt allerede gået i gang med forhandlinger omkring dyrevelfærdsudspillet, herunder også det her forslag, og uden at skulle røbe, hvad der foregår bag lukkede døre, fornemmer jeg i hvert fald en ret bred politisk opbakning til, at vi skal gå videre med det.

Så når vi ikke kan støtte det specifikke beslutningsforslag, handler det ene og alene om den her udfordring med, at det kan være i strid med EU's regler, men det ændrer ikke på min holdning og dermed regeringens holdning, nemlig at vi skal det her til livs.

Så for at runde af vil jeg bare udtrykke stor ros over for forslaget. Jeg er fuldstændig enig i intentionen, og det kommer vi også til at arbejde videre med i de forhandlinger, som gerne skulle munde ud i en forhåbentlig bred politisk aftale om dyrevelfærd, herunder et forslag om at nedfælde, og dermed gøre til lov, regler omkring de karakteristika, der skal kunne være i forhold til fremavl af kæledyr, sådan at vi kan komme det til livs, at man ekstremt avler på kæledyrne, med det formål at de har et bestemt udseende, selv om det går ud over dyrenes velfærd. Tak.

Kl. 14:13

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Tak til ministeren. Der er par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Carl Valentin.

Kl. 14:13

Carl Valentin (SF):

Tak til ministeren for den klare stillingtagen til den sag her. Jeg er glad for, at ministeren går op i det og gerne vil gøre noget ved den avl, der ses på hunde.

Nu siger ministeren, at han er forarget over, at man fremavler dyr, for at de får et bestemt udseende, altså for at behage os mennesker, kan man sige, og der vil jeg godt spørge ministeren: Hvad tænker ministeren egentlig er den moralske forskel på at fremavle en hund med det formål at gøre mennesker glade og så at fremavle køer til at have en ekstremt høj mælkeydelse, hvilket også presser dem, fremavle svin til at få sygeligt mange unger, hvilket også presser dem, og fremavle kyllinger til at vokse ekstremt hurtigt, hvilket også presser dem?

I sidste ende er alle de her ekstreme avlsmetoder jo et udtryk for, at vi mennesker piller ved dyrenes genetik og måde at være på udelukkende med det formål at behage os selv. Giver det ikke mening også at gå ind og regulere avlen af alle mulige andre dyr end bare hunde?

Kl. 14:14

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 14:14

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Her i dag forholder jeg mig selvfølgelig til det specifikke forslag, som fru Pia Kjærsgaard og flere medlemmer fra Dansk Folkeparti har fremsat. Der vil jeg gerne fastholde, at det synes jeg vi skal arbejde videre med, om det så i den her sammenhæng kan blive i form af en beretning, eller vi måske endda kan nå at komme til enighed i en samlet dyrevelfærdsaftale, hvor det her forslag skal indgå, med det formål, som jeg har beskrevet.

I den sammenhæng tænker jeg også, at hr. Carl Valentin med rette vil kunne bringe frem, hvad vi ellers kan gøre i forhold til avlsmetoder på andre områder. Det ved jeg også er noget af det, som erhvervet kigger ind i, eksempelvis i forhold til grise, hvor der kan være nogle udfordringer, og hvor man også allerede nu kan se, at der er nogle erfaringer med andre typer af avlsmateriale. Så lad os tage den diskussion under de forhandlinger, som vi allerede er gået i gang med.

Kl. 14:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Spørgeren.

Carl Valentin (SF):

Jeg håber bare på, jeg kan være med til at åbne ministerens øjne for, at det, som han er meget forarget over her, altså foregår i en ekstrem industriel skala med det formål at producere billige fødevarer – altså netop det her med at ændre på dyrets udseende og genetik med det formål at behage os. Det gør vi systematisk alle andre steder. Og jeg håber, at den forargelse, som ministeren har her over det, man gør ved hundene, også vil være der, når vi skal snakke om køer, grise og kyllinger osv.

Kl. 14:15

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ministeren.

Kl. 14:15

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Men der kan jo også være, kan man sige, positive sider ved det, altså det, at man kigger på avlsmaterialet. Eksempelvis kan man få nogle dyr, som er mere robuste i forhold til eksempelvis – og det er ikke, fordi vi skal folde hele dyrevelfærdsudspillet ud – pattegrisedydelighed, som er en af de udfordringer, vi har. Der kan man også kigge på, hvordan man så kan arbejde med det for netop at sikre, at pattegrisene får en større robusthed og dermed får en større overlevelseschance. Så der er også positive sider af de her ting.

Kl. 14:16

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Så er det hr. Kim Edberg Andersen.

Kl. 14:16

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Jeg går faktisk også på talerstolen senere, selv om jeg er løsgænger. Men det er, fordi jeg lige nøjagtig her er et vidende menneske, og det skal jeg udnytte, når jeg endelig kan i Folketingsalen, for jeg har været avlsrådsformand for Schæferhundeklubben for Danmark. Jeg bliver nødt til at sige, at jeg håber, vi ikke afsporer debatten med alle de andre dyreområder, hvor vi også har behov for at se på det. Det køber jeg fuldstændig ind på med SF. Der kommer jeg også til at tilslutte mig. Men hvis vi tager det i små bidder, tror jeg, vi kommer længst, for avl er vigtigt, og selektiv avl er også vigtigt for at gøre tingene bedre.

Det, der er problemstillingen her, er, at det er en sygelig avl. Noget af det her kunne jo løses, ved at der var et forbud mod operationer på knogleskelettet. Jeg håber, vi breder det her endnu mere ud og så gør noget ved det den her gang, for der er allergier, der er øjne, der skal dryppes, og vi har hunderacer, der ikke kan parre sig selv, fordi vi har avlet dem med en brystdybde, der er så stor, at de skal hjælpes til det. Så der er rigtig mange ting at tage fat i der.

Så håber jeg også, man ikke kun tager Dyrenes Beskyttelse med, men måske også Dansk Kennel Klub med ind i det, hvor jeg selv har været en del af det som avlsrådsformand, for der sidder rigtig mange dygtige mennesker, som heller ikke ønsker det her.

Er ministeren ikke enig i, at vi skal gøre paletten bredere og så gøre det her ordentligt på alle områder og ikke bare med hensyn til kraniedeformiteter, som cavalier king charles spanieler har?

Kl. 14:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ministeren.

Kl. 14:17

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jo, jeg er helt enig også i forhold til det forslag, som vi så lægger op til i vores regeringsudspil, men det skal jo ikke skille os. Det er også i bred forstand, kan man sige. Altså hunde er selvfølgelig noget, der fylder noget, også i den offentlige debat, men der er også andre steder, hvor man kan se, at den her avl kan gå til ekstremerne og dermed skade dyrets velfærd.

Så jeg vil også gerne medgive – og nu nævnte jeg Dyrenes Beskyttelse som et eksempel, og vi har selv også indhentet erfaringer og er i gang med at indhente de erfaringer, som nordmændene og hollænderne eksempelvis har – at det også ville være oplagt at række ud til Dansk Kennel Klub, absolut.

Kl. 14:17

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Spørgeren.

Kl. 14:17

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Grunden til, at vi ser de her mishandlede eksemplarer, er jo dybest set, at der sættes en standard, især på udstillingsscenen for de her dyr, og så udvikler man så gradvis hen imod, at snuden bliver fladere og fladere, og det er så ødelæggende. Og det var så cavalier king charles spanielerne, jeg lige tog som eksempel. Det fører mig til det der med, at når ministeren så ikke vil sige, at vi ikke vil have import af dyr, så tror jeg, at ministeren bliver nødt til at tage et slagsmål i EU om det her. For hvis vi ikke får lov til at stoppe den form for import, kan jeg forklare dig, hvad der kommer til at ske. Så kommer alle opdrættere til at køre til Spanien eller Tyskland eller, eller hvor man ellers får de hunde, der er ønskelige, og købe dem der, importere dem og avle på dem herhjemme. Og det er jo problematisk i sig selv.

Kl. 14:18

Første næstformand (Leif Lahn Jensen): Ministeren.

Kl. 14:18

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen): Jeg tager gerne et slagsmål i EU, men jeg er ikke engang sikker på, det er nødvendigt. Det er også noget af det, der stod i den tale, som jeg ikke læste op før, men det kan jeg jo så passende sige nu. For der er netop regler på vej fra EU's side, og de er lige blevet fremsat af Kommissionen her i december sidste år, så det er jo relativt for nylig.

Her kommer man med et forslag til en forordning om velfærd for hunde og katte og om sporbarhed. Det indeholder så også regler om opdræt, registrering og omsætning af hunde og katte, ligesom også regler om avl indgår.

Så man kan sige, at det jo er rigtig, rigtig glædeligt, at EU så netop er på banen i forhold til at komme med forslag om det her spørgsmål også. For jeg er fuldstændig enig i, at én ting er, at vi kan løse det med nogle danske regler, men hvis det så bare betyder, at vi får noget tilsvarende indført fra lande, så har vi jo ikke helt løst det alligevel. Så EU-sporet er også godt i den her sammenhæng.

Kl. 14:19

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:19

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg vil sige, at hr. Kim Edberg Andersen næsten tog ordet ud af munden på mig, for det var nogenlunde det samme, jeg ville sige. Altså, det er jo fint nok, hvis ministeren og vi andre nu går i gang med at lave et forbud nationalt omkring det her. Man fatter jo simpelt hen ikke, at folk kan finde på at have hunde, der går og lider og også skal opereres – har jeg hørt om – i kraniet, i snuden og alt muligt andet for bare at få det nogenlunde. Det er jo en sygelig indstilling fra de menneskers side.

Men jeg er altså også meget skeptisk, når vi taler om EU, for godt nok er der noget på vej, men vi ved jo også, hvor langsomt det går – bliver det til noget, og hvor mange indvendinger vil der være? For det handler jo ikke alene om hunde og *det* her problem.

Det er jo noget meget stort og komplekst, som EU er i gang med, og jeg kan være meget nervøs for, at det her tager vældig, vældig lang tid. Og så ved vi, at der ikke bare er import af de her mishandlede hunde, men også af alle mulige syge hunde fra andre lande, som folk desværre bliver fuppet til at købe. Det er rigtig slemt i forhold til importen, så det er meget vigtigt i forhold til EU-spørgsmålet.

Kl. 14:20

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 14:20

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Man kan sige, at EU-komplekset i den her sammenhæng egentlig ikke er lige så stort, som jeg havde ønsket, for jeg havde ønsket, at EU var kommet med en bredere palet af dyrevelfærdsmæssige tiltag. Men det er så, hvad det er, for det, Europa-Kommissionen er kommet med som forslag til en forordning, er målrettet hunde og katte.

Jeg medgiver selvfølgelig, at der, som fru Pia Kjærsgaard siger, kan være en langsommelig vej hen til det. Men i forhold til, at man nu diskuterer, hvordan vi får løst det her i bred forstand, synes jeg alligevel, at én ting er, at vi kan blive enige om – og det er jeg ret overbevist om at vi kan – at lave danske kriterier, som kan være med til at komme det her spørgsmål til livs. Noget andet er, at vi jo så skal have bredt det ud på EU-plan, uanset om vi så mener, at det tager lang tid eller ej, for ellers er vi ikke kommet så langt videre; så kan man netop se den situation, som også bliver beskrevet, altså at vi får en fortsat import fra andre lande. Og der er det sådan, at det i hvert fald er udfordrende at skulle lave et importforbud med de gældende regler.

Men med EU's regler, som der her lægges op til, vil der i hvert fald være en vej til, at vi også på EU-plan kan komme det her til livs, og det synes jeg vil være rigtig, rigtig godt.

Kl. 14:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Spørgeren.

Kl. 14:21

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Det er da i hvert fald et lille lyspunkt, at vi kan komme videre med det her. Men jeg må også sige, at jeg, da hr. Carl Valentin rejste sig, tænkte: Skal vi nu ikke lige prøve at holde hver ting for sig. Men jeg synes egentlig ikke, det gør noget, at der også lige bliver rokket ved den anden del, specielt når nu ministeren siger, at det – som vi også ved – gælder hunde og katte. Og vi ved også godt, hvorfor EU ikke rører ved alt det andet; altså, det handler jo om produktion og konkurrence osv. Men det bør siges, og jeg synes, det er godt, og jeg vil også godt gentage det her i Folketingssalen, så ministeren også er opmærksom på det.

Kl. 14:21

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 14:21

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for det. Det er jeg selvfølgelig meget, meget opmærksom på, og jeg synes også, som jeg svarede hr. Carl Valentin før, at vi skal tage det med i overvejelserne, når vi eksempelvis skal undersøge, hvordan vi kommer pattedeseddeligheden til livs, eller om ikke til livs, så hvert fald får knækket kurven, som går den forkerte retning i de her år. Der vil avlsspørgsmålet efter min opfattelse selvfølgelig også indgå som en del af overvejelsen om, hvordan man kan arbejde med det. Så det vil jeg tage med.

Kl. 14:22

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 14:22

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi har jo mange steder, hvor der er sådan en ekstrem avl af dyr. Vi har det jo i forhold til produktionsdyrene. Det er derfor, der findes turbokyllinger, og det er derfor, der findes så høj en dødelighed blandt smågrise og blandt søer. Så der er noget, der kører helt skævt, og nu drejer det forslag her sig så om hunde.

Ministeren siger så, at der kommer noget fra EU, men helt ærligt: Kunne vi ikke udfordre varernes fri bevægelighed og ligesom indføre et forbud mod, at man kan importere den her slags hunde? Altså, kunne vi ikke vælge at tage et klart valg for dyrevelfærden og sige, at det vil vi ikke acceptere? Vi ved godt, at der er et eller andet på vej på EU-plan, men lad os da gå foran.

Er ministeren klar til at vedtage det her? Altså, hvis man vedtog det her, ville vi jo komme frem til, at det ville være forbudt at importere nogle bestemte typer hunde, som er fremavlet på en måde, så deres hjerne knap nok kan være i hjerneskallen, eller at de ikke kan trække vejret om natten.

Kl. 14:23

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ministeren.

Kl. 14:23

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg kommer ikke til, i hvert fald ikke med min stemme, at vedtage noget, som vil være i strid med EU-reglerne. Men jeg kommer til at støtte op om, foreslå – det har jeg så også gjort – og arbejde alt, hvad jeg overhovedet kan, for, og det fornemmer jeg også der er en

klar politisk opbakning til her i salen, at vi fra dansk side får indført kriterier, der gør, at vi i Danmark kan gøre op med det og komme det til livs, altså den her ekstreme avl af hundene, som forslaget her specifikt går på.

Kl. 14:26

Så vil jeg derudover gøre alt, hvad jeg kan, for at presse på for, at det EU-forslag, som Kommissionen nu kommer med, bliver rykket hurtigt frem, sådan at vi også på EU-plan kan få de her regler til at virke. For det er det, det handler om, hvis vi for alvor skal komme det til livs, så vi netop ikke ser den her import, som så kan dække et uforståeligt, men dog alligevel et behov, som der åbenbart er.

Kl. 14:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 14:24

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nogle gange tror jeg, det er sundt for EU, at der er nogle EU-lande, som udfordrer det gængse. Da vi havde den sag om bisfenol A i sutteflasker og Danmark gik foran og lavede et forbud, fulgte EU jo faktisk efter og lavede også et forbud.

Er det ikke gavnligt for folkesundheden? Og er det ikke gavnligt for dyrevelfærden, at der er nogle lande, der indimellem siger: Det her kan vi ikke vente på; vi vil lave et nationalt forbud, sådan at man ikke kan importere og avle på den her type hunde?

Kl. 14:24

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 14:24

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg bliver nødt til at sige, at uanset hvor positiv jeg er over for forslaget, kommer jeg altså ikke til at gå ind at lave regler, som kommer til at være i strid med de EU-regler, der er.

Jeg vil gerne være med til at trykprøve. Det vil jeg gerne medgive og kvittere for, altså at vi kan se på, hvad der kan lade sig gøre. Men jeg kommer ikke til at lave regler, som strider mod EU's regler; det gør jeg ikke. Men jeg kommer til at presse på, alt hvad jeg overhovedet kan, i EU-systemet, for, at det forslag, som Kommissionen nu har fremlagt her for et par måneder siden, bliver fremmet, sådan at vi også på EU-plan får de her regler gennemført, men hvor vi i mellemtiden i Danmark kan lave vores egne kriterier, så vi i hvert fald ad den vej kan komme det her til livs.

Kl. 14:25

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Så er det hr. Christian Friis Bach.

Kl. 14:25

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Jeg vil også takke ministeren for et godt engagement og et engageret indlæg. Jeg tror, vi alle deler den bekymring rettet mod det, der sker i den her ekstreme hundeavl, og ønsker, at det skal stoppe hurtigst muligt.

Jeg kunne godt ønske mig, at vi stod sammen om det her forslag. Derfor vil jeg også lidt i tråd med de tidligere spørger høre ministeren, om ikke man kunne være lidt innovativ her. Kunne man sige, at det her så gælder import fra tredjelande? Og ville det egentlig være muligt for os – det er jeg faktisk lidt i tvivl om – at sige, at vi indfører et forbud, og at vi indfører et importforbud mod import fra tredjelande, og så venter vi selvfølgelig på, at vi kan gøre det i EU også?

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 14:26

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Det synes jeg lyder innovativt af hr. Christian Friis Bach, som i vanlig stil er konstruktiv, hvad de her ting angår. Det vil jeg godt lige gå hjem at tænke over. Det ved jeg faktisk ikke på stående fod om vi kan.

For hvis det i givet fald er noget, der så kan markedsføres lovligt i EU, betyder det så også, at det kommer til at være i strid med EU's regler for varenes fri bevægelighed? Så meget EU-jura kan jeg ikke på fingrene. Men hvad vi kan gøre – og det er det, I hører mig sige – vil jeg gerne være med til at kigge på. Så lad os prøve at overveje det, hvis det overhovedet på nogen måde er en mulig vej.

Kl. 14:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Spørgeren.

Kl. 14:26

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Så ser vi frem til et stærkt dyrevelfærdsudspil og til, at det her bliver en del af det, og vi ser også frem til fortsat at følge det i EU og håber, at ministeren lykkes med sine anstrengelser der.

Kl. 14:26

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Ministeren.

Kl. 14:26

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg takker for opbakningen til den del af det i hvert fald. Men for bare igen at understrege det, vil jeg sige, at hvad vi kan gøre for at fremme det her, skal vi gøre, men det skal selvfølgelig være inden for de gængse spilleregler, der er.

Derfor tænker jeg, at vejen må være: Nu har vi som sagt vores forhandlinger, der er i gang. Vi kan se, om det skal gøres med en beretning her bare sådan formelt set. Det synes jeg at jeg vil være meget, meget åben over for hvis vi kan skrive. Men jeg tror sådan set, at vi kommer til at overhale den proces, i den forstand at forhandlingerne er i gang, og hvis det står til mig, kan vi sådan set godt afslutte dem relativt hurtigt. Men vi skal tage den tid, det tager, så vi får alle partiernes indspark med.

Hvad det her angår, kommer der til at ske noget på dansk side, og i forhold til EU vil jeg kæmpe alt, hvad jeg overhovedet kan, for at Kommissionens forslag bliver fremmet.

Kl. 14:27

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til ministeren. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Så går vi i gang med ordførerne, og den første er hr. Bjarne Laustsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. I Socialdemokratiet både anerkender og støtter vi de positive intentioner bag det fremsatte beslutningsforslag, som har til formål at højne dyrevelfærden inden for hundeavl. Vi er helt enige med forslagsstillerne i, at hunde ikke skal lide som resultat af ekstrem avl. Generelt ser man faktisk ofte, at en intensivt avlet hund er dårligere stillet fysisk sammenlignet med f.eks. et Søren Gadekryds. Jeg har fået lov at bruge den betegnelse, fordi vi var til

en sammenkomst for et stykke tid siden, hvor Folketingets formand benævnte sig selv som »et Søren Gadekryds«, og det tror jeg der er mange, der kan nikke genkendende til.

I det hele taget vil jeg sige, at i alle de debatter, vi har haft om hunde herinde gennem de senere år, har det jo vist sig, at det ikke er hundene som sådan, der er noget i vejen med. Det er mange gange de mennesker, som køber og handler med de her hunde, eller avlerne, der er noget i vejen med, og vi er helt enige i, at vi skal have kigget på det. I Socialdemokratiet er vi selvfølgelig helt enige med ministeren, og der er flere årsager til, at vi ikke kan støtte forslaget, som det ligger.

For det første er der det her EU-spor, som man kan kigge på hvor langt man kan komme ad. For det andet er det, som vi ser det, ikke muligt at fremsætte et lovforslag om det i det her folketingsår. Vi skal kigge på parametre og karakteristika og alle mulige andre ting for at finde ud af, hvordan vi kan håndtere det her. Og så er det jo sådan, som ministeren gjorde rede for, at der allerede er indkaldt til forhandlinger, og som jeg kender det politiske spil herinde, er det sådan, at de partier, der vil være med, kan få indflydelse på det. Der er netop lagt op til, at man i det udspil, der kommer, skal kigge på de her ting, og at man skal kigge på nogle af de erfaringer, som man har gjort i andre lande for at komme det her til livs. Der lægges op til en dyrevelfærdsaftale, der indeholder de samme elementer, som ligger i det her beslutningsforslag, og det håber jeg Folketingets partier bredt vil være med til at bakke op omkring. For vi tager netop afstand fra den måde at avle hunde på, der gør, at hjernen ikke kan være i hundenes kranier, eller at de har problemer med vejrtrækningen. I det hele taget er det en rigtig dårlig måde at gøre det på.

Derfor håber jeg, vi kan finde andre spor, og jeg nikker også anerkendende til Radikales forslag om, om vi kan starte med tredje-lande. Jeg kender også systemet godt nok til at vide, at selv om det er konflikter i forhold til EU, vil enhver minister tage alt det, man kan blive enige om i det danske parlament, med til EU og sige: Det her er vi blevet enige om; det skal vi prøve at se om vi kan få gennemført. For vi er enige om, at vi ikke skal avle dyr på den måde. Tak.

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførrækken til hr. Mads Fuglede fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet, og tak til Dansk Folkeparti for beslutningsforslaget. Jeg deler forslagsstillernes holdning til avl af hunde med flade snuder, små kranier og andre deformiteter. Det skal ikke forekomme i et land som Danmark. Regeringen har fremlagt 23 nye tiltag til at forbedre dyrevelfærden i Danmark, og her sætter vi ind mod ekstrem avl af kæledyr, f.eks. når kæledyr fremavles med sundhedsmæssige problemer til følge. For det er aldrig okay, at hunde eksempelvis avles med vejrtrækningsproblemer eller for små hoveder til følge. Vi ønsker at løse problemet i forbindelse med de igangværende forhandlinger. Arbejdet er således heldigvis i gang. Det er det arbejde, der skal lægge kimen til, at vi i fremtiden også kan håndhæve eventuelle nye regler på området. Derfor stemmer Venstre imod beslutningsforslaget, men vi bakker op om intentionerne.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførrækken til hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

(Ordfører)

Carl Valentin (SF):

Tak, og tak til Dansk Folkeparti for at fremsætte forslaget her. I SF er vi helt enige i, at der bør sættes ind over for fremavl af familiedyr med egenskaber, som giver klare velfærdsproblemer hos dem. De eksempler, vi ser på det, er helt forfærdelige. F.eks. er hunderacen Cavalier King Charles Spaniel med tiden blevet avlet med så små kranier, at der hos nogle af dem ikke er plads til den hjerne, de har. Andre hunderacer som f.eks. engelsk og fransk bulldog er blevet avlet med så kort et næseparti, at der er eksempler på, at de har udviklet flere former for vejrtrækningsproblemer. De kan også risikere at lide af hudbetændelse, besvær med at fordøje deres mad, og jeg kunne faktisk blive ved med at nævne mange andre forskellige problemer, som de her fladsnudede hunde oplever, og som virkelig hæmmer deres livskvalitet.

Mange af de her hunde bliver nødt til at blive opereret, for at de kan få et ordentligt liv, og for mig at se er det totalt uansvarligt og uetisk at sætte hundehvalpe i verden, vel vidende at de med stor sandsynlighed skal leve et liv med sygdom og lidelser. En række EU-lande, heriblandt Holland og Norge, har ellers indført dyrevelfærdskrav til avlsarbejdet, men mig bekendt har vi ikke rigtig i Danmark en lovgivning, der sikrer, at avl kun må ske på sunde individer, og det skal vi selvfølgelig have.

Vi støtter derfor det forslag her, og vi glæder os også over, at regeringen i sit dyrevelfærdsudspil lægger op til at gøre noget ved den her uetiske avlsmetode. Det glæder vi os til at forhandle om, og vi håber i den forbindelse bl.a. at kunne få regeringen med til at arbejde for nogle ting på det her område også på EU-niveau.

I SF interesserer vi os imidlertid ikke kun for de dyr, der er en del af vores familier derhjemme, men også for de dyr, vi kalder for produktionsdyr, altså de dyr, hvis skæbne det er at blive til koteletter eller en ingrediens i butter chicken eller sådan noget. Derfor er vi også ret skuffede over, at regeringen i vid udstrækning, synes jeg, ignorerer den ekstreme avl af produktionsdyr, der foregår. Man kan i hvert fald ikke helt finde den samme forargelse frem, når man taler om det spørgsmål, som man kan, når det handler om vores familiedyr. For i store dele af dyreproduktionen er det jo fuldstændig standard, at man fremavler dyr til et liv i lidelse med det formål at behage os mennesker.

Man kan bare se på sådan noget som turbokyllinger, som vi har lavet nogle initiativer på, men dog slet ikke nok endnu. Vi kan se det hos 85 pct. af alle æglæggende høns i Danmark, som har brud på brystbenet, fordi man bl.a. har fremavlet dem til at være meget små og lægge mange flere æg, end det er naturligt for dem. Vi ser også en ekstremt høj pattegrisdødelighed, fordi vi har fremavlet de her søer til at få flere smågrise, end de har patter til, og derfor får søerne nogle små skravl, som typisk dør af kulde eller tørst eller ved at blive klemmt ihjel af deres mor. Vi fremavler også køer med ekstremt store yvere med det ene formål, at vi gerne vil hæve deres mælkeydelse, som man kalder det i industrien. Det vil sige, at man fremavler en ko på en måde, der giver den et dårligere liv, fordi man godt kunne tænke sig, at den producerede endnu mere mælk, end det er naturligt for den.

Jeg synes derfor, at det er godt, at vi får debatten her. Jeg er rigtig glad for forslaget fra Dansk Folkeparti og også for initiativerne fra ministeren. Men jeg håber også, at vi kan få en lidt bredere snak om, hvordan vi egentlig tillader ekstrem avl på dyr med det ene formål at behage os mennesker. For der er altså ting i den her verden, der er vigtige, ud over hvad der behager vores egen art. Vi skal også tage hensyn til andre arter i hele den proces. I SF ønsker vi gode liv for alle dyr, og ingen dyr skal fremavles på måder, som ødelægger deres liv. Derfor støtter vi forslaget her. Tak.

Kl. 14:36

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det, fru formand. Dette beslutningsforslag sætter fokus på en utrolig vigtig problemstilling. Jeg deler fuldt ud fru Pia Kjærsgaard og Dansk Folkepartis bekymring for disse hunde og deres velfærd. Det er så vigtigt, at vi forhindrer avl, der kompromitterer hundenes velfærd, fordi de skal se ud på en bestemt måde, der passer os mennesker. Det er dybt forkert, at der bliver avlet på hunde med ensidigt fokus på udseende – det er for at sige det mildt simpelt hen ikke okay. Vi må aldrig gå på kompromis med hundenes ve og vel.

Dermed deler vi også intentionen om at fremme avl af sunde hunde og undgå, at dyr lider på grund af ekstrem avl. Derfor er jeg selvfølgelig også glad for, at vi har fået lanceret dyrevelfærdsudspillet, og at vi allerede så småt er i gang. Vi er lige begyndt at kigge lidt på det, regeringen har budt ind med, og ser frem til forhandlingerne med ministeren på det her område.

Af de samme tekniske grunde, som min kollegaer har anført tidligere, kan vi jo så desværre ikke stemme for det her beslutningsforslag. Dog glæder jeg mig til, at vi kommer til at drøfte det her og meget mere inden for dyrevelfærd i den kommende tid, for det er simpelt hen så vigtigt, at der ikke er nogen dyr, der lever med smerter og vejtrækningsproblemer. Tak for jeres opmærksomhed.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 14:38

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Det er jo ikke for at være polemisk, men Moderaterne er jo det nye parti herinde, og man ved jo ikke altid lige, hvor de står, så fra nordjyde til nordjyde giver jeg bare et godt råd: Man bliver nødt til at stoppe den her import, også fra EU-landene, og det gør man, fordi folk køber de hunde, der er bedst; dem, der er bedst på udstillingerne. Selv om seks hvalpe i et kuld får kranieskader, gør den syvende det måske ikke, og den ville vi jo så tillade at blive importeret og avlet på i Danmark, hvis ikke vi stopper importen. Vi kommer ikke til at kunne styre det her på den lange bane, hvis ikke vi gør det.

Er Moderaterne uenige i, at hvis det her skal have nogen som helst effekt, uanset hvad vi kommer frem til, så bliver vi også nødt til at sige, at der også skal være et importforbud? For det nytter jo ikke noget, at vi importerer den ene gode hvalp fra Tyskland ud af et kuld af de her king charles spanieler, som dybest set får epilepsianfald, fordi deres hjerne kasser er for små. Er ordføreren for det nye parti villig til at gå skridtet videre og sige: Selvfølgelig lytter vi til det folketingsmedlem, der ved noget om det, og sørger også for, at vi ikke importerer?

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg erkender, at der også her er en stor problematik, og derfor er det også vigtigt, at vi får al faglig og saglig viden ind. Jeg er desværre ikke ekspert på området. Jeg ved, at ordføreren ved rigtig meget om det og har beskæftiget sig med det her, så jeg tænker jo også, at det er noget af det, ordføreren tager med ind i lokalet, når vi skal forhandle. For det her handler jo om, at vi skal finde de bedste løsninger for vores dyr og kæledyr.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:39

Kim Edberg Andersen (UFG):

Jeg hører også kun velvilje i salen, og fru Pia Kjærsgaard rammer den rent, hvis man bare fulgte fru Pia Kjærsgaards ønske i beslutningsforslaget. Så har vi det der med importen, for jeg bliver bare nødt til at sige, at så længe vi har et åbent marked og vi synes, at der skal være det, så findes der altså også danskere, der ser en forretning i det, og det er det, vi skal have lukket for. Vi bliver simpelt hen nødt til at få lukket for importen. Personligt har jeg jo selv kørt Europa rundt for at parre tæver. Det er sådan, man gør; så kører man ned til den hanhund i Tyskland med den forkerte kraniebygning og kører en dansk tæve hjem og får på de måde alligevel de forkerte hunde. Det var nok mere en kommentar end et spørgsmål.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Charlotte Bagge Hansen (M):

Jeg støtter mig til, at ordføreren til sidst sagde, at det var en kommentar.

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet. Lad mig starte med at rose forslaget her. Jeg synes, det er et rigtig, rigtig godt forslag, fordi det peger på noget, hvor der virkelig er nogle problemer, som vi skal have løst og gjort noget ved. Jeg har også forstået det sådan, at der muligvis er lidt tekniske udfordringer med selve delen omkring import, men det ændrer ikke på, at vi faktisk synes, det er rigtig godt forslag. Importdelen skal vi også have kigget på, og så skal vi have løst de problemer, der eventuelt måtte være ved det.

Derfor er jeg selvfølgelig også glad for at høre ministeren sige, at det er noget, man også kigger på i forhold til det, der er kommet fra EU. Lad os endelig presse på for, at det går så hurtigt som muligt, sådan at vi får løst nogle af problemerne under de forhandlinger, vi har på dyrevelfærdsområdet nu.

Det, der eventuelt måtte være tekniske udfordringer med, får vi løst så hurtigt som overhovedet muligt bagefter, så vi får sat fuld stop for det og i sidste ende ender med at have gennemført det fulde forslag. Tak.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Carsten Bach, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:41

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det. Hunde med flade snuder har jo – næsten logisk nok, kan man sige – ofte vejtrækningsproblemer og lider derfor også tit af søvnproblemer. Hundene har også en forhøjet risiko for andre lidelser. Lidelserne nedsætter livskvaliteten for hundene og dermed også dyrevelfærden. Disse racer er meget populære, og for at komme dyrevelfærdsproblemerne til livs er det afgørende, at der kommer regler for avlen. For at undgå, at der bliver alt for meget bureaukrati i administrationen af disse regler, er det jo besnærende med et fuldstændig forbud mod disse racer.

I Liberal Alliance deler vi til fulde intentionen om at forbedre dyrevelfærden for disse racer af kæledyr, og som parti er vi hverken tilhængere af forbud eller mere bureaukrati. Vi hylder endda også den frie bevægelighed for hunde inden for EU. Derfor vælger vi i Liberal Alliance at stemme gult til forslaget.

I stedet sætter vi vores lid til de også af ministeren omtalte igangværende forhandlinger om en dyrevelfærdsaftale, hvor jeg faktisk har en vis forhåbning om og tror på, at vi også med hjælp fra interessenterne på området udefra kan finde en mindelig løsning, der sådan helt generelt faktisk kan sikre sund avl af kæledyr uden et forbud og uden yderligere bureaukrati. Tak for ordet.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 14:43

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Det er altid svært, når man stemmer gult. Men jeg bliver bare nødt til at punktere ballonen ved at sige, at hvis man går ind for fri bevægelighed, men ikke går ind for forbud og heller ikke går ind for restriktioner, så løser man ikke problemet. Det bliver jeg som en erfaren mand på området bare nødt til at fortælle ordføreren for Liberal Alliance allerede nu.

Jeg tager det positivt ned og tror på, at vi måske kan få flyttet Liberal Alliance hen mod, at man den her gang, måske i dyrenes favør, om ikke andet går med til, at vi finder nogle løsninger, sådan at dem, der har godkendelse – i Dansk Kennel Klub skal man jo være godkendt til at være opdrætter, og det er jeg selv – så kan miste retten til at have det. For det ved jeg at Liberal Alliance i hvert fald på andre områder har været tilhænger af, altså af, at hvis man ikke formår at forvalte sit ansvar ordentligt, mister man retten til at udøve noget.

Så vi finder en formulering, som Liberal Alliance kan se sig selv i, for jeg synes virkelig, det er vigtigt, når vi laver det her, at det er et samlet Folketing, som kommer til at lave det. Det tror jeg er en nødvendighed på den lange bane.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Carsten Bach (LA):

Tak for at dele de nordjyske erfaringer på det her område. Det er jo altid rart, når man blandt ordførerne har folk med noget erfaring på

det pågældende område, som i den her situation er avl af kæledyr. I Liberal Alliance er vi jo et parti, der hylder frihed og også hylder fri bevægelighed, særlig den fri bevægelighed inden for EU. Så et importforbud er jo, hvad ministeren også redegjorde for i sin tale, jo selvfølgelig ikke ladsiggjort, hvad angår det her område. Derfor er vi nødt til på anden vis at gøre noget for at sikre det forhold, som hr. Kim Edberg Andersen her påpeger, og hvor han dermed også italesætter en anden løsning, altså det her med lettere at kunne frakende nogen retten til at holde dyr, og det bakker Liberal Alliance fuldt ud op om.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Så er det fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:46

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg synes faktisk også, at det ville være ærgerligt, hvis Liberal Alliance stemmer gult. Jeg synes, det er meget, meget vigtigt, ikke for min skyld eller for Dansk Folkepartis skyld, men for dyrenes skyld, at der står et samlet Folketing bag det her. Det overrasker mig lidt, når nu ministeren er positiv og de øvrige partier også er positive og vi virkelig forsøger at finde en ordning på det hele. Så jeg vil virkelig bede Liberal Alliance – og det er fra hjertet – om at ændre opfattelse. Der er altså i visse sammenhænge brug for forbud i det her samfund. Det ved hr. Carsten Bach også. Altså, det nytter ikke noget, at det hele er tilladt. Sådan er det.

Nu må vi se. Jeg håber virkelig meget, at vi også kan komme videre på EU-plan. Den tredje verden kunne i hvert fald også være et emne, men jeg synes, det er noget skrammel at stemme gult. Det må jeg sige. Prøv at tænke lidt over det og snakke om det, og lad os så finde frem til en enighed på det her område. For det vil også virke stærkere over for EU-systemet, hvis vi absolut skal følge det – hvilket jeg ikke mener, men det kan jo blive en nødvendighed.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Carsten Bach (LA):

Tak for det, og tak for bekymringen for Liberal Alliances ve og vel i forhold til det at stemme gult, altså at stemme hverken for eller imod.

Jeg deler, som jeg sagde i min tale, fuldstændig intentionen og står bag den, og det er også det, kunne jeg forstå på ministeren, som regeringen vælger at gøre, altså ikke at stemme for beslutningsforslaget. Så at et samlet Folketing støtter det, lytter jeg mig i hvert fald til ikke bliver resultatet af behandlingen af det her beslutningsforslag.

Men som både ministeren er inde på og jeg også nævner i min tale, kan vi forhåbentlig finde fælles fodslag og få alle partier med i den kommende dyrevelfærdsaftale, som forhandles i øjeblikket, og deri opstille nogle regler og finde en mindelig løsning, som ikke indeholder et egentligt forbud og heller ikke bliver et vanvittigt bureaukratisk monster.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Spørgeren for sin anden korte bemærkning.

Kl. 14:48

Pia Kjærsgaard (DF):

Der kommer på ingen måde et bureaukratisk monster ud af det her forslag. Jeg kan da også godt se, hvilken vej det går, hvis det

kommer til afstemning. Men jeg tror bare, det betyder utrolig meget, at man her i Folketingssalen viser en meget, meget positiv vilje omkring det og så ikke slutter med at sige, at man stemmer gult.

Så kan man sådan ligesom lade det passere og sige, at man finder ud af det i udvalget – måske skriver man en beretning, eller hvad ved jeg – og ikke bare overlade det til dyrevelfærdsforhandlingerne. For der er jeg altså ikke sikker på andet, end at de har godt af at få sådan et skub, også fra vores side her i Folketingssalen.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:48

Carsten Bach (LA):

Igen vil jeg sige, at jeg fuldstændig deler fru Pia Kjærsgaards opfattelse af, at dyrevelfærdsforhandlingerne har brug for et skub bag fra Folketingets side. Det er jeg helt enig i, og det mener jeg at beslutningsforslaget – og stor ros for at fremsætte det – også er med til at give. Jeg ser for mig, at et samlet Folketing, altså alle Folketingets partier, kan stå bag en kommende dyrevelfærdsaftale, og det vil også være det helt rigtige signal at sende til EU på det her område.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så går vi videre i ordførerrækken til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand, og tusind tak til fru Pia Kjærsgaard for altid at stå på dyrenes side. Der bliver ikke forsømt en lejlighed til at drage omsorg for dyrenes ve og vel.

Det her forslag er et rigtig godt forslag, som netop sætter fingeren ned på det kæmpeproblem, det er, når man avler på nogle dyr i en meget uhensigtsmæssig retning. Når man ved, hvor stort et søvnbehov hunde har, er søvnapnø hos en hund selvfølgelig ganske voldsomt. Og når Dyrenes Beskyttelse beskriver problemer med vejtrækningen, hudbetændelse, fordøjelsesproblemer, øjeninfektioner, og hvad der ellers kan støde til hos de her forkert avlede hunde, hvis man kan sige det sådan, så er det selvfølgelig noget, der skal stoppes, så vidt det nu kan lade sig gøre.

Så er der selvfølgelig nogle problemer i forhold til varenes frie bevægelighed og det her med importen, men jeg tænker jo på, at vi skal stramme den alt det, som det overhovedet er muligt. Jeg kunne godt forestille mig, at man f.eks. ved import af hunde foretog en dyrlægekontrol, og hvis der så var nogen dyrevelfærdsproblemer i den forbindelse, lavede man så en eller anden form for sanktion. Jeg er ikke specialist på området, men man har jo trods alt haft mulighed for at gribe ind over for kamphunde, og der burde jo også kunne laves nogle sanktioner i forhold til nogle dyr, som helt synligt lider af nogle fremavlede skavanker, og på den måde kunne man måske minimere problemet. Vi skal i hvert fald gøre, hvad vi kan for at sikre, at dyrene ikke avles på en meget uhensigtsmæssig måde, for som udgangspunkt skal de jo selvfølgelig have så godt et liv som overhovedet muligt.

Vi kommer nok ikke til at kunne stemme for direkte, men vi har i hvert fald intentionen om at gøre alt, hvad vi kan, uden at komme i karambolage med EU. Tak.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Der er en kort bemærkning til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:52

Pia Kjærsgaard (DF):

Når jeg igennem hele ordførerrækken hører, at vi skal sikre varenes fri bevægelighed, sidder jeg og tænker på, om sådan nogle hunde er en vare. Det synes jeg ikke. Altså, hvori består forskellen? Det her er hunde, som aldrig nogen sinde burde være blevet til, men det er så en del af varenes fri bevægelighed. For mig at se er varenes fri bevægelighed sådan noget, der gavner landet, altså produktion af varer, som man kan sælge frem og tilbage. Hunde, der ser ud, som de her gør, altså fuldstændig mishandlede hunde, for de er mishandlede hunde, hører så pludselig under varenes fri bevægelighed. Men altså, den diskussion må vi jo tage, og så må vi se, om det her hører under det.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Per Larsen (KF):

Det handler jo om definitionen af en vare. Som udgangspunkt er det jo sådan, at det er en importvare, som man betaler en pris for, og i den kategori er det vel også at betragte som en vare. Jeg kan se, at der nikkles ovre fra ministergangen, og det understøtter sådan set min påstand om, at det er det, vi kommer i karambolage med, hvis det er sådan, at vi går ind og forhindrer varenes fri bevægelighed, i det her tilfælde hunde.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Tak til ordføreren. Så er det hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi støder jo indimellem ind i noget, hvor varenes fri bevægelighed i EU lægger begrænsninger, er der nogen, der siger. Jeg synes som udgangspunkt, at det er helt i orden, at havregryn og rødvin kan importeres og eksporteres i EU, men når det drejer sig om levende dyr, synes jeg ikke, man er restriktiv nok.

Man ser den her store eksport af danske levende grise, og så har vi så det her beslutningsforslag, som bl.a. indeholder, at man skal forbyde import af fladsnudede hunde og hunde med unaturligt små kranier. Enhedslisten kan jo sådan set støtte det her forslag, som både drejer sig om at lave et forbud mod den form for avl, som er sådan noget ekstremavl, og som drejer sig om at lave et importforbud. Det er det, der ligger i beslutningsforslaget. Det er meget muligt, at det vil udfordre EU, men det er vi med på. Det drejer sig om dyrevelfærd, og det vil vi gerne prioritere.

Vi har den holdning i Enhedslisten, at vi generelt er imod ekstremavl af dyr, og det gælder ikke kun kæledyr. Altså, det er jo ret ekstremt, at man avler nogle hunde frem, som ikke har en ordentlig søvn, fordi de har søvnapnø, og at man avler hunde helt ekstremt og derud, hvor hundens hjerne har svært ved at være i hjernebassen. Altså, var det helt ærligt ikke noget, vi kunne forbyde? Det bør man da gøre.

Men vi ser jo også, at det er noget, der sådan også er normen i avlen af den række af dyr, som man ikke ser så meget, før de bliver til en fødevarer, som ligger i køledisken.

Man kan se på og tænke lidt over, hvad det er, vi oplever med turbokyllinger, der vokser så hurtigt, at de sådan set ikke kan stå på deres ben, at vi har et avlsarbejde inden for danske grise, der ender med, at grisen får så mange grise, at den sådan set ikke kan give mælk til alle de grise, den får, og at der er en sodødelighed, som også er høj, fordi de får så mange grise, fordi avlsarbejdet er kommet alt for langt ud. Man kan med rette kalde det ekstremavl af grise. Vi ser det også inden for vores malkekøer. Hele tiden skal koen yde mere og mere mælk. Det er sådan set ekstremt at gå udelukkende efter ét parameter.

Jeg synes, det er rigtig fint, at Dansk Folkeparti fremsætter det her forslag, men det medfører jo en diskussion, også når vi står med de her dyrevelfærdsforhandlinger, om, hvad det er for en ekstremavl, vi sådan set i Danmark i mange år har accepteret inden for produktionsdyrene i landbruget. Der synes vi også, at man skal være meget restriktiv, og det er derfor, Enhedslisten har fremsat en række beslutningsforslag, f.eks. mod import og produktion af turbokyllinger. Det er noget, som behandles i næste uge. Det er derfor, vi har fremsat et forslag om at gribe ind over for den alt for høje sodødelighed, som vi har i Danmark.

Jeg synes, det er fint i tråd med det at bakke op om Dansk Folkepartis forslag her, som så drejer sig om ekstremavl af nogle kæledyr, nemlig hunde. Det her forslag vedrører både import og avl, og det er vi helt med på at støtte.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Christian Friis Bach, Radikale Venstre.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det, og tak for beslutningsforslaget, som vi bakker op om. Vi er imod de her hunde, og jeg synes, det er uforståeligt, at man som hundeejer vil købe og eje og avle på hunde, som har alt for flade næser eller alt for små hjerner, og som får problemer med sygdom og smerter.

Som en dyrlæge i vores bagland skrev til mig, var det godt for indtjeningen som dyrlæge, men hun var inderligt imod det, for man bliver dyrlæge, fordi man ønsker, at dyr skal have det godt, ikke for at de skal lide. Jeg ville ønske, at avlerne og hundeejerne selv kunne finde ud af det her, men det kan de ikke, og derfor må vi jo gribe ind.

Jeg avler og træner selv FT-cockerspaniels. De avles uden eksteriormål, men udelukkende på egenskaber, og det giver fantastisk sunde, stærke og dygtige hunde. Jeg ved, at der hos mange klubber derude, f.eks. Broholmerselskabet, gøres et meget stort stykke avlsarbejde, for at hundene netop skal blive sunde og fri for problemer i deres hofter, albuer eller knæ. Men der er også klubber derude, som presser på for at avle, og som bedømmer hunde på mere og mere ekstreme udseender.

Derfor sender vi med det her forslag et klart signal til regeringen, og jeg glæder mig over, at regeringen lytter og vil være med, men vi sender altså også et signal til de klubber og kennelklubber, som sætter helt urimelige avlsmaal, og som på udstillinger bedømmer hunde, som har stor risiko for at blive syge og sårbare. Så jeg ser det også som et signal til de klubber om at stoppe det. Det er gået for vidt.

Som Danmarks mest EU-positive parti siger det sig selv, at vi er meget optaget af at overholde EU-reglerne, men vi er også optaget af at ændre EU-reglerne, så de bliver bedre. Og ja, i en snæver

fortolkning kan det her fortolkes som værende i strid med EU's fri bevægelighed for varer. Men når der står »import« i forslaget, kan vi jo tolke det som import fra tredjelande, og vi kan tolke det, som at det er en klar indstilling om, at man skal arbejde for, at vi også kan dæmpe op for import af de her hunde.

Et beslutningsforslag er jo ikke bindende eller virksomt, fra det øjeblik vi stemmer ved at trykke på knapperne herinde, men det sender et klart signal om, at vi ønsker et importforbud. Hvis vi kun kan gøre det fra tredjelande i starten, gør vi det dér, og hvis vi først kan gøre det, når vi har fået EU med, så gør vi det dér, men vi arbejder for, at det her skal være forbudt, og vi arbejder for, at det skal gælde, både når man avler, køber og importerer de her hunde, og derfor bakker vi op om det her beslutningsforslag. Tak for ordet.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så går vi videre til hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 15:00

(Privatist)

Kim Edberg Andersen (UFG):

Til fru Pia Kjærsgaard vil jeg sige, at det er rigtigt set, men som fru Pia Kjærsgaard også godt ved, er det her bare en eller to sygdomme i en lang række, vi skal have styr på. Jeg ville stemme for sådan et forslag hver eneste dag, selvfølgelig ville jeg det, for det illustrerer et kæmpemæssigt problem med noget avl, som er blevet syg, og avlen er blevet syg, fordi syge hunde vinder udstillinger. Nogle folk avler ikke med hjernen, men med tegnebogen, og så udvikler det sig.

Til Radikales ordfører vil jeg sige, at man ofte køber en hund, mens den er lille, og der er hjernebassen stor nok. Men når hunden så bliver større, efter man har købt den og er blevet glad for den, så får den epileptiske anfald, og hvad gør man så?

Vi skal have fat et andet sted, og det bliver meget bredt, og jeg håber, at alle Folketingets partier er villige til at gøre det, der skal til, for det bliver et meget bredt segment, vi skal have fat i. Vi skal have fat i, hvem der skal håndhæve det, og hvad det er, vi skal kigge på.

Der er masser af sygdomme, og der er masser af racer, og jeg kan nærmest nævne dem alle sammen, men der bliver også gjort et godt stykke arbejde inden for nogle racer. Vi skal også huske, at selektiv avl også er en force inden for hundekområdet, og det er derfor, vi har bedre schæferhunde i politiet i dag, end vi havde for 50 år siden. Der er også fordele, når det bliver lavet af dygtige, ansvarsfulde avlere, men så er der også alle de andre. Og der tror jeg, vi har brug for, at vi får de organisationer, som står for avlen – Dansk Racehunde Union, Dansk Kennel Klub osv. – med ind i samtalen, for det er dem, der skal håndhæve reglerne. Jeg tror, at de har en interesse i at komme det til livs, for det er jo mennesker, der elsker dyr, og som ikke har nogen økonomiske interesser i det, men for hvem spillet måske bliver så stort, at de bliver fanget i det.

Der er behov for regler på området, bliver jeg nødt til at sige, og vi kommer ikke uden om, at der skal være noget lovfæstet, i forhold til hvem vi kan komme efter, og hvad man må og ikke må, hvis vi skal det til livs. Og det gælder alt fra at avle på hunde, som lider af allergi, til at avle på hunde, der har problemer med bevægelsesapparatet, hunde, der ikke har normal øjenfunktion, fordi deres tårkanaler er væk, hunde, der har dårlige muligheder for at ånde, fordi deres næse er blevet for kort. Der er også Cavalier King Charles Spaniel, som alle har henvist til i dag – selv om det ikke er sikkert, at I alle sammen vidste, at det var den, vi snakkede om – hvor hjernebassen dybest set er blevet for lille, fordi næsen bliver for kort, og når hjernen så vokser til, er der ikke plads, og så får de epilepsi, og på et tidspunkt dør den af det under meget smertefulde forhold.

Men den dør jo ikke ret tit hos den, der har opdrættet den; den dør tit ude hos en familie, der elskede en hund som et barn, fra den var 8 uger. Det skal vi også huske på. Der er også en regning i den anden ende. Det ene er hunden, og det andet er de mennesker, der køber hund, og som er glade for deres dyr. De køber dem ikke af ondskab; de køber dem, fordi de tror, de bor i et land, hvor vi har styr på tingene. Det er det, vi skal sørge for at have.

Vi skal sørge for at have styr på tingene, så når folk køber en hund i Danmark, får de en hund, som vi har hjulpet med til at sikre er en hund, som er inden for racestandarden. For hvis vi kigger på racestandarden på alle de hunde, som der også er problemstillinger med i dag, ville de ikke have problemstillingerne, hvis de fulgte racestandarden. Det er derfor, jeg siger, at vi skal ind at have fat i det her med udstillingsskredet, der gør, at man lidt efter lidt flytter det millimeter for millimeter og derved får en racestandard, der ikke bliver fulgt, men hvor hunden er pæn, når den bliver stillet op. Derfor er det også vigtigt, at vi får kigget på et importforbud, for ellers vil man gøre det, som alle seriøse opdrættere gør for bare at brede blodbasen ud, og så tager man på kryds og tværs af Europa for at få blodbasen bredere.

Jeg har i mange, mange år kørt fra Hobro til München for at sørge for, at det er de rigtige hanhunde, der parrer sig med tæverne, for at få en ønsket effekt. Det kunne være et længere fremgreb, det kunne være et bedre og dybere bid, det kunne være mange ting inden for de racer, som jeg har med at gøre, og som er vigtige.

Jeg har også været heldig at få nogle gode hunde ud af det. Men jeg også set dem, der ikke forstod, hvad de gjorde, og som tænkte, at de bare ville tage noget, men så fik alt for store hunde med alt for bløde ører, alt for mange tandfejl osv. De hvalpe blev altså også solgt. De kom ikke til at blive liggende i kassen, og de blev ikke kørt til dyrlægen, og tæven blev ikke sat på græs.

Der er brug for regler, og jeg tror, det er Folketinget, der skal lave dem. Jeg må inderligt bede til, at vi ser på at få stoppet importen, for ellers får vi ikke stoppet det, og at vi så gør det i samarbejde med dem, som kommer til at skulle håndhæve det i fremtiden, og det er nu engang vores racehundeforeninger, både Dansk Kennel Klub og Dansk Racehunde Union.

Jeg må også anbefale, at vi alle sammen går ud og fortæller folk, at ja, sunde hunde er ofte gadekryds, og det er de jo, fordi man en gang imellem vasker det ud. Hvis vi fik for lidt drift, fik vi en hyrdehund ind i schæferhunden hver tiende generation, det ville lige passe sammen, for så fik de også driften, og selvfølgelig blev de sunde undervejs.

Så kære kolleger i Folketinget, vi skal have en lov om det. Men det kræver, at vi alle sammen tager det her videre og er villige til det store kompleks, som det rent faktisk bliver til, inden vi er færdige. Tak for ordet.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi går videre til ordfører for forslagsstillerne fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:05

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg bliver faktisk alligevel lidt fristet til at lade det komme til afstemning, for der er da et par partier, som har sagt, at de vil stemme for. Jeg er mest overrasket over Det Radikale Venstre, som også benævnte sig som det mest EU-ivrige parti, men som af hensyn til dyrene vil stemme for det her, og det synes jeg er al ære værd. Jeg vil også sige tak til Enhedslisten.

Så er jeg lidt i tvivl om, hvor andre partier helt står, men i hvert fald siger jeg tusind tak for en meget positiv opbakning, også

fra ministerens side. Så et eller andet sted ender det måske bare nogenlunde godt.

Jeg må så også bare sige, at der stadig væk er stort behov for Dansk Folkeparti i adskillige sammenhænge, og det viser det her forslag jo også. Det er os, der skubber på, og så sker der noget, og det giver jo faktisk en ret god fornemmelse.

Der er jo omkring 400 hunderacer. Det er mange, og langt de fleste af dem er jo sunde og raske hunde. Dermed er det et mindretal, som udgøres af de her fejlavlede hunde, som vi nu foreslår at forbyde, både i forhold til avl og i forhold til import. Der blev nævnt nogle ting i forhold til tredjelande, og det synes jeg i hvert fald vi kan tage fat på. Der er andre lande, der har gjort det, og det vil jeg godt på et tidspunkt have en analyse eller et papir fra ministeren om. Hvor har man egentlig gjort det i andre lande, og hvilke lande er det?

Så trods det, at vi nu fjerner muligheden for at avle eller importere disse fladsnudede hunde, er der stadig væk masser af andre racer at vælge imellem, hvis man synes, at det at have hund er noget, man ønsker, og det er der jo rigtig mange mennesker der gør.

Verden forandrer sig, og i den henseende er der heldigvis større og større blik for dyrevelfærd. Dyrevelfærden skal vi sikre, uanset hvor og hvordan man her i Danmark holder dyr, og hvordan man avler på dyrene. Det skal selvfølgelig kun være ordentlige, gode og sunde dyr, man avler og importerer.

Jeg tror faktisk også, at hr. Carl Valentin gav sin accept af det, og tak for det! Vi skal endelig have alle med, det er dejligt. Jeg har ikke spor imod, at hr. Carl Valentin også rejser et andet problem, som er stort, og som jeg også synes vi på en eller anden måde skal tage fat på, selv om det i virkeligheden nok – det ved vi godt – er lidt sværere end det, vi står og diskuterer her i dag.

Så tusind tak til dem, der har givet helhjertet opbakning; faktisk tusind tak både til ministeren og folketingspartierne, fordi der har været en god stemning og en god opbakning til det her forslag.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Carl Valentin fra SF

Kl. 15:08

Carl Valentin (SF):

Jeg skrev mig mest på, fordi det var vigtigt for mig lige at understrege, at SF altså også støtter det her forslag – og tak til fru Pia Kjærsgaard for at fremsætte det. Jeg synes virkelig, det er vigtigt.

Jeg synes i virkeligheden, at den her afvisning, der kommer med henvisning til varernes fri bevægelighed, er sådan lidt pervers, for det der med at snakke om varernes fri bevægelighed, når det handler om dyr, er bare absurd. Altså, dyr er ikke varer, og jeg synes, det er ærgerligt, at nogle af de her principper gør sig gældende i sager, hvor hensynet til markedet er så meget vigtigere end hensynet til de hunde, som det handler om i det her tilfælde. Så en varm opbakning til forslaget her fra SF's side.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen tak. Det var netop også det spørgsmål, jeg rejste, for jeg har også svært ved at sige, at hunde er en vare – altså, det har jeg virkelig. I øvrigt også tak til hr. Kim Edberg Andersen. Der har virkelig været så meget opbakning, at jeg nogle gange kommer til at glemme dem, der har givet tilsagn. Jeg er ikke så vant til det, men det er virkelig dejligt, at der trods alt har været en del ordførere, som

bare har givet fuldstændig opbakning. Jeg synes generelt, det har været en rigtig god debat, så tak for det.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak for det. Så er forhandlingen åbnet. Den første, der får ordet, er ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Værsgo.

Kl. 15:12

Forhandling

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for det, og også tak til hr. Søren Egge Rasmussen og Enhedslisten for at fremsætte det her forslag. Jeg vil indledningsvis sige, at jeg grundlæggende er enig med Enhedslisten i, at fiskeri med store og tunge bomtrawl bør forbydes. Det er en fiskemetode, som i mine øjne ikke hænger sammen med en bæredygtig forvaltning af vores fiskeressourcer og havmiljø.

Derfor er jeg også tilfreds med, som der også er blevet refereret til, at der er blevet prioriteret midler til et forskningsprojekt i Jammerbugten. Projektet fokuserer netop på, hvordan fiskeri med bundsløbende redskaber påvirker havmiljøet, især med fokus på de tunge bomtrawl.

Forskerne er ved at lægge sidste hånd på projektet, og jeg ser meget frem til at se resultaterne. For vi har pligt til at tage vare på vores farvande og dermed også vores havnatur, ligesom vi også har pligt til at overdrage havet i en tilstand, så kommende generationer også kan benytte havets muligheder. Vi skal værne om vores havmiljø, og det er en ambition, som vi alle sammen deler, herunder selvfølgelig også regeringen.

Vi har som sagt igangsat et forskningsprojekt i Jammerbugten, der undersøger de bundsløbende redskabers påvirkning af havmiljøet, og det skal så kunne danne grundlag for det videre forløb i sagen. Det er vigtigt, at der træffes rigtige og proportionale beslutninger, både i national sammenhæng og i EU-sammenhæng. Afrapporteringen for projektet i Jammerbugten forventes klar lige om lidt, dvs. helt præcis den 1. marts indeværende år.

Aktiviteten med de store bomtrawlere i dansk farvand har dog været skiftende. For nogle år siden så vi en ret stor stigning i antallet af fartøjer i den danske del af Nordsøen og Skagerrak. Nu er stort set alle bomtrawlere udenlandske. De er fra Nederlandene og Belgien. I den seneste tid er antallet af fartøjer dog reduceret igen, og det skyldes formentlig, at en stor del af de nederlandske bomtrawlere er blevet ophugget, og der er andre faktorer, som sikkert også har spillet ind: højere brændstofpriser og markante kvoterreduktioner på nogle af de vigtigste arter for bomtrawlerne.

Danmark har et vigtigt fiskeri efter hesterejer i den sydlige del af Nordsøen, og disse fartøjer anvender også bomtrawl, men dog i en væsentlig lettere form. Der er ca. 25-30 danske bomtrawlere i hesterejefiskeriet, som så også foregår på sandbund med deraf mindre påvirkning. Ud over det er der én aktiv dansk bomtrawler, der kan sammenlignes med de store nederlandske og belgiske fartøjer.

Regeringen har en klar målsætning om at forbedre tilstanden i havet, og det kræver, at vi er villige til at agere og se på de faktorer, som på forskellig vis presser havmiljøet, f.eks. de meget tunge bomtrawl. Jeg vil også gerne understrege, at når vi i den her sammenhæng taler om bomtrawl, omfatter det ikke de mindre fartøjer, der fisker efter hesterejer.

Fiskeripolitikken er overordnet set reguleret gennem EU's fælles fiskeripolitik, og ifølge forordningen om tekniske regler for fiskeriet er det tilladt at fiske med bomtrawl i den danske del af Nordsøen og Skagerrak. Der kan ikke vedtages danske regler, som gælder for andre landes fiskefartøjer, heller ikke selv om de fisker i danske farvande. Derfor kommer vi til fra regeringens side at afvise beslutningsforslaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om at forbyde bomtrawl.

Af Søren Egge Rasmussen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 15.11.2023).

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Jeg kan forstå, at ordføreren for forslagsstillerne ønsker at motivere forslaget, så værsgo til hr. Søren Egge Rasmussen for at give en begrundelse for forslaget.

Kl. 15:09

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. B 70 er et beslutningsforslag fra Enhedslisten om, at Folketinget pålægger regeringen at arbejde for at indføre et forbud mod fiskeri med bomtrawl i EU. Indtil forbuddet gennemføres i EU, pålægger Folketinget regeringen at fremsætte lovgivning, der forbyder fiskeri med bomtrawl i dansk farvand i Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder. Der er altså tale om, at det er bomtrawl og ikke bundtrawl. Det er nogle særlige fiskeredskaber, som er meget tunge redskaber, og som smadrer bunden i havet. Det er jo noget, som vi har forbud mod i nogle farvande, og nu ønsker vi så at udvide det.

Kan man så det, i forhold til hvad man må i EU? Der mener vi sådan set, at det er muligt for et medlemsland at vedtage et nationalt forbud ved at gøre brug af hasteforanstaltninger, såkaldte emergency measures, hvis der er bevis for, at bevarelsen af havets biologiske ressourcer er alvorligt truet som følge af fiskeriaktiviteter i nogle farvande, og der er brug for hurtig handling for at mindske truslen.

Er den trussel så så stor? Ja, det har der jo været tvivl om, altså om det kunne bevises. Derfor er det jo interessant, at vi via den aftale, der var omkring Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, fik afsat nogle midler til at skabe et grundlag for at vurdere det. Det er så det grundlag, der nu foreligger fra Aalborg Universitet, og med den rapport i hånden må man sige, at det her fiskeri med bomtrawl er med til at smadre danske havområder. Det er altså ikke noget, som skal være der fremadrettet, og det er derfor, vi mener, at vi i Folketinget skal vedtage det her forbud.

Det kan godt være, vi får en lille debat om, hvad vi må i forhold til EU, lige om lidt; den tager vi så.

Den udfordring, som der her peges på, kalder dog på løsninger, som går på tværs af medlemsstaterne. Vi har som sagt kun et fartøj i Danmark, som kan sammenlignes med de store udenlandske bomtrawlere, og vi kan derfor ikke finde en løsning i Danmark alene. Det kræver handling på EU-plan. Men det er vigtigt for mig at sige, at vi kommer til at tage hånd om problemstillingen, og jeg vil derfor også tage sagen op med fornyet kraft i EU, når det faglige grundlag her om kort tid er på plads.

Regeringen vil samtidig også gå foran blandt EU's medlemsstater ved at udfase brugen af de store og tunge bomtrawl i den danske fiskeriflåde. Det vil jeg tage stilling til i det videre arbejde, altså den udfasning, når jeg har set resultatet fra projektet i Jammerbugten. Det kommer som sagt her i starten af marts måned. Sideløbende vil der fortsat være fokus på kontrollen med bomtrawlfiskeriet i området.

Den styrkede kontrol har hidtil også haft en god effekt, og fiskerikontrollen har konstateret flere alvorlige overtrædelser af fiskerireglerne. Der er tale om overtrædelser, hvor der er givet meget store bøder. Sagerne er bekymrende, men jeg er til gengæld også tilfreds med, at vi får afdækket brud på reglerne gennem indsatsen i fiskerikontrollen.

Til sidst vil jeg endnu en gang understrege, at vi støtter intentionen om at forbyde fiskeriet med de store tunge bomtrawl. Det faglige grundlag skal være på plads, og det vil jeg gerne arbejde for kommer. Det er klar her om lidt, og så vil jeg tage det med til EU og dernede argumentere for, at vi skal have stoppet den her type fiskeri, for det har forventeligt, i hvert fald når vi ser resultaterne fra projektet, en skadelig påvirkning af miljøet i et omfang, som vi ikke kan acceptere.

Derfor vil jeg også gerne slutte med at takke forslagsstillerne for at rejse det her. Det er en udfordring, som jeg er meget opmærksom på. Tak for ordet.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:17

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for tilkendegivelsen af, at ministeren er imod bomtrawl, og at ministeren, når den endelige rapport foreligger i marts, vil bruge den i EU-regi.

Det er jo korrekt, at det mest er hollandske og belgiske fartøjer, der over tid har fisket på den her uhensigtsmæssige måde, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge ind til andre EU-krav, vi har.

Vi har jo en havstrategi, hvor vi skal komme frem til, at vi har flere havområder, hvor bunden er beskyttet. Og jeg mener sådan set ikke, at man, hvis man skal leve op til det direktiv, kan fortsætte med al den bundtrawling og bomtrawling i Danmark. Så derfor synes jeg egentlig, at vi i forlængelse af det her beslutningsforslag skal have afklaret, hvad det er for nogle tærskelværdier for havbunden, der skal overholdes. Der skal sættes nogle mål i 2024, og kunne det ikke være, at vi i Danmark så vedtog, at vi som en del af den målsætning tog det værste fiskeri og fik det udfaset?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ministeren.

Kl. 15:19

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Forslaget her – hvor jeg som sagt er enig i intentionen; vi skal bare nå derhen, så vi rent faktisk får det gennemført – handler om de

tunge bomtrawl, som jeg også gjorde lidt ud af at nuancere. For jeg tror, det er vigtigt også her at tale om netop nuancerne.

Jeg synes, det er fint, at hr. Søren Egge Rasmussen også peger på, om man kan kigge på, hvordan vi ellers ser på vores forskellige fiskeriredskaber. Men det er vigtigt for mig at sige, at vi har en havplan i Danmark, hvor vi netop også – i øvrigt i et enigt Folketing – har lagt sporene ud til, at der kan være områder, som er helt beskyttet, og hvor man slet ikke kan agere med fiskeri. Og så kan der være andre steder, hvor man kan gøre noget, og andre steder igen, hvor man kan gøre noget andet.

Specifikt i forhold til de store, tunge bomtrawl vil jeg gerne arbejde for, at det kan blive udfaset, men jeg bliver nødt til at have et videnskabeligt fagligt grundlag at kunne gøre det på, hvis jeg skal kunne tage ned og argumentere for det i EU-regi. Og det er det, vi skal gøre, for at få det her stoppet.

Vi har som sagt kun én dansk bomtrawler i Danmark, så hvis vi skal komme det her til livs, skal det være på EU-plan, og det er det, jeg agter at gøre.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Spørgeren for den anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:20

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det, som jeg er blevet oplyst, er, at der sådan set er nogle EU-krav om, at vi skal beskytte havbunden, men som ikke bliver overholdt endnu, og at vi i 2024 skal fastsætte nogle tærskelværdier for, i hvilket omfang vi skal beskytte vores havbund.

Jeg synes, det ville være rart i udvalgsbehandlingen at få afklaret, hvad det giver os af muligheder, når vi skal leve op til det direktiv.

Det er lidt spøjst, at der er så mange ting, vi får at vide at vi ikke må for EU, og så er der så nogle overordnede ting om et vandrammedirektiv og deslige, og det kan man så bare, hvad kan man sige, få udsættelse på. Så jeg vil gerne have begge sider af den her sag belyst ordentligt.

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ministeren.

Kl. 15:20

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Det synes jeg da er oplagt at udvalgsbehandlingen af det her forslag kan bruges til, ligesom vi i øvrigt også kommer til at tage en diskussion om det i forhold til opfølgningen på Fiskerikommisionens anbefalinger, som jo kom lige umiddelbart før jul. Dem er vi også i fuld gang med at kigge på, og der kommer også en politisk proces omkring dem.

Der er jo også forskellige spørgsmål omkring redskabsvalg, områder, hvor man kan og ikke kan fiske, hele diskussionen om Bælthavet osv., som jo også har været oppe i debatten tidligere. Så det vil da være helt oplagt at gøre både i forbindelse med udvalgsbehandlingen her, men selvfølgelig også i forbindelse med opfølgningen på Fiskerikommisionens anbefalinger.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:21

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg vil være ærlig og sige, at jeg faktisk bliver en lille smule bekymret her. Jeg er enig med både ministeren og for den sags skyld egentlig også med hr. Søren Egge Rasmussen i, at hvis vi snakker

om de tunge redskaber – altså kædemåtterne, som belgierne f.eks. bruger, og som bliver sat fast på en bom – så synes jeg også, det er problematisk. Men når vi bliver ved med bare at sige bomtrawl og bomtrawl og ikke går ned i nuancerne, så ender det med, at vi får lavet et forbud, der reelt helt tager livet af det erhverv, vi har langs Vestkysten.

Vores hesterejefiskere bruger noget helt andet, men det er også bomtrawl. Vi er nødt til at stoppe med at gå så overordnet til værks her og så gå mere ned i nuancerne, i forhold til hvad det er for nogle redskaber, vi vil af med.

Så jeg vil egentlig bare spørge: Hvordan har ministeren tænkt sig, at vi, når vi også går til EU på det punkt, hvor vi faktisk er enige, sikrer os, at det ikke ender med, at vi får lavet et bomtrawlforbud og rammer nogle, vi faktisk gerne vil slippe for at ramme, sådan at vi sikrer os, at det kun er de tunge redskaber, der bliver ramt her?

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ministeren.

Kl. 15:22

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):
Jeg er, og det gjorde jeg også lidt ud af i min tale før, fuldstændig enig med hr. Kristian Bøgsted i, at der netop skal være nuancer, når vi taler om de her ting. Det gælder, i forhold til hvad for en type fiskeredskab, der er tale om, og det sagde jeg også meget udtrykkeligt. Det, jeg taler om her, er de tunge bomtrawl. Det er dem, som vi har en af i Danmark, men hvor det er Holland og Belgien, som har resten af de trawlere, der opererer i dansk farvand.

Så er det rigtigt, at vi så har et hesterejefiskeri i den sydlige del af Nordsøen, som jeg ikke mener har den samme udfordring, også fordi de i øvrigt primært fisker på sandbund, hvilket har en helt anden miljøpåvirkning, om nogen. Vi skal jo kigge på, hvor miljøpåvirkningen er.

Så er det, som hr. Søren Egge Rasmussen siger, at vi kan diskutere, hvad det er for nogle tærskelværdier, vi skal arbejde efter. Og der er det altså min opfattelse – men foreløbig er det så bare en holdning, for jeg afventer som sagt det videnskabelige bevis for det gennem Jammerbugtprojektet – at vi selvfølgelig skal kigge på de tunge bomtrawl og få dem udfaset i EU-regi.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:23

Kristian Bøgsted (DD):

Det er jeg sådan set meget enig i. Det er slet ikke det. Min bekymring går mere på, hvordan vi sikrer os, at vi ikke – når vi så forhandler med EU om at fjerne det her, og hvis vi bare bliver ved med at kalde det bundtrawl som sådan – rammer hesterejefiskerne, der bruger de lettere redskaber, og hvordan vi sikrer os, at det kun er f.eks. kædemåtterne, vi går efter, altså når vi bare konsekvent kalder det bundtrawl. Hvordan sikrer vi os det?

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ministeren.

Kl. 15:23

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):
Der tænker jeg, at der må være en teknisk beskrivelse af, hvad det er, vi så taler om. For jeg er jo som sagt enig i, at det, vi taler om her, og det, som jeg går efter at få udfaset, er de tunge bundtrawl, altså dem, som der bliver talt om i forhold til Nordsøen- og Skagerrakområdet,

og som det primært er de hollandske og de belgiske fiskere, der bruger.

Jeg taler ikke om de lette redskaber, altså dem, som vores hesterejefiskere bruger. Så det skal vi selvfølgelig have beskrevet teknisk, så vi er helt enige om, hvad det er, vi så går efter at få forbudt i EU. Det er jeg helt enig i.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Søren Søndergaard, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:24

Søren Søndergaard (EL):

Tak. Resultatet af undersøgelserne er jo offentliggjort. Det kan godt være, at de formelt afventer en fremlæggelse, men forskerne har jo været ude at snakke om det og peger på den katastrofe, som de her bomtrawl udgør. Så kan vi diskutere, hvor grænsen går for, at det præcis udgør en katastrofe, men det ligner spor efter en plov, der er trukket igennem en mark.

Jeg havde ikke troet, at det var så tydeligt, siger en af forskerne og fortsætter:

De fleste havbundsdyr vil blive ret væsentlig påvirket. De kan ikke tåle at blive påvirket af vægten af kædemåtter, der trækkes hen over havbunden.

Forskeren fortsætter så med at sige:

Nogle vil komme igen efter nogle år, andre vil helt forsvinde.

Derfor er det jo klart, at der skal gøres noget, og der synes jeg bare, at der er en mærkelig tålmodighed. Jeg står her med en udtalelse fra tidligere fiskeriminister Henrik Dam Kristensen, som i 1997 kaldte åbningen for det for en sørgelig beslutning for dansk fiskeri, og senere kaldte han det en katastrofe. Altså, hvor lang tid skal vi vente, når nu forskernes resultater er fuldstændig entydige? Er der trods alt ikke noget, der hedder at forsvare dansk havbund?

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ministeren.

Kl. 15:25

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg skal jo ikke kunne redegøre for hr. Henrik Dam Kristensens meldinger. Men de ligger sådan set fint i tråd med det, jeg siger nu, nemlig at jeg synes, vi skal gå efter, at der ikke skal være de tunge bomtrawl i EU's fiskeriflåde, herunder også, at de ikke kan operere i dansk farvand. Det gør jeg, og jeg har også noteret mig de udtalelser, som forskerne er kommet med.

Men for nu at have en lille smule formaliteter omkring det, vil jeg meget gerne se den rapport og ikke agere på en udtalelse. Jeg vil gerne se rapportens konklusioner, som jeg forventer er i overensstemmelse med de udtalelser, der er kommet, og det er også derfor, jeg tillader mig, allerede inden rapporten er kommet, at udtrykke min holdning. Jeg kunne godt have sagt, at jeg ikke har nogen holdning til det, før rapporten ligger, men jeg har en holdning til det.

Jeg vil også, trods alt, gerne have det videnskabelige grundlag, som rapporten skal bringe, i hånden og tage til EU og sige: Prøv at se her; det er sådan her, det ser ud; det skal vi have gjort noget ved. Det er den vej, vi skal gøre det, for at komme det her til livs.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Spørgeren for anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:26

Kl. 15:29

Søren Søndergaard (EL):

Jeg tror godt, at vi kan love ministeren, at vi først sætter det her til anden behandling, efter at rapporten foreligger i marts måned, for så er der ikke nogen undskyldninger længere.

Henrik Dam Kristensen udtalte i 2006: Det er en katastrofe. Og han sagde også, at det er en konsekvens af den fælles fiskeripolitik. Bomtrawl er en uacceptabel måde at fiske på. Det ville aldrig blive tilladt i dag.

Derfor er det enkle spørgsmål: Hvorfor laver vi ikke selv – samtidig med at vi arbejder i EU, som vi gjorde med f.eks. bisfenol A – et midlertidigt forbud mod de hollandske trawlere og ser, hvad der så sker?

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ministeren.

Kl. 15:27

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Der kan ikke, som jeg også sagde i min indledning, laves danske regler, som gælder for andre landes fiskefartøjer, heller ikke selv om de fisker i danske farvande. Det kan vi ikke.

Men det ændrer ikke på, at når vi har set, og de kommer så her om en god måneds tid, konklusionerne i den rapport, som der bliver refereret til, så har jeg forventeligt et fagligt grundlag at kunne tage med til EU og sige:

Prøv at se. Kan vi acceptere det her? Ligger det inden for det, som EU også kan acceptere i forhold til beskyttelse af vores havbund?

Det vil jeg gerne se, før jeg tror det, altså hvis ikke de kommer til den samme konklusion, som jeg gør.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Så er det hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 15:28

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Nu var ordføreren for Danmarksdemokraterne jo lidt mere nuanceret, og ministeren svarede også, at der var nuancer i det. Så kom spørgeren fra Enhedslisten igen og var fuldstændig unuanceret og sagde:

Det drejer sig om bomtrawl, og det hele skal bare fjernes.

Det er jo det, der er problemstillingen i det her; man kan godt siddede her uden for grupperne og være lidt bekymret for, at det bare er, fordi man ikke kan lide fiskeriet. Lad os prøve at nuancere debatten.

Jeg vil bede ministeren bekræfte mig i, at ministeren er blevet betrygget i, at der i hvert fald er nogle partier og løsgængere herinde, som kender forskel på bomtrawl med kædemåtter og bomtrawl, som man bruger til hesterejer, og at vi bliver nødt til at være nuancerede, og at ministeren – selv om det her selvfølgelig skal arbejdes igen i EU, sådan at vi kan få ændret i reglerne der – i hvert fald er meget opmærksom på, at vi i dansk fiskeri har nogle, som rent faktisk bruger bomtrawl, og som, hvis man bare fulgte Enhedslistens forslag en til en, jo så også ville miste deres levebrød. Og det er ikke det, vi er ude på.

Hvis det her handler om at skåne miljøet, vil jeg sige, at jeg er i tvivl om, hvorvidt hesterejerne og sandbunden tager skade af de redskaber, de bruger.

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:29

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg vil bare gentage og også bekræfte, at det er den position, jeg har, altså at vi skal gå efter de tunge bomtrawl med kædemåtter og ikke de lette, som bliver brugt til fiskeri af hesterejer på sandbund. Det er bare for være helt specifik.

For det her handler for mig om, at vi selvfølgelig skal udvikle vores fiskeri, og vi skal også give nogle muligheder for redskabsvalg; det er også det, fiskeriet er i gang med, og vi understøtter det også økonomisk på forskellig vis.

Men når vi kan se – og det er jo så det, det her faglige grundlag gerne skulle vise – at der er et særligt redskab, som en enkelt dansk fisker bruger, mens resten af dem, der bruger det, primært kommer fra Belgien og Holland, så er det dét, vi går efter, og ikke alt det andet, som der bliver nævnt her.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Den første er hr. Bjarne Laustsen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, formand. Tusind tak til Enhedslisten for at rejse den her meget vigtige diskussion om, hvilke redskaber man skal bruge, når man fisker i vores farvande.

I Socialdemokratiet er det jo sådan, at vi står bag den fælles fiskeripolitik. Det betyder, at fiskeripolitikken skal være bæredygtig – arterne skal kunne tåle et bestemt fiskeritryk – og at vi også accepterer, at sådan noget som redskabsvalg, som er det, vi taler om her i dag, altså metoder, hvordan man fisker, er et EU-anliggende.

Men som det også allerede er blevet nævnt, fik hr. Henrik Dam Kristensen og tidligere fødevareminister Rasmus Prehn sammen med organisationerne sat Jammerbugtprojektet i gang og fandt penge til at gøre det, fordi det nu engang styrker argumentationen, når vi også har dokumentation. Jeg tror, den går i retning af nogle af de ting, som vi også har hørt, nemlig at den måde at fiske på er uhenigtsmæssig. Derfor venter vi jo også spændt på, hvad der kommer her.

Apropos det med, hvad tidligere regeringer og ministre har gjort i forhold til EU, synes jeg, det burde være relevant i vores udvalgsarbejde måske også at stille det spørgsmål, som jeg har stillet, for jeg har fået en fin gennemgang af, hvad man rent faktisk har gjort. Det har i hvert fald betydet, at man har fået minimeret problemet. Man har forsøgt at bytte kvoter – det er derfor, der heller ikke er nogen belgiske fartøjer tilbage i dag – men det har ikke været helt så nemt med hollænderne.

Hollænderne har stået for skud i nogle områder ud for Nordjylland, fordi de har opført sig uhenigtsmæssigt. Der er vedvarende rygter om, at de har slukket deres AIS-signaler, så man ikke kan se, hvor de fisker henne. De er blevet observeret af danske fiskere. Derfor har vi også bedt om fra politisk hold, at kontrollen bliver meget mere opmærksom på det her problemsæt end tidligere. For det er jo helt tydeligt, at der er nogle områder i vores farvande, hvor man ikke skal fiske med kædemåtter.

Apropos bæredygtighed kan man også i forhold til fiskeriet se, at der faktisk er nogle, der er begyndt at holde lidt igen, fordi det er blevet vanvittigt dyrt, for der sidder en rigtig stor motor i de

fiskefartøjer, når man har to fangarme ude og skal trække redskabet med stor hastighed hen over havbunden. Det er der måske heller ikke så mange penge i. Men vi er enige i, at man helt burde forbyde den form for fiskeri. Det er ikke godt.

Kl. 15:36

Derfor har vi også i Folketinget lavet en havplan. Jeg tror, alle Folketingets partier er med. Der står der nogle ting om det her. Der er også Fiskerikommissionen, der er kommet med et udspil. Jeg tænker da, at når vi skal til at sidde og forhandle om en fremtidig fiskeripolitik, skal vi da tage nogle af de ting frem. For det er da ganske uhensigtsmæssigt, at man, hvis man pløjer hen over boblerev og stenrev og er inde på alt for lavt vand for at fange nogle rødspætter, så ødelægger det for kommende generationer af fiskere. Det kan vi da ikke acceptere. Derfor skal vi også bruge Jammerbugtprojektet til ligesom at give ministeren og systemet en mulighed for at komme det her til livs.

Når det så drejer sig om diskussionen om bundtrawl – for jeg tænker, at hvis man får det her forbudt, kommer de samme partier måske og siger, at vi også skal have bundtrawl forbudt – så står vi jo i en anderledes situation, for så vil man udfase det meste af dansk fiskeri. Det er jo ikke det, vi kommer til.

Derfor har vi også den her diskussion, som allerede er blevet rejst, om hesterejer, hvor det er en helt anden skånsom metode. Det kan godt kaldes bomtrawl, men det er et helt andet redskabsvalg. Derfor ser vi i Socialdemokratiet helt anderledes på den fiskeriform end på bomtrawlfiskeri med kædemåtter efter rødspætter. Vi vil jo ikke straffe danske fiskere. Vi er med på, at der også er én dansk bomtrawler tilbage, så når vi taler om redskabsvalg, kommer vi til at kategorisere, hvad det er for nogle redskabsvalg. Det håber jeg på at vi kan gøre.

Så skal vi intensivere kontrollen. Vi vil simpelt hen ikke acceptere, at man opfører sig uhensigtsmæssigt. Og jeg tænker også, at vi apropos Fiskerikommissionen kommer til at kigge på, at der vil være nogle områder, hvor man ikke skal fiske i det hele taget med bundsløbende trawl. Det er jo en diskussion, vi skal have med alle Folketingets partier, så det ser vi frem til.

Men det foreliggende forslag her kan vi ikke støtte, som det ligger. Der støtter vi den linje, som regeringen har lagt op til, nemlig at følge EU-sporet.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:35

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak for nogle pæne ord i talen. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at hvis man læser Enhedslistens beslutningsforslag, vil man se, at det vedrører at forbyde bomtrawl i Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder. Det vil sige, at fiskeri efter hesterejer med et lidt lettere bomtrawl, sådan som det foregår med et dansk fartøj langs med Vestkysten, ikke er omfattet af dette forslag, medmindre det er fiskeri i Natura 2000-områder. Det er bare, inden debatten kom alt for langt ud.

Så synes jeg, at det her forslag bygger videre på nogle ting, der findes i forvejen. I Kattegat og i Østersøen er det forbudt at fiske med bomtrawl. Der har man åbenbart taget et valg om, at man ikke skal smadre havbunden. Kan vi så ikke gå videre? Jeg har noteret mig, at en række socialdemokrater over tid, også Simon Kollerup, da han var fiskeriordfører, sådan set er begyndt at gå ind for at forbyde bomtrawl. Det kan Socialdemokratiet så ikke gøre i dag. Hvorfor følger man ikke bare den tidligere fiskeriordfører for Socialdemokratiet?

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 15:36

Bjarne Laustsen (S):

Der behøver ordføreren ikke gå videre end til undertegnede. Jeg har sagt direkte på tv, at det skal vi arbejde for at få forbudt. Spørgsmålet er, om man skal gøre det på den måde, som Enhedslisten foreslår, og lave en dansk særregel, eller om vi skal gøre det igennem EU. For som jeg sagde fra starten af, har vi en fælles fiskeripolitik, og så accepterer vi også de fælles ting, der ligger i den.

Man har prøvet på mange forskellige måder at få ændret på det med fiskeri med bomtrawl. Man har prøvet at få dem helt væk, få dem byttet ud med kvoter osv. Jeg har også noteret mig, at det ikke drejer sig om hesterejer og fiskeriet på de kanter. Det er rigtig, rigtig fint. Det er vi er med på. Diskussionen var der under ministerens redegørelse, så derfor tilkendegiver jeg bare på vegne af Socialdemokratiet, at det er der, vi står. Vi vil gerne have udfaset fiskeri med bomtrawl.

Det har været en årelang kamp, og jeg håber, at det her Jammerbugtprojekt kan være med til at sørge for, at ministeren kan få nogle væsentligere argumenter at tage med til EU, og at vi kan overtale de andre lande til at undlade fiskeri med bomtrawl.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det spørgeren for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:37

Søren Egge Rasmussen (EL):

Den der fælles fiskeripolitik, som ordføreren er med til at italesætte som værende nærmest noget godt, er jo sådan set den fiskeripolitik, som har gjort, at fiskeri med bomtrawl har smadret havbunden i det nordjyske område siden 1997.

Hvor lang tid skal der gå, inden vi griber ind? Det er der, vi er lidt utålmodige i Enhedslisten og siger: Det kan ikke være rimeligt. Når EU har nogle krav til, at vi skal passe på havbunden, og har nogle strategier for det, hvorfor er det så sådan, at det bare er den der økonomiske udnyttelse af fiskeriet, som skal have fokus hele tiden?

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Bjarne Laustsen (S):

Danmark har historisk haft langt mere fiskeri rundtomkring, end vores sømylegrænser tilsiger. Derfor er vi trådt ind i EF og senere EU. Der har vi aftalt nogle fælles spilleregler. Vi kom til at straffe danske fiskere rigtig hårdt, ved at briterne trak sig ud. Vi fik mindre områder. Hvis man udelukkende følger Enhedslistens forslag, skulle vi derfor melde os helt ud og kun fiske inden for vores egne sømylegrænser. Det ville være til ugunst for dansk fiskeri. Derfor er vi enige i, at vi skal have en fælles fiskeripolitik, fælles forvaltning, fælles kontrol af fiskeritryk osv.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Så er det hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:39

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg vil egentlig bare høre, om hr. Bjarne Laustsen ikke vil bekræfte mig i, at når man fra visse sider kommer med de her forslag

og postulater og på den måde fremturer mod fiskeriet, så kan det godt være, at man har en intention om, at det er nogle andre fiskere fra andre lande, man er efter. Men det ender rent faktisk med at sætte de danske fiskere i et skidt lys, selv om det ikke er dem, der er problemet. Er hr. Bjarne Laustsen ikke enig i det?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Ordføreren.

Kl. 15:39

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal ikke lige kunne sige, hvordan danske fiskere står i det. Danske fiskere har ligesom os fra politisk hold været med til at sige, at den måde, som især hollænderne har praktiseret deres fiskeri på, er ganske u hensigtsmæssig. Der har man prøvet på forskellig vis at få sat fokus på de her kædemåtter og den måde, det foregår på, også kontrollen af det og omstændighederne omkring det. Det er for ligesom at sige, at hvis man skal have lejlighed til at fiske her og vi har en fælles fiskeripolitik, så skal man også opføre sig ordentligt. Det er både danske fiskere og vi fra politisk hold fuldstændig enige om.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Spørgeren for sin anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:40

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jamen det er med til at gøre, at der er nogle, der ser ned på danske fiskere, selv om de egentlig ikke har noget at skamme sig over.

Så er jeg nødt til lige at rette lidt i noget af det, der er blevet sagt. Der kommer belgiere herop, og det er dem, der bruger kædemåtterne; hollænderne bruger faktisk et helt tredje redskab. Og når der så bliver sagt, at det her ikke rammer de danske hesterejefiskere, vil jeg sige: Det gør det.

Hesterejefiskerne er nede ved Esbjerg, Hvide Sande og Rømø, og de er bl.a. inde at berøre Natura 2000-områder nogle steder. Indfører vi det her, har vi lukket hesterejefiskerierhvervet i Danmark. Så jeg er glad for at høre, at hr. Bjarne Laustsen bakker op om, at det ikke er dem, vi vil have fat på.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:40

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror, jeg kan betrygge hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemo-kraterne med, at det her forslag ikke har opbakning i Folketinget. Så derfor tror jeg ikke, hvad angår teorierne om, hvad der kan blive til virkelighed, at der er tale om noget, der vil eksistere i praksis.

Men det, det gør, er, at vi sætter os sammen og giver vores minister de rigtige kort på hånden, så han kan fremføre de ønsker og synspunkter, vi er fælles om. For jeg tror, at både fiskerierhvervet, vi fra politisk hold og forskellige organisationer, der vil fiskeriet det bedste, er enige om, at vi ikke skal fiske med noget, som skader vores natur og miljø.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Så er det hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 15:41

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Det er jo altid rart med en vidende ordfører på området på talerstolen, så hr. Bjarne Laustsen skal have tak.

Men hr. Bjarne Laustsen må også erkende, når f.eks. Enhedslisten kommer med sådan et meget bredt forslag om bomtrawl, at vi ikke skal ret meget væk fra vandkanten i Nordjylland, før folk ikke kan kende forskel på bomtrawl og bundtrawl. Og hvordan skulle de så vide, at begge dele jo ikke er skadelige? Bomtrawl er noget, man bruger til hesterejefiskeri et sted, hvor det dybest set ikke skader ret meget, mens det med kædemåtterne naturligvis har været meget dræbende for stenrev osv. Dansk fiskeri har jo også selv været inde at sige: Det er ikke supergodt.

Er hr. Bjarne Laustsen uenig i, at hvis partier, som nok ikke er de ypperste fortalere for fiskeriet, kommer med sådan noget her, så kan man jo godt som menigt folketingsmedlem få følelsen af, at der er tale om, at hvis det kunne blive lusket igennem, så var det o.k., at hesterejefiskeriet også døde nede omkring Esbjerg – altså at man faktisk i Enhedslisten er klogere og godt kender forskel på bund- og bomtrawl og dem, man bruger til hesterejefiskeri?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:42

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har deltaget i rigtig mange fiskeriforhandlinger herinde, og jeg har deltaget i et hav af generalforsamlinger ude omkring i landet, så tak for roserne, hvis det var det, der var ment.

Men jeg kan se på forsamlingen her, at der både er partier til stede og nogle, der ikke er til stede, som allerede har foreslået, at man skal forbyde trawl, og det er både bomtrawl og bundtrawl. Og jeg er helt med på, at selv oppe i Nordjylland skal man sige, hvad der specifikt er tale om, og at det ikke handler om det, for ellers kløjes folk i det, og det er der jo ingen grund til.

Vi anerkender det, som Enhedslisten kommer og siger her i dag, altså at man gerne vil have det forbudt. Vi diskuterer, hvilken vej man skal gå, nationalt eller ad EU-sporet, og der er vi på EU-sporet, fordi vi har den her fælles fiskeripolitik. Det er vigtigt for danske fiskere, der også nyder godt af at kunne fiske andre steder.

Vi skal bare være enige om, hvad det er for et grundlag, vi gør det på. Så tænker jeg, at vi også kommer til at kigge på, om der er nogle andre ting i forhold til fiskeriet, som er til ugunst for natur og miljø – apropos havplan og Fiskerikommissionen – for så kommer vi til at kigge på det.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Mads Fuglede fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet. Lad mig starte med at slå fast, at dansk fiskeri historisk har foregået langt uden for vores egne farvande. Vi har altid haft interesse i at have fælles regler med andre, når det handler om reguleringen af dansk fiskeri. Derfor er EU det sted, hvor man skal regulere fiskeriet, også på det her område.

Der er klare udfordringer med bomtrawl. Det gælder både udfordringer for miljøet, men selvfølgelig også for fiskerne. Det tager vi i Venstre meget alvorligt, og det tager regeringen meget alvorligt. Vi er også enige med forslagsstillerne i, at der skal gøres noget ved

fiskeri med de store tunge bomtrawl på EU-niveau. Derfor tager vi Fiskerikommisionens anbefalinger med i vores videre arbejde og ser frem til, at rapporten om, hvordan trawl påvirker havbunden, endelig foreligger.

Vi skal fremtidssikre fiskeriet, og med beslutningsforslaget vil man lave strammere regler for danske fiskere end for deres europæiske kollegaer. Det kan vi selvsagt ikke acceptere. Det bryder med hele det syn, vi har, på, hvordan fiskeriet skal justeres imellem de mange forskellige lande, der er en del af de her aftaler.

Miljø og klima er grænseoverskridende udfordringer, og de løses ikke med særregler for dansk fiskeri. Her kan vi med fordel arbejde tættere sammen, så Danmarks stemme vækker større genklang blandt vores europæiske venner. Derfor stemmer Venstre imod beslutningsforslaget.

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Jeg skal lige høre, om der er en ordfører fra SF til stede. Det er der ikke, og så går vi videre til fru Charlotte Bagge Hansen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 15:45

(Ordfører)

Charlotte Bagge Hansen (M):

Tak for det, fru formand. Tak til hr. Søren Egge Rasmussen for forslaget. Baggrunden for det her forslag er klart: Bomtrawl forårsager katastrofale skader på havbunden, på miljøet og på det lokale danske fiskeri. Dermed vil jeg så også erklære mig enig med Enhedslisten i, at bomtrawl bør forbydes. Denne fiskemetode hænger på ingen måde sammen med vores mål om at beskytte vores havmiljø.

Derfor er jeg også utrolig glad for, at der er blevet gjort en indsats for at værne om vores havmiljø, i forbindelse med at der blev afsat midler til et videnskabeligt projekt i Jammerbugt. Projektet har til formål at undersøge bomtrawls påvirkning af havmiljøet, og det er jo helt afgørende, at vi har et solidt videnskabeligt grundlag at træffe nogle beslutninger på, så vi kan arbejde hen imod et EU-forbud mod bomtrawl.

Vi har pligt til at tage vare på vores natur, og det gælder selvfølgelig også havene. Vi har derfor også en klar målsætning om at forbedre tilstanden i vores hav, hvilket bl.a. indebærer at handle på brugen af disse meget tunge bundslæbende fiskeredskaber.

Dog vil jeg så understrege, at når jeg taler om de her bomtrawl, omfatter det ikke Danmark særdeles vigtige fiskeri af hesterejer i Nordsøen. Denne fiskemetode er nemlig bæredygtig, og den er også certificeret under MSC, da der bl.a. fiskes på sandbund og med udlæggerbomme, der er monteret med små trawl med ruller, som fører trawlet let hen over havbunden – I kan jo godt høre, at jeg lige har været til undervisning hos nogle af mine dygtige fiskerikollegaer. Den her metode er både veldrevet og bæredygtig.

Ligesom mine gode kollegaer fra de andre partier har sagt, har jeg fuldstændig samme tekniske holdning til, at det her naturligvis skal besluttes i EU, da der er tale om, at vi har en fælles EU-politik på det her område. Det handler ikke om, at vi skal forringe vilkårene for vores danske fiskere, mens udenlandske fiskere lystigt kan fiske videre her i Danmark. Det er vigtigt for Moderaterne, at det bliver besluttet på EU-niveau. Her hører jeg jo også ministeren sige, at vi gerne tager førertrøjen på og presser på nede i EU.

På trods af dette vil jeg gerne understrege, at vi støtter intentionen bag forslaget. Vi vil fortsat arbejde for at begrænse fiskeriet med de tunge bomtrawl mest muligt – og ultimativt få det forbudt i EU. Tak for jeres opmærksomhed.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne.

Kl. 15:49

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg vil sige, at fru Charlotte Bagge Hansen selv fik rodet sig ud af det. Det var mere i forhold til indledningen på talen, hvor jeg faktisk blev noget bekymret for, om Moderaterne rent faktisk var imod resten af regeringen og støttede det her helhjertet. Men det blev fint understreget, at det nemlig er med nuancer her, så vi ikke går ind og rammer vores hesterejefiskere, og det er jeg egentlig glad for. Så jeg vil lade den ligge der og sige tak for opbakningen til, at de danske fiskere ikke skal rammes af det her.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Charlotte Bagge Hansen (M):

Det betragter jeg mere som en kommentar end et egentlig spørgsmål.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Og så er det hr. Kristian Bøgsted, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for ordet. Jeg kan jo starte som visse andre og sige tak for forslagetmen vi siger nej tak, når man kommer med et forslag, der på den måde er meget unuanceret og rent faktisk sætter et veldrevet dansk fiskeri i et dårligt lys, ved at man egentlig er efter nogle andre, som bruger de her kædemåtter, som især belgierne bruger. Det er noget skidt, og det vil vi gerne være med til at kigge på – det er vi enige om.

Men overordnet set er forslaget bare så unuanceret, at det rent faktisk rammer et dansk fiskeri, og det vil vi ikke på nogen måde være med til fra Danmarksdemokraternes side.

Vi står side om side med dansk fiskeri, for det er nemlig nogle af dem, der har et meget stort fokus på, hvordan vi hele tiden udvikler nogle redskaber med henblik på et mere og mere skånsomt og bedre fiskeri for at sikre, at der også er et fiskeri i morgen, i næste uge, i næste måned, næste år og videre frem. Tak for ordet.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Karina Adsøl):

Tak. Ordføreren skal lige blive stående. Der er et par korte bemærkninger. Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:50

Søren Egge Rasmussen (EL):

Hvis man gerne vil misforstå et beslutningsforslag, kan man jo altid vælge det. Det her beslutningsforslag vedrører Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder med henblik på at forbyde bomtrawl – bomtrawl. Og hvis man læser forslaget, står der bomtrawl så mange gange på side 2, at det er helt ufatteligt. Så man kan ikke misforstå det på grund af det.

Så er der spørgsmålet, om det her rammer danske fiskere. Det gør det kun i det omfang, at det er fiskeri efter hesterejer i Natura 2000-områder langs med Vestkysten.

Man kan spørge: Er Natura 2000-områder noget, som vi skal passe på, eller har fiskeriet altid forrang, når vi skal agere ude på havet?

Der er Enhedslistens holdning, at der altså er Natura 2000-områder, som vi skal tage vare på på en bedre vis, end det er sket indtil nu, og derfor vil det her forslag sådan set gribe ind over for hesterejefiskeri med bomtrawl i Natura 2000-områder langs Vestkysten. Det er for at sige det meget klart.

Er det den prioritet, som Danmarksdemokraterne har, altså at man ikke vil prioritere Natura 2000-områder?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Kristian Bøgsted (DD):

Lad mig starte med at sige, at jeg overhovedet ikke har misforstået noget som helst omkring ordet bom, for der står lige nøjagtig bomtrawl, og det er meget unuanceret.

Bomtrawl er mange forskellige ting med mange forskellige redskaber. Det er man bare nødt til at acceptere, hvis man vil det her. Og ja, hvis man stemmer for det forslag, som er fremsat af Enhedslisten her, lukker du alt hesterejefiskeri på Rømø, i Esbjerg og en meget, meget stor og betydelig del af det, der foregår ud for Hvide Sande.

Det, den slags bomtrawl bruger, er netop net, der har monteret hjul, der kører hen over sandbunden. Det er ikke noget, der ødelægger det hele, og det fiskeri vil vi ikke være med til at ødelægge.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Spørgeren for anden korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 15:52

Søren Egge Rasmussen (EL):

Så der er ikke nogen forbehold over for, hvad man må lave i et Natura 2000-område langs Vestkysten. Er det sådan, jeg skal forstå ordføreren?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Kristian Bøgsted (DD):

Nej, jeg siger jo netop, at hvis der kommer en bomtrawler med en kædematte f.eks., skal de ikke derind; det skal de ikke. Men der er bare forskel på, hvilke redskaber du monterer på en bom. Og så længe forslaget går på et overordnet forbud mod bomtrawl, kommer vi ikke til at støtte det.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er der et spørgsmål fra hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne. Værsgo.

Kl. 15:53

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det. Det er jo lysende klart, at Enhedslisten havde syntes, det var fint, hvis vi alle sammen havde sovet i timen og alt trawlfiskeri var blevet forbudt, for hesterejefiskeriet er i meget, meget vid udstrækning certificeret fiskeri og bæredygtigt.

Enhedslisten mangler stadig væk at komme med noget dokumentation for, at der er nogen skade på den her sandbund i de her Natura 2000-områder. Men det skal jo køres hårdt op. For man er imod

Natura 2000, hvis man vil beskytte danske hesterejefiskere, og det er jo meget typisk Enhedslistepolitik. Man kommer ned med noget, man håber bliver misforstået, hvis folk sover i timen, i stedet for bare at erkende, at det, man er kommet med, er alt for unuanceret og simpelt hen useriøst til, at der er nogen herinde, der tager det sådan helt til sig.

For vi er alle enige om, at tunge kædeslæbende bundtrawl, der splitter stenrev og bunden ad, er der ingen af os der vil have. Enhedslistens andet medlem i Folketingssalen her i dag har jo selv stået med billeder, der viste, at det var som en plovfure. Det er der ikke et eneste folketingsmedlem der går ind for.

Vil ordføreren ikke bare en gang til lige bekræfte, at det er certificeret fiskeri i Natura 2000-områderne med bomtrawl?

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):
Ordføreren.

Kl. 15:54

Kristian Bøgsted (DD):

Jo, det kan jeg hurtigt bekræfte.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Karina Adsbøl):

Tak. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det. Som det jo allerede meget tydeligt har fremgået, behandler vi her i dag et beslutningsforslag fra Enhedslisten om at indføre et forbud mod fiskeri med bomtrawl i EU. Og indtil et sådant forbud jo så kan gennemføres i EU, pålægges regeringen at fremsætte lovgivning, der forbyder fiskeri med bomtrawl i danske farvande i Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder. Det fik vi sådan ret sikkert slået fast ved den forrige ordførers indlæg og spørgsmål fra ordføreren for forslagsstillerne.

Men jeg vil gerne starte et andet sted, ikke et helt andet sted, men med Fiskerikommissionens anbefalinger, som udkom for ganske kort tid siden, og som Liberal Alliance ser meget positivt på og faktisk vil anbefale bliver den fremadrettede rettesnor for fiskeripolitikken i Danmark.

Det er i hvert fald for os i Liberal Alliance efterhånden meget tydeligt, at en reform af EU's fiskeripolitik er påkrævet. I Danmark er der desuden også et tydeligt behov for at få etableret et uafhængigt havråd, der kan komme med nødvendige tværgående vurderinger af indsatsen med at genetablere et bæredygtigt økosystem i de danske havområder, herunder også implementering af en økosystembaseret fiskeriforvaltningstilgang.

I Liberal Alliance tager vi desuden overordentlig positivt imod den meget afbalancerede anbefaling om en trawlfri zone i Bælthavet. Det er en tilgang, der giver mulighed for fortsat fiskeri med bundslæbende redskaber i et meget afgrænset område. Dermed anbefaler Fiskerikommissionen ikke et totalforbud, hvilket ville have en indbygget risiko for øget fiskeri i andre områder med større negativ effekt til følge.

Alt i alt vil jeg gerne slå fast, at Liberal Alliance med andre ord er meget begejstrede for Fiskerikommissionens konklusioner og anbefalinger, og vi vil gerne opfordre regeringen til meget hurtigt og hurtigst muligt at påbegynde implementeringen af anbefalingerne fra Fiskerikommissionen. Så vi jeg vende tilbage til det konkrete beslutningsforslag om forbud mod bomtrawl.

Fiskerikommissionen har vist ikke konkret taget stilling til et sådant forbud, men i Liberal Alliance mener vi, at indførelsen af et

sådan forbud med visse forbehold og justeringer ligger helt naturligt parallelt og måske endda forud for implementeringen af de anbefalinger, Fiskerikommisionen er kommet med, herunder jo særlig en trawlfri zone i Bælthavet.

Kl. 16:00

Men vi vil i Liberal Alliance meget gerne i forbindelse med udvalgsbehandlingen have udboret og eventuelt stille ændringsforslag til det her beslutningsforslag, sådan at vi får undtaget fiskeri med de mindre og lettere redskaber, der ikke gør brug af de her såkaldte kædemåtter. Og jeg henviser her, som flere tidligere ordførere også har gjort, til det certificerede fiskeri, primært efter hesterejer, fra Vestkysten.

Derfor vil jeg sige måske sådan lidt ekstraordinært, at Liberal Alliance faktisk kan støtte – selvfølgelig med de forbehold, jeg har taget i min tale, om hesterejefiskeriet ved Vestkysten – og gerne vil bakke op om Enhedslistens beslutningsforslag. Tak for ordet.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en kort bemærkning til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:59

Kristian Bøgsted (DD):

Jeg er jo selvfølgelig glad for at høre, at Liberal Alliance også bakker op om, at der her er nogle, der skal undtages, fordi det er en helt anden slags fiskere, selv om de også hedder bomfiskere.

Nu snakker vi jo meget om vores hesterejefiskere ude på Vestkysten. Hvad nu hvis der er en oppe på den nordjyske østkyst, der med den samme slags redskaber, altså bomtrawl, fisker efter noget helt andet? Skal de så også være undtaget, eller er det så bare ærgerligt, fordi det er en bomtrawler? Så får de, hvis de nu bruger nogle certificerede redskaber osv., så også lov at komme med som en undtagelse?

Kl. 15:59

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:59

Carsten Bach (LA):

Det kan jeg jo ikke sådan helt konkret stå og sige i forhold til et tænkt eksempel, som spørgeren der sætter op. Men jeg vil jo sige det sådan, at vi i Liberal Alliance er store tilhængere af de her mere skånsomme og certificerede fiskeredskaber, der bliver brugt flere steder, uanfægtet af geografien. Så jeg vil langt hen ad vejen sige, at jeg vil kunne svare ja til det spørgsmål.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:00

Kristian Bøgsted (DD):

Det er jeg glad for høre, og jeg lader det så blive ved en kommentar.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:00

Carsten Bach (LA):

Jeg tror ikke, jeg kan tilføje yderligere.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der ikke flere korte bemærkninger til Liberal Alliances ordfører, hr. Carsten Bach. Så vi kan gå videre i ordførerrækken, og det er hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti som ordfører. Værsgo.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Per Larsen (KF):

Tak for det, formand, og tak til Enhedslisten for at bringe emnet til debat.

Hvis Enhedslisten og ordføreren, hr. Søren Egge Rasmussen, specielt er ude efter de hollandske bomtrawlere, som også kaldes spøgelsesskibe, og som har slukket for AIS-udstyret, så de ikke kan spores og ingen kan se, hvor de fisker, så er vi Konservative selvfølgelig helt med.

For her kan man jo virkelig tale om et problem, der i den grad skader havmiljøet, og de danske myndigheder skal selvfølgelig slå hårdt ned på de ulovligheder, der foregår, og brugen af tunge kædemåtter, der ødelægger havbunden på nogle lokaliteter, hvor de hollandske fartøjer ikke kender havbunden, skal selvfølgelig stoppes. Jeg bakker bestemt også op i forhold til ministerens intentioner om en indsats i EU. For det er jo der, det hører hjemme.

Nu kunne jeg godt høre, at ordføreren havde nogle indrømmelser i forhold til hesterejefiskeriet, men sådan som jeg læser forslaget, står der jo ikke noget om nogen undtagelser, og jeg synes jo, det er ganske forfærdeligt, hvis det er sådan, at man rammer de ca. 25 fartøjer, som ernærer sig ved at fiske efter hesterejer på Vestkysten omkring Hvide Sande, Rømø og Esbjerg. For det er jo et supergodt fiskeri.

I forhold til rejefiskeriet har man jo i Danmark, Tyskland og Holland selv lavet nogle forvaltningsplaner, der skal beskytte rejebestanden mod overfiskeri. Planerne betyder også, at rejefiskeriet har fået det der officielle MSC-mærke som bæredygtigt og skånsomt fiskeri, og det bygger jo på nogle ganske fornuftige principper.

Det ene princip er en bæredygtig fiskeribestand, og at fiskeriet skal være på et niveau, der sikrer, at det kan fortsætte uendeligt, og at fiskebestanden kan holdes produktiv og sund. Det andet princip er en minimering af miljøpåvirkningen. Fiskeriaktiviteten skal forvaltes med forsigtighed, så andre arter og habitater i økosystemet kan holdes sunde. Endelig er det tredje princip en effektiv fiskeriforvaltning. MSC-certificerede fiskere skal følge gældende lovgivning og kunne tilpasse sig forandringer i havmiljøet. Så det er altså ene gode principper, som man kun kan bakke op omkring, men som sagt skal den her problemstilling selvfølgelig håndteres i EU-regi.

Man får jo nærmest den tanke, at Enhedslisten satser lidt på at få nedlagt nogle danske arbejdspladser og så overlade fiskeriet til fiskere fra andre lande i de danske farvande, og det kan der vel ikke være nogen der har en interesse i. Og jeg undrer mig også en lille smule over det, når jeg ser, at ordføreren, hr. Søren Egge Rasmussen, så sent som den 7. juni 2023 skrev under på aftale om en havplan, som beskriver en bæredygtig udvikling i fiskerierhvervet.

Aftalepartierne er enige om, at Danmark skal have et hav i balance, hvor der fortsat skal være grundlag for aktivt, mangfoldigt og bæredygtigt erhvervsfiskeri. Fiskeriet er et vigtigt erhverv i kystområderne, hvor det bidrager med arbejdspladser og økonomi, og derfor skal fiskerierhvervet aktivt og så tidligt som muligt tænkes ind i planlægningen af anden havarealanvendelse, ligesom der så vidt muligt skal tages hensyn til vigtige fiskeriområder og fiskeriets samlede samfundsøkonomiske bidrag, når der udlægges arealer til andre formål.

Så summa summarum kommer vi til at stemme nej til det forslag som Enhedslisten har fremsat. Tak.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:04 fornuftigt ud. Det foregår jo på sandbund, hvor skaderne er ganske minimale.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det hr. Søren Søndergaard fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 16:07

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er da glædeligt, at Konservative ikke kommer til at stemme nej til vores beslutningsforslag, som ordføreren sagde.

Jeg går sådan set ind for, at der bliver nedlagt nogle hollandske arbejdspladser, altså for dem, der har deres arbejde på de fartøjer, som slukker for deres udstyr og fisker rundt omkring og ødelægger nordjyske fiskeres redskaber og endda også har ødelagt et elkabel. Jeg ved ikke, om vi skal sætte flåden ind. Det hjælper måske ikke rigtig, hvis ikke de kan skyde. Men det der med mere kontrol synes jeg da egentlig er noget, som vi godt kunne have mere fokus på, for det er på mange måder nogle ulovligheder, der sker.

Med hensyn til vores forslag er det jo noget, der vedrører Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder. Det vil sige, at det ikke er samtlige områder ned langs med Vestkysten. Det er sådan set noget, som griber ind de steder, hvor der er Natura 2000-områder og man i øjeblikket fisker med bomtrawl. Så det er ikke et generelt forbud mod at fiske med bomtrawl ned langs med Vestkysten; det er sådan set ikke med i forslaget. Det forholder sig sådan set udelukkende til Natura 2000-områder. Det er bare for at få den nuance med i debatten.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak, og værsgo til ordføreren.

Kl. 16:05

Per Larsen (KF):

Tak for den præcisering. Det synes jeg da er ganske glimrende. Altså, det der hesterejefiskeri har jo karakter af bomtrawlfiskeri i den måde, det omtales på. Derfor burde man måske have lavet en undtagelse i forslaget og specifikt have skrevet, at det ikke omfatter det fiskeri, fordi det er så skånsomt, som det nu er.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:06

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi skal da gerne lave en præcisering af det. Det kunne måske også være rart at få pindet ud, i hvilket omfang man kan betragte det som værende bæredygtigt nok inde i et Natura 2000-område. Jeg synes nogle gange, at det, der foregår på havbunden, er langt ude, og jeg savner egentlig, at vi kommer frem til at forholde os meget mere stringent til en havstrategi.

EU har nogle krav over for Danmark, og det vil jeg gerne i en udvalgsbehandling have uddybet, for det er lidt, som om man kun tager en del af pakken fra EU og siger, at her er der noget, vi ikke rigtig kan, og så er der nogle andre krav fra EU, man ikke tager alvorligt nok, når det drejer sig om beskyttelsen af vores havmiljø.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:06

Per Larsen (KF):

Altså, jeg synes, at det fiskeri, der foregår ud fra de forvaltningsplaner, vi har, og med den MSC-certificering, de har opnået, ser

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes egentlig, det er lidt underligt, at den konservative ordfører, hr. Per Larsen, siger, at hr. Søren Egge Rasmussen har forklaret forslaget eller har gjort det klarere ved det, hr. Søren Egge Rasmussen sagde. Altså, nu læser jeg lige op, hvad der står i forslaget, og det er sådan set kun et spørgsmål om at læse tre linjer. Man behøver ikke engang at gå om i bemærkningerne til beslutningsforslaget, man kan bare læse selve forslaget.

Der står, at det handler om forbud mod fiskeri med bomtrawl i danske farvande i Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder. Det er ikke en uddybning, hr. Søren Egge Rasmussen kommer med nu, men det, der står i forslaget, og det er derfor, det underer mig lidt. Men okay, hvis man har læst et andet forslag, kan jeg måske bedre forstå nogle af bemærkningerne.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Per Larsen: Hvorfor har Norge forbudt fiskeri med bomtrawl?

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:08

Per Larsen (KF):

Nu er det jo sådan, at Norge ikke med i EU, og derfor har de nogle andre muligheder, end vi har. Ministeren skal stå jo på mål for de ting, vi vedtager her i Folketinget, og om de kommer til at kollidere med nogle fælles regler. Der er jo masser af fælles regler på området.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:08

Søren Søndergaard (EL):

Det er lige præcis her, vi måske har en diskussion. Vi synes jo ikke, at spørgsmålet om, om det er klogt at gøre det eller ej, er et spørgsmål om, om vi er medlem af EU eller ej. Det er jo en videnskabelig afgørelse. Det er klart, at EU så lægger nogle begrænsninger, og det sætter så nogle rammer. Det er også derfor, vi skriver i forslaget, at man selvfølgelig skal tage ned til EU og arbejde for det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Per Larsen forklare eller komme med en kommentar til, hvorfor Norge har forbudt bomtrawl. Hvorfor har Norge gjort det? Er det en fjollet beslutning? Er det, fordi de ikke forstår videnskaben, eller hvad? Er det, fordi de ikke vil de norske fiskere det godt? Det har i øvrigt været forbudt for de norske fiskere i lang tid, og nu har de så også forbudt det for udenlandske fiskere. Men hvad er egentlig grunden til, at man har truffet den beslutning i Norge?

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:09

Per Larsen (KF):

Uden at have været dybere nede i den norske sag vil jeg sige, at det selvfølgelig er, fordi de synes, det er uhensigtsmæssigt, og af den

årsag selvfølgelig har sagt, at det vil de gerne være fri for. De har jo så ikke de forpligtelser over for EU, som vi har. Det er jo den forskel, der er.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne for en kort bemærkning.

Kl. 16:09

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg tillader mig at komme min gode ordførerkollega Per Larsen en lille smule til undsætning over for Enhedslisten her. Norge har indført forbud mod bomtrawl, fordi de er modstandere af kædemåtter. Det er vi også modstandere af.

Enhedslisten bliver ved med at sige igen og igen, at det kun er tre linjer, og at det kun er de her farvande, men vi har de danske hesterejefiskere nede fra Hvide Sande, Esbjerg og Rømø. Det er bomtrawlere – det er den måde, de er kategoriseret på – og indfører vi det her, lukker vi for alt hesterejefiskeriet ved Rømø og Esbjerg og for størstedelen ved Hvide Sande.

Så kan vi så stille spørgsmålet til ordføreren: Er hr. Per Larsen ikke enig i, at det er et godt fiskeri, som vi skal bevare, også selv om de fisker meget blidt på sandbund i et Natura 2000-område?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:10

Per Larsen (KF):

Jamen altså, det fiskeri er jo at betragte som et skånsomt fiskeri, og det lever op til MSC-standarderne, som jeg også gjorde rede for. Derfor ser jeg heller ikke det store problem. Det skal de selvfølgelig have lov til at blive ved med.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Der er ikke flere spørgsmål til hr. Per Larsen fra Det Konservative Folkeparti. Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Christian Friis Bach fra Det Radikale Venstre.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Radikale Venstre ønsker og støtter et stærkt og bæredygtigt fiskerierhverv og mener, at fiskerierhvervet i Danmark i den grad bidrager til at give os sunde og ofte meget klimavenlige fødevarer og skabe arbejdspladser i Danmark, og det bakker vi op om.

Men vi ønsker også et fiskerierhverv, der er bæredygtigt, og at vi gør os endnu større anstrengelser for at sikre, at fiskerierhvervet i langt mindre grad påvirker miljøet og biodiversiteten. Derfor er vi meget positive over for det her forslag fra Enhedslisten.

Vi ønsker også, at der skal være et forbud mod fiskeri med bomtrawl i EU, og vi håber, at ministeren vil gøre alt, hvad han kan, for at kæmpe for, at det kan indføres hurtigst muligt.

Vi ønsker sådan set også, at der skal være lovgivning, der forbyder fiskeri med bomtrawl i dansk farvand, men vi anerkender de både tekniske og juridiske komplikationer, som ministeren redegjorde for i forhold til EU-lovgivningen. Derfor vil vi gerne indgå i en dialog i udvalgsbehandlingen om, om vi kunne præcisere, at det her er noget, vi ønsker gennemført, så snart det kan blive muligt i forhold til EU-reglerne, og at vi skal forsøge at få de undtagelser, der skal til, for at vi kan sikre, at det kan ske.

Så vi ønsker et bæredygtigt fiskerierhverv med mindre påvirkning af biodiversitet og havmiljø. Vi ønsker også en trawlfri zone i Bælthavet, vi ønsker kameraer, vi ønsker nye, moderne redskaber, som kan mindske påvirkningen, og det skal vi arbejde meget mere for. Men vi ønsker også et bæredygtigt og stærkt fiskerierhverv i Danmark.

Med de positive bemærkninger ser jeg frem til udvalgsbehandlingen, og vi har da en forventning om, at vi med et lille tvist og et par bemærkninger forhåbentlig kan stemme for det her forslag, som vi synes er et godt forslag. Tak for ordet.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:13

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Det er for at vende lidt tilbage til det, der ordret står i beslutningsforslaget. Der står, at det er Nordsøen, Skagerrak og alle danske Natura 2000-områder.

Så tænkte jeg på, om hr. Christian Friis Bach ikke vil være venlig at oplyse mig om, hvad man kalder det farvand ved Vestkysten – altså, der kommer Fanø Bugt, og hvad er det, det farvand derude hedder? Vil hr. Christian Friis Bach være venlig at oplyse mig om det?

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:13

Christian Friis Bach (RV):

Tak. Det er min forståelse af det her forslag, at det ikke vil påvirke det hesterejefiskeri, som hr. Kristian Bøgsted er optaget af, og det er med den forståelse, at vi går positivt ind i det.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:13

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Men vil hr. Christian Friis Bach ikke give mig ret i, at vi selvfølgelig kalder det Vestkysten derude? Men det havareal ved Vestkysten er en del af Nordsøen, og når man siger Nordsøen, er det det hele, og så rammer man fiskeriet ved Hvide Sande, Esbjerg og Rømø. Kan vi ikke blive enige om, at det hedder Nordsøen derude?

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:14

Christian Friis Bach (RV):

Jeg anerkender fuldt ud den stærke geografiske kompetence hos hr. Kristian Bøgsted, og at man i teknisk og bred forstand vil betegne det som Nordsøen. Og det er da noget af det, vi også gerne vil have afklaret i udvalgsbehandlingen, altså om ikke vi kan få det her præciseret på en måde, sådan at vi kan være enige om det, forhåbentlig alle sammen, inklusive hr. Kristian Bøgsted.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Radikale Venstres ordfører, hr. Christian Friis Bach. Formanden kigger nu ud i ordfø-

rerhavet, og han ser ikke, at hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti er til stede og heller ikke fru Sascha Faxø fra Alternativet. Jeg kan skue en enkelt privatist, og det er hr. Kim Edberg Andersen. Værsgo.

Kl. 16:14

(Privatist)

Kim Edberg Andersen (UFG):

Tak for det, formand. Jeg tror, at jeg er løsgænger, men jeg tager den også gerne som privatist.

Jeg ville faktisk godt anerkende det, hr. Søren Egge Rasmussen, hvis man mente bundsløbende bomtrawl med kæder. Men resten af forslaget er jo ligegyldigt, for det har man glemt at skrive, og når man glemmer at skrive det, rammer man lige netop det, som ikke er bundsløbende bomtrawl med kæder, men f.eks. er bomtrawl med hjul på sandbund, som man bruger til hesterejefiskeri i et geografisk område, som teknisk set er Nordsøen, som hr. Kristian Bøgsted fortalte os.

Det rammer så ind i den næste problemstilling i argumentationsrækken fra Enhedslisten om, at alt fiskeri i Nordsøen skulle omfattes af det. Så er vi jo igen inde at ramme hesterejefiskeriet. Den næste manglende udspecificering i beslutningsforslaget handler jo så dybest set om Natura 2000-områder, som der nogle steder bliver fisket i nu med MSC-certificeret fiskeri.

Så kan jeg forstå, at jeg lige om lidt bliver beskyldt for, at så er jeg bare imod al natur og især alle Natura 2000-områder, og for at sige, at de bare skal bebygges med kirkegårde og lossepladser på grund af det med MSC-certificeret fiskeri.

Men så ville jeg jo gerne stille et modspørgsmål til Enhedslisten, nemlig: Er man så bare kategorisk imod alt MSC-certificeret fiskeri, hvis man nu er imod MSC-certificeret fiskeri i det sandbundsområde, hvor der bliver fisket hesterejer?

Jeg vil så også sige, at vi ser rundt i en sal, hvor der nærmest kun er nordjyder til stede, som alle sammen er vokset op et eller andet sted i nærheden af en eller anden, der havde en fiskerbåd på en eller anden måde. Derfor reagerer vi selvfølgelig også på et teknisk velfunderet vidensgrundlag, når vi siger, at der er detaljer her, som Enhedslisten har glemt.

Man kan jo på en god dag sige, at det er, fordi Enhedslistens ordfører og medlemmer ikke har været nok i Nordjylland. I skal være så hjertelig velkommen, også på en fiskerbåd. Der tager jeg jer gerne op, for jeg kender jer som nogle rare mennesker. På en dårlig dag kunne man måske tænke, at det bare er endnu et skud fra høften fra Enhedslisten for at få ødelagt dansk fiskeri sådan helt konsekvent.

Man startede med at ville forbyde trawl, men den gik ikke, og nu prøver man med bomtrawl. Lige om lidt kommer så det gode forslag om bomtrawl med bundsløbende redskaber, som jeg rent faktisk tror man ville få bred opbakning til med det samme, og jeg ville personligt også både kæmpe for, at vi gjorde det med en dansk særlov og gjorde det med det samme. Der ville jeg jo så være på den tabende side sammen med Enhedslisten, hvis jeg sagde det, men der er jeg faktisk enig, for det skal stoppes. Det er noget svineri, der ødelægger en masse, hvilket der slet ikke er nogen grund til. Men det gør hesterejefiskeri nu engang ikke.

Derfor håber jeg da, at Enhedslisten selvfølgelig går op og forsvare deres standpunkt, men også at de, når de går ud af salen, ved, at den her tabte de ca. 100-0, og så kommer tilbage med et forslag, som vi alle har tilkendegivet over for Enhedslisten at vi er enige i, nemlig om et forbud mod kædesløbende bomtrawl, for det er der ikke nogen af os der kan se fornuften i.

Jeg er sikker på, at Enhedslistens ordfører har set nogle af de samme billeder, som jeg selv set, fra de områder, og folk er blevet meget overrasket over, hvor destruktivt det har været for områder, som er rigtig vigtige, også for fiskerne i Nordjylland. Det gælder

stenrevne, hvor yngel kan udvikle sig og komme videre fra. Vi er jo faktisk enige der.

Det, vi er uenige i, eller rettere det, jeg er uenig i, for jeg er jo ikke med i et parti længere, handler om, at man nok skulle være gået lidt mere ned i detaljen, hvis man skulle have opnået mit glædesfyldte og rungende ja til forslaget. Lige nu bliver jeg bare nødt til at sige, at det bliver et kæmpestort nej herfra, og det er, fordi djævlens ligger i detaljen, eller også ligger djævlens i intentionen, men et nej bliver det under alle omstændigheder. Tak for ordet.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne, også kaldet privatist herinde. Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:19

(Ordfører for forslagsstillerne)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo havnaturen, der taber; den har sådan set tabt siden 1997, hvor man tillod det her med bomtrawl. Jeg lytter mig til, at det er rigtig mange, næsten alle, som er imod, at hollandske fiskere sejler rundt med bomtrawl i danske farvande. Hvordan skal vi forbyde det? Der er vi så begrænset af EU.

Her kan man så tage Enhedslistens forslag og sige: Ja, vi skal gå videre; vi skal prioritere, at der her er et særligt hensyn at tage, og at der sådan set er brug for en hasteforanstaltning i relation til ødelæggelse af vores havmiljø, som gør, at vi nationalt kan lave et forbud. Det har vi før spurgt ind til, og det vil vi komme til at spørge ind til i den her udvalgsbehandling.

Det er jo interessant at høre, at ministeren sådan set støtter intentionen og ser frem til, at der kommer den endelige rapport omkring bomtrawls ødelæggelse af vores havmiljø. Hvad kan vi så bruge det til? Er det noget, vi kan bruge til at gå ned i EU og hurtigt opnå resultater?

Det er jo ikke altid, at EU fungerer helt på den måde tidsmæssigt. Eller er det den rapport, som sådan set gør, at vi er nødt til at sige: Det her er så galt, at vi er nødt til at lave en beskyttelse af vores hav?

Jeg vil meget gerne i den udvalgsbehandling, der kommer, have klare svar på EU's havstrategi. Hvor bindende er den? Hvad er det, man må tillade i de danske farvande? Jeg synes, at det har været overset indtil nu.

Ja, vi har lavet en havplan, men der er altså også en havstrategi, hvor der er nogle EU-krav om, at vi skal beskytte vores havbund i et vist omfang. Hvordan gør vi så det? Kan man så vedtage noget, som er ligesom Enhedslistens forslag her, når vi har en havbund, som skal beskyttes, fordi EU har nogle krav? Jeg synes, det er lidt uklart. Jeg har noteret mig, at vi i 2024 skal fastlægge nogle rammer omkring det.

Jeg skal hilse fra SF og sige, at de støtter vores forslag. Jeg kan forstå, at der er en del, som støtter intentionerne i forslaget, og Liberal Alliance kan se, at de via et ændringsforslag kunne komme frem til, at de ville støtte Enhedslistens forslag. Radikale Venstre er positive.

Vi må have afklaret, om det her hesterejefiskeri er bæredygtigt nok, og om det, der foregår i Natura 2000-områder med danske bomtrawl er bæredygtigt nok.

Jeg er godt klar over, at der er sådan et MSC-skilt på noget, man sælger i butikkerne. Vores tilgang er, at det mærke ikke er godt nok; vi går meget ind for det bæredygtighedsmærke, vi har fået indført i Danmark, og som Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri har været drivende for blev indført.

Vi har en vigtig opgave i at få udviklet dansk fiskeri, og vi har en endnu vigtigere opgave i at leve op til EU's vandrammedirektiv,

så vi kommer frem til at have et hav, hvor fiskebestandene kan blive genoprettet.

Kl. 16:25

Der er nogen, der ligesom siger, at vi er imod fiskeriet. Det er vi absolut ikke; vi er for genopretning af fiskebestande. Det er sådan set der, hvor vi virkelig er EU-tilhængere; vi er nogle af de største tilhængere af EU's vandrammedirektiv. Hvorfor gør man ikke mere i Danmark for at leve op til det direktiv? Det er jo, fordi det vil ramme landbruget.

Kunne vi komme frem til en situation, hvor vi producerede flere fødevarer, som blev fisket op af vores hav, fordi havet var rent, og vi gjorde det med nogle redskaber, som ikke ødelagde havbunden? Det er sådan set vores intention; det er det, vi forfølger. Jeg kan forstå, at ministeren i et vist omfang også deler den ambition. Det er tit sådan, at vi er helt nede at skrabe bunden for at få den sidste fisk op, inden vi bliver klogere. Vi mener altså fra Enhedslistens side, at der skal vi ikke hen. Vi skal sådan set komme frem til en forståelse og en anden adfærd, før vi når dertil.

Så jeg takker for debatten og ser frem til, at vi får en udvalgsbehandling, hvor vi bliver klogere. Det kan jo så være forskelligt, hvad man kan blive klogere på. Så det ser jeg meget frem til.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en kort bemærkning til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:23

Kristian Bøgsted (DD):

Tak. Jeg kan jo godt høre, at man fortsætter med at sige, at fiskeriet er så skidt, og at det er fiskerne, der er skyld i det hele. Det må vi jo diskutere en anden gang.

Vil hr. Søren Egge Rasmussen ikke godt bare lige bekræfte over for mig, at vandet, der skyller ind ved både Esbjerg og Hvide Sande, er Nordsøen, og at de så er ramt af et forbud, hvis man har et forbud i Nordsøen?

Vil hr. Søren Egge Rasmussen derudover ikke også godt bekræfte, at når man bliver ved med bare at sige, at det handler om bomtrawl og ikke andet, så rammer man også hesterejefiskerne, uagtet om hr. Søren Egge Rasmussen mener, at det ikke er bæredygtigt nok? Jeg mener, det er bæredygtigt nok. Når man siger, at det handler om bomtrawl og ikke andet, så rammer man dem, uanset om man vil det eller ej.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:24

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg troede, at der var noget, der hed Vesterhavet. Det er så åbenbart Nordsøen. Så er jeg blevet klogere af den her debat. Tak for det.

Jeg siger ikke, at det er fiskerne, der er skyld i det hele. Jeg siger faktisk, at det er landbruget, der er skyld i meget. Det, at vi har en situation i de danske farvande, hvor man overhovedet ikke kan leve op til vandrammedirektivet, og at vi har så meget kvælstofforurening fra landbruget, at fiskeriet slet ikke kan nå det niveau, som det har været på tidligere, er ikke fiskernes skyld. Det er sådan set landbrugets skyld. Så det er noget sludder at komme og sige, at jeg siger, at det er fiskerne, der er skyld i det hele.

Nej, det er det ikke. Fiskerne kan jo ikke fange nogle fisk, der ikke er der, fordi kvælstofforureningen er så massiv. Så jeg er egentlig fiskerierhvervets ven.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:25

Kristian Bøgsted (DD):

Nu kan jeg høre, at det så er landbruget, der fik skylden i stedet for. Faktum er bare, at ordføreren for et ganske kort øjeblik siden stod på talerstolen og sagde, at man skal ned og skrabe den sidste fisk op, inden man ændrer på den måde, man fisker på. Ergo giver man også fiskerne skylden for at jage fiskene væk. Det er jo ikke sandheden.

Hvis man ser efter, er der masser af fiskearter, der rent faktisk også er i fremgang rundt omkring. Så jeg synes, at man skal lade være med at tale fiskeriet og landbruget – de stolte danske erhverv – ned på den måde, som man mange gange gør fra Enhedslistens og grønne organisationers side. Man laver kampagnevideoer med gamle videoklip med en hollandsk bomtrawler og giver de danske fiskere skylden for at tømme havene. Det var mest en kommentar til det sidste.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:26

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det fjendebillede af Enhedslisten deler jeg overhovedet ikke. Det er blevet dokumenteret, at der er én fisk tilbage i Vejle Fjord. Det er ikke fiskernes skyld, at der kun er én fisk tilbage. Det er jo sådan, fordi der har været så meget kvælstofforurening fra hovedsagelig landbruget, at der ikke kan fiskes der. Så det der fjendebillede om, at det hele er fiskeriets skyld, holder ikke.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Edberg Andersen, uden for grupperne.

Kl. 16:26

Kim Edberg Andersen (UFG):

Det undrer jo ikke nogen, at man som ordfører for Enhedslisten – når man ved, at man ikke er kommet med et ordentligt forslag, der kan behandles seriøst af folk, der sætter sig ind i, hvad bomtrawl betyder – så stiller sig op og lige pludselig taler om landbruget.

Som nordjyder mener jeg – og det er ikke sikkert, at de andre nordjyder, der sidder i salen i dag, vil give mig ret – at det største problem for dansk fiskeri og for danske fisk i fremtiden nok desværre bliver Enhedslisten og ikke de danske fiskere. Det største problem i forhold til fødevarer i køledisken bliver også Enhedslisten og ikke de danske fiskere.

Heldigvis er ordførerens forslag blevet skudt så voldsomt ned i dag, at man kan tage det her som en kommentar eller som et spørgsmål, afhængigt af hvordan man vælger at tage det.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:27

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg ved ikke lige, om det er den rigtige betegnelse, at ordføreren er uden for rækkevidde, eller at ordføreren er uden for grupperne.

Altså, det her fjendebillede, man ligesom forsøger at holde fast i, holder jo ikke. Vi har faktisk fremsat et forslag her, hvor hele Folketinget er imod bomtrawl. Ministeren vil gerne arbejde videre

med det. Der kommer en rapport lige om lidt, som er blevet bestilt via den aftale omkring Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som Enhedslisten var med til at lave aftale om; vi var med til at afsætte de penge.

Nu kommer der en rapport, og vi har sådan set mulighed for at blive klogere, så vi kan forbyde bomtrawl, enten via EU eller via vores nationale parlament. Det er da rørende.

Jeg ser frem til den næste forhandling om, hvordan vi bruger de EU-midler, som vi først sender ned til EU, og hvor vi så får nogle penge tilbage, og hvor vi så har godt 100 mio. kr., som vi kan lave en aftale om. Det har vi i Enhedslisten været med til flere gange, mens jeg har siddet i Folketinget, og vi kommer måske også til at gøre det næste gang.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:28

Kim Edberg Andersen (UFG):

Jeg kan så forstå, at fordi man ikke er enig med Enhedslisten, er man uden for rækkevidde. Jeg må bare anbefale Enhedslistens ordfører at kigge i skuffen næste gang og så tage hørebofferne på. For Enhedslistens ordfører har tydeligvis ikke hørt, hvad alle os, der ved lidt om området, har forsøgt at forklare.

Bomtrawl er ikke bare bomtrawl. Det, Enhedslisten vil forbyde, er det hele. Det, som vi andre, der har brugt lidt tid på at sætte os ind i, hvad det er, der splitter tingene på havbunden ad, har sagt, er, at det er det tunge bomtrawl.

Så ordføreren uden for rækkevidde her vil anbefale, at man bruger hørebofferne, næste gang man kommer med et forslag, hvor man ikke har gidet at sætte sig ind i, hvad det har af betydning for dansk fiskeri, inden man smider det ned i salen.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:29

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi har sat os rigtig godt ind i, at der er nogle ekstra tunge fiskeriredskaber, som smadrer bunden, og det er sådan set det, der bliver henvist til i vores beslutningsforslag på side 2. Det er sådan set meget enkelt.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:29

Per Larsen (KF):

Tak for det. Jeg føler mig måske en lille smule provokeret, når ordføreren nu tager sådan på vej, i forhold til at der ingen fisk er længere. Vi er jo nødt til at anerkende, at vores fiskeriminister faktisk kom hjem med et rigtig fremragende resultat for en masse fiskearter, sådan at fiskerne får mulighed for at fiske væsentlig flere fisk i 2024, end de havde mulighed for i 2023. F.eks. er kullerkvoten steget med 66 pct., og sildekvoten for konsum i Nordsøen er steget med 40 pct., og sådan er der flere arter, hvor det virkelig er steget.

Det synes jeg jo også man er nødt til at iagttage og anerkende frem for hele tiden at skulle have sådan en meget negativ tilgang til det, hvor det er helt forfærdeligt med fiskeriet. Her har vi altså eksempler på, at kvoterne er blevet hævet markant, og det synes jeg da vi skal glæde os over.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:30

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er godt, at De Konservatives ordfører er glad for de fiskekvoter, der er kommet hjem. Man må bare konstatere, at der er mange steder, hvor fiskeriet har det rigtig skidt, fordi der ikke er nogen fisk. Og vi er nødt til at komme frem til, at vi også har flere trawlfrie områder, bl.a. i Bælthavet, og at det er lidt op ad bakke, når man sådan skal tage sejrene hjem flere gange, før det bliver gennemført. Det er jo der, hvor man kunne tage et stort område omkring Fyn og tage nogle af de sydlige områder med, så de områder, hvor der er torsk, der gyder, også kunne blive beskyttet.

Man må bare konstatere, at den begrænsning af fiskeriet, der har været i Øresund, har haft en meget positiv virkning, og det er man da nødt til at forsøge at lære af. Det er derfor, at vi kommer med sådan et forslag om at forbyde det allerværste bundsløbende fiskeri med de allertungeste redskaber; det ønsker vi sådan set at forbyde.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:31

Per Larsen (KF):

Det her fiskeri med bundsløbende redskaber er jo ganske begrænset. Altså, når man ser på de redskaber, som fiskerne bruger, når vi taler ganske almindeligt trawlfiskeri, så er det jo ikke noget, der på den måde ødelægger noget. Og hvis det er sådan, at man går ind og kigger på de steder, hvor fiskerne slæber, så kan man se, at de slæber de samme steder igen og igen, og det vidner jo om, at det er, fordi det er der, fiskene er; ellers ville fiskerne jo ikke fiske der.

Så jeg synes, at man somme tider skal tage jahatten lidt på og sige, at nu er der trods alt udsigt til, at fiskerne kan fange nogle flere fisk, simpelt hen fordi man ud fra en videnskabelig tilgang til det har kunnet konstatere, at der er væsentlig flere fisk, end der har været længe.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:32

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi kan jo ikke fremsætte beslutningsforslag om, at vi hylder fiskeriministeren for at få nogle fiskerikvoter hjem til Danmark. Altså, skulle vi det? Er det inden for forretningsordenen, at man skal fremsætte den type hyldestbeslutningsforslag? Det er det vel ikke. Man fremsætter vel beslutningsforslag, fordi man ønsker at ændre nogle ting. Og det er jo derfor, at vi har fremsat det her forslag om at forbyde de værste fiskeriredskaber. Og det er sådan set også af hensyn til danske fiskere og de fisk, der er i danske farvande.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Enhedslistens ordfører, hr. Søren Egge Rasmussen.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om permanent stop for udviklingsbistand til de palæstinensiske selvstyreområder.

Af Henrik Dahl (LA), Charlotte Munch (DD) og Kim Edberg Andersen (NB) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2023).

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ønsker forslagsstillerne, hr. Henrik Dahl, ordet? Værsgo for at begrunde forslaget.

Kl. 16:33

Begrundelse

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Magthaverne i de palæstinensiske selvstyreområder, og det vil sige Fatah på Vestbredden og Hamas i Gaza, har masser af penge. Hvad angår Fatah, bliver mange af de penge, de ledende politikere disponerer over, sat ind på egne bankkonti, og hvad angår Hamas, er de i mange år blevet brugt på at bore et netværk af tunneller under Gaza, der er længere end undergrundsbanen i London. Man har anvendt formuer på at købe våben og raketter, der er blevet sendt ind over Israel. Hvordan kan det så lade sig gøre?

Jamen det kan det, fordi ingen af de to regimer nogen sinde står til regnskab over for almindelige mennesker. De store midler, som er anvendt til egen vinding eller til at arbejde hen imod ødelæggelsen af staten Israel, kunne en ansvarlig regering jo have brugt på skoler, videregående uddannelse, sundhed og andre ting, som vi her i huset tager det som en selvfølge at ansvarlige regeringer afsætter penge til.

Der er ingen grund til, at Danmark hjælper Fatah og Hamas med at tilsløre deres økonomiske prioriteter, men det er, hvad udviklingsbistanden gør. Den tilslører magthavernes økonomiske prioriteringer, og derfor foreslår hr. Kim Edberg Andersen, som tidligere var i Nye Borgerlige og nu er privatist, Danmarksdemokraterne og LA, at bistanden ophører permanent. Tak for ordet.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for begrundelsen. Så kan vi gå til forhandlingen, som er åbnet. Den første, der får ordet, er ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik. Værsgo.

Kl. 16:35

Forhandling

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik

(Dan Jørgensen):

Tak for det. Der er ingen tvivl om, at regeringen siden det forfærdelige terrorangreb den 7. oktober har været solidarisk med Israel og fordømt Hamas. Det gør vi selvfølgelig stadig, og det har sådan set ikke nogen indflydelse på eller relation til det, vi skal diskutere nu. Når jeg nævner det, er det selvfølgelig, fordi der er nogle, der prøver på at få det til at se ud, som om der skulle være en sammenhæng eller en forskel dér.

Lad mig starte med at sætte et par ord på formålet med Danmarks mangeårige udviklingsstøtte til Palæstina på tværs af skiftende rege-

ringer. Vores indsats er drevet af et mål om at fremme stabilitet i regionen og forbedre levevilkårene for palæstinensere, der er ramt af den grundlæggende konflikt mellem Israel og Palæstina.

Det handler samtidig om at skabe forudsætninger for en retfærdig og varig løsning til fordel for begge parter; en løsning, hvor Israel og en selvstændig, demokratisk og sammenhængende palæstinensisk stat eksisterer side om side i fred og sikkerhed.

Konkret støtter vi bl.a. bedre adgang til grunduddannelse for skolebørn, adgang til sundhed, jobs og et reelt levebrød i Palæstina. På den måde retter den danske indsats sig også mod at håndtere grundlæggende årsager til irregulær migration fra Palæstina, og også af den grund er det i Danmarks interesse at bidrage til at forbedre levevilkårene og skabe lokal udvikling i Palæstina. Det har terrorangrebet den 7. oktober ikke ændret på.

Danmark er ikke engageret i Palæstina for at opnå kortsigtet succes, men med et langsigtet fokus på den afgørende opgave med at sikre en civil palæstinensisk statsopbygning, økonomisk udvikling, fred og stabilitet. Hvis man stoppede al støtte, inklusive den fra EU's side, ville det potentielt have fatale konsekvenser for civilbefolkningen i Palæstina, idet de allerede før den 7. oktober var stærkt afhængige af bistanden. Det vil desuden kunne risikere at destabilisere situationen yderligere både internt i Palæstina og regionalt, skabe nye migrationsstrømme og øget ekstremisme. Når det er sagt, er regeringen naturligvis optaget af at sikre, at danske midler ikke bidrager til hverken direkte eller indirekte at støtte terror. Det vender jeg tilbage til.

Jeg vil gerne understrege, at det er afgørende at skelne mellem Hamas og palæstinenserne og mellem Hamas og det palæstinensiske selvstyre. Hamas er på EU's terrorliste; selvstyret er dem, som Danmark og EU har diplomatiske relationer til. Danmark giver ikke direkte støtte til selvstyret via vores udviklingsbistand, men det er i vores interesse at have relationer til selvstyret, da det bl.a. er helt afgørende som aktør i forbindelse med en forhåbentlig kommende fredsproces.

Jeg vil gerne rette et fokus mod situationen i Gaza, hvor vi lige nu er vidne til en dybt katastrofal humanitær situation, som er utrolig alvorlig. Derfor har regeringen givet et ekstraordinært humanitært bidrag på over 156 mio. kr. til Gaza. FN og øvrige aktører yder en prisværdig, livsreddende indsat under særdeles svære vilkår.

I lyset af Hamas' brutale angreb den 7. oktober besluttede regeringen at sætte de planlagte udbetalinger af den danske bilaterale udviklingsstøtte til Palæstina på pause. Det gjorde vi, fordi der ikke må herske nogen som helst tvivl om, at danske midler til Palæstina ikke støtter terror. Nu er gennemgangen fuldført, og der er ikke fundet tegn på forkert brug af danske udviklingsmidler i Palæstina, ingen individer, organisationer eller enheder på EU's og FN's terrorlister får hverken direkte eller indirekte gavn af dansk støtte.

Vi har konstateret, at de rette kontrolmekanismer er på plads for vores udviklingssamarbejde i en meget vanskelig kontekst. Samtidig har vi ved gennemgangen fundet anledning til at lave justeringer, der tager højde for situationen i Gaza efter den 7. oktober. Udenrigsministeriet har bedt civilsamfundsorganisationer genbekræfte deres anerkendelse af EU's terrorliste. Dette kan betyde, at der vil være ændringer i de civilsamfundspartnere, Danmark tidligere har samarbejdet med. Samtidig må vi forvente f.eks. en geografisk tilpasning af nogle af de planlagte aktiviteter, fordi de p.t. ikke er mulige i Gaza.

Konklusionen på den danske gennemgang flugter med de samme overordnede konklusioner, som EU og en række andre EU-medlemslande er kommet frem til i deres undersøgelser.

Kl. 16:40

I lyset af udviklingen i Gaza og på Vestbredden har regeringen besluttet at fremrykke en planlagt midtvejsevaluering af det bilaterale program til første kvartal 2024. Det gør vi for at sikre, at program-

met forbliver relevant og for at gennemgå de aktiviteter, som ikke indgik i 2023-gennemgangen.

Til slut vil jeg sige, at der ikke er nogen tvivl om, at der fortsat er et behov for den internationale bistand til Palæstina. Det er også i Israels interesse såvel som i EU's og Danmarks. Hvis selvstyret helt kollapser, vil bl.a. spillerummet for ekstremister øges yderligere. Ekstremister og militante grupper fra øvrige dele af den arabiske verden bruger allerede konflikten til at rekruttere medlemmer og retfærdiggøre deres handlinger. Støtten er derfor også i Danmarks klare interesse. Tak for ordet.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning. Det er fra hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:41

Henrik Dahl (LA):

Tak for talen. Konklusionen er ikke så overraskende, men jeg har alligevel et spørgsmål. Jeg kan jo godt forstå, at man, når man er minister, holder en tale, som man får stukket i hånden af sine embedsmænd. Men det får så som konsekvens, at talen ikke forholder sig til de argumenter, jeg selv brugte.

Det, jeg siger i min fremlæggelse, er, at udviklingsbistand tilsłorer, hvordan magthaverne prioriterer de penge, de har. Magthaverne har masser af penge. Det er lettere at tilsłore, hvordan man egentlig disponerer, når man får nogle ekstra penge, som man ligesom ikke rigtig har gjort noget for og ikke skal gøre noget for.

Så hvad siger ministeren til, at ved at give de her bistandsmidler er vi med til at hjælpe magthaverne med at tilsłore, hvordan det egentlig er, de disponerer de mange, mange penge, de råder over?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:42

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik (Dan Jørgensen):

Nu er de mennesker, der hjælper mig med at skrive den tale, jeg holder, jo heldigvis også ret indsigtfulde. Det kunne måske også gavne ordføreren at lytte til, hvad jeg faktisk sagde.

Hvis ordføreren ikke er klar over det, giver vi jo ikke penge direkte til selvstyret. Det kan godt være, at ordføreren er klar over det, men det fremgik i hvert fald ikke af den tale, som ordføreren indledte med, og det spørgsmål, der lige er blevet stillet.

I forhold til om jeg eller regeringen støtter alt, hvad magthaverne i Palæstina foretager sig, er det da åbenlyst, at vi ikke gør det. Det er også åbenlyst, at vi nogle gange kritiserer det og ofte også via EU.

Men hvis det var et kriterium for at kunne give udviklingsbistand, at man skulle støtte magthaverne i de lande, der får udviklingsbistand, så ville der ikke være mange lande i verden, man kunne hjælpe, og dem, der ville være tilbage, ville nok ret sikkert ikke være dem, der har mest behov for det. Der er mange eksempler på, at vi prøver på at hjælpe civilbefolkningen, netop måske fordi de har magthavere, som ikke leverer det, de bør.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:43

Henrik Dahl (LA):

Jeg synes, det er ærgerligt, at vi åbenbart skal kaste os ud i sådan noget ungdomspolitisk polemik. I bemærkningerne til forslaget har vi

redegjort for, hvordan de penge, som der bliver bevilget i Danmark, konkret kommer ind i selvstyremrådernes økonomi. Det kan man læse der.

Når ministeren gerne vil tale om indsigt, så lad mig lige gøre opmærksom på, at det argument, jeg bruger, fik Angus Deaton Nobelprisen for at fremføre:

Udviklingsbistand tilsłorer, hvordan magthaverne disponerer.

Så kunne vi ikke få det en gang til, for jeg fik ikke noget svar på spørgsmålet: Gør det ikke noget indtryk, at man kan få Nobelprisen for at sige, at udviklingsbistand skjuler magthavernes måde at disponere på? Og det er noget, vi altså er med til.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 16:44

Ministeren for udviklingssamarbejde og global klimapolitik

(Dan Jørgensen):

Hvis hr. Henrik Dahl vil undgå polemik, skal han jo nok undlade at starte med at kritisere mig for at søge hjælp hos mine embedsmænd til at skrive den tale, jeg holder. Det tror jeg er ret normalt for en minister.

Det er da selvfølgelig meget interessant, men fordi man har fået Nobelprisen, er det jo ikke sikkert, at jeg er enig. Jeg kender ikke den konkrete undersøgelse, der bliver refereret til her, men jeg kender mange nobelpristagere, jeg ikke er enig med.

Jeg synes, jeg har redegjort ganske godt i min tale – jeg synes i øvrigt også, det er sund fornuft – for, hvad der sker, hvis vi tager støtten. Så sker der det, at det går ud over skolegang, det går ud over mennesker, der har deres levebrød, det skaber ustabilitet, det formindsker muligheden for fred i fremtiden, og det gør, at vi skader en relation til en part, vi er nødsaget til at have en relation til, hvis vi gerne vil skabe varig fred.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren for udvikling, samarbejde og global klimapolitik, og derfor kan vi gå videre til ordførerrækken. Det er fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet, og her er tale om en jomfrutale. Værsgo, og held og lykke.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet. Det er, som den fungerende formand, hr. Bjarne Laustsen, siger, min første gang på Folketingets talerstol, så det er både med stor ydmyghed, men også med masser af sommerfugle i maven, at jeg står heroppe i dag.

Jeg vil gerne indlede med at takke forslagsstillerne for at rejse en vigtig debat om udviklingsbistand og hvorfor det er så vigtig at understøtte demokrati, ligestilling, sundhed, menneskerettigheder og uddannelse.

Hamas' frygtelige terrorangreb på Israel og den israelske civilbefolkning den 7. oktober 2023 rystede hele verden og os her i Danmark, og de frygtelige billeder fra terroren, som efterfølgende kom frem, tror jeg aldrig nogen sinde, vi glemmer.

Angrebet på Israel gav jo anledning til, at Danmark på foranledning af regeringen og som andre EU-lande satte bistanden og vores støtte til Palæstina på pause for at screene den og sikre, at dansk udviklingsbistand ikke ryger i de forkerte hænder.

Men en grundig gennemgang viste, at udviklingsbistanden hverken direkte eller indirekte bidrager til terrorbevægelser, og herefter genoptog vi støtten ligesom mange af de andre EU-lande.

Den danske udviklingsbistand til Palæstina er vigtig. Den bidrager til at understøtte nogle meget sårbare lokalsamfund, og her er et par eksempler på, hvad Danmarks bistand faktisk går til.

Den går til at sikre piger og kvinders rettigheder, sikre børns skolegang og at få flere unge i uddannelse. Den er med til at udvikle landbruget og opføre infrastruktur, som sikrer vandforsyning til landbruget, herunder at de kan dyrke oliventræer, som så mange lokale bønders levevilkår afhænger af. Den går til at fremme demokrati og ansvarlige offentlige institutioner, sikre adgang til retshjælp, der er forpligtet til at overholde menneskerettighederne, og så sikrer den også adgang til sundhed og uddannelse for alle de mange internt fordrevne.

Det her er blot et udsnit af mange af de indsatser, som vi støtter, og som der er så hårdt brug for i Palæstina. De understøtter et mere værdigt liv og levevilkår og styrker reelt levebrød, demokrati, bæredygtig udvikling og stabilitet.

I Socialdemokratiet er vi udmærket klar over, at omstændighederne i Palæstina er meget vanskelige. Lige nu er udsigterne til varig fred og en tostatsløsning lange, særlig efter Hamas' voldsomme terrorangreb. Angrebet og den efterfølgende krig har dog tydeliggjort for mange, at vi aldrig må glemme den højspændte konflikt.

Tværtimod er der mere end nogen sinde behov for, at vi fra dansk og europæisk side engagerer os og bidrager til en bæredygtig og positiv udvikling og stabilisering i regionen og yder bidrag, som på sigt kan bane vejen for fred og for en reel og fredelig tostatsløsning mellem Israel og et selvstændigt og demokratisk Palæstina.

Det er den eneste rigtige vej at gå, for stopper vi med udviklingsbistand til Palæstina, går man faktisk ekstremismens ærinde. Vi kaster civilbefolkningen ud i mere armod og håbløshed, og det kan bane vejen for endnu mere ekstremisme, som kan gøre det lettere for terrorbevægelser som Hamas at rekruttere unge mennesker til terror, død og ødelæggelse.

Fremtidens Palæstina er børnene og de unge, og de skal leve et rigtigt ungeliv. De skal gå i skole, og de skal uddanne sig til et arbejde og vide og tro på, at der er en fremtid for dem. For de er nemlig nøglen til et moderne og demokratisk Palæstina. At stoppe støtten til det og til dem, der kan forme de her unge menneskers fremtid i en positiv retning, vil være katastrofalt i forhold til arbejdet for en fredelig fremtid for Palæstina og Israel og for hele regionen.

Som sagt er uddannelse, demokrati, ligestilling og menneskerettigheder vejen til en varig, retfærdig og fredelig tostatsløsning, og det er derfor den vej, vi fortsat skal gå, både for Palæstinas og Israels skyld, men også allermest for de to landes civilbefolkning. På denne baggrund kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget. Tak for ordet.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen. Der er lige et par korte bemærkninger, og den første er til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:50

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet, og tillykke med debuten; det gik jo rigtig godt, så det lover godt for fortsættelsen.

Ministeren kunne jo ikke svare på det, jeg spurgte om, men ordføreren kommer fra det samme parti, så jeg prøver igen, og så håber jeg på lidt bedre held den her gang.

Når Danmark f.eks. pumper et millionbeløb ind i Hamas' økonomi, ind i den økonomi, der er i selvstyreområdet, så er det med til at tilsøre, hvordan Hamas disponerer de økonomiske midler, bevægelsen råder over.

Min pointe er, at Hamas har masser af penge. De bruger bare pengene til rustning, altså til våben og militær infrastruktur. Og det er vi jo med til at tilsøre, fordi vi afholder udgifter til skoler og andre fornuftige ting.

Ville det ikke være en fornuftig økonomisk ansvarliggørelse at tage pengene væk, for så er det lettere at se, hvordan Hamas faktisk disponerer? De er jo ikke på valg. Så man er på en eller anden måde nødt til at vise, hvordan de disponerer, og på den måde være lidt pædagogisk.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:51

Gunvor Wibroe (S):

Jamen jeg skal da prøve at svare på ordføreren for Liberal Alliances spørgsmål.

Altså, nu er jeg jo belastet af viden; jeg har rent faktisk været i området og har set nogle af de mennesker, som får støtte fra Danmark. Det er til oliventræer, det er til at bygge brønde. Det er dem, vi støtter; det er de gode kræfter. Jeg har set støtte til at give unge piger en stemme til ligestilling. Det er dem, der er fremtidens Palæstina, og det er dem, vi støtter.

Så vil jeg jo bare gentage, hvad ministeren sagde, nemlig at vi ikke støtter selvstyret økonomisk; vi støtter kræfter i forhold til at hjælpe med menneskerettigheder og ligestilling og uddannelse, så man reelt kan få et levebrød i Palæstina.

Så ved jeg jo også, at LA også støtter udviklingsbistand og også støtter, at den skal være over 0,7 pct. Derfor kan det jo være, at jeg skulle spørge ordføreren, om man slet ikke går ind for udviklingsbistand.

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:52

Henrik Dahl (LA):

Nu er det mig, der stiller spørgsmålene. Det er sådan, at vi pumper penge ind i det økonomiske system. Så kan vi diskutere, hvad de bliver brugt til, og jeg vil ikke bestride alt det, der bliver sagt. Men Hamas er jo også en regering, der disponerer. De bruger alle pengene til våben – raketter, der rammer israelerne – og til militær infrastruktur.

Det, jeg spørger om, er, om det ikke ville være en idé at prøve, om man kunne tvinge regeringen til at disponere på en anden måde.

Jeg synes da, at Hamas skulle disponere sine egne penge – de rigelige midler, man råder over – til de gode formål, som ordføreren nævner, og det ville man jo mere sandsynligt blive tvunget til, hvis vi lod være med at pumpe penge ind i det økonomiske system. Kan ordføreren ikke se den sammenhæng?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:53

Gunvor Wibroe (S):

Jeg skal forsøge at svare.

Jeg synes, at de seneste 3 måneder har vist, også ganske tydeligt, at Hamas ikke ønsker det bedste for sin civilbefolkning. Jeg tror, at Hamas er flintrende ligeglad med det, der foregår i Gazastriben lige nu, så jeg tror ikke, at man skal pålægge Hamas de gode hensigter, at de vil tage vare på deres civilbefolkning.

Sagen er den, at der blandt den civilbefolkning, der er på Vestbredden og i Gazastriben, kan være rigtig mange gode kræfter – og det ved vi der er – der netop kan være et bolværk mod Hamas' ekstremisme. Det er så sindssygt vigtigt, at vi støtter det.

- Kl. 16:54 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Tak. Så er der en kort bemærkning til hr. Jeppe Søb fra Moderaterne.
- Kl. 16:54 **Jeppe Søb** (M):
Tak for det. Det er mere en bemærkning end et spørgsmål.
Jeg vil blot ønske tillykke med de første ord fra Folketingets talerstol. Det er altid stort at få lov til at tale fra netop den, og det gik jo, som hr. Henrik Dahl også sagde, ganske, ganske fint. Det er dejligt, at der er flere, der er belastet af viden. Så det er blot et velkommen til.
- Kl. 16:54 **Gunvor Wibroe** (S):
Tusind tak.
- Kl. 16:54 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Tak. Der var ikke flere bemærkninger. Så er det fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.
- Kl. 16:54 **Charlotte Munch** (DD):
Tak. Jeg vil også ønske tillykke med debuten; det gik rigtig fint.
Men jeg vil samtidig stille et lidt undrende spørgsmål, for når ordføreren er belastet af viden, sætter det også et spørgsmålstejn – det gør det i hvert fald i mit hoved – som går på, om ordføreren ikke er bekymret for, at nogle af de penge, vi poster i de palæstinensiske områder, går til Hamas?
- Kl. 16:55 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 16:55 **Gunvor Wibroe** (S):
Tak for spørgsmålet. Nej, det er jeg faktisk ikke. Jeg har stor tillid til Udenrigsministeriet og den meget grundige gennemgang, man har haft her, men også til EU, i forhold til at tjekke, at de her penge hverken direkte eller indirekte går til terrorbevægelser.
Så jeg synes, vi gør et meget grundigt arbejde i forhold til at sikre, at de her penge ikke falder i de forkerte hænder. Det er vigtigt, at vi sikrer os det, og det er vigtigt, at vi tryktester det hele tiden.
- Kl. 16:56 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Værsgo til spørgeren.
- Kl. 16:56 **Charlotte Munch** (DD):
Jeg har lige et spørgsmål mere. Så grundigt et arbejde gør vi også i forhold til Det Danske Hus, altså der, hvor både formand og næstformand ikke ønsker at tage afstand fra Hamas – eller hvad?
- Kl. 16:56 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 16:56 **Gunvor Wibroe** (S):
Altså, den sag kender jeg ikke så godt til, men min forståelse er, at man er i gang med at kigge på det fra Udenrigsministeriets side. Det er selvfølgelig fuldstændig uacceptabelt, og det er jo sådan i det samarbejde, vi har med vores partnere dernede, at de skal sige fra og skal nikke ja til de krav, vi stiller i forhold til antiterror. Så min forståelse er, at der lige nu pågår et arbejde i forhold til dem.
- Kl. 16:56 **Den fg. formand** (Bjarne Laustsen):
Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet, så vi siger tak.
Jeg kan sige til almindelig info, at det er sådan, at der ligger en dagsorden nede hos ordføreren, som nogle allerede har skrevet deres navn på, og det er andre velkommen til også at gøre. Det er en god tradition, vi har, efter at en ordfører har holdt sin jomfrutale.
Så kan vi gå videre i ordførerrækken til hr. Michael Aastrup Jensen fra Venstre som ordfører. Værsgo.
- Kl. 16:57 (Ordfører)
Michael Aastrup Jensen (V):
Tak for det, formand, og også tak for beslutningsforslaget, for det giver jo os lejlighed til at diskutere noget, som også ligger os i Venstre meget, meget nært, nemlig hvordan vi sikrer, at vi ikke på nogen måde, hverken direkte eller indirekte, støtter terrororganisationer som Hamas. Jeg tror, vi alle sammen – eller det ved jeg vi alle sammen blev – blev chokeret over omfanget og ikke mindst det ekstreme had og den voldelighed, der lå bag terrorangrebet den 7. oktober, og ikke mindst det had, som jo stadig væk manifesterer sig i, at der er over 100 totalt uskyldige israelske mennesker, som den dag i dag er gidsler hos en terrororganisation som Hamas. Det kan vi alle sammen kun tage dybt, dybt afstand fra, og vi kan alle sammen kun sende det klareste mulige budskab om, at vi i Danmark selvfølgelig gør alt, hvad vi kan, for, at Hamas som terrororganisation bliver nedkæmpet og ikke længere er en trussel.
Derfor var vi i Venstre også rigtig glade for, at regeringen straks efter terrorangrebet satte al udbetaling af udviklingsstøtte til de palæstinensiske områder på pause, sådan at vi kunne komme fuldstændig til bunds i det hele. Var der noget, som på en eller anden måde var gået til at bidrage til Hamas eller andre terrororganisationer? Det arbejde tog man meget alvorligt i nært samspil med en lang række allierede, og heldigvis fandt vi ud af, at systemet fungerede, og derfor kunne man så igen begynde at udbetale støtte.
Men der blev heldigvis også strammet endnu mere op, sådan at vi jo også fremover får et endnu mere effektivt system til at kontrollere, men også samtidig får noget, som har ligget os i Venstre meget nært, nemlig at man som betingelse for at kunne få støtte fremover skal acceptere EU's terrorliste og dermed acceptere, at Hamas er en terrororganisation, altså underforstået, at man ikke kan støtte Hamas på den ene eller anden måde.
Jeg må da indrømme, at jeg lige som sikkert også mange andre i salen i dag blev noget chokeret – både når vi kigger på, hvad der er sket for nylig i forhold til en konkret organisation, som jeg kommer tilbage til, men også hvad der er sket igennem historien for en organisation, jeg selv har været næstformand for for år tilbage – da jeg opdagede, at der åbenbart er blevet brugt skattekrone til støtte til DFLP via DIPD, som åbenbart samarbejdede med Enhedslisten igennem de her projekter. Jeg kan kun tage dyb afstand fra, at det overhovedet kunne lade sig gøre. Jeg er rigtig glad for, at det forhåbentlig ikke er noget, som kan lade sig gøre i fremtiden.
Og så er jeg også oprigtig harm over, at Det Danske Hus i Palæstina kan have en næstformand, en formand og andre højtstående folk, som enten direkte nægter at tage afstand fra Hamas eller ikke vil udtale sig om, om de tager afstand fra Hamas. Det er selvfølgelig totalt uacceptabelt. Det har jeg også på vegne af partiet udtalt er uacceptabelt, og derfor er jeg også rigtig glad for, at man hos regeringspartnerne også tager det lige så seriøst, og at Udenrigsministeriet nu er i gang med at følge op på det her konkrete tilfælde.

Fra Venstres side skal det være meget, meget klart: Vi ønsker en tostatsløsning på den lange bane. Vi ønsker, at palæstinenserne får redskaberne til at blive mere og mere demokratiske, sådan at vi kan få to folk, som lever i sikkerhed og i fred side om side. Det kræver forskellige ting. Det kræver bl.a. udviklingsstøtte for at få det her demokrati op at stå også i det palæstinensiske selvstyreområde, men det kræver samtidig også et stop for terrorvirksomhed. Derfor nytter det ikke noget, at man på den ene side kan tage imod danske skattekroner og sige, at man er enig med os om, at man skal udvikle demokrati og alt mulig andet, men på den anden side sige, at Hamas da ikke er så slemme, som vi måske tror de er. Den går ikke. Derfor er jeg rigtig, rigtig glad for, at vi nu følger op på den konkrete sag, sådan at det bliver tydeligt for enhver, at fra den danske regerings side er det uacceptabelt, hvis det er organisationens holdning.

Så med dette budskab kan vi ikke på det grundlag støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:02

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen. Der er en kort bemærkning til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:02

Henrik Dahl (LA):

Jeg vil sige tak for en virkelig god og reflekteret tale, som jeg var glad for at høre. Mit spørgsmål handler meget specifikt om FN og FN-systemet. Dele af FN er jo dysfunktionelle, og den regering, som begge vores partier var med i for nogle år siden, gjorde jo noget ved det og stoppede den her automatiske fordømmelse af Israel i det såkaldte Item 7, og det var virkelig godt, at vi gjorde det. For dele af FN har jo udviklet sig til at være en organisation, der hader Israel og specialiserer sig i det.

Mit spørgsmål går meget specifikt på den organisation, der hedder UNRWA, for det har vist sig, at der er aktive Hamasstøtter i UNRWA, som arbejder i Gaza og er blevet grebet i at komme med antisemitiske og terrorbilligende udtalelser. Hvad har ordføreren og ordførerens parti af kommentarer til, at FN-systemet åbenbart kan være problematisk at have som samarbejdspartner?

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:03

Michael Aastrup Jensen (V):

Allerførst vil jeg sige tak for de pæne ord. Dernæst vil jeg sige, at jeg faktisk er enig med hr. Henrik Dahl i, at der er dele af FN-systemet, hvor der er kommet nogle udtalelser fra rimelig højtstående folk i forhold til den igangværende konflikt, som jeg også er noget overrasket over i negativ forstand.

I forhold til UNRWA vil jeg sige, at jeg også har læst flere af de forskellige reportager, der er kommet frem, og det er vi i Venstre absolut ikke okay med, og det er også noget, jeg synes vi bliver nødt til at følge op på fra dansk side, for det nytter ikke noget, hvis der er mistanke om, at en organisation som FN, som skulle være den mest neutrale af alle organisationer, har en bias mod nogen. Så derfor er de konkrete ting, som er kommet frem også i dansk presse – jeg husker det, som det var Weekendavisen – noget, jeg synes vi simpelt hen skal følge op på konkret, og det vil jeg bl.a. hjælpe til med.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:04

Henrik Dahl (LA):

Det er jeg meget glad for at høre, og det kan jo så måske på et senere tidspunkt give anledning til et nyt beslutningsforslag, men det afhænger jo af det, jeg så vil spørge om: Skal jeg forstå svaret på den måde, at Venstre er klar til at revidere sin position, hvis der kommer flere oplysninger frem om FN? For FN er jo en af de betroede samarbejdspartnere, som kanaliserer penge ind i økonomien i Gaza.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:05

Michael Aastrup Jensen (V):

Altså, hvis der i spørgsmålet ligger, om Venstre er argumentresistente, er svaret nej. Det er hverken Venstre eller undertegnede, så vi lytter altid til nye oplysninger. Og i forhold til UNRWA er det en organisation, jeg har fokuseret på igennem mange år. Men lad os se, om det er noget, vi kan løse internt i FN-systemet eller andet. Det må vi så tage stilling til senere hen.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Venstres ordfører, hr. Michael Aastrup Jensen. Vi går videre i ordførerrækken, og det er først hr. Mads Olsen som ordfører for SF. Værsgo.

Kl. 17:05

(Ordfører)

Mads Olsen (SF):

Hamas satte med deres forfærdelige terrorangreb den 7. oktober ild til en af de længstvarende konflikter i verdenshistorien. Deres modbydelige handlinger har kastet hele regionen ud i en konflikt, som dag for dag eskaleres.

Dette beslutningsforslag ønsker, at vi helt permanent stopper med at sende bistandsmidler til de selvstyrende palæstinensiske områder. Man ønsker altså, at Danmark ikke længere skal støtte de humanitære indsatser, som de palæstinensiske områder er dybt afhængige af. Det handler om alt fra skolegang til dækning af basale behov som mad og drikke. Gør man det, vil man gøre stor skade på drømmen om fred og sikkerhed for såvel palæstinensere som israelere. Fjerner vi bistanden, fjerner vi også støtten til de moderate kræfter, der skal gå op imod Hamas og deres vulgære verdenssyn.

Ønsker man fred, og ønsker man en tostatsløsning, altså den position, som er Danmarks officielle holdning, så gør man sig selv en bjørnetjeneste ved at fjerne bistanden. SF kan ikke støtte forslaget. Og jeg skal lige sige, at jeg har holdt denne tale for fru Marianne Bigum.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Det er noteret. Der er ikke nogen korte bemærkninger til SF's ordfører, hr. Mads Olsen, så vi siger tak – hov, hvis ordføreren lige vil blive, så har hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance en kort bemærkning.

Kl. 17:07

Henrik Dahl (LA):

Tak. Grunden til, at jeg ikke fik trykket mig ind, var, at jeg sad og skrev et udtryk ned, som ordføreren brugte, og som var »moderate kræfter«. Kan ordføreren sige noget mere om, hvem de moderate kræfter er, og hvad omfanget af de moderate kræfter er? For der bliver jo lavet meningsmålinger både på Vestbredden og i Gaza, og

de meningsmålinger ser jo ud til at vise, at det er meget, meget svært at få øje på nogen form for moderate kræfter i Gaza.

Kl. 17:10

Kl. 17:07

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:07

Mads Olsen (SF):

Tak for at sige det bedre, end jeg næsten selv kunne sige det. Ja, jeg er helt enig.

Kl. 17:10

Mads Olsen (SF):

Jeg deler sådan set den bekymring, som spørgeren har, over, at støtten til Hamas er for stor i de områder. Derfor synes jeg netop, at det er nødvendigt, at vi støtter de her moderate kræfter, som skal gå op imod Hamas, og som forhåbentlig baner vejen for et bedre Palæstina i fremtiden. Det er f.eks. kræfter og organisationer, der, som det blev sagt i den forrige ordførers jomfrutale, handler om demokratidannelse og seksualundervisning, tror jeg også der stod i det bilag, jeg læste. Jeg fik den her tale i dag og har derfor ikke kunnet sætte mig så meget ind i, hvem de moderate kræfter er.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Tak, spørgeren.

Kl. 17:08

Henrik Dahl (LA):

Det godtager jeg så. Men så har jeg et andet spørgsmål, og det handler om de skoler, som FN driver. Det er jo dokumenteret talrige gange, at skolerne i Gaza er indoktrineringsanstalter, som minder om noget, man har set i Det Tredje Rige, hvor børn bliver indoktrineret til at hade Israel og jøder lige fra førskolealderen, og det bliver sådan set bare ved og ved. Der er også dokumentation fremme om, at nogle af de her skoler bliver drevet af FN. Kunne det ikke tyde på, at man skal være meget mere skeptisk over for FN og ikke forstå skoler som en del af et oplysningsprojekt, sådan som vi er vant til at forstå skoler, f.eks. her i huset?

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:09

Mads Olsen (SF):

Det er klart, at når man læser sådan nogle ting i medierne, giver det da anledning til bekymring. Det var jo derfor, man indledte den undersøgelse, som mange af de forrige talere efterhånden har refereret til. Når man læser den, synes jeg ikke der er anledning til at anfægte Udenrigsministeriets arbejde. Jeg er fuldstændig tryk ved, at de penge, som vi giver, ikke går videre til indirekte eller direkte støtte til Hamas.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en yderligere kort bemærkning til fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:10

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet. Jeg vil bare lige rose for at bringe ordet moderate kræfter frem. For jeg kan jo supplere med, at det er folk, der konkret arbejder med ligestilling, for piger og kvinders rettigheder, at det er dem, der taler lgbt-rettigheder, for det gør de, det er dem, der arbejder for demokrati og for at organisere, og det er også dem, der går i dialog med Israel. De kræfter har vi sindssygt meget brug for, og det er sådan nogle kræfter, som vi bl.a. støtter med den vigtige danske udviklingsbistand. Tak for ordet.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Er der yderligere spørgsmål? Det er der ikke. Så siger vi tak til SF's ordfører, hr. Mads Olsen, og vi kan gå videre i ordførerrækken til hr. Jeppe Søe fra Moderaterne som ordfører. Værsgo.

Kl. 17:10

(Ordfører)

Jeppe Søe (M):

Tak for det, formand, og tak for ordet. Når en terrororganisation udfører et bestialsk terrorangreb på et land, som det skete den 7. oktober, så afføder det altid en række debatter og forslag her i Folketingssalen, der i min optik slet ikke hører til i den sammenhæng, som det er puttet ind i, og sådan ser jeg faktisk også forslaget her. For mig er det unuanceret, og jeg synes også, at det grundlæggende sætter spørgsmålstegn ved den måde, vi som land helt generelt hjælper andre lande med udviklingsbistand.

Dansk udviklingsbistand er målrettet dem, der vil gøre en forskel for et land, der både gavner dem selv på længere sigt, men som dermed indirekte også gavner vores fred, stabilitet og sikkerhed. Dansk udviklingsbistand er et væsentligt bidrag til de kræfter, der ønsker fred, og som kæmper for værdier, som vi kan se os selv i. Liberal Alliance og Nye Borgerlige, som nu har fundet kærligheden, og tillykke med det, har sammen med Danmarksdemokraterne her fremsat et forslag om at stoppe al støtte til de palæstinensiske selvstyreområder, ovenikøbet permanent. Jeg synes ærlig talt, at det er overraskende.

De fleste af os har i Folketinget gjort meget ud af at fastslå igen og igen, at der er stor forskel på Palæstina, det palæstinensiske folk og så Hamas, der udførte angrebet på Israel. Det her er ikke en krig mellem Israel og Palæstina – det har vi gentaget, fordi vi mener det – for det er en krig mellem Israel og terrorfolket i Hamas, og fra i dag er Hamas og det palæstinensiske folk kædet sammen hos LA og hos Danmarksdemokraterne, og det er jeg oprigtigt ked af.

Den danske udviklingsbistand til det palæstinensiske selvstyre satte vi omgående – omgående – på pause, da Hamas angreb Israel, og det var en selvfølge. Hamas har infiltreret sig godt og grundigt i mange lande i Mellemøsten, og deres evne til at forklæde sig som alt andet end terrorister er enorm. Så det gav på alle tænkelige måder mening at sætte alt på pause og sikre os, at vi ikke sendte én krone af sted, der kunne ende i lommen på Hamas. Så alt kom omgående på pause, og vores myndigheder gik derefter projekterne grundigt igennem et for et og samkørte med andre landes informationer for at forsøge at kortlægge, hvem der modtager vores støtte og til hvad, budgetter og formål, og Danmark har så nuanceret kunnet åbne dem igen et for et og i øvrigt gladelig kunnet konstatere, at vi ikke har støttet Hamas og terror med én krone, og at vi heller ikke vil gøre det fremover. For hvad er det, vi støtter?

Vi støtter netop palæstinensere, der kæmper for et andet Palæstina, for at skabe fred og grobund for løsninger på konflikten, skabe en bedre hverdag, skabe ligestilling i landet for kvinder og dermed jo også indirekte en frihedskamp, da bare ordene ligestilling og kvinders rettigheder er et rødt flag og en provokation for Hamas, og for forslagsstilleren kan jeg så lige sige, at det hedder »rødt flag« på TikTok, og det er bare, når I lægger alt det her op, og det håber jeg

jo at I gør. Ukuelige palæstinensere sætter liv og lemmer på spil for at fortælle om værdier, som vi selv kan se os selv i, og det giver vi så lidt hjælp til, og vi støtter organisationer, der ønsker at skabe alternativer til Hamas og gøre Palæstina til et land, som man rent faktisk kan tale løsninger med.

Om deres kamp lykkes, tvivler jeg også på, for det er op ad bakke, ligesom det også var det for frihedskæmperne under anden verdenskrig, men selv en lillebitte modstand gør en forskel. Det var det, vi lærte, og kan vi hjælpe med at skabe grobund for en frihedskamp, er udviklingsbistanden netop det greb, vi kan bruge igen og igen, også i lande, der ledes på en måde, vi ikke kan lide. Vi er stadig nogle, der har tænkt os at adskille Hamas og det palæstinensiske folk og se dem som to dele og forstå, at vi skal hjælpe og støtte folk til at skabe et sted, som kan deltage i den tostatsløsning, som vi i Folketinget forhåbentlig alle sammen stadig håber på. Det kræver velvilje på begge sider af konflikten, og det kræver, at vi er med til at styrke de folkelige kræfter i Palæstina, der ønsker at skabe grobund for den samtale.

Moderaterne var altså i høj grad med til at sætte hjælpen på pause og nuanceret gennemgå modtagerne, og Moderaterne var i høj grad også med til at åbne for hjælpen igen, da vi havde sikret os, at den kun hjælper det palæstinensiske folk til forandring, og at det selvfølgelig også sikrer nye krav til den fremtidige støtte. Moderaterne fastholder, at der ikke er et lighedstegn mellem Hamas og Palæstina, og at vi skal bruge vores udviklingspenge på at styrke folkets forsøg på at skabe fred og samtale og et mere demokratisk styre. Vi skal selvsagt altid kigge på enhver krone, som vi sender ud i verden, så det reelt gør en forskel, men vi må stå fast på, at man kan deltage i en konflikt, ved at støtte dem, der modigt tør bruge ordet som sværd. Dem, som vi støtter, kæmper sammen med os mod ondskaften, og det vil være en direkte sejr for Hamas, hvis vi straffer de få gode kræfter i Palæstina. Vi giver med hjælpen et lille målrettet skulderklap til de folkelige bevægelser, der forhåbentlig gør en forskel, og det ville dette forslag sætte en stopper for. Den sejr vil Moderaterne ikke give Hamas, så det bliver et kæmpe nej tak herfra.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en kort bemærkning til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:15

Henrik Dahl (LA):

Ordførerens argumentation gør jo et stort indtryk på mig, for det lader til, at Moderaterne har fundet en løsning på det gamle problem med at skille det kolde og det varme vand ad, når det først er blandet sammen nede i vasken. Disse mennesker, som er imod Hamas i Gaza, er en fjerdedel af befolkningen, måske 30 pct., noget i den stil, og resten er for.

Hvordan arbejder Moderaterne på at sikre sig, at den danske bistand kun bliver givet til de 25 pct., der er imod Hamas, sådan at de 75 pct., som er for Hamas, ikke får del i pengene? For jeg må jo forstå på ordføreren, at pengene kun går til de 25 pct., der er imod Hamas, i Gaza. Hvilke mekanismer har man sat i værk for at få skilt de to grupper ad?

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:16

Jeppe Søe (M):

Som ordføreren jo ved, er det myndighederne i det her samfund, der har gennemgået alle de steder, vi støtter, og det er faktisk ikke

så mange igen. At der deriblandt kan være nogle, der f.eks. ikke åbent ønsker at tage afstand fra Hamas, kommer vi til at forfølge i forbindelse med fremtidige støtteordninger. Men vi har jo kigget på de ting, som vi støtter lige nu, for at se, om det giver mening, og det gør det jo i formålet. Og som jeg jo netop også selv sagde i min tale – hvis ordføreren lyttede til den del – har Hamas infiltreret sig ganske, ganske mange steder, og pengene må ikke gå til Hamas.

Og der har vi altså haft vores myndigheder til at gennemgå det her så godt, de overhovedet kan – og jeg håber, at Liberal Alliance støtter og tror på vores myndigheder herhjemme – og de siger jo med en meget klar stemme, som jeg også synes er sjældent klar, at vi faktisk ikke har støttet det palæstinensiske selvstyre, hvilket vi jo ikke støtter, men at vi heller ikke har støttet Hamas. Og det føler jeg mig faktisk ganske tryk ved.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:17

Henrik Dahl (LA):

Men de penge, som man pumper ind i økonomien i Gaza til at opretholde det, man kan kalde for normale statsfunktioner, f.eks. skoler eller hospitaler, er jo med til at tilsløre, hvordan Hamas selv prioriterer. De er jo med til at tilsløre, at man bruger enormt mange penge på våben og militær infrastruktur.

Er det virkelig Danmarks opgave at tilsløre for alverden, hvordan Hamas faktisk disponerer?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Jeppe Søe (M):

Nu er det heller ikke Danmark, der tilslører, for det er jo det, der ifølge ordførerens ord foregår dernede. Jeg vil minde om, at jeg netop i min tale sagde, at jeg synes, det her forslag angriber hele vores udviklingsbistand og hele grundtanken i den måde, vi giver bistand på til masser af lande. For det, som ordføreren her mener, er jo, at vi i virkeligheden nærmest kun kan støtte Norge, Sverige, Færøerne og måske en lille smule Grønland eller andre, som er fuldstændig på linje med os, men at vi netop ikke kan støtte de steder, som rent faktisk har allermest brug for hjælpen. Og det, vi støtter der, er jo ikke det palæstinensiske selvstyre, men vi støtter de kræfter, som gerne vil noget andet.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er yderligere en kort bemærkning til fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:19

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet. Jeg vil bare lige takke Moderaternes ordfører for en rigtig god tale. Jeg kunne rigtig godt lide ordet frihedskamp, for det er jo den bevægelse, vi skubber til med udviklingsbistanden, og så vil jeg i forhold til Liberal Alliances ordfører også bare lige understrege, at det hedder udviklingsbistand. Det vil sige, at det, der sker, når det er sådan, at vi støtter projekter derude, jo netop er det, at vi skubber på i forhold til nogle mennesker, så de rent faktisk ser, at der er et alternativ, så de ser, at det er menneskerettighedsvejen, de skal gå, at det er ligestillingsvejen, de skal gå, at det er demokratiets vej, de skal gå. Det er den slags kræfter, som udviklingsbistanden bl.a. er beregnet til, og det er den vej, vi skal gå. Tak for ordet.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Jeppe Søe (M):

Som jeg sagde tidligere, er det jo dejligt at være belastet af viden. Jeg er helt enig. Det er udviklingsbistand, det er jo ikke afviklingsbistand, og vi skal heller ikke afvikle udviklingsbistanden. Og nu bliver det sådan lidt mere og mere og mindre og mindre, men det er sådan set der, hvor jeg står.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Er der yderligere spørgsmål? Nej. Så siger vi tak til hr. Jeppe Søe fra Moderaterne og kan gå videre i ordførerrækken til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

(Ordfører)

Charlotte Munch (DD):

Den 7. oktober 2023 angreb Hamas uprovokeret Israel og myrdede løs til højre og venstre. De tog også en masse gidsler. Israel har med rette svaret igen og er gået ind i Gaza for at befri gidslerne og for at fjerne Hamas som en militær faktor. Det har vist sig, at Hamas havde og stadig har en stor militær kapacitet, der kan true Israel. Israel har under kampene i Gaza afdækket et stort system af tunneller under Gazastriben, hvorfra Hamas kan styre sine militære angreb. Omfanget af Hamas' militære kapacitet og af tunnelsystemet viser, at der er brugt enormt mange penge på det. Det er klart, at hverken Danmark eller andre vestlige lande giver penge til de palæstinensiske selvstyreområder, så de kan opbygge militære kapaciteter og tunneller, men den bistand, som Danmark og andre vestlige lande yder til de palæstinensiske selvstyreområder, er alligevel en indirekte støtte til Hamas og deres militære styrker. For støtten til de palæstinensiske selvstyreområder betyder, at de kan bruge egne midler på militær, som ellers skulle være brugt på ting, som donorlandene nu betaler.

Støtten fra udlandet kan kanaliseres gennem FN, Verdensbanken, internationale organisationer, ngo'er osv. Den er med til at holde gang i selvstyreområderne og frigiver hermed midler til Hamas' militære aktiviteter. Det må have kostet enormt mange penge at opbygge den militære kapacitet og det tunnelsystem, som Hamas råder over. Selv om de internationale donorlande forsøger at holde snor i de midler, som doneres til de palæstinensiske selvstyreområder, så er det bestemt muligt, at nogle af pengene kanaliseres over til militære penge-kasser. Under alle omstændigheder betyder udviklingsstøtten udefra, at selvstyreområderne kan anvende flest mulige af egne midler på militær.

Danmarksdemokraterne støtter fuldt ud regeringens beslutning om at sætte den danske udviklingsstøtte på pause for at sikre, at ingen danske midler bliver misbrugt, herunder indirekte til støtte for terrororganisationen Hamas. Men vi vil også gerne gå skridtet videre og stoppe støtten til de palæstinensiske selvstyreområder permanent. Det er svært at se det anderledes, end at dansk udviklingsstøtte i en eller anden form understøtter Hamas, i hvert fald indirekte. Når vi siger, at støtten skal stoppes permanent, mener vi, at så længe de palæstinensiske selvstyreområder er i lommen på terrororganisationer som Hamas, skal støtten stoppe. Når Hamas på et tidspunkt forhåbentlig er fjernet og Israel og dets borgere igen kan føle sig sikre og der er kommet et andet regime i selvstyreområderne, kan en genoptagelse af støtten genovervejes. At stoppe støtten nu er også et klart signal til palæstinenserne om, at de ikke skal støtte Hamas,

Kl. 17:19 fordi Hamas' formål er at ligge i krig med Israel. Hamas er en ødelæggende faktor for den palæstinensiske sag.

Kl. 17:19 Den ulykkelige konflikt må forhåbentlig snart finde sin afslutning, og efter afslutningen må forhandlingerne om en tostatsløsning komme i gang igen. En tostatsløsning er den eneste holdbare løsning, hvor palæstinenserne og israelerne kan leve side om side i fred og fordragelighed, men så længe Hamas svinger taktstokken, har freden i regionen ikke en chance. Palæstinenserne må komme til fornuft og sige fra over for de terrororganisationer, der hele tiden dyrker hadet til Israel. Et stop for dansk udviklingsbistand til de palæstinensiske selvstyreområder vil være et klart signal til palæstinenserne om, at de skal finde andre veje frem i stedet for at støtte dem, der dyrker hadet til Israel. Tak.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for ordførertalen. Der er lige en kort bemærkning til fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:24

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet. Og tak til Danmarksdemokraternes ordfører for talen. Jeg har et meget konkret spørgsmål. Altså, det forslag, der er fremsat af Danmarksdemokraterne, Nye Borgerlige og Liberal Alliance, går jo på at stoppe dansk udviklingsbistand til Palæstina permanent, og nu åbner Danmarksdemokraterne op for, at det er midlertidigt. Det kunne vi egentlig godt tænke os at få uddybet: Hvad er midlertidigt? Vil det sige, at man nu laver om på beslutningsforslaget, eller hvordan? For der er altså nogle lidt miksede signaler her. Tak for ordet.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:25

Charlotte Munch (DD):

Nej, jeg synes sådan set ikke, at der er nogen miksede signaler. Jeg gjorde det meget klart, at vi var klar til at støtte op om, at det var et permanent stop af udviklingsbistand. Men det, jeg også sagde, var, at hvis det er sådan, at tingene ændrer sig – og sådan er det jo i verden, altså at mange ting ændrer sig undervejs – så er vi da åbne for at se på en mulig støtte senere hen. Men det kræver altså, at Hamas er væk, og at vi ligesom har en helt anden konstellation, end vi har i øjeblikket, i Israel.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:25

Gunvor Wibroe (S):

Så det vil sige, at det, vi kan konkludere, er, at det altså ikke er permanent, altså at det måske er en åbning på et eller andet tidspunkt. Er det det, vi kan konkludere på forslagsstillerens svar?

Så vil jeg også lige skynde mig at spørge til noget andet. Forslagsstilleren siger, at dansk støtte direkte eller indirekte går til Hamas. Altså, vi er i Socialdemokratiet meget betryggede i det, Udenrigsministeriet og EU siger. Så er der en viden, Danmarksdemokraterne har, som vi ikke har? Så vil jeg jo bede dem om at orientere Udenrigsministeriet, for det er jo sindssyg vigtigt. Så det kunne jeg godt tænke mig at få uddybet.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:26

Charlotte Munch (DD):

Tak. Jeg synes, det er meget imponerende, at vores regering i vores lille land ved så meget om, hvad der sker nede i Gazastriben. Men det er jo dejligt, og det var også derfor, at jeg stillede det her spørgsmål til ordføreren tidligere om Det Danske Hus. For der ved man åbenbart også noget – i hvert fald bliver vi ved at poste penge ned i et hus, hvis formand og næstformand tydeligvis støtter Hamas eller i hvert fald ikke tager afstand fra dem.

Nu var der vist flere spørgsmål. Der var også noget omkring det permanente. Jeg har allerede redegjort for, at det fuldstændig klokkeklart er permanent, men jeg sagde også, at tingene ændrer sig undervejs. Der er også krig ude omkring os, som vi ikke forudså for nogle år tilbage, og sådan er der jo så meget. Så det er da klart, at hvis det er sådan, at Hamas kommer ud af Palæstina – hvilket jeg også sagde før, så det er i grund og bund bare en gentagelse, men jeg siger det gerne igen – og at vi får noget fred og de to stater kan leve side om side, så er vi klar til at se på det igen. Men for nuværende er det permanent.

Kl. 17:27

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det hr. Jeppe Søe fra Moderaterne med et spørgsmål. Værsgo.

Kl. 17:27

Jeppe Søe (M):

-Tak for det. Allerstørst vil jeg lige kvittere for rosen i forhold til vores klogskab i regeringen. Jeg er selvfølgelig meget enig. Vi deltager jo i udviklingsarbejde, udvalgsarbejde og lignende og bliver selvfølgelig derigennem meget klogere på nuancerne i tingene, så jeg vil gerne lige angribe nuancen lidt i det her. For når I kommer med det her beslutningsforslag, er det jo netop lige præcis det med permanent bare at sige, at sådan her er det, og at det skal være permanent, der er ret voldsomt. Det ville være noget mere nuanceret, hvis man sagde, at vi stiller de her krav til de steder, der skulle være, eller at indtil det her er opfyldt, vil vi gerne gøre det permanent. Så havde man måske haft en anden debat i den her sal end det, som I reelt får ud af det her, og som jeg i virkeligheden synes handler om, at I fuldstændig sammenkæder det palæstinensiske folk og Hamas.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:28

Charlotte Munch (DD):

Tak. Det er lidt modsigende tale, ordføreren kommer med. Han siger på den ene side, at hvis vi havde stillet et krav, var det en anden diskussion, men det er da en gang pjat. For naturligvis havde det ikke hjulpet, at vi havde stillet krav. I ved jo bedre i regeringen. I har jo netop lige fortalt os, at I har undersøgt det hele, og at I ved, præcis hvor pengene går hen. Det er jo bare der, jeg er enormt imponeret over vores lille land og vores fantastiske regering, der simpelt hen ved, hvor hver en krone, vi sender ud af landet, går hen.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:29

Jeppe Søe (M):

Igen er jeg jo selvfølgelig enig, og tusind tak for rosen endnu en gang. Jeg siger jo bare, at vi ville få en anden debat. Jeg siger ikke, at vi ville stå et andet sted. Min tale var ganske klar på, at vi mener,

at tingene er undersøgt, og at vi mener, at vi støtter en god fremdrift, som vi virkelig har behov for i det område; det må vi alle sammen være enige om. Men derfor kan man godt få en anden og mere nuanceret debat af, at tingene ikke bare bliver noget med et stop for alt og ud af resten, men at man rent faktisk får en mere nuanceret samtale i det her Ting. Det havde jeg håbet på.

Kl. 17:29

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:29

Charlotte Munch (DD):

Det er jo så nok der, den allerstørste forskel på ordføreren og mig og mit parti ligger. Vi har behov for at være fuldstændig klokkeklare i, at vi ikke støtter en terrororganisation som Hamas.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der yderligere en kort bemærkning til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:30

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne følge op på det spørgsmål, som fru Gunvor Wibroe var inde på her før, for jeg er også en lille smule forvirret over, hvad det egentlig er, forslagsstillerne vil. Altså, er det at afskaffe udviklingsbistanden til Palæstina permanent? Det er også, i betragtning af hvornår beslutningsforslaget blev indleveret. Det var nemlig på et tidspunkt, hvor vi stadig væk ikke havde fået gennemgangen af den danske udviklingsbistand og støtte til Palæstina. Det har vi så fået nu. Den viser, at tingene går til det, de er tiltænkt. Så hvis det, ordføreren som taler for forslagsstillerne egentlig mener, er, at det kun er et spørgsmål om at forlænge pausen, så ordførerne kan få yderligere forsikringer om, at pengene går de rigtige steder hen, vil jeg egentlig anbefale, at man trækker beslutningsforslaget og går til Udenrigsministeriet og får de dobbeltforsikringer, som man har brug for.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:31

Charlotte Munch (DD):

Jeg tror, at det nu er tredje gang, jeg svarer på det, så nu må jeg hellere gøre det fuldstændig klokkeklart og helt rent og være meget stringent i mit svar. Det er et stop for al støtte her og nu. Det er et permanent stop her og nu – punktum.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:31

Trine Pertou Mach (EL):

Er det her og nu som i omgående og for evigt og altid ingen bistand til de palæstinensiske områder, uanset hvordan udviklingen er? Er det det, man skal forstå? For så kan jeg ikke lade være med at spørge ordføreren, om det i virkeligheden handler om, at man slet ikke mener, at Danmark skal bruge penge på at bidrage til udvikling, demokratifremme, menneskerettighedsfremme, jobskabelse, fred, konfliktløsning, unges rettigheder og ligestilling rundt omkring i verden, altså om det i virkeligheden er det, det er et dække for.

Kl. 17:31

Kl. 17:35

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:31

Charlotte Munch (DD):

Jeg er glad for, at ordføreren selv kom med den sidste del, »et dække for«, for jeg var godt klar over, at det var der, det bar hen. Det har intet på sig. Jeg synes faktisk helt personligt, og det synes mit bagland, altså mit parti, også, at udviklingsbistand kan rigtig meget godt. Jeg sidder i øvrigt selv i bestyrelsen i DIPD, og det ville jeg da ikke gøre, hvis det ikke interesserede mig, at vi sendte udviklingsbistand ud til lande rundtomkring. Jeg synes, at udviklingsbistand kan gøre rigtig meget, men jeg synes også, at der kan gives for meget, og det er det her et rigtig godt eksempel på.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til Danmarksdemokraternes ordfører, fru Charlotte Munch. Så vi siger tak og går videre i ordførerrækken til fru Helle Bonnesen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Helle Bonnesen (KF):

Tak. Tanken om stop for udviklingsbistand til de palæstinensiske selvstyreområder er jo en debat, vi principielt har haft kørende siden oktober, hvor Hamas angreb Israel. Og med den uro, vi nu ser i området Israel-Palæstina, står vi alle sammen over for den ene dilemmafyldte problemstilling efter den anden.

I efteråret blev bistanden stoppet, og det var godt, for vi skal sikre, at den støtte, vi udbetaler, går til de rigtige mennesker og de rigtige projekter. Efter at udviklingsbistanden så blev sat på pause, er den efterfølgende genoptaget, og i mellemtiden er konflikten imidlertid taget endnu mere til, og vi ser med stor bekymring på den lokale opbakning til Hamas. I dag mener over halvdelen af palæstinenserne, at Hamas fortjener at lede det palæstinensiske folk, og det er stærkt bekymrende. Vi er nødt til at se en demokratisk udvikling og en stærkere lokal ledelse modsat i dag, hvor der nærmest er en ikkeeksisterende ledelse eller i hvert fald en ledelse, vi klart tager afstand fra – det er helt grundlæggende, før vi sender de danske skattekroner af sted, for vi skal sikre, at vores bistand ender i de rigtige hænder.

For Konservative har det været afgørende vigtigt, at dette forslag ikke stopper for den humanitære nødhjælp, ligesom den heller ikke blev stoppet i efteråret, da vi ellers satte bistanden på pause. Og jeg kan forstå på både forslagsstillerne og udvalgsbetjeningen, at det ikke er tilfældet med forslaget her. Samtidig er Konservative også meget tilfredse med, at støtten fra Danmark senest er blevet øget, for så vidt gælder den humanitære indsats. Det er den støtte, vi mener giver allermest mening nu, nemlig fødevarer og medicin.

Den endelige melding fra Konservative er, at vi stemmer for forslaget, som det ligger. Det er samtidig vigtigt for mig at pointere, at vi støtter en stærk humanitær indsats, og at vi følger udviklingen tæt og håber på snarlig at kunne åbne for udviklingsbistanden igen, så vi sammen kan arbejde mod et mere demokratisk og mere fredeligt Mellemøsten. Tak.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er en kort bemærkning til fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Gunvor Wibroe (S):

Tusind tak for ordet, og tak for talen. Jeg vil bare understrege, at det, der står i beslutningsforslaget, er, at man permanent – altså ordet permanent er jo ikke et ord, man bare smider ind for sjov – stopper udviklingsbistanden. Og det flugter jo ikke med, at man kigger på det og åbner op for det igen. Så jeg synes, vi bliver nødt til at bede De Konservative om at svare på det her: Giver det ikke bedre mening, at De Konservative stemmer nej til det her forslag? For intentionen i forslaget er jo ikke det, som ordføreren står og støtter. Det var mit spørgsmål herfra.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:35

Helle Bonnesen (KF):

Tak. Jamen det synes jeg også har været humlen i det her forslag. Altså, man kan sige, at på området her er der jo ikke nogen normalitet lige nu. Hvis vi ser tilbage til efteråret 2023, havde vi jo en bistand, som vi valgte at stoppe og så sætte i gang igen. Så vi er jo allerede i et forløb, hvor vi ligesom tjekker ind og tjekker ud. Vi mener, at som det ser ud lige nu, giver det mest mening at sige, at vi stopper, og så kan vi jo lave ekstraordinære tiltag, som vi f.eks. har gjort for nylig med en stærkere humanitær indsats.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:36

Gunvor Wibroe (S):

Der vil jeg sige, at det, vi gjorde i efteråret, den 10. oktober 2023, jo var at sætte udviklingsbistanden på pause – ikke at stoppe den, men sætte den på pause, mens man tryktestede den. Man havde egentlig ikke nogen begrundet mistanke om, at den skulle falde i de forkertes hænder, men det er altid godt at sikre sig, at vores udviklingsbistand går til de rigtige. Og der var ikke noget at komme efter. Så den var sat på pause; man valgte altså ikke at stoppe den. Det var bare lige for at understrege det.

Kl. 17:37

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:37

Helle Bonnesen (KF):

Jamen det er rigtigt – om det så hedder at stoppe eller sætte på pause. Min pointe var, at vi i forvejen er i en situation, hvor vi alligevel, uanset om vi er for eller ej, overvåger det her meget, meget tæt og har brug for en meget dynamisk tilgang til tingene. Og vi vælger så i det her tilfælde at sige, at vi synes, at forslaget, som det foreligger, giver bedst mening for os.

Kl. 17:37

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning til hr. Jeppe Søe fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 17:37

Jeppe Søe (M):

Jeg må bare sige, at jeg undres, for jeg synes jo, at det, ordføreren siger her, ikke hænger sammen med ordet permanent. Nu er det ikke for at stå og drøfte et enkelt ord, men det er et ret vigtigt ord, for det

betyder jo, at man ikke har tiltro til, at ministeriet, ministeriets folk og i det hele taget den styrelse, der sørger for udviklingsbistand til rigtig mange lande, løbende holder øje med, hvad vi giver støtte til, og hvad vi ikke giver støtte til.

Her vil I permanent stoppe støtten til de palæstinensiske selvstyreområder, og det betyder jo så, at vi skal have det op i salen igen, hvis tingene bliver bedre, og så skal vi tage en ny beslutning. Tænk, hvis vi gjorde det i forbindelse med al den udviklingsbistand, vi sender ud til alle mulige lande. Så ville vi få meget travlt hernede, og jeg tror også, det ville blive på et andet niveau end det, som foregårovre i ministeriet, og som bliver varetaget af nogle embedsfolk, som jeg stadig væk håber og tror at de fleste partier herinde har tillid til, for ellers går det da meget, meget galt

Kl. 17:38

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:38

Helle Bonnesen (KF):

Jamen vi vælger jo her at se på en sag, som er så speciel for os lige præcis nu. Det her er jo, som jeg siger, ikke normalitet. Det her er jo en helt speciel sag, og jeg synes, det er fair og giver god mening at behandle den som et særligt tilfælde. Og der mener vi altså, at den bedste hjælp, vi lige nu kan give, er den humanitære, og vi føler ikke, at vi skal fokusere på udviklingsbistanden.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:38

Jeppe Søe (M):

Hvis man kigger på udviklingsbistanden og alle de steder, hvor vi giver bistand, er det her i virkeligheden ikke så speciel en sag. Den er i medierne, det erkender jeg; den er kæmpestor, og det er noget, som vi alle sammen taler om, det erkender jeg. Men der er jo også masser af udviklingsbistand, der går til lande, vi meget, meget sjældent taler om, og hvor de også har forskellige virkelig store problemer, og hvor vi måske ovenikøbet kan have samme diskussion om, hvorvidt pengene går til fuldstændig det rigtige, men hvor vi alligevel vælger, ikke hernede i salen, men ovre i et ministerium, at have en styrelse, der tænker på og følger med i, hvor hver enkelt krone går hen, så vi stadig væk kan få noget udvikling de steder. Så det er jo ikke så specielt. Vi støtter faktisk steder, der har brug for det.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:39

Helle Bonnesen (KF):

Det var jo lige præcis, fordi det skal være sikkert, at VLAK-regeringen fremsatte et forslag om at få nogle mere klare og specifikke forhold, så man kunne følge det her tættere og nærmere. I det her tilfælde føler vi os ikke trygge ved at sende penge af sted.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der yderligere en kort bemærkning. Det er til fru Trine Pertou Mach fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:40

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren til De Konservatives ønske om kvinders rettigheder, fremme af ligestilling, fremme af

unges deltagelse og fremme af unges muligheder for at realisere de drømme, de har, gennem jobs og en økonomi, der gør, at de faktisk kan leve et godt og værdigt liv og også kan være med til at fremme demokrati i de lande, de nu bor i, eller kontekster, de er i. Det ved jeg er noget, som historisk har optaget De Konservative rigtig meget. Det er også derfor, De Konservative er med som et af de partier, der var meget aktive bag den udviklingspolitiske strategi, som vi har i Danmark. Det går jeg ud fra at De Konservative stadig væk ønsker. Det vil jeg håbe at ordføreren vil bekræfte.

Derfor undrer det mig en lille smule, hvordan man netop nu, hvor der er et så massivt behov for at styrke de alternative fortællinger, de alternative kræfter i Palæstina – alternativet til ekstremister og terror, det alternativ, der taler om rettigheder, politisk samtale, dialog og udvikling ad demokratisk vej – egentlig kan støtte et forslag, der netop siger, at der nu permanent aldrig mere skal gives udviklingsbistand til de her områder. Det er jo netop nu, der virkelig er behov for, at Danmark med sin ekspertise spiller ind.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:41

Helle Bonnesen (KF):

I forhold til den første del af spørgsmålet kan jeg bekræfte det. I forhold til den anden del af spørgsmålet mener vi simpelt hen ikke, at det er prioritet nu. Prioriteten nu er den humanitære bistand; det er fødevarer, og det er medicin.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:41

Trine Pertou Mach (EL):

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at det er en meget vigtig prioritet, at Danmark også øger sin humanitære udviklingshjælp til Gaza. Det har Danmark faktisk også gjort. Det kunne vi godt arbejde på at gøre noget mere. Men det er jeg enig med ordføreren i.

Men hvad forestiller ordføreren sig egentlig der sker, hvis Danmark nu stopper sin udviklingsstøtte? Så fjerner man det arbejde, Danmark laver med at styrke unges rettigheder, evnen til at kontrollere selvstyremyndighederne osv. Så sætter man jo en stopper for alt det gode arbejde, der har været sat i gang, og som netop handler om at skabe de alternative udviklingsmuligheder. Hvis vi trækker udviklingsbistanden, trækker vi jo støtten til og realisme i, at de aktiviteter kan fortsætte.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:42

Helle Bonnesen (KF):

Der har været og er gode aktiviteter. Der er bare også aktiviteter, der ikke er gode, og hvor vi er usikre, og hvor vi ser eksempler på, at pengene ender de forkerte steder, og det har vi ikke lyst til at lægge navn til.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak til fru Helle Bonnesen fra Det Konservative Folkeparti. Der er ikke flere spørgsmål, og selv om man har holdt sin jomfrutale, får man altså ikke ekstra muligheder for spørgsmål.

Så er det fru Trine Pertou Mach som ordfører for Enhedslisten. Værsgo.

(Ordfører)

Trine Pertou Mach (EL):

Siden 1940'erne har israelere og palæstinensere ligget i uforsonlig konflikt med hinanden. I perioder har vi kunnet nære et skrøbeligt håb om udsigt til fred og forsoning, men det er mange år siden, der har været reelle ansatser til at påbegynde fredsforhandlingerne igen.

Konflikt, militær konfrontation eller krig er blusset op med jævne mellemrum, også sådan som det er i øjeblikket, hvor Israel angriber Gaza med stor styrke og mange civile ofre til følge, som følge af et brutalt og rædsomt terrorangreb begået af Hamas i oktober sidste år. Sådan kan man gå baglæns i historien og se opblussen af konflikt og angreb fra den ene side til den anden side og omvendt. Ingen part går fri her. I årevis har udviklingen i Palæstina og i relationen mellem israelerne og palæstinenserne gjort det stadig vanskeligere at opnå den tostatsløsning, som jo er en del af den officielle danske palæstinapolitik.

Jeg vil ikke i den her tale berøre den del af problematikken, som vedrører besættelse, Israels fortsatte udvidelser af bosættelserne, daglige menneskerettighedskrænkelser, blokade eller andre dele af den problemstilling, men netop fokusere på det, som dansk udviklingspolitik og det danske udviklingspolitiske engagement i de palæstinensiske områder er en del af.

Lige nu synes fred og forsoning at være længere væk end nogen sinde før, så hvis der skal opnås et håb om en tostatsløsning, håb om, at israelere og palæstinensere kan leve side om side, har de to befolkninger brug for omverdenens, også Danmarks, støtte. I Danmark har vi formuleret vores støtte til Palæstina gennem en strategisk vision for årene 2021-25, og jeg vil gerne citere fra den:

Det er Danmarks strategiske mål at »støtte en fredelig løsning på den israelsk-palæstinensiske konflikt gennem realiseringen af en to-statsløsning samtidig med at stræbe efter at fremme stabilitet i regionen og forbedre levevilkårene for de palæstinensere, som er fanget i konflikten.«

Og jeg fortsætter:

»Kort sagt er Danmark ikke engageret i Palæstina for at opnå kortsigtet succes, men med et vedholdende langsigtet fokus på den store og vigtige opgave med palæstinensisk statsopbygning, udvikling, fred og stabilitet.«

For at kunne gøre det her har Danmark valgt at fokusere på fremme af menneskerettigheder, demokratisk ansvarlighed, grøn, bæredygtig og inkluderende jobskabelse, modstandskraft, fred og stabilitet og på alle de her områder at have et særligt fokus på kvinder og unge. Alle de her mål handler om flere ting. Det handler også om noget af det, som udviklingsministeren var inde på, nemlig at forebygge radikaliserings og ekstremisme og reducere det, man kalder irregulær migration, ved at adressere de grundlæggende årsager. Vi står helt bag den strategiske vision, den strategiske ramme og de formuleringer for vores arbejde i Palæstina.

Det brutale terrorangreb, der foregik den 7. oktober 2023, kan på ingen måde undskyldes og kræver fuld fordømmelse. Det foranledigede i Danmark og flere andre lande, at man satte udviklingsbistanden på pause for at gennemgå den for at sikre, at der ikke var nogen af de danske udviklingskroner, der gik forkerte steder hen. Den er for nylig i Danmark blevet genoptaget, fordi, som undersøgelsen viser, pengene går til det tiltænkte og ikke i lommerne eller hænderne på de forkerte kræfter.

Det er vigtigt at huske, at Palæstina er et af de fattigste lande i Mellemøsten- og Nordafrikaregionen. Der er håbløse livsvilkår, meget begrænset frihed, meget begrænsede muligheder for at realisere sine drømme og meget, meget begrænsede muligheder for fred og en fredelig udvikling. Vilkårene er kun blevet sværere, og derfor er der virkelig brug for det, som Danmark blandt mange andre ting er rigtig gode til, nemlig det langsigtede og solide arbejde med at

Kl. 17:42

fremme rettigheder, styrke unge menneskers muligheder for selv at tage vare på udviklingen i deres liv, kontrollere myndighederne og kontrollere myndighedernes brug af ressourcer. Der er også brug for at skabe jobs, der er brug for at skabe civilsamfundsmodstandskraft og alle de ting, som jeg nævnte lige før. Det er alt det, der netop er alternativerne til den virkelighed, som mange palæstinensere står i lige nu, og som meget hurtigt kan ende i mere radikaliserings, mere ekstremisme og den bane.

En retfærdig fred, vejen til den og forudsætningerne for at nå dertil er rigtig svære at se lige nu, og netop derfor skal Danmark ikke stoppe sin udviklingsbistand. Det er om nogen sinde nu, der er brug for, at nogen stiller op og styrker de kræfter, der vil freden, som vil de lige rettigheder, som vil demokratiet, som vil kønnenes ligestilling, og som vil et blomstrende og pluralistisk civilsamfund. Derfor forstår vi ikke forslagsstillernes hensigt med beslutningsforslaget, og vi kan ikke støtte op om det. Vi mener faktisk, at frem for at stoppe udviklingsbistanden burde man måske overveje at øge den.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:48

Henrik Dahl (LA):

Tak for en rigtig, rigtig god og saglig tale, som jeg så vil stille et sagligt modspørgsmål til, og det lyder sådan her: Kan man ikke sige, at dansk palæstinapolitik er slået endnu mere fejl end folkeskolereformen? Dansk palæstinapolitik er slået hundrede procent fejl. Der er ingen – som i ingen – mål, der er nået, og der er ingen mål, vi er kommet tættere på. Er der overhovedet brug for mere empiri for at sige, at det er slået fejl?

Kl. 17:48

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:48

Trine Pertou Mach (EL):

Jeg medgiver gerne, at folkeskolereformen lader meget tilbage at ønske. Nu vil jeg ikke gå ind i – det lovede jeg jo i starten af min tale – alt det, der handler om konteksten, altså den israelske besættelse og viljen til fred på den side af konflikten. Så det vil jeg heller ikke gøre i mit svar, men jeg vil bare sige, at de projekter, der bliver lavet, de projekter, som jeg ved at min ordførerkollega dernede i den sorte jakke, fru Gunvor Wibroe, talte om tidligere, og som jeg selv som ngo'er kender og har været engageret i, har været virkelig gode projekter. De har bl.a. givet unge mennesker mulighederne for at finde en anden vej end den, som ellers kunne blive tilbudt.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 17:49

Henrik Dahl (LA):

Mit andet spørgsmål går i en lidt anden retning. Jeg vil bare høre, om ordføreren kan bekræfte, at det kan være svært at forhindre, at danske statspenge går i de forkerte lommer.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Trine Pertou Mach (EL):

Det kan være svært. Til gengæld har vi et virkelig godt kontrolsystem, og det viser den her gennemgang af udviklingsbistanden også, både i forhold til de her penge, der går til Palæstina, men også i forhold til dem til alle mulige andre steder i verden. Vi har faktisk et virkelig velfungerende kontrolsystem, der løbende monitorerer, at pengene går de rigtige steder hen, og at de i øvrigt opfylder de mål, der ligger i projektbeskrivelser osv., og det har jeg egentlig ret stor tiltro til også vil være sådan i fremtiden.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er det fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet med et spørgsmål.

Kl. 17:50

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet, og tak for det fine indlæg. Jeg vil bare supplere med, at det er ganske rigtigt, at det er langsigtet, vi arbejder i Danmark. Dansk udviklingsbistand er en del af vores dna. Vi har arbejdet med det i 70 år, og siden slutningen af 1970'erne har vi været en af de førende nationer i verden i forhold til at yde udviklingsbistand. Vi gør en forskel. Jeg vil bare appellere til folk, der sidder her i salen, og også til jer derude om, at man f.eks. læser Verdens Bedste Nyheder, som netop er en årlig optegnelse over alt det, der sker, og hvordan vi rykker derude.

Så vil jeg også sige, at det er så vigtigt, at vi holder fast her, når det gælder udviklingsbistanden, for det demokrati, vi ser rundt omkring i verden, er ikke noget, man må tage for givet. I Danmark er vi et demokratisk land, og vi knokler for demokrati. Det gør vi med vores projekter, og det er den måde, vi sætter nogle solide aftryk på rundtomkring i verden. Vi skal bakke op om udviklingsbistanden. Det gør en forskel. Det gør en forskel for os herhjemme, og det gør allermost en forskel for dem derude.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:51

Trine Pertou Mach (EL):

Tak, og tak til ordføreren for de gode refleksioner her. Jeg beklager, at jeg kom til at kommentere på ordførerens jakkefarve. Det var i virkeligheden, fordi jeg var ved at sige »ordføreren på bageste række«, og det lød helt forkert. Så valgte jeg at gå en anden vej, og det fungerede heller ikke særlig godt. Så det beklager jeg.

Jeg vil bare bekræfte, at dansk udviklingsbistand i virkeligheden er rigtig, rigtig god og succesfuld. Den ene evaluering efter den anden – ikke nogen, vi selv har foretaget, men nogle, som OECD foretager – viser faktisk, at dansk udviklingsbistand er i topklasse og fungerer rigtig godt. Det synes jeg faktisk man skulle tage til sig og være rigtig stolt af. Det kan vi være stolte af. Vi gør en forskel ude i verden med de her penge, og det er en forskel, der faktisk betyder noget for mennesker, som også drømmer om demokrati, lige rettigheder og om at kunne udfolde sine livsmuligheder uden at være bange for, at myndighederne kommer og fængsler en eller gør noget, der er værre.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Var der flere spørgsmål? Nej, det var der ikke. Så siger vi tak til Enhedslistens ordfører, fru Trine Pertou Mach, og kan gå videre i ordførerrækken. Men jeg ser ikke hr. Christian Friis Bach fra

Radikale Venstre, og jeg ser heller ikke hr. Peter Kofod fra Dansk Folkeparti eller fru Sascha Faxø fra Alternativet. Derfor kan vi gå videre til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance.

Kl. 17:52

(Ordfører for forslagsstillerne)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Jeg har ikke været i kontakt med alle de nævnte ordførere, men jeg skal hilse fra Dansk Folkeparti og sige, at de støtter beslutningsforslaget.

Det kommer ikke som en overraskelse for mig, at Folketinget savner viljen til at indstille sponsoratet til bl.a. Hamas, for det er jo skik og brug her i huset, at uanset hvor fornuftigt et beslutningsforslag end er, bliver det nedstemt af den til enhver tid siddende regering, medmindre den rent undtagelsesvis selv har fremsat beslutningsforslaget. Men jeg kan ikke lade være med at tænke, at jeg bliver nødt til at tage den her manglende vilje til reelt at indstille sponsoratet til bl.a. Hamas med i mine betragtninger om fremtiden.

Når jeg hører et medlem af Folketinget i fremtiden fordømme Hamas, vil jeg tænke på og måske også sige højt, at snak er billigt, som man siger på engelsk. Jo jo, du fordømmer Hamas, men alligevel mener du, at danskerne skal være med til at sponsorere bevægelsen. Det giver ingen mening, og jeg har også forklaret hvorfor. Hamas og Fatah er marineret i penge. De hader bare jøderne så meget mere, end de elsker deres egne befolkninger, at de hellere vil bruge deres formuer på at bygge tunneller og købe våben end på at gøre noget godt for almindelige mennesker.

Det siges jo en gang imellem, at når man får penge for ikke at forstå noget, kan man heller ikke forstå det, og det synes jeg vi har fået nogle gode eksempler på i dag. Hvis man pumper penge ind i f.eks. den offentlige økonomi i Gaza eller det, der burde være den offentlige økonomi, så tilslører det den måde, f.eks. Hamas prioriterer på økonomisk. Det er forbundne kar. Der sker den her tilsløring af, at en enormt høj andel af de samlede udgifter, som står til rådighed, er nogle, man bruger til rustningsudgifter, altså til militær infrastruktur og til våben, som man så bruger til at angribe Israel med. Det er som sagt ikke noget, jeg selv siger; det er sådan et sammenkog af noget, som økonomen Angus Deaton for ca. 10 år siden fik Nobelprisen for at have fundet ud af.

Jeg tager med mig fra debatten som noget positivt, at der i hvert fald hos nogle ordførere er en vilje til at erkende og en vilje til at tage fat på, at dele af FN-systemet faktisk er raddent. Det bliver vi nødt til at holde øje med, og hvis der kommer nye oplysninger frem, hører jeg også en form for tilsagn om måske ikke at skaffe et flertal, men i hvert fald at være med til at løfte sagen om, at FN er blevet en part i den her sag på en uheldig måde.

Men så må jeg også sige, at jeg synes, at under noget af debatten har det været som at være en flue på væggen til naive menneskers landsforening, til årsmøde i naive menneskers landsforening, for det her med moderate mennesker på Gazastriben er en antagelse, der ligger på linje med enhjørninger, havfruer eller sådan noget – det findes ikke. Der er så forsvindende få mennesker, som ikke bakker op om Hamas, og desuden er det sådan, at når man snakker om Hamas og så ikke lige kan komme i tanker om, hvad det er for et foretagende, så skal man tænke på Islamisk Stat. Det er en organisation, der har nogenlunde det samme program som Islamisk Stat, nogenlunde de samme holdninger. De har også de samme holdninger til kvinders rettigheder, og de har de samme holdninger til lgbt. Det giver ingen mening i et område, der er domineret af Hamas, at tale om, at man støtter alle de her ting. Derfor siger jeg: Det lyder altså som en generalforsamling i naive menneskers landsforening, når vi snakker om de her ting.

Kl. 17:57

Det lyder også som et indslag fra naive menneskers landsfor-
ening, når man snakker om dannelsesinstitutioner på Gazastriben,
som om de minder om dannelsesinstitutioner hos os i Vesten, hos
os i Danmark. Altså, der er masser af dokumentation for, hvad der
foregår i skolerne i Gazastriben. Det er indoktrinering til jødehad,
fra man er ganske, ganske lille, og det bliver bare ved og ved. Det
er også veldokumenteret, at nogle af de her FN-organisationer, som
burde stå for en eller anden form for kvalitetsundervisning, også er
blandet ind i det her; de deltager også i at prise terror og være med
til at opbygge det her jødehad. Så det er totalt naivt at forestille sig,
at en skole bare er en skole, ligesom man forestiller sig en folkeskole
et eller andet sted i en dansk forstad. Det er overhovedet ikke sådan,
det foregår. Så det er nogle lidt mærkelige indtryk, jeg tager med
mig fra debatten her.

Jeg har lagt mærke til, at når de ærede medlemmer af Folketinget
er blevet nedstemt, eller når de har konstateret, at der ikke er flertal
for det, de gerne vil, så siger man sådan med en lidt kæk mine
heroppe fra talerstolen, at det er ærgerligt, at der ikke er flertal for
den sag, man støtter. Men det vil jeg ikke sige, for jeg synes simpelt
hen ikke, at ærgerligt er nok. Det er ikke bare ærgerligt, at det er så
svært bare at skabe en intellektuel forståelse for nogle af de ting, vi
diskuterer. Jeg synes, det er pinligt, og jeg synes, det er meningsløst,
at danske skatteborgere skal sponsere en terrorbevægelse og en af
verdens mest korrupte regeringer, for det gør vi på grund af de
her sammenhænge, som Angus Deaton har fået Nobelprisen for at
afdække. Men det er det, flertallet vil, så det må jeg tage til efterret-
ning.

Det sidste ord er helt sikkert ikke sagt i den her sag, men det
sidste ord er sagt i min ordførtale. Tak for ordet.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er lige en række korte bemærkninger til ordføreren. Den
første er fra fru Gunvor Wibroe fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 17:59

Gunvor Wibroe (S):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for det afsluttende indlæg. Jeg
er enig med ordføreren i én ting i den her afsluttende tale, og det
er, at Hamas intet godt vil for befolkningen, altså intet. Det er vi
enige om. Når det så er sagt, vil jeg – for lige at følge op på det
her med at tage noget med sig herfra i dag – sige, at jeg oplever
en grundlæggende mistillid til vores institutioner. Det var, og nu
citerer jeg, »et råddent FN«. Tidligere har vi hørt noget om vores
Udenrigsministerium og EU, som jo har gennemkontrolleret de her
indsatser, og alligevel insinuerer man, at det er danske skatteborgere,
der sponsorerer Hamas. Det bekymrer mig rigtig meget, særlig også,
fordi man ser den udvikling i verden, bl.a. i det helt store demokrati,
som jeg ellers er meget glad for, nemlig USA, hvor man også ser
det her med, at man rykker ved tiltroen til nogle gamle institutioner.
Det er ting, man ellers har vidst og ved hvordan hænger sammen.
Det bekymrer mig, for det er sådan noget, der kan sætte gang i nogle
skvulp, som ikke er rare for vores demokrati. Så det er det, jeg tager
med herfra i dag.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:00

Henrik Dahl (LA):

Det er bare sådan, at FN's Menneskerettighedsråd ikke er noget
værd, for det bliver domineret af lande, hvor der ikke er nogen
menneskerettigheder. Det er et faktum. Det er ikke noget, jeg bare

sådan står her på talerstolen og finder på. Det er også sådan med
UNRWA, at der er konstateret de her misforhold, som jeg allerede
har nævnt. Igen vil jeg sige, at det ikke er noget, jeg sådan står og
direkte finder på.

Jeg må omvendt konstatere, at udviklingsbistand også er en eller
anden form for religion. Martin Paldam, som er forsker ved Aarhus
Universitet, så vidt jeg husker, har forsket i, om udviklingsbistanden
hjælper, og det gør den ikke. Når den ikke hjælper, er det på grund
af de her mekanismer, som Angus Deaton fik Nobelprisen for at
afdække. Det må man tage ind i sine betragtninger. De steder i
verden, hvor der har været økonomisk udvikling, har været i Asien,
og det har været på grund af markedsøkonomi. Det har ikke været
på grund af den strategi, man har brugt mange steder, f.eks. i Afrika.
Det, jeg står og siger, er facts.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:02

Gunvor Wibroe (S):

Jeg ville bare lige tage fat i det her til allersidst, altså at udviklingsbi-
stand ikke virker. Der står i Liberal Alliances valgprogram inde på
hjemmesiden, at de støtter udviklingsbistanden, og at de også gerne
ser, at den bliver mere end 0,7 pct. Altså, går ordføreren imod sit
eget parti i det her spørgsmål? For Liberal Alliance har nogle utrolig
fine ord, som jeg på mange måder støtter, inde på hjemmesiden, hvor
man beskriver vigtigheden af udviklingsbistanden. Så går ordføreren
imod Liberal Alliances officielle politik?

Kl. 18:02

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:02

Henrik Dahl (LA):

Det gør jeg selvfølgelig ikke. Forudsætningen for, at sådan noget
udviklingsbistand kan hjælpe, er, at der er minimumsstandarder for
god regeringsførelse. Det er jo også det, som de mennesker, der har
forsket i bistanden, siger. Hvis der er dårlig regeringsførelse, kan
man ligesom sige, at så er du bare med til at tilsløre, at man stjæler
pengene selv, altså i et kleptokrati, eller at man bruger pengene til
våben, eller hvad det måtte være. Hvis der er noget, der minder om
god regeringsførelse, er det en helt anden historie.

Kl. 18:03

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning fru Trine Pertou Mach fra En-
hedlisten. Værsgo.

Kl. 18:03

Trine Pertou Mach (EL):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige – og jeg beklager, at jeg
ikke fik gjort det fra talerstolen – at jeg lovede at hilse fra Radikale
Venstre og sige, at de ikke kan bakke op om beslutningsforslaget. Så
det være hermed sagt.

Så tog jeg i virkeligheden også ordet for at sige, at jeg faktisk
finder det ganske uheldigt, at ordføreren i sin afsluttende tale her står
og indikerer, at danske skattekrone går til at finansiere terrorbevæ-
gelsen Hamas. Det var det, ordføreren sagde. Der er lige blevet lavet
en gennemgang i Udenrigsministeriet af den bistand, Danmark giver.
Det blev sat på pause for at undgå det, ordføreren siger er tilfældet.
Man har genoptaget den, fordi man har konstateret, at det ikke var
tilfældet. Jeg synes, det er uklædeligt at stå i Folketingssalen og
insinuere det modsatte.

Til gengæld glæder det mig, hvis vi sammen kunne arbejde for at sætte en bremse på de pengestrømme, der er til Hamas, bl.a. når ordføreren forhåbentlig får en plads i Europa-Parlamentet. Så kan man i EU-regi arbejde for at få lukket og sanktioneret Hamas og de lande, der i øvrigt støtter dem. Mit spørgsmål til ordføreren går i virkeligheden på, at den mistænkeliggørelse, som fru Gunvor Wibroe var inde på, jo også gælder danske udviklingsorganisationer, internationale udviklingsorganisationer og de palæstinensere, der modtager bistanden. Er det Liberal Alliances politik, at man kollektivt ansvarliggør en hel befolkning for det, som nogle få terrorister har gjort?

Kl. 18:04

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:04

Henrik Dahl (LA):

Nej, det er vores politik, at udviklingsbistand skal give mening, og det er det, jeg har sagt. Jeg siger jo bare, og det er også en kendt sag, at der ikke er nogen undersøgelser, der er bedre end de præmisser, som de er stillet op på. Jeg anholder, og det er jeg overbevist om er en betragtning, man ikke har lagt ind, at hvis man tager regningen for nogle aktiviteter, som en stat selv tager regningen for, når der er tale om god regeringsførelse, er man jo med til at tilsøre, hvordan den pågældende stat prioriterer, hvad det er for nogle prioriteter, den har, og det er et stort problem. På den måde bidrager vi jo til at tilsøre, hvordan en så dårlig regering som Hamas jo rent faktisk prioriterer, fordi vi tager regningen for nogle ting, som velfungerende stater selv tager regningen for.

Kl. 18:05

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:05

Trine Pertou Mach (EL):

Jeg tror ikke helt, jeg fik svar på mit spørgsmål, faktisk, så jeg prøver lige at gentage det: Det nu at ville fjerne al udviklingsbistand til Palæstina oven på terrorangrebet den 7. oktober 2023 – og til trods for at en gennemgang af bistanden viser, at der ikke er nogen penge, der ender i de forkerte hænder, så fastholder ordføreren alligevel, at man skal fjerne udviklingsbistanden – er vel en form for kollektiv straf til hele den palæstinensiske befolkning? Jeg vil anbefale ordføreren at tage en tur til Palæstina, lige nu Vestbredden, og se, hvad virkeligheden er, for at forstå grobunden for noget af den frustration, der er, men også se de kræfter, der rent faktisk gerne vil noget af det, vi har stået og talt om her i salen, nemlig demokrati, menneskerettigheder, civilsamsfundsopbygning og have nogle gode jobs, så man kan skabe sin egen økonomi. Og så kommer hele tostatsløsningen derudover. Men der er faktisk rigtig mange palæstinensere, der gerne vil det, som vi kan med dansk udviklingsbistand. Jeg vil anbefale ordføreren at rejse dertil.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:06

Henrik Dahl (LA):

Vi foreslår et økonomisk virkemiddel, som vi nærmest bruger, hver gang der er møde i Folketingssalen, nemlig økonomiske incitamenter. Vi foreslår at give et økonomisk incitament til at disponere de mange, mange penge, som magthaverne råder over, på en anden måde. Så det er brug af økonomiske incitamenter, vi foreslår.

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Jeppe Søe fra Moderaterne.

Kl. 18:06

Jeppe Søe (M):

Ja, økonomiske incitamenter bruger vi ganske rigtigt ofte. Der følger så nogle krav med, og der følger nogle ting med, som man så skal leve op til. Her taler vi om et permanent stop. Jeg må simpelt hen sige, at jeg synes, at det er helt vildt at høre den manglende tillid fra Liberal Alliance til myndighederne. Det svarer en lille smule til dem, der stod og bankede i gryder og pander uden for i lang, lang tid i sidste regeringsperiode. Alligevel står ordføreren og taler om »naive menneskers landsforening«, »en intellektuel forståelse« og alt muligt andet. Jeg synes, det, jeg hører her, er rendyrket populisme, og jeg synes, det næsten er noget, man kunne have på forsiden af tabloidaviserne.

Tænk, at man står og siger, at den danske regering ikke er villig til at indstille sponsoreret til Hamas. Det er da en vild overskrift.

Det gør mig ganske enkelt, som det sikkert kan høres, en lille smule rasende, for det er i hvert fald ikke det, jeg står for. Det er heller ikke det, regeringen står for. Det er heller ikke det, vi har sagt – nogen af os. Så det gør mig faktisk vred.

Derudover siger ordføreren, at det ikke giver mening. Alt det, vi støtter, giver ikke mening. Jamen det er der jo folk der mener, som er myndigheder, og som har undersøgt det. Ved ordføreren, om det giver mening? Har ordføreren besøgt de her steder, talt med dem, ringet til dem og undersøgt fuldstændig til bunds, om de her steder giver mening, eller om vi har fundet nogle korn, der rent faktisk kan forandre det palæstinensiske selvstyreområde?

Kl. 18:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:08

Henrik Dahl (LA):

Jamen jeg er da glad for, at jeg har givet ordføreren en anledning til at svælge i teatralisk harme. Det skal man da have lov til. Det er en god følelse, og det under jeg ordføreren fuldt og helt.

Nu skal vi jo tale høvisk heroppe fra Folketingets talerstol, så jeg vil sige noget andet, end jeg ville sige, hvis jeg ikke var på talerstolen, nemlig om hele den her diskussion af »permanent«, og hvad begrebet betyder. Det henleder jo tanken på kønslig omgang mellem insekter. Det er utroligt, at man skal diskutere, hvad ordet permanent betyder på den her måde. Det ved ordføreren jo som sprogmenneske godt.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:08

Jeppe Søe (M):

Ja, det er korrekt. Det ved jeg udmærket godt. Men der ligger jo noget mærkeligt i, at man ikke stiller krav til, hvad det så er for en forandring, der skal ske, før der så igen kommer penge. Så har man jo pludselig netop økonomiske incitamenter, som man sender videre.

Jeg ved, at ordføreren og jeg skal på ferie sammen i næste uge – eller udvalgsrejse er det jo. Vi skal over og tale med rigtig, rigtig mange mennesker, og der kan vi jo så tale sammen, uden at det er i den høviske stemning, der kræves herinde. Jeg har undret mig lidt over gårsdagens fusion i LA. Det må jeg sige at jeg ikke gør mere.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:09

Henrik Dahl (LA):

Ordføreren har ikke siddet så mange år i Folketinget, som jeg har, men det koster mindst fem kasser øl at omtale den rejse, vi skal på i næste uge, som en ferie. Det vil jeg meget, meget gerne have mig frabedt.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren, hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance.

Der er i det hele taget ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 18:10

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bjarne Laustsen):

Jeg har i dag modtaget meddelelse om, at Liberal Alliances folketingsgruppe dags dato har optaget Pernille Vermund som medlem.

Pernille Vermund er på den baggrund medlem af Liberal Alliances folketingsgruppe fra og med den 18. januar 2024.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag, den 23. januar 2024, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketings hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:10).
